

Київська міська
державна адміністрація

Науково-дослідницька агенція
економічних досліджень

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗОВНІШНІХ РИНКІВ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ М. КИЄВА

Київ, 2023

ЗМІСТ

1. Загальні тенденції зовнішньої торгівлі товарами	4
2. Аналіз експорту товарів столичними підприємствами	9
2.1 Товарна структура експорту м. Києва	9
2.2 Географічна структура експорту м. Києва	19
2.3 Географічна структура основних товарних груп	27
2.4 Дослідження долі експорту/імпорту київських підприємств	34
2.5 Дослідження ймовірних втрат від експортного посередництва	42
3. Аналіз світових ринків	45
3.1 Динаміка експорту столичних підприємств	45
3.2 Дослідження країн-конкурентів київських підприємств	57
3.3 Збалансованість попиту та пропозиції на зовнішніх ринках, прогнози їх поведінки	63
4. Логістичне забезпечення експорту товарів в умовах воєнного стану	67
4.1 Тенденції експорту товарів різними видами транспорту	67
4.2 Аналіз основних логістичних маршрутів експорту товарів в умовах воєнного стану	77
4.3 Оцінка вартості майбутніх перевезень вантажів	84
5. Аналіз ефективних інструментів підтримки експорту товарів	89
6. Рекомендації підприємствам щодо ефективного впровадження експортної діяльності	102
Додатки 1 - 26	122

СПИСОК АБРЕВІАТУР

ACCA	Agreements on Conformity Assessment and Acceptance
CRM	Customer Relationship Management
ECCP	European Cluster Collaboration Platform
EEN	European Enterprise Network
GIZ	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit
GPA	Agreement on Government Procurement
PR	Public relations
SEO	Search Engine Optimization
SME	Small & Medium Enterprises
UN	United Nations
USAID	US Agency for International Development
WTCA	World Trade Center Association
БМТС	Багатостороння міжнародна торговельна система
ГМК	Гірничо-металургійний комплекс
ЕКА	Експортно-кредитне агентство
ЄС	Європейський Союз
ЗЕД	Зовнішньоекономічна діяльність
КТПП	Київська торгово-промислова палата
МВФ	Міжнародний валютний фонд
МСП	Малі та середні підприємства
МТЦ	Міжнародний торговельний центр
НДР	Науково-дослідна робота
ОІВ	Об'єкт інтелектуальної власності
ООН	Організація Об'єднаних Націй
ПДВ	Податок на додану вартість
СОТ	Світова організація торгівлі
УЗА	Українська зернова асоціація
УКТЗЕД	Українська класифікація товарів ЗЕД

1

ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ТОВАРАМИ

37,7%

**Збільшення обсягів
українського експорту
у вартісному вимірі у
період з 2016 по 2019
роки**

¹ UN Comtrade Database – найбільша глобальна платформа статистики Департаменту економіки і соціальних зв'язків ООН, що акумулює світову деталізовану щорічну і щомісячну зовнішньоторговельну статистику у розрізі товарів і країн-партнерів

В умовах глобальних викликів і економічних та геополітичних трансформацій зміцнення експортного потенціалу та підвищення експортної конкурентоспроможності товарів, що виробляються українськими підприємствами, стають ключовими задачами у розвитку зовнішньоторговельної діяльності та формуванні міцного диверсифікованого експортного портфелю України. Порівняльний аналіз тенденцій і структури зовнішньої торгівлі, зокрема експорту, з 2016 року по 2020 рік свідчить про поступову стабільну зростаючу динаміку. Обсяги експорту українських товарів за відповідний період збільшилися у вартісному вимірі на 37,7% (з 36 361,7 млн.\$ у 2016 році до 50 054,6 млн.\$ у 2019 році).

Глобальне поширення пандемії, причиненої розповсюдженням коронавірусної інфекції COVID-19, та введення обмежувальних заходів на державних рівнях національних економік по всьому світу негативно вплинули на розвиток міжнародної торгівлі та інвестицій, міжнародної міграції людського капіталу та порушення сформованих логістичних маршрутів. Наявність ризиків невизначеності щодо строків продовження обмежувальних заходів негативно вплинули і на український експорт товарів, хоча відчутність наслідків пандемії для України була менш чутлива, ніж для світової зовнішньої торгівлі.

За даними статистичної інформації Департаменту економіки та соціальних зв'язків ООН (UN Comtrade Database)¹ зовнішньоторговельний обіг у світовому масштабі у 2020 році знизився на 8,3% у вартісному вимірі у порівнянні з 2019 роком. В свою чергу, зовнішньоторговельний обіг України скоротився за 2020 рік у порівнянні з 2019 роком на 6,6%, з яких зниження обсягів експорту становило 1,7%, імпорту – 10,6%.

Незначне зниження експорту пояснюється, в першу чергу, сировинною товарною структурою зовнішньої торгівлі. Імпорт був більш чутливий до введених обмежень, тому торговий баланс України покращився; від'ємне зовнішньоторговельне сальдо суттєво скоротилось.

45,8%

Збільшення обсягів експорту київськими підприємствами у вартісному вимірі у період з 2016 по 2019 роки

У регіональній структурі українського експорту Київ мав найбільшу вагу, яка за період з 2016 року коливалась у діапазоні від 21,7% у 2018 році до 25,3% у 2020 році. З 2016 року у період до виникнення пандемії відбувалось нарощування обсягів експорту товарів київськими підприємствами. Збільшення експортної торгівлі у вартісному вимірі за визначений період становило близько 45,8% (з 8 568,8 млн.\$ у 2016 році до 12 491,4 млн.\$ у 2019 році). У 2021 році завдяки глобальному впровадженню пом'якшень та поступової відміни усіх обмежувальних заходів експорт в країні суттєво зріс у порівнянні з попереднім пандемічним періодом, зокрема на 38,4% в Україні та на 23,4% у Києві.

Таблиця 1*

Динаміка основних показників зовнішньоекономічної діяльності

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Україна							
Експорт товарів, млн.\$	36 361,71	43 264,74	47 334,99	50 054,61	49 191,82	68 072,33	44 135,59
Індекс експорту		1,190	1,094	1,057	0,983	1,384	0,648
Імпорт товарів, млн.\$	39 249,80	49 607,17	57 187,58	60 800,17	54 336,14	72 843,13	55 295,75
Торговельне сальдо, млн.\$	-2 888,09	-6 342,43	-9 852,59	-10 745,56	-5 144,32	-4 770,80	-11 160,16
Торговельний обіг, млн.\$	75 611,51	92 871,91	104 522,57	110 854,78	103 527,96	140 915,46	99 431,34
Київ							
Експорт товарів, млн.\$	8 568,79	9 738,30	10 248,19	12 491,40	12 427,56	15 331,05	10 463,69
Індекс експорту		1,136	1,052	1,219	0,995	1,234	0,683
Імпорт товарів, млн.\$	16 136,96	19 848,61	23 536,53	25 690,34	24 064,51	31 038,99	22 003,55
Торговельне сальдо, млн.\$	-7 568,17	-10 110,31	-13 288,34	-13 198,94	-11 636,95	-15 707,94	-11 539,86
Торговельний обіг, млн.\$	24 705,75	29 586,91	33 784,72	38 181,74	36 492,07	46 370,04	32 467,24
Частка експорту, Київ/Україна, %	23,6	22,5	21,7	25,0	25,3	22,5	23,7

* розроблено автором на основі даних Державної служби статистики України, Головного управління статистики у місті Києві

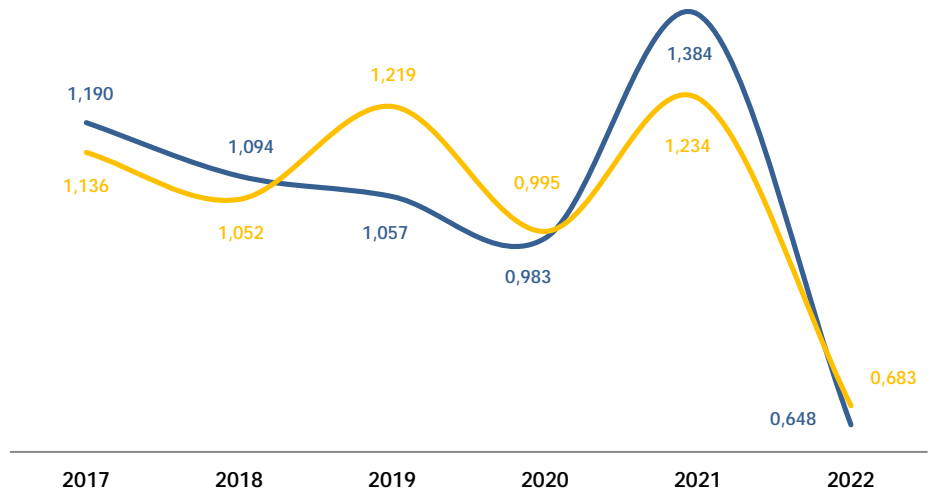
За результатами 2021 року показники обсягів експортно-імпортних операцій київських підприємств досягли своїх максимальних значень за досліджуваний період; торговельний баланс становив 46 370,04 млн.\$. Частка експорту міста Києва у регіональній структурі склала 22,5%. Від'ємне торговельне сальдо від здійснення зовнішньоекономічної діяльності збільшилось на 35,0% за рахунок прискореного нарощування імпортних операцій у постпандемічний період.

Діаграма 1

Динаміка індексів експорту

індекси експорту, Україна

індекси експорту, Київ

35,2%

Скорочення обсягів українського експорту, 2022

31,7%

Скорочення обсягів експорту київськими підприємствами, 2022

У січні-лютому 2022 року спостерігалось продовження активного нарощування експорту українських товарів. Але 24 лютого 2022 року Росія розпочала повномасштабну війну проти України, що спричинило руйнівний вплив на економіку країни, зокрема й на подальший ефективний розвиток зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Руйнування та знищення критичної та цивільної інфраструктури, виробничих потужностей підприємств, заморожування та скорочення підприємницької діяльності; тимчасова окупація частини регіонів країни; ведення активних бойових дій на сході, півночі та півдні; загрози повітряних ракетних ударів по всій території України; відсутність доступу до налагоджених логістичних маршрутів постачання товарів, зокрема блокування морських шляхів; величезна міграція населення переважно до країн Європейського Союзу (ЄС) – не виключний перелік наслідків, що спричинили катастрофічний вплив на соціально-економічний розвиток України. Зокрема, за результатами 2022 року обсяги українського експорту суттєво скоротились у порівнянні з попереднім 2021 роком: на 35,2% по Україні та на 31,7% у Києві (Діаграма 1).

Розрив сталих логістичних маршрутів та активна релокація бізнесу у більш безпечні регіони вплинули на трансформацію географії експорту з переорієнтацією на країни ЄС, зокрема на країни-сусіди (Польща, Румунія, Угорщина, Словаччина, Болгарія).

9,8%

**Частка експорту до
Польщі київськими
підприємствами, 2022**

71,8%

**Частка експорту
основних товарів
київськими
підприємствами, 2022**

Положення та норми Ратифікованої Угоди про асоціацію між Україною та ЄС², у тому числі збереження знижених або скасованих митних тарифів та квот, сприяли збільшенню зовнішньої торгівлі із країнами ЄС, ключову роль у якій відіграли безпосередньо країни-партнери, що межують з Україною.

Китай, який був одним з головних стратегічних партнерів київських підприємств за останні роки, змістився у 2022 році на четверту позицію у ранжованому переліку країн-партнерів, суттєво втративши вагу з 15,3% у 2021 році до 7,3% у 2022 році. Натомість питома вага експорту до Польщі значно збільшилась з 2,5% у 2021 році до 9,8% у 2022 році.

Експортні товарні потоки київських підприємств у 2022 році формувались, у першу чергу, товарами сільського господарства та харчової промисловості, частка яких у загальній товарній структурі експорту становила близько 71,8%, зокрема: зерновими культурами (34,0%), жирами та оліями тваринного або рослинного походження (22,5%), насінням і плодами олійних рослин (10,2%), залишками і відходами харчової промисловості (5,1%).

Заходи з переходу до експорту наукомісткої інноваційної продукції для сталого розвитку та успішного виходу на світові ринки були визначені в Експортній стратегії України на період 2017-2021 років³, що передбачала визначення перспективних секторів економіки відповідно до стратегічних цілей та необхідності концентрації зусиль в умовах обмежених ресурсів. Секторальний аналіз ґрунтувався на факторах, що забезпечують здатність сприяти інноваціям; модернізацію і створення високої доданої вартості; зростання потенціалу розвитку малих та середніх підприємств; виробництво товарів та послуг з високим попитом на світових ринках; можливість створення нових робочих місць; залучення інвестицій; наявність порівняльних переваг та потенціалу залучення країни до глобальних ланцюгів доданої вартості. Зокрема у Стратегії визначено наступні перспективні **сектори**: інформаційно-комунікаційні технології; креативні індустрії; технічне обслуговування та ремонт повітряних суден; машинобудування; харчова і переробна промисловість; та **крос-сектори**: транспортування та спрощення умов торгівлі; вдосконалення навичок; інновації для експорту; торговельна інформація та просування експорту.

² Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, ратифікована Законом України від 16.09.2014 року №1678-VII

³ Експортна стратегія України, що визначала Дорожню карту стратегічного розвитку торгівлі України на період 2017–2021 років та План завдань і заходів з її реалізації, затверджену розпорядженням Кабінету Міністрів України №1017-р, 2017 року; Секторальні та крос-секторальні експортні стратегії; Консолідацію Дорожньої карти стратегічного розвитку торгівлі України, секторальних та крос-секторальних експортних стратегій.

Стратегічне планування

**Розбудова
конкурентного регіону
шляхом залучення усіх
регіональних суб'єктів
розвитку та
використання
ключових активів
регіону**

Повномасштабна війна у 2022 році пригальмувала процеси розробки нової Експортної стратегії на подальший п'ятирічний період розвитку зовнішньої торгівлі України. У зв'язку із новими реаліями, очевидно, що новий документ державного планування, зокрема формулювання стратегічних цілей та визначення перспективних секторів та крос-секторів, має врахувати потенційні ризики продовження бойових дій та воєнного стану в країні; процеси пришвидшення відповідності законодавства України у сфері зовнішньої торгівлі та міжнародних перевезень до законодавства ЄС; заходи з розробки перспективних та удосконалення існуючих логістичних маршрутів з урахуванням факторів безпеки та надійності.

З набуттям Україною статусу кандидата на вступ до ЄС продовжується робота щодо завершення виконання зобов'язань, взятих в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, зокрема, щодо гармонізації системи технічного регулювання України з європейською та укладання Угоди АСАА⁴, підписання якої створить додаткові можливості для подальшого економічного розвитку, завдяки налагодженню виробництва промислової продукції в секторах під АСАА, збільшенню експорту та поглибленню ланцюгів доданої вартості.

Загалом, сучасна концепція трансформації товарної структури експорту має бути направлена на перехід від товарів з низькою доданою вартістю до більш високотехнологічних з високою доданою вартістю. Послідовна структурна трансформація експорту вимагає розроблення стратегічних документів планування на середньострокову та довгострокову перспективу із визначенням спеціалізації та формуванням кластерної політики в основних галузях; фінансуванням досліджень та інновації, як за допомогою державної підтримки, так і на основі державно-приватного партнерства; передбаченням інвестування у створення відповідної інфраструктури та виробничих потужностей; налагодженням ефективної співпраці на постійній партисипативній основі між головними стейкхолдерами, зокрема державними органами, приватним сектором, академічними інституціями та громадськими формуваннями.

⁴ Угода АССА (Agreements on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Goods) – угода про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів, що передбачає торгівлю товарами між сторонами в секторах, що охоплені цією угодою, на тих самих умовах, які застосовуються в торгівлі товарами між державами-членами ЄС.

2

АНАЛІЗ ЕКСПОРТУ ТОВАРІВ СТОЛИЧНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

⁵ СОТ – Світова організація торгівлі, основною задачею якої є встановлення глобальних правил торгівлі між країнами з метою забезпечення її максимальної легкості, передбачуваності і вільності. Членами СОТ є 164 країни світу.

⁶ Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС – положення про поглиблену та всеохоплюючу ЗВТ, що передбачає суттєву лібералізацію торгівлі (усунення тарифів чи квот) між сторонами угоди, гармонізацію законодавства та нормативно-регуляторної бази.

----- 2.1

Товарна структура експорту м. Києва

Набуття членства України у Світовій організації торгівлі (СОТ)⁵ у 2008 році сприяло подальшій інтеграції країни до світової економіки, зокрема міжнародної торгівлі, та забезпечення недискримінаційного та вільного режиму торгівлі українськими товарами на світових ринках. Членство у СОТ, окрім інших переваг, надало можливість Україні укласти угоди про вільну торгівлю з основними та перспективними членами організації.

Функціонування зони вільної торгівлі України з країнами-членами ЄС (ЗВТ)⁶ у рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС передбачає зняття обмежень щодо вільного пересування товарів через митний кордон, у тому числі часткове зниження або повне скасування торгових мит й інших тарифних і нетарифних методів регулювання зовнішньої торгівлі. Зокрема ЗВТ у довгостроковій перспективі направлена на скасування взаємних ввізних мит на більшість товарів; запровадження єдиних правил визначення походження товарів; приведення Україною своїх технічних регламентів, процедур, санітарних та фіто санітарних заходів та заходів щодо безпеки харчових продуктів у відповідність з європейськими нормами та стандартами; встановлення взаємних сприятливих умов до своїх ринків; запровадження Україною правил ЄС у сфері публічних закупівель; спрощення митних процедур та попередження шахрайства, контрабанди, інших правопорушень у сфері транскордонного переміщення вантажів; посилення Україною захисту прав інтелектуальної власності.

Очевидно, що лібералізація норм та правил зовнішньої торгівлі має позитивний вплив на розвиток експорту до країн ЄС, з одного боку. З іншого, ЗВТ значно посилює конкуренцію між українськими та європейськими виробниками у ланцюгу формування експортно-імпорتنих операцій.

Динаміка та структура товарного експорту є певним індикатором рівня конкурентоспроможності товарів, спеціалізації експорту та макроекономічних умов, що прямо або опосередковано впливають на обсяги виробництва та торгівлі.

7 УКТЗЕД – українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності. У дослідженні не враховані товарні групи 77 (що зарезервована для використання у майбутньому); 93 (зброя, боєприпаси, їх частини та приладдя).

Дослідження товарної структури експорту підприємств м. Києва здійснювалось на основі Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД)⁷, до якої входить 98 товарних груп. Обсяги експорту у розрізі товарів, частки таких товарів у загальному експорті та індекси експорту визначені у [Додатку 1](#) (Товарна структура експорту м. Києва, 2020), [Додатку 2](#) (Товарна структура експорту м. Києва, 2021), [Додатку 3](#) (Товарна структура експорту м. Києва, 2022).

Таблиця 2*

Ранжування товарних груп за обсягом експорту, 2020

35,2%

Частка експорту зернових культур, 2020

25,1%

Частка експорту жирів та олій тваринного або рослинного походження, 2020

№	Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	2020	
			Обсяг експорту, тис.\$	Частка у загальному обсязі, %
1	Група 10	Зернові культури	4 368 748,1	35,15
2	Група 15	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження	3 120 502,3	25,11
3	Група 23	Залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин	893 981,8	7,19
4	Група 12	Насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж	667 749,4	5,37
5	Група 72	Чорні метали	290 037,7	2,33
6	Група 84	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини	279 828,7	2,25
7	Група 85	Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя	220 287,8	1,77
8	Група 31	Добрива	212 958,	1,71
9	Група 30	Фармацевтична продукція	205 846,5	1,66
10	Група 27	Палива мінеральні; нафта □ продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні	188 103,4	1,51
11	Група 44	Деревина і вироби з деревини; деревне вугілля	174 392,5	1,40
12	Група 1	Цукор і кондитерські вироби з цукру	127 078,1	1,02
Усього			10 749 514,7	86,5

Зернові культури склали більше третини загального експорту товарів київськими підприємствами (35,2%) із загальним обсягом 4 368,7 млн.\$. Жири та олії тваринного або рослинного походження зайняли другу позицію у товарній структурі із загальним обсягом 3 120,5 млн.\$ з часткою 25,1%.

* розроблено автором на основі даних Державної служби статистики України, Головного управління статистики у місті Києві

Діаграма 2

Ранжування товарів за обсягом експорту, 2020

	Обсяг експорту, 2020, млн.\$	Товарна група	Частка у загальному обсязі експорту, %
Товарні групи, що становлять 80% загального експорту, млн.\$	4 368,7	Зернові культури	35,2%
	3 120,5	Жири та олії тваринного або рослинного походження	25,1%
	894,0	Залишки і відходи харчової промисловості	7,2%
	667,7	Насіння і плоди олійних рослин	5,4%
	290,0	Чорні метали	2,3%
	279,8	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання	2,3%
	220,3	Електричні машини, обладнання та їх частини	1,8%
	213,0	Добрива	1,7%
	10 054,1		
	80,9%		
Товарні групи, що мають додатковий вплив на обсяг експорту	205,8	Фармацевтична продукція	1,7%
	188,1	Палива мінеральні	1,5%
	174,4	Деревина і вироби з деревини	1,4%
	127,1	Цукор і кондитерські вироби з цукру	1,0%

Дослідження товарної структури експорту столичних підприємств за результатами 2020 року свідчить про наявність конкурентних переваг у галузях сільського господарства та харчової промисловості (товарні групи 10, 15, 23, 12), питома вага яких складає 72,9% від загального експорту. Структура експорту має переважно сировинний характер, зокрема за рахунок торгівлею сільськогосподарською, мінеральною та металеву сировиною.

Обсяги експорту товарами, частка яких складала 80% загального експорту, становили 10 054,1 млн.\$.

Загальний індекс експорту⁸ (2020/2019) суттєво зменшився до 0,995 у порівнянні з попереднім періодом (2019/2018, індекс – 1,219). Це обумовлено введенням обмежувачих заходів, у тому числі і у сфері міжнародної торгівлі, з причини розповсюдження коронавірусної інфекції у світі. Загалом падіння експорту у вартісному вимірі було незначним. Загальний обсяг експорту київськими підприємствами у 2020 році досяг 12 427,6 млн.\$.

⁸ Індекс експорту – показник, що відображає зміну (зростання / зниження) обсягів експорту у поточному періоді у порівнянні з попереднім.

⁹ Валова додана вартість – як основний структурний показник діяльності підприємств, що розраховується як різниця між випуском товарів і послуг та проміжним споживанням за кожним видом економічної діяльності та сектором (відповідно до методології Державної служби статистики України).

Таблиця 3*

Ранжування товарних груп за обсягом експорту, 2021

33,4%

Частка експорту зернових культур, 2021

24,5%

Частка експорту жирів та олій тваринного або рослинного походження, 2021

* розроблено автором на основі даних Державної служби статистики України, Головного управління статистики у місті Києві

Діаграма 2 відображає обсяги експорту товарів, у тому числі проміжного та кінцевого споживання з вищою часткою валової доданої вартості⁹, до яких відносяться продукція харчової промисловості; котли, машини (електричні), обладнання; добрива; фармацевтична продукція; палива; вироби з деревини; кондитерські вироби.

Основні 12 груп у товарній структурі експорту київських підприємств за результатами 2020 року складають 86,5% від загального столичного обсягу експорту.

№	Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	2021	
			Обсяг експорту, тис.\$	Частка у загальному обсязі, %
1	Група 10	Зернові культури	5 124 611,3	33,43
2	Група 15	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження	3 757 114,3	24,51
3	Група 12	Насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж	1 180 476,1	7,70
4	Група 23	Залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин	979 638,1	6,39
5	Група 31	Добрива	363 281,8	2,37
6	Група 85	Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя	322 069,6	2,10
7	Група 72	Чорні метали	291 741,8	1,90
8	Група 84	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини	280 516,5	1,83
9	Група 44	Деревина і вироби з деревини; деревне вугілля	251 272,9	1,64
10	Група 30	Фармацевтична продукція	237 553,7	1,55
11	Група 27	Палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні	215 270,4	1,40
12	Група 26	Руди, шлак і зола	145 027,4	0,95
13	Група 17	Цукор і кондитерські вироби з цукру	120 005,5	0,78
Усього			13 268 579,4	86,6

Зернові культури продовжували домінувати у товарній структурі, складаючи третину (33,4%) загального експорту товарів (5 124,6 млн.\$). Жири та олії тваринного або рослинного походження зайняли другу позицію у товарній структурі, не суттєво втративши вагу у порівнянні з попереднім періодом, із загальним обсягом 3 757,1 млн.\$ з часткою 24,5%.

Діаграма 3

Ранжування товарів за обсягом експорту, 2021

	Обсяг експорту, млн.\$		Частка у загальному обсязі експорту, %
	5 124,6	Зернові культури	33,4%
	3 757,1	Жири та олії тваринного або рослинного походження	24,5%
	1 180,5	Насіння і плоди олійних рослин	7,7%
	979,6	Залишки і відходи харчової промисловості	6,4%
Товарні групи, що становлять 80% загального експорту, млн.\$	363,3	Добрива	2,4%
	322,1	Електричні машини, обладнання та їх частини	2,1%
12 299,5	291,7	Чорні метали	1,9%
80,2%	280,5	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання	1,8%
	251,3	Деревина і вироби з деревини	1,6%
	237,6	Фармацевтична продукція	1,6%
	215,3	Палива мінеральні	1,4%
Товарні групи, що мають додатковий вплив на обсяг експорту	145,0	Руди, шлак і зола	1,0%
	120,0	Цукор і кондитерські вироби з цукру	0,8%

Товарна структура експорту за результатами 2021 року не зазнала суттєвих змін у порівнянні з 2020 роком. Зокрема, продовжували зміцнюватись конкурентні переваги у галузях сільського господарства та харчової промисловості (товарні групи 10, 15, 12, 23), питома вага яких складає 72,0% від загального експорту. Як і у попередніх періодах структура експорту має переважно сировинний характер, зокрема за рахунок торгівлю сільськогосподарською, мінеральною та металевою сировиною.

Обсяги експорту товарами, частка яких складала 80% загального експорту, становили 12 299,5 млн.\$. Загальний індекс експорту (2021/2020) істотно збільшився до 1,234 за рахунок нарощення експорту у вартісному та кількісному вимірі. Пом'якшення та повна відміна обмежень, введених під час стрімкого поширення коронавірусної інфекції, у тому числі у міжнародній торгівлі, стали головними чинниками позитивного впливу на збільшення експорту.

1,234

Індекс експорту 2021/2020

Загальний обсяг експорту київськими підприємствами у 2021 році становив 15 331,0 млн.\$.

Діаграма 3 відображає обсяги експорту товарів, у тому числі проміжного та кінцевого споживання з вищою часткою валової доданої вартості⁹, до яких відносяться продукція харчової промисловості; добрива; котли, машини (електричні), обладнання; фармацевтична продукція; палива; вироби з деревини; кондитерські вироби.

Основні 13 груп у товарній структурі експорту київських підприємств за результатами 2021 року складають 86,6% від загального столичного експорту.

Таблиця 4*

Ранжування товарних груп за обсягом експорту, 2022

34,0%

Частка експорту зернових культур, 2022

22,5%

Частка експорту жирів та олій тваринного або рослинного походження, 2022

№	Група	Назва товарів згідно з УКТЗД	2022	
			Обсяг експорту, тис.\$	Частка у загальному обсязі, %
1	Група 10	Зернові культури	3 552 612,3	33,95
2	Група 15	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження	2 349 943,9	22,46
3	Група 12	Насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж	1 065 068,8	10,18
4	Група 23	Залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин	32 061,0	5,08
5	Група 84	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини	251 580,1	2,40
6	Група 27	Палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні	243 360,7	2,33
7	Група 85	Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя	211 542,1	2,02
8	Група 72	Чорні метали	198 794,7	1,90
9	Група 30	Фармацевтична продукція	175 246,8	1,68
10	Група 44	Деревина і вироби з деревини; деревне вугілля	171 573,5	1,64
11	Група 17	Цукор і кондитерські вироби з цукру	142 118,5	1,36
12	Група 26	Руди, шлак і зола	100 427,3	0,96
УСЬОГО			8 994 329,7	86,0

Повномасштабне вторгнення, що розпочалось у лютому 2022 року, негативно вплинуло на соціально-економічний стан в Україні та зовнішньоекономічну діяльність підприємств. Не зважаючи на це, зернові культури продовжували займати перше місце серед товарів, що експортувались столичними підприємствами (3 552,6 млн.\$), охоплюючи близько третини загального експорту (34,0%). Жири та олії тваринного або рослинного походження зайняли другу позицію у товарній структурі, істотно втративши у вартісному вимірі у порівнянні з попереднім періодом (2 349,9 млн.\$) з часткою 22,5%.

* розроблено автором на основі даних Державної служби статистики України, Головного управління статистики у місті Києві

Діаграма 4

Ранжування товарів за обсягом експорту, 2022

	Обсяг експорту, млн.\$		Частка у загальному обсязі експорту, %
	3 552,6	Зернові культури	34,0%
	2 349,9	Жири та олії тваринного або рослинного походження	22,5%
	1 065,1	Насіння і плоди олійних рослин	10,2%
	532,1	Залишки і відходи харчової промисловості	5,1%
	251,6	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання	2,4%
	243,4	Палива мінеральні	2,3%
	211,5	Електричні машини, обладнання та їх частини	2,0%
	198,8	Чорні метали	1,9%
Товарні групи, що становлять 80% загального експорту, млн.\$	8 405,0		
	80,3%		
Товарні групи, що мають додатковий вплив на обсяг експорту	175,2	Фармацевтична продукція	1,7%
	171,6	Деревина і вироби з деревини	1,6%
	142,1	Цукор і кондитерські вироби з цукру	1,4%
	100,4	Руди, шлак і зола	1,0%

Структура експорту продовжувала свідчити про переважно сировинний характер торгівлі, зокрема за рахунок постачань сільськогосподарської, мінеральної та металевої сировини. Конкурентні переваги, як і у минулих періодах, спостерігались у галузях сільського господарства та харчової промисловості (товарні групи 10, 15, 12, 23), питома вага яких складає 71,8% від загального експорту.

98,0%

Скорочення обсягів експорту добрив, 2022/2021

0,683

Індекс експорту 2022/2021

¹⁰ Введення нульової квоти для експорту добрив (тимчасова заборона експорту добрив) – як інструмент регулювання обсягів добрив на внутрішньому ринку під час війни. Постанова КМУ «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2022 рік» від 29.12.2021 року №1424. <https://zakon.rada.gov.ua/law/show/1424-2021-%D0%BF#Text>

Товарна структура експорту загалом за результатами 2022 року не зазнала суттєвих змін у порівнянні з 2021 роком. Окрім експорту добривами, ринок яких у 2022 році зазнав суттєвого спаду, скоротивши обсяги торгівлі до 8,0 млн.\$; скорочення експорту становило близько 98,0% у порівнянні з 2021 роком. Серед основних факторів негативного впливу можна виділити: зростання цін на добрива через підвищення тарифів на газ; скорочення посівних площ з причини тимчасової окупації та лінування земель; прямі збитки від руйнування інфраструктури та розкрадань; високі ризики та невизначеність для підприємств щодо виробництва під час війни; введення урядом тимчасових експортних обмежень торгівлі добривами¹⁰.

Крім того, майже у двічі зменшились обсяги торгівлі залишками і відходами харчової промисловості у 2022 році (темп скорочення 2022/2021 – 0,54).

Обсяги експорту товарами, частка яких складала 80% загального експорту, становили 8 405,0 млн.\$. Загальний індекс експорту (2022/2021) значно впав до 0,683, що відповідає зменшенню обсягів торгівлі на 31,7%. Суттєве скорочення зовнішньої торгівлі спостерігалось майже за всіма товарами, що експортувались, окрім палив мінеральних (обсяги експорту збільшились на 13% у вартісному вимірі) та цукру і кондитерських виробів з цукру (обсяги експорту збільшились на 18% у вартісному вимірі). Загальний обсяг експорту київськими підприємствами у 2022 році становив 10 463,7 млн.\$, скоротившись до відповідного показника 2018 року (10 248,2 млн.\$).

Діаграма 4 відображає обсяги експорту товарів, у тому числі проміжного та кінцевого споживання з вищою часткою валової доданої вартості, до яких відносяться продукція харчової промисловості; котли, машини (електричні), обладнання; палива; фармацевтична продукція; вироби з деревини; кондитерські вироби.

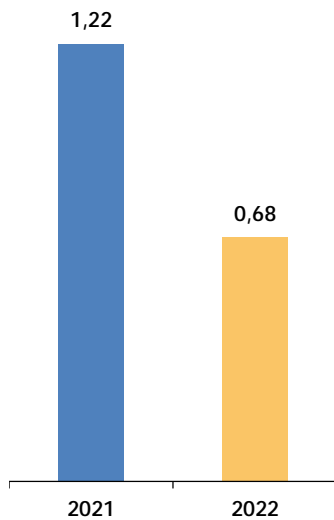
Основні 12 груп у товарній структурі експорту київських підприємств за результатами 2022 року складають 86,0% від загального столичного експорту.

Таблиця 5*

Динаміка експорту основних товарів, 2020-2022

Діаграма 5*

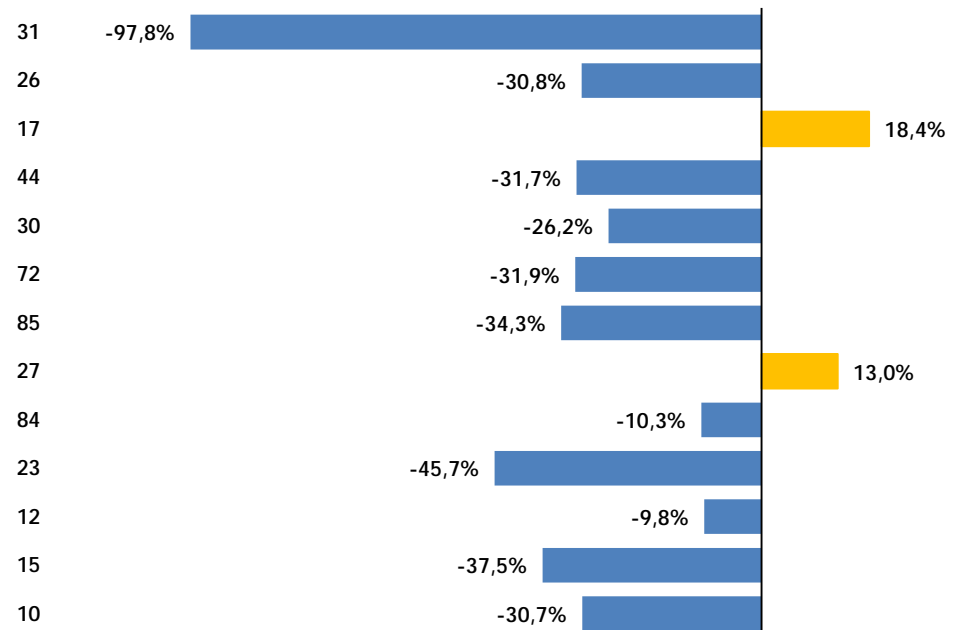
Індекси експорту, 2021-2022

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	2020	2021	2022
		Темп зростання, 2020/2019	Темп зростання, 2021/2020	Темп зростання, 2022/2021
Група 10	Зернові культури	0,94	1,17	0,69
Група 15	Жири та олії тваринного або рослинного походження	1,25	1,20	0,63
Група 12	Насіння і плоди олійних рослин	0,68	1,77	0,90
Група 23	Залишки і відходи харчової промисловості	1,15	1,10	0,54
Група 84	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої	1,20	1,00	0,90
Група 27	Палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки	0,61	1,14	1,13
Група 85	Електричні машини, обладнання та їх частини	0,93	1,46	0,66
Група 72	Чорні метали	0,75	1,01	0,68
Група 30	Фармацевтична продукція	1,08	1,15	0,74
Група 44	Деревина і вироби з деревини	1,07	1,44	0,68
Група 17	Цукор і кондитерські вироби з цукру	1,18	0,94	1,18
Група 26	Руди, шлак і зола	0,81	1,45	0,69
Група 31	Добрива	3,19	1,71	0,02
УСЬОГО			1,22	0,68

Діаграма 6*

Динаміка темпів експорту основних товарів, 2022/2021

* розроблено автором на основі даних Державної служби статистики України, Головного управління статистики у місті Києві

Основні товарні групи, що представлені у Таблиці 5, відображають загальну тенденцію динаміки зростання/скорочення обсягів експорту у поточних періодах у порівнянні з минулими. За результатами 2021 року спостерігалось стрімке зростання обсягів експорту майже за всіма основними товарами; індекс експорту основних товарних груп становив 1,22, загальний індекс експорту Києва – 1,23, відстаючи від темпів зростання експорту по Україні на 15,0%.

Повномасштабна війна, що розпочалась 24 лютого 2022 року, внесла свої негативні корективи у сталий розвиток зовнішньої торгівлі, зокрема пригальмувала поступове нарощування обсягів експортних операцій, у тому числі київськими підприємствами. Хоча товарна структура не зазнала суттєвих трансформацій у 2022 році, обсяги експорту значно скоротились майже по всіх основних товарних групах. [Діаграма 5](#) відображає зміну (зростання/скорочення) торгівлі столичними експортерами у 2022 році у порівнянні з 2021. Індекс експорту Києва становив 0,68 по основним товарам, не відрізняючись від показника загального індексу ([Таблиця 1](#)). Темпи скорочення експорту по Україні (2022/2021) на 3,5% були більшими за київські, зокрема експорт столиці впав на 31,7%, України – на 35,2%.

Не зважаючи на це, дослідження товарної структури експорту київськими підприємствами за період 2020 – 2022 років підтверджує наявність конкурентних переваг у галузях сільського господарства (зокрема вирощування зернових культур, бобових культур і насіння олійних); харчової промисловості (зокрема виробництво олії та тваринних жирів, виробництво інших харчових продуктів, виробництво цукру та цукрових кондитерських виробів); машинобудівній промисловості (виробництво машин і устаткування, у тому числі електричного); фармацевтичної промисловості (виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів); хімічної промисловості (виробництво хімічної продукції та добрив); металургійної промисловості (виробництво чорних металів та готових металевих виробів); деревообробної промисловості (лісозаготівлі та виробництво виробів з деревини, у тому числі меблів).

----- 2.2

Географічна структура експорту м. Києва

* розроблено автором на основі даних Державної служби статистики України, Головного управління статистики у місті Києві

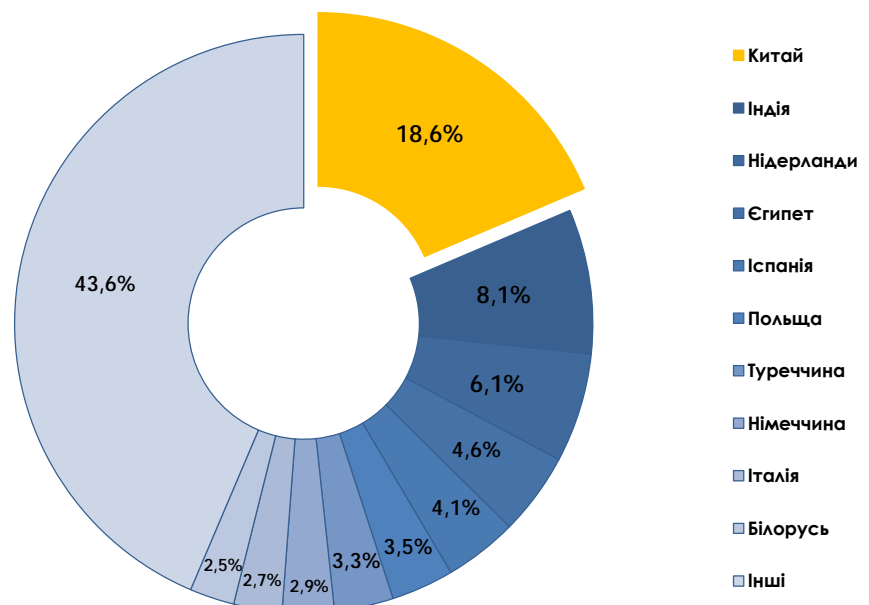
¹¹ За результатами 2020, 2021 років Головне управління статистики у місті Києві надає відкриту інформацію щодо географії експорту за 158 країнами світу. Країни, обсяг експорту до яких був досить незначним чи єдиноразовим, віднесені до категорії «інші країни». В свою чергу товарну географію експорту управління статистики деталізує до 183 країн.

Географічна структура експорту столичних підприємств налічувала співробітництво з більш ніж 183 країнами світу¹¹ за період 2020 - 2022 років. Ранжування країн за обсягом експорту столичними підприємствами та вага кожної окремої країни у загальному обсязі наведені у [Додатку 4](#) (Географічна структура експорту м. Києва, 2020), [Додатку 5](#) (Географічна структура експорту м. Києва, 2021), [Додатку 6](#) (Географічна структура експорту м. Києва, 2022)*.

У 2020 році у період введення жорстких обмежувальних заходів, пов'язаних із розповсюдженням коронавірусної інфекції COVID-19, експорт зазнав певного спаду. Загальний експорт Києва у вартісному вимірі становив 12 427,6 млн.\$, майже залишившись на рівні 2019 року (скорочення становило 0,5%).

Діаграма 7

----- Частка експорту до Топ 10 країн, 2020

Китай залишався головним стратегічним партнером столичних підприємств за результатами зовнішньої торгівлі у 2020 році з найбільш перспективним ринком для експорту українських товарів. Загальна частка сягала 18,6% від загального експорту, суттєво випереджаючи інші країни. За останні роки спостерігалось суттєве зростання обсягів експорту до Китаю, зокрема у 2020 році експорт збільшився на 86,0% у порівнянні з попереднім 2019 роком.

7 011,0 млн.\$

56,4%

Топ 10 країн за
обсягами експорту
товарів київськими
підприємствами, 2020

Географічна структура експорту охоплювала всі регіони світу, зокрема найбільша частка належала ринкам країн Європи, у тому числі ЄС, з питомою вагою близько 30,7%, та країнам Азійського регіону з часткою близько 48,5%. Серед основних партнерів країн Європи суттєві частки у загальному експорті належали Нідерландам (6,1%), Іспанії (4,1%), Польщі (3,5%), Німеччині (3,0%), Італії (2,7%), Франції (1,4%), Бельгії (1,2%), Болгарії (1,1%), Румунії (1,1%), Литві (0,9%). За останні роки Азійський ринок суттєво нарощував обсяги української продукції, зокрема основними країнами-партнерами стали Китай (18,6%), Індія (8,1%), Туреччина (3,3%), Ірак (2,5%), Індонезія (2,3%), Іран (1,8%), Республіка Корея (1,4%), Ізраїль (1,4%), Бангладеш (1,3%), Пакистан (1,1%). Експорт українських товарів на основні ринки країн Африки представлений Єгиптом (4,6%), Марокко (1,5%), Тунісом (1,5%).

Таблиця 6

Обсяги експорту до
Топ 10 країн, 2020

Країна	2020	
	Обсяг експорту, млн.\$	Частка у загальному обсязі, %
Китай	2 309,2	18,6
Індія	1 012,0	8,1
Нідерланди	759,1	6,1
Єгипет	571,6	4,6
Іспанія	506,0	4,1
Польща	432,3	3,5
Туреччина	407,3	3,3
Німеччина	366,3	2,9
Італія	340,1	2,7
Білорусь	307,1	2,5
Інші	5 416,5	43,6
Всього	12 427,5	

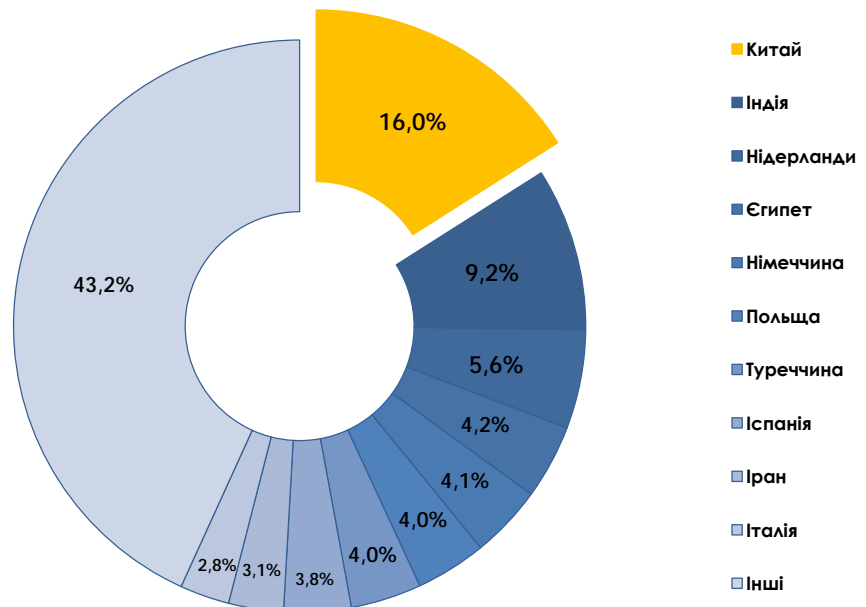
Спостерігалась динаміка певного коливання обсягів постачання продукції до Російської Федерації та Білорусі, хоча зазначені країни у 2020 році мали суттєвий вплив на загальний обсяг експорту столичних підприємств. Зокрема, Білорусь увійшла у 10-ку головних країн-партнерів з часткою близько 2,5%; Російська Федерація увійшла у 20-ку найбільших імпортерів українських товарів з питомою вагою близько 1,3%. Мало місце несуттєве зростання експорту до Білорусі у 2020 році у порівнянні з 2019 роком на 4,7%; та суттєвіше – у порівнянні з 2018 роком близько 25,5%. Експорт до Російської Федерації мав динаміку поступового скорочення обсягів за останні роки.

Зокрема: на 27,2% у 2020 році у порівнянні з 2019 роком, на 36,4% - у порівнянні з 2018 роком; на 46,7% - у порівнянні з 2017 роком.

Загалом географічна структура експорту формувала стабільний диверсифікований портфель країн, 80% якого становили перші за ранжованим переліком 26 країн світу із загальним обсягом експорту 9 962,5 млн.\$. За період з 2017 року обсяги експорту підприємств м. Києва динамічно зростали (загальний приріст становив 21,6%). Незважаючи на дію пандемії коронавірусу та введення карантинних заходів, експорт 2020 року зміг утримати свої обсяги на рівні 2019 року. Ранжований перелік країн експорту столичними підприємствами за 2020 рік наведений у [Додатку 4](#).

Діаграма 8

Частка експорту до Топ 10 країн, 2021

У 2021 році обмежувальні заходи суттєво пом'якшувались та скасовувались, що сприятливо відобразилось на зовнішній торгівлі, зокрема й на продовженні столичними підприємствами нарощувати обсяги експорту. Загальний експорт Києва у вартісному вимірі становив 15 331,0 млн.\$, суттєво перевищуючи відповідний показник 2020 року (зростання становило 23,4%).

За результатами 2021 року Китай залишався головним стратегічним партнером підприємств м. Києва за обсягом експортних операцій, продовжуючи бути найбільш перспективним ринком для експорту української продукції.

8 690,0 млн.\$

56,7%

Топ 10 країн за
обсягами експорту
товарів київськими
підприємствами, 2021

Частка країни становила 16,0% у загальній географічній структурі, послабивши свою вагу у порівнянні з 2020 роком на 14,0%. У вартісних показниках спостерігалось нарощування обсягів експорту на 6,0% у порівнянні з попереднім 2020 роком.

Географічна структура експорту охоплювала всі регіони світу, зокрема найбільша частка належала ринкам країн Європи, у тому числі ЄС, з питомою вагою близько 32,3%, та країнам Азійського регіону з часткою близько 46,8%. Частка експорту до країн Азії скоротилась на 3,5% (2021/2020); обсяг європейського ринку збільшився на 5,2% (2021/2020). Серед основних партнерів країн Європи суттєві частки у загальному експорті належали Нідерландам (5,6%), Німеччині (4,1%), Польщі (4,0%), Іспанії (3,8%), Італії (2,8%), Франції (2,0%), Бельгії (1,0%), Румунії (1,0%), Литві (0,8%), Латвії (0,7%).

Географічна структура перших 10 європейських країн за обсягом експорту суттєво не змінилась у порівнянні з 2020 роком. Баланс експорту формувався плавним перерозподілом обсягів між зазначеними країнами. У вартісних показниках спостерігалось нарощування обсягів експорту до країн Європи першої десятки на 28,5% у порівнянні з попереднім 2020 роком (експорт 2020 – 3 090,7 млн.\$; експорт 2021 – 3 972,6 млн.\$).

Таблиця 7

Обсяги експорту до
Топ 10 країн, 2021

Країна	2021	
	Обсяг експорту, млн.\$	Частка у загальному обсязі, %
Китай	2 446,2	16,0
Індія	1 403,3	9,2
Нідерланди	853,1	5,6
Єгипет	636,9	4,2
Німеччина	635,1	4,1
Польща	616,5	4,0
Туреччина	613,8	4,0
Іспанія	578,5	3,8
Іран	471,3	3,1
Італія	435,3	2,8
Інші	6 641,1	43,2
Всього	15 331,1	

За останні роки Азійський ринок також суттєво нарощував обсяги української продукції, зокрема основними країнами-партнерами стали Китай (16,0%), Індія (9,2%), Туреччина (4,0%), Іран (3,1%), Пакистан (2,2%), Ірак (2,1%), Індонезія (1,9%), Саудівська Аравія (1,4%), Ізраїль (0,8%), Ємен (0,8%). Географічна структура перших 10 Азійських країн за обсягом експорту суттєво не змінилась у порівнянні з 2020 роком. Баланс експорту формувався плавним перерозподілом обсягів між зазначеними країнами.

У вартісних показниках спостерігалось нарощування обсягів експорту до країн Азії першої десятки на 22,3% у порівнянні з попереднім 2020 роком (експорт 2020 – 5 181,4 млн.\$; експорт 2021 – 6 336,9 млн.\$). Експорт українських товарів на основні ринки країн Африки представлений Єгиптом (4,2%), Марокко (1,6%), Тунісом (0,9%). Географічна структура країн Африки не зазнала змін. У вартісних показниках спостерігалось нарощування обсягів експорту до країн Африки першої трійки на 9,2% у порівнянні з попереднім 2020 роком (експорт 2020 – 936,8 млн.\$; експорт 2021 – 1 022,6 млн.\$).

У 2021 році обсяги постачання продукції до Російської Федерації та Білорусі зберіглись; зазначені країни продовжували мати суттєвий вплив на загальний обсяг експорту столичних підприємств. Зокрема, Білорусь втратила вагу у географічній структурі експорту до 16 позиції у ранжованому переліку країн-партнерів з часткою 1,9%. Мало місце несуттєве зниження експорту до Білорусі у 2021 році у порівнянні з 2020 роком на 4,4%. Російська Федерація піднялась на 19 позицію найбільших імпортерів української продукції з питомою вагою 1,3%. Частка у географічній структурі не змінилась, хоча мало місце зростання обсягів експорту на 27,5%.

Загалом географічна структура формувала стабільний диверсифікований портфель країн, 80% якого становили перші за ранжованим переліком 26 країн світу із загальним обсягом експорту 12 355,3 млн.\$.

Спостерігалась позитивна динаміка зростання експортних операцій; топ 26 країн-партнерів, що мали 80% впливу на загальний обсяг експорту, наростили закупівлю української продукції у 2021 році у вартісному вимірі на 24,0% у порівнянні з 2020 роком. Ранжований перелік країн наведений у [Додатку 5](#).

Географічна структура експорту столичних підприємств у 2022 році зазнала суттєвих трансформацій у зв'язку із повномасштабним вторгненням та розв'язанням війни Російською Федерацією проти України. Ще у січні 2022 року спостерігалась позитивна зростаюча динаміка обсягів експорту із загальним вартісним показником 1 670,4 млн.\$, що становило 193,9% від відповідного показника січня 2021 року.

Експортна структура січня 2022 року налічувала понад 126 країн світу. Після повномасштабного вторгнення у лютому 2022 року, ситуація суттєво погіршилась. Перше півріччя відзначалось стрімким спадом експортних операцій, зокрема обсяг експорту в Україні з січня по березень впав майже у 2,3 рази; стабілізація торгівлі та нарощування певних обсягів розпочались з другого півріччя 2022 року. Таблиця географічної структури експорту відображає 50 найбільших країн-партнерів, ранжованих за обсягом експорту за результатами 2022 року, що наведена у [Додатку 6*](#).

Топ 50 країн-партнерів, ранжованих у [Додатку 6](#), забезпечили 95,1% (9 946,5 млн.\$) загального експорту столичних підприємств за результатами 2022 року.

* розроблено автором на основі даних Державної служби статистики України, Головного управління статистики у місті Києві, Державної митної служби України, власних розрахунків автора, 2022 рік

* У зв'язку із воєнним станом в країні було запроваджено низку державних обмежувальних заходів, у тому числі пов'язаних із розкриттям статистичної інформації. Відповідно до повідомлення, оприлюдненого Державною службою статистики України, органи державної статистики призупиняють оприлюднення статистичної інформації у період дії воєнного стану, а також протягом трьох місяців після його завершення. Географічна структура зовнішньої торгівлі товарами включена до цього переліку. Таким чином розрахунок обсягів експорту за результатами 2022 року по країнах-партнерах був здійснений визначенням частки експорту окремої країни за кожною товарною групою УКТЗЕД в загальному обсязі українського експорту за такою товарною групою по кожній країні з урахуванням обсягів експорту за товарними групами київських підприємств. Інформація щодо географії обсягів експорту по товарним групам по Україні була досліджена зі статистичних даних Державної митної служби України за 2022 рік.

6 554,0 млн.\$

62,6%

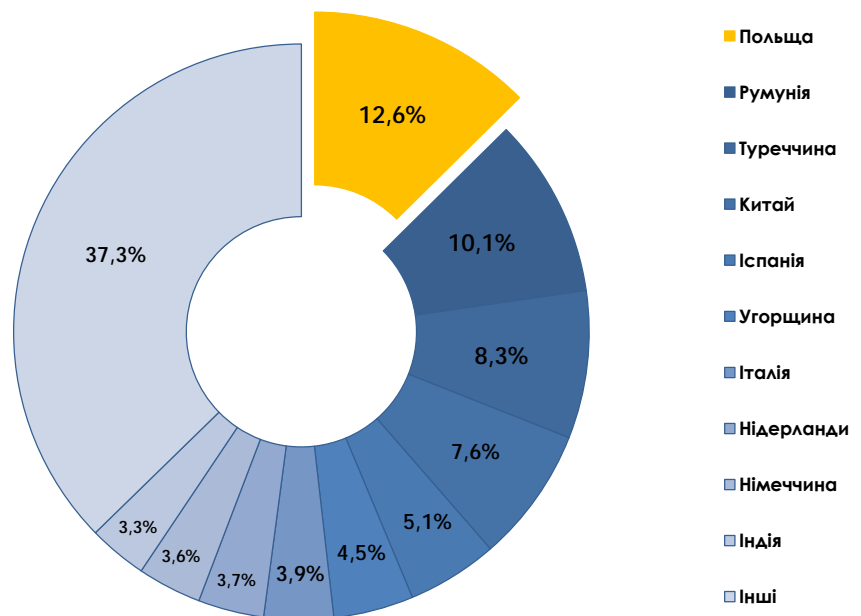
Топ 10 країн за обсягами експорту товарів київськими підприємствами, 2022

У 2022 воєнному для України році київський експорт розпочав географічну структурну трансформацію з посиленням співробітництва із країнами Європи, у тому числі Європейського Союзу. Таким чином, Польща стала головним стратегічним партнером підприємств м. Києва за обсягом експортних операцій, частка якої становила 12,6%, посиливши свою вагу у порівнянні з 2021 роком на 215,0%. У вартісних показниках спостерігалось нарощування обсягів експорту на 114,4% у порівнянні з попереднім 2021 роком.

Найбільша частка експорту належала ринкам країн Європи, у тому числі ЄС, з питомою вагою близько 54,5%, та країнам Азійського регіону з часткою близько 26,1%. Підприємства активно підлаштовувались під зовнішні обставини, пов'язані із воєнним станом в державі, розширенням тимчасово окупованих територій та веденням бойових дій в окремих регіонах. У зв'язку із чим, частка експорту до країн Азії скоротилась на 44,2% (2022/2021); обсяг європейського ринку суттєво збільшився на 68,7% (2022/2021).

Діаграма 9

Частка експорту до
Топ 10 країн, 2021

Таблиця 8

Обсяги експорту до
Топ 10 країн, 2022

Країна	2022	
	Обсяг експорту, 2022, млн.\$	Частка у загальному обсязі, %
Польща	1 321,8	12,6
Румунія	1 059,6	10,1
Туреччина	866,1	8,3
Китай	796,4	7,6
Іспанія	537,3	5,1
Угорщина	465,8	4,5
Італія	403,8	3,9
Нідерланди	386,3	3,7
Німеччина	375,8	3,6
Індія	341,1	3,3
Інші	3 909,7	37,3
Всього	10 463,7	

Серед основних партнерів країн Європи найбільші частки у загальному експорті належали Польщі (12,6%), Румунії (10,1%), Іспанії (5,1%), Угорщині (4,5%), Італії (3,9%), Нідерландам (3,7%), Німеччині (3,6%), Болгарії (3,3%), Словаччині (2,0%), Литві (1,5%). Географічна структура перших 10 європейських країн за обсягом експорту зазнала трансформацій у порівнянні з 2021 роком. Баланс експорту формувався суттєвим нарощуванням торгівлі до європейських країн. У вартісних показниках спостерігалось збільшення обсягів експорту до країн Європи першої десятки на 31,7% у порівнянні з попереднім 2021 роком (експорт 2021 – 3 972,6 млн.\$; експорт 2022 – 5 230,4 млн.\$).

В першу чергу з причини зміни логістичних маршрутів, Азійський ринок для України зазнав негативних структурних трансформацій у значному падінні обсягів зовнішньої торгівлі. Основними країнами-партнерами стали Туреччина (8,3%), Китай (7,6%), Індія (3,3%), Ізраїль (1,0%), Ірак (1,0%), Республіка Корея (0,8%), Іран (0,8%), Ліван (0,8%), Саудівська Аравія (0,7%), Малайзія (0,4%). Географічна структура перших 10 Азійських країн змінилась у ранжуванні за обсягами експорту у порівнянні з 2021 роком. Баланс експорту формувався суттєвим зниженням зовнішньої торгівлі до азійських країн. У вартісних показниках спостерігалось падіння експорту на 59,4% у порівнянні з попереднім 2021 роком (експорт 2021 – 6 336,9 млн.\$; експорт 2022 – 2 570,3 млн.\$).

Експорт українських товарів на основні ринки країн Африки представлений Єгиптом (2,4%), Лівією (0,8%), Алжиром (0,7%). У вартісних показниках спостерігалось зниження обсягів експорту до країн Африки першої трійки на 58,8% у порівнянні з попереднім 2021 роком (експорт 2021 – 1 022,6 млн.\$; експорт 2022 – 421,2 млн.\$).

У 2022 році київські підприємства продовжували експортувати товари до Білорусі та Російської Федерації, хоча обсяги торгівлі значно впали за рахунок переорієнтації на інші світові ринки. Зокрема, Білорусь втратила вагу у географічній структурі експорту до 42 позиції у ранжованому переліку країн з часткою 0,4%. Зниження експорту до Білорусі у вартісному вимірі у порівнянні з 2021 роком становило 86,2%. Російська Федерація опустилась на 35 позицію з питомою вагою 0,6%. Обсяги експорту впали на 69,5%.

Загалом у 2022 році під час повномасштабної війни у діяльності українських підприємств-експортерів спостерігалась стрімка переорієнтація та адаптація до зовнішніх факторів впливу. Суттєве скорочення експорту вплинуло на зовнішньоторговельний баланс країни та економічні спроможності підприємств. 80% загального експорту формували 22 країни за ранжованим переліком з вартісним показником 8 466,0 млн.\$, що на 31,5% менше відповідного значення 2021 року.

----- 2.3

Географічна структура основних товарних груп

Географічна структура експорту за основними товарними групами з ранжуванням країн відповідно до загального обсягу експорту у вартісному вимірі по кожній із таких країн-партнерів наведені у [Додатку 7](#) (Географічна структура основних товарних груп м. Києва, 2020), [Додатку 8](#) (Географічна структура основних товарних груп м. Києва, 2021), [Додатку 9](#) (Географічна структура основних товарних груп м. Києва, 2022)*.

За результатами 2020 року найбільший обсяг зовнішньої торгівлі товарами у загальному експорті спостерігався:

- зернові культури (група 10 - частка 35,2%);
- жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження (група 15 - частка 25,1%);
- залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин (група 23 - частка 7,2%);
- насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж (група 12 - частка 5,2%);
- чорні метали (група 72 - частка 2,3%);
- реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини (група 84 - частка 2,3%);
- електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису або відтворення зображення і звуку; їх частини і приладдя (група 85 – частка 1,8%);

* розроблено автором на основі даних Державної служби статистики України, Головного управління статистики у місті Києві

35,2%

**Частка експорту
зернових культур, 2020**

25,1%

**Частка експорту жирів
та олій тваринного або
рослинного
походження, 2020**

- добрива (група 31 – частка 1,7%);
- фармацевтична продукція (група 30 – частка 1,7%);
- палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні (група 27 – частка 1,5%).

Зернові культури і жири та олії тваринного або рослинного походження склали більше половини загального експорту столичних підприємств (60,3%).

Таблиця 9

Географія експорту основних товарних груп, 2020

Країна	Обсяг експорту, млн.\$	Частка експорту, %
Китай	2 233,5	21,4
Індія	955,6	9,1
Нідерланди	732,2	7,0
Єгипет	557,1	5,3
Іспанія	488,0	4,7
Туреччина	330,5	3,2
Ірак	291,0	2,8
Італія	288,8	2,8
Індонезія	272,3	2,6
Німеччина	245,6	2,4
Інші	4 053,4	38,8
УСЬОГО	10 448,0	

Частка Китаю у даному переліку становила майже чверть від загального експорту, яка склала 21,4%. У структурі загального експорту зернові культури мали вагу 25,7%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 17,3%, залишки та відходи харчової промисловості – 46,8%. Індія посіла другу позицію у ранжованому переліку з часткою 9,1% завдяки експортуванню до країни переважно жирів та олій тваринного або рослинного походження (24,7%), добрив (63,0%). Нідерланди увійшли у трійку найбільших країн за обсягами експорту київськими підприємствами із загальною часткою 7,0%, куди постачались переважно жири та олії тваринного або рослинного походження (11,9%), зернові культури (3,8%), чорні метали (27,6%).

Загальний експорт 10 найбільших за обсягами торгівлі товарних груп у 2020 році становив 10 448,0 млн.\$, що складало 84,1% від усіх експортних операцій.

Деталізована географія кожної товарної групи з визначенням частки експорту наведена у [Додатку 11](#).

33,4%

**Частка експорту
зернових культур, 2021**

24,5%

**Частка експорту жирів
та олій тваринного або
рослинного
походження, 2021**

За результатами 2021 року найбільший обсяг зовнішньої торгівлі товарами у загальному експорті спостерігався:

- зернові культури (група 10 - частка 33,4%);
- жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження (група 15 - частка 24,5%);
- насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж (група 12 - частка 7,7%);
- залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин (група 23 - частка 6,4%);
- добрива (група 31 – частка 2,4%);
- електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису або відтворення зображення і звуку; їх частини і приладдя (група 85 – частка 2,1%);
- чорні метали (група 72 - частка 1,9%);
- реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини (група 84 - частка 1,8%);
- деревина і вироби з деревини; деревне вугілля (група 44 – частка 1,6%);
- фармацевтична продукція (група 30 – частка 1,6%).

Зернові культури і жири та олії тваринного або рослинного походження склали більше половини загального експорту столичних підприємств (57,9%), як і у попередньому періоді 2021 року, не суттєво стративши вагу у товарній структурі. Товарна структура зазнала певних трансформацій, зокрема обсяги зовнішньої торгівлі деревиною (група 44) суттєво виросли у порівнянні з 2020 роком на 44,1% з питомою вагою 1,6% (експорт 2020 – 174,4 млн.\$; експорт 2021 – 251,3 млн.\$). Натомість торгівля мінеральними паливами (група 27) втратила вагу у товарній структурі з часткою 1,4%, хоча у вартісному вимірі обсяги експорту збільшились на 14,5% (експорт 2020 – 188,1 млн.\$; експорт 2021 – 215,3 млн.\$).

Географія перших за обсягом експорту 10 країн представлена країнами Європи, Азії та Африки. Китай залишався головним стратегічним партнером з найбільш перспективним ринком для експорту українських товарів.

Таблиця 10

Географія експорту
основних товарних
груп, 2021

Країна	Обсяг експорту, млн.\$	Частка експорту, %
Китай	2 350,9	18,4
Індія	1 323,8	10,4
Нідерланди	825,7	6,5
Єгипет	624,4	4,9
Іспанія	557,1	4,4
Туреччина	516,9	4,1
Німеччина	490,9	3,9
Іран	470,3	3,7
Польща	381,6	3,0
Італія	381,4	3,0
Інші	4 865,2	38,0
УСЬОГО	12 788,3	

Частка Китаю становила 18,4% у ранжованому переліку; вага країни у структурі зменшилась у порівнянні з 2020 роком на 14,0% з причин збільшення ваги експорту до країн Європи, Африки та інших країн Азії. До Китаю підприємства експортували у більшості зернові культури (24,0%), жири та олії тваринного або рослинного походження (12,1%), залишки та відходи харчової промисловості (50,8%).

Індія посіла другу позицію у ранжованому переліку з часткою 10,4%; до країни експортували переважно жири та олії тваринного або рослинного походження (28,9%), добрива (54,3%).

Нідерланди увійшли у трійку найбільших країн за обсягами експорту із загальною часткою 6,5%; до країни постачали переважно жири та олії тваринного або рослинного походження (11,8%), зернові культури (4,5%), насіння і плоди олійних рослин (5,4%).

Загальний експорт до країн, що увійшли у 10-ку найбільших торговельних партнерів за основними товарними групами у 2021 році становив 7 923,0 млн.\$ (частка – 62,0%). У вартісному вимірі обсяг експорту 10 основних товарних груп збільшився на 22,4% у порівнянні з 2020 роком (експорт 2020 – 10 448,0 млн.\$; експорт 2021 – 12 788,3 млн.\$).

Деталізована географія кожної товарної групи з визначенням частки експорту наведена у [Додатку 12](#).

22,4%

Зростання обсягів
експорту 10 основних
товарів, 2021/2020

* У зв'язку із воєнним станом в країні було запроваджено низку державних обмежувальних заходів, у тому числі пов'язаних із розкриттям статистичної інформації. Відповідно до повідомлення, оприлюдненого Державною службою статистики України, органи державної статистики призупиняють оприлюднення статистичної інформації у період дії воєнного стану, а також протягом трьох місяців після його завершення. Географічна структура зовнішньої торгівлі товарами включена до цього переліку. Таким чином розрахунок обсягів експорту за основними товарними групами за результатами 2022 року по країнах-партнерах був здійснений визначенням частки експорту окремої країни за кожною товарною групою УКТЗЕД в загальному обсязі українського експорту за такою товарною групою по кожній країні з урахуванням обсягів експорту за товарними групами київських підприємств. Інформація щодо географії обсягів експорту по товарним групам по Україні була досліджена зі статистичних даних Державної митної служби України за 2022 рік.

34,0%

**Частка експорту
зернових культур, 2022**

22,5%

**Частка експорту жирів
та олій тваринного або
рослинного
походження, 2022**

За результатами 2022 року найбільший обсяг зовнішньої торгівлі товарами у загальному експорті спостерігався:

- зернові культури (група 10 - частка 34,0%);
- жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження (група 15 - частка 22,5%);
- насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж (група 12 - частка 10,2%);
- залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин (група 23 - частка 5,1%);
- реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини (група 84 - частка 2,4%);
- палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні (група 27 - частка 2,3%);
- електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису або відтворення зображення і звуку; їх частини і приладдя (група 85 - частка 2,0%);
- чорні метали (група 72 - частка 1,9%);
- фармацевтична продукція (група 30 - частка 1,7%);
- деревина і вироби з деревини; деревне вугілля (група 44 - частка 1,6%).

Зернові культури і жири та олії тваринного або рослинного походження продовжували формувати суттєву частку загального експорту столичних підприємств, яка становила 56,5%.

Хоча частка товарних груп 10 та 15 у загальній структурі суттєво не змінилась, спостерігалось зменшення обсягів експорту у вартісному вимірі.

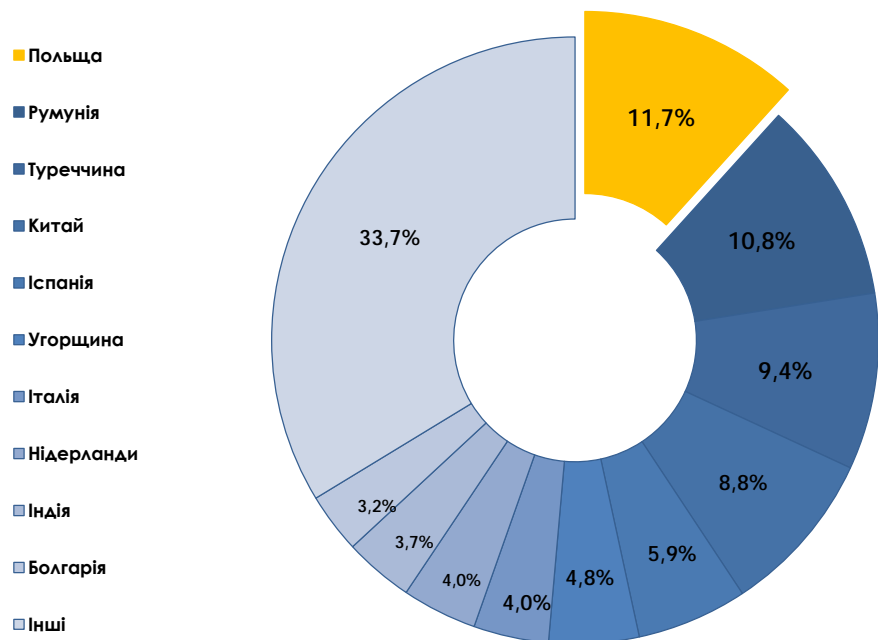
Експорт зернових вправ на 30,7% у 2022 році (експорт 2021 – 5 124,6 млн.\$; експорт 2022 – 3 552,6 млн.\$); експорт жирів та олій вправ на 37,5% (експорт 2021 – 3 757,1 млн.\$; експорт 2022 – 2 350,0 млн.\$).

Товарна структура зазнала певних трансформацій, зокрема обсяги зовнішньої торгівлі мінеральними паливами (група 27) посилили вагу у товарній структурі з часткою 2,3%; у вартісному вимірі обсяги експорту збільшились на 13,0% (експорт 2021 – 215,3 млн.\$; експорт 2022 – 243,3 млн.\$). Торгівля добривами (група 31) суттєво скоротилась із часткою 0,08% у товарній структурі; у вартісному вимірі експорт добрив зменшився на рекордні 97,8% (експорт 2021 – 363,3 млн.\$; експорт 2022 – 8,0 млн.\$).

Суттєво зазнала трансформацій географія експорту з пріоритетом торгівлі із сусідніми європейськими країнами.

Діаграма 10

Частка експорту
основних товарів до
Топ 10 країн, 2022

Частка Польщі становила 11,7% у ранжованому переліку; вага країни у структурі суттєво посилилась у порівнянні з 2021 роком на 169,4% (експорт 2021 – 381,6 млн.\$; експорт 2022 – 1 027,9 млн.\$). До Польщі київські підприємства експортували у більшості зернові культури (7,0%), жири та олії тваринного або рослинного походження (13,3%), насіння і плоди олійних рослин (12,7%).

Румунія посіла другу позицію у ранжованому переліку з часткою 10,8%; до країни експортували переважно зернові культури (13,6%), жири та олії тваринного або рослинного походження (7,2%), насіння і плоди олійних рослин (18,7%). Туреччина увійшла у трійку найбільших країн за обсягами експорту українських товарів із загальною часткою 9,4%; до країни постачали переважно зернові культури (9,6%), жири та олії тваринного або рослинного походження (11,2%), насіння і плоди олійних рослин (13,7%).

Таблиця 11

Географія експорту
основних товарних
груп, 2022

Країна	Обсяг експорту, млн.\$	Частка експорту, %
Польща	1 027,9	11,7
Румунія	945,2	10,8
Туреччина	820,3	9,4
Китай	768,7	8,8
Іспанія	512,4	5,9
Угорщина	419,0	4,8
Італія	353,6	4,0
Нідерланди	351,7	4,0
Індія	323,5	3,7
Болгарія	277,7	3,2
Інші	2 951,7	33,7
Усього	8 751,7	

31,6%

Скорочення обсягів
експорту 10 основних
товарів, 2022/2021

Загальний експорт до країн, що увійшли у 10-ку найбільших торговельних партнерів за основними товарними групами у 2022 році становив 5 800,1 млн.\$ (частка – 55,4%). У вартісному вимірі обсяг експорту 10 основних товарних груп скоротився на 31,6% у порівнянні з 2021 роком (експорт 2021 – 12 788,3 млн.\$; експорт 2022 – 8 751,7 млн.\$).

Очевидно, що головними причинами переорієнтації столичних підприємств щодо розширення зовнішньої торгівлі з європейськими країнами стали: зміна логістичних маршрутів постачання товарів у зв'язку із повномасштабним вторгненням Російської Федерації на територію України, окупацією частини південних та східних регіонів і труднощів з відправкою товарів морським шляхом; послаблення митних обмежень та спрощення норм законодавства з країнами Європи; наближення законодавства України та Європейського Союзу, зокрема у сфері зовнішньоекономічної діяльності до єдиних норм та правил у зв'язку із набуттям Україною статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу; державне регулювання обмежень та заборон зовнішньоекономічної діяльності з Російською Федерацією та Білоруссю.

Ризики та загрози для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, зокрема для підприємств-експортерів на сьогоднішній день значні. Виробничі потужності, що розташовані на сході та півдні країни фактично зазнали фізичних руйнувань; ті, що знаходяться в інших регіонах піддаються загрозам руйнувань від ракетних небезпек. Швидке адаптування до зовнішніх викликів та здатність миттєво та своєчасно приймати управлінські рішення можуть пом'якшити негативний вплив на ведення господарської діяльності, зокрема на здійснення експорту.

----- 2.4

Дослідження долі експорту/імпорту київських підприємств

Розрахункові обсяги експорту/імпорту київських підприємств 10 основних товарів в рамках географічної структури зовнішньої торгівлі наведені у відповідних додатках, а саме: [Додатку 14](#) (Географія обсягів експорту київськими підприємствами та їх частки, 2022), [Додатку 15](#) (Географія обсягів імпорту київськими підприємствами та їх частки, 2022)*.

* У зв'язку із воєнним станом в країні було запроваджено низку державних обмежувальних заходів, у тому числі пов'язаних із розкриттям статистичної інформації. Відповідно до повідомлення, оприлюдненого Державною службою статистики України, органи державної статистики призупиняють оприлюднення статистичної інформації у період дії воєнного стану, а також протягом трьох місяців після його завершення. Географічна структура зовнішньої торгівлі товарами включена до цього переліку. Таким чином розрахунок обсягів експорту/імпорту за основними товарними групами за результатами 2022 року по країнах-партнерах був здійснений визначенням частки експорту/імпорту окремої країни за кожною товарною групою УКТЗЕД в загальному обсязі українського експорту/імпорту за такою товарною групою по кожній країні з урахуванням обсягів експорту/імпорту за товарними групами київських підприємств. Інформація щодо географії обсягів експорту/імпорту по товарним групам по Україні була досліджена зі статистичних даних Державної митної служби України за 2022 рік.

23,7%

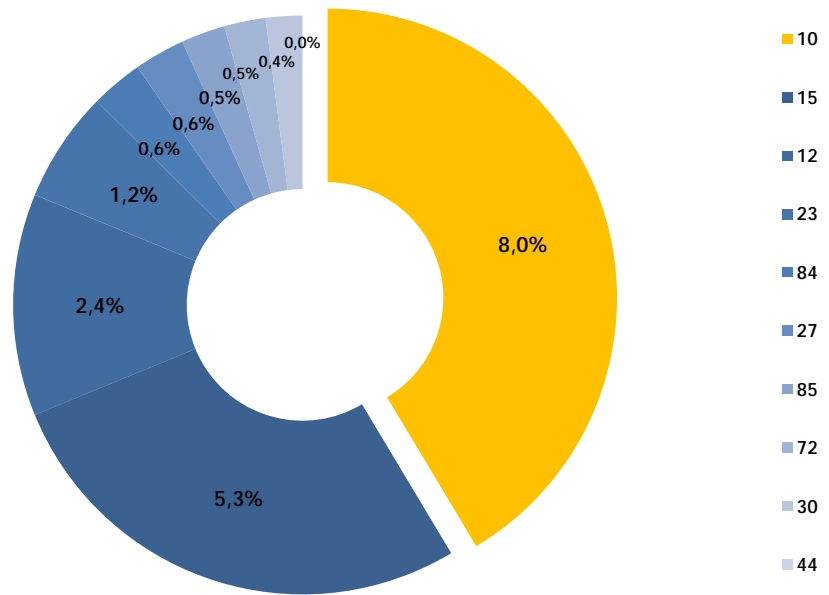
**Частка експорту м.
Києва у загальному
експорті України, 2022**

Хоча експорт у 2022 році суттєво скоротився у порівнянні із попереднім періодом, київські підприємства змогли реалізувати товарів на 10 463,7 млн.\$, що становило майже чверть загального експорту України (експорт України – 44 135,6 млн.\$, частка експорту київськими підприємствами – 23,7%).

Розрахункові обсяги експорту столичних підприємств 10 основних товарів за 2022 рік склали близько п'ятої частини від загального експорту України.

Діаграма 11

Частка експорту основних товарів киявських підприємств у загальному експорті України, 2022

19,8%

Частка експорту 10 основних товарів м. Києва у загальному експорті України, 2022

Як відзначалось у дослідженні зернові культури (група 10), жири та олії тваринного або рослинного походження (група 15), насіння і плоди олійних рослин (група 12) формували спеціалізацію та суттєву частку експорту у загальному експорті України, що становила 15,7%.

У структурі регіонального розподілу експорту Київ посідав першу позицію суттєво випереджаючи інші регіони України. Частка основних груп товарів становила майже 20,0% від загального українського експорту, сформувавши певну структурну спеціалізацію. Наведена географія експорту включає 50 головних країн-партнерів, експорт до яких мав найбільший сумований обсяг у вартісному вимірі. До 10 найбільших країн увійшли Польща, Румунія, Туреччина, Китай, Іспанія, Угорщина, Італія, Нідерланди, Індія, Болгарія. До цих країн було експортовано товарів на 5 800,0 млн.\$, що становило 13,1% від загального українського експорту.

Аналізуючи вагу основних товарів, що експортуються підприємствами м. Києва, у загальному експорті України, можна зробити висновок про недостатньо розвинену диверсифікацію експортного кошику, хоча й з наявністю високої концентрації окремих видів товарів. Головним недоліком низької диверсифікації можна назвати неспроможність підприємствами гнучко та оперативно реагувати на кон'юнктурні зміни у світовій торгівлі товарами.

¹² Індекс диверсифікації експорту – коефіцієнт, що відображає відхилення товарної структури експорту країни від структури світового експорту

$$S_j = \frac{\sum_{i=1}^n |h_{ij} - h_i|}{2}$$

S_j – індекс диверсифікації експорту м. Києва,
 h_{ij} – частка товару i в загальному експорті м. Києва j ,
 h_i – частка товару i в загальному світовому експорті.

Для визначення відмінностей у структурі зовнішньої торгівлі Києва, експорт якого за товарними групами є достатньо різнобічним та неоднорідним, можна розрахувати індекс диверсифікації експорту¹², що відображає абсолютне відхилення частки того чи іншого товару в експорті, у даному випадку, м. Києва від його частки у світовому експорті.

Значення індексу може варіюватись від 0 до 1. На практиці, коефіцієнт, що наближається до 0 говорить про позитивні тенденції диверсифікації експортного кошику країни або регіону, тобто товарна структура експорту країни або регіону суттєво не відрізняється від світовою. В свою чергу, коефіцієнт, що наближається до 1 підтверджує той факт, що товарна структура експорту країни або регіону має значні відмінності від світової та говорить про негативний ефект.

Таблиця 12*

Розрахунок індексу диверсифікації експорту м. Києва, 2022

Товарні групи	Експорт Києва, млн.\$	Частка експорту Києва	Світовий експорт, млн.\$	Частка світового експорту	Абсолютне відхилення
10	3 552,6	0,3395	169 821,5	0,0074	0,3321
15	2 349,9	0,2246	165 305,4	0,0072	0,2173
12	1 065,1	0,1018	148 329,4	0,0065	0,0953
23	532,1	0,0509	107 927,8	0,0047	0,0461
84	251,6	0,0240	2 515 738,4	0,1100	0,0860
27	243,4	0,0233	2 979 124,1	0,1303	0,1070
85	211,5	0,0202	3 570 685,2	0,1561	0,1359
72	198,8	0,0190	525 683,5	0,0230	0,0040
30	175,2	0,0167	813 952,7	0,0356	0,0188
44	171,6	0,0164	167 185,8	0,0073	0,0091
УСЬОГО	8 751,7		11 163 753,8		1,0517

Загальний експорт підприємствами Києва за результатами 2022 року становив 10 463,7 млн.\$; світовий експорт склав 22 870 675,9 млн.\$. Частка зовнішньої торгівлі Києва у загальному світовому експорті становила 0,05%.

Головним недоліком коефіцієнту є його значна залежність від кон'юнктури світових товарних ринків і насамперед від коливання цін на сировину. Очевидно, що незначна їх зміна на окремі товари може різко змінити рівень індексу диверсифікації експорту.

 * власні розрахунки автора на основі даних Головного управління статистики у м. Києві та UN Comtrade Database.

0,526

S_j

**Індекс диверсифікації
експорту м. Києва,
2022**

¹³ Індекс Баласса показує співвідношення частки експорту певного товару у загальному обсязі експорту країни або регіону до частки експорту товару у загальному обсязі світового експорту

$$RCA_i = \frac{X_{ij}/X_{rj}}{X_{iw}/X_{rw}}$$

RCA_i – індекс Баласса (виявлена порівняльна перевага),

X_{ij} – обсяг експорту товару і м. Києва j,

X_{rj} – загальний обсяг експорту м. Києва j,

X_{iw} – обсяг світового експорту товару і,

X_{rw} – загальний обсяг світового експорту.

Для розвинутих країн індекс диверсифікації коливається у діапазоні від 0,20 до 0,35, зокрема у Франції товарна структура диверсифікації експорту оцінюється на рівні 0,252, у Великій Британії – 0,268, у США – 0,344). Для найменш розвинутих країн індекс є негативним та наближеним до 1, а саме: Уганда, Гвінея – 0,96, Нігер – 0,93, Нігерія – 0,91, Судан – 0,92.

Виходячи від сумарного значення абсолютного відхилення часток експорту основних товарів м. Києва та відповідних обсягів світової торгівлі, індекс диверсифікації експорту Києва дорівнює 0,526. Показник несуттєво перевищує середнє значення індексу, що говорить про незадовільну ступінь диверсифікації експортного портфелю Києва та можливу залежність від товарів, що мають високий рівень концентрації.

Для багатьох розвинутих країн притаманний низький рівень концентрації експорту, що говорить про більш диверсифіковану товарну структуру зовнішньої торгівлі та широкий спектр товарів у експортному кошику.

Аналіз спеціалізації країни або регіону, у даному випадку Києва, та оцінка конкурентних переваг експорту може бути здійснена із застосуванням коефіцієнта виявлених порівняльних переваг (revealed comparative advantage), що називають індексом Баласса¹³. Коефіцієнт показує долю частки експорту окремого товару у загальному обсязі експорту регіону (Києва) до доля частки світового експорту товару до загального світового експорту.

Таблиця 13*

**Розрахунок індексу
Баласса м. Києва, 2022**

Товарні групи	Експорт Києва, млн.\$	Частка експорту Києва	Світовий експорт, млн.\$	Частка світового експорту	Коефіцієнт Баласса
10	3 552,6	0,3395	169 821,5	0,0074	45,7
15	2 349,9	0,2246	165 305,4	0,0072	31,1
12	1 065,1	0,1018	148 329,4	0,0065	15,7
23	532,1	0,0509	107 927,8	0,0047	10,8
84	251,6	0,0240	2 515 738,4	0,1100	0,2
27	243,4	0,0233	2 979 124,1	0,1303	0,2
85	211,5	0,0202	3 570 685,2	0,1561	0,1
72	198,8	0,0190	525 683,5	0,0230	0,8
30	175,2	0,0167	813 952,7	0,0356	0,5
44	171,6	0,0164	167 185,8	0,0073	2,2
УСЬОГО	8 751,7		11 163 753,8		

* власні розрахунки автора на основі даних Головного управління статистики у м. Києві та UN Comtrade Database.

22 870,7 млрд.\$

**Світовий обсяг
експорту товарів, 2022**

0,05%

**Частка експорту м.
Києва у загальному
світовому експорті,
2022**

Порівняльна перевага вважається виявленою у випадку, якщо коефіцієнт Баласса перевищує 1, тобто має місце експортна спеціалізація зазначених товарів, серед яких країна або регіон, у даному випадку м. Київ, має порівняльні переваги на світовому ринку.

Трактування порівняльних переваг передбачає коливання коефіцієнта Баласса, зокрема: а) показник від 0 до 1 говорить про відсутність порівняльної переваги в експорті зазначених товарів; б) індекс від 1 до 2 свідчить про слабку порівняльну перевагу; в) індекс від 2 до 4 – про істотну порівняльну перевагу; та г) індекс від 4 і більше говорить про сильну порівняльну перевагу в експорті певних товарів.

Відповідно до розрахунків сильні порівняльні переваги столичних підприємств мають місце при експорті зернових культур (максимальний коефіцієнт для Києва – 45,7), жирів та олій тваринного або рослинного походження (коефіцієнт Баласса – 31,1), насіння і плодів олійних рослин (коефіцієнт – 15,7), залишків та відходів харчової промисловості (коефіцієнт – 10,8). Істотна порівняльна перевага спостерігається при експорті деревини і виробів з деревини (коефіцієнт – 2,2). Нарощення обсягів експорту чорних металів у короткостроковій перспективі сприятиме збільшенню коефіцієнта до 1 та формуванню слабкої конкурентної переваги. Інші товари, що становлять 80% загального експорту підприємств Києва, відповідно до індексів Баласса не мають порівняльних експортних переваг.

Найбільші обсяги імпорту товарів, які припадали на експорт основних товарів столичних підприємств*:

- палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні (група 27 – частка 6,8%). Головними країнами-партнерами з суттєвими частками у товарній структурі, з яких імпортували товари, були Російська Федерація (імпорт – 1 128,3 млн.\$; частка – 30,2%); Польща (імпорт – 269,1 млн.\$; частка – 7,2%); Індія (імпорт – 230,5 млн.\$; частка – 6,2%).
- електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису або відтворення зображення і звуку; їх частини і приладдя (група 85 – частка 23,3%).

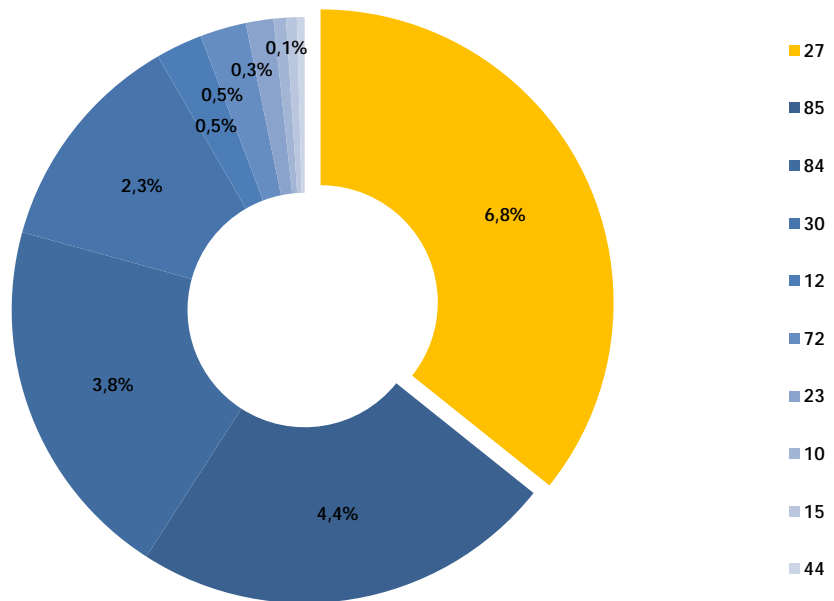
* розроблено автором на основі даних Державної служби статистики України, Головного управління статистики у місті Києві

Головними країнами-партнерами з суттєвими частками у товарній структурі, з яких імпортували товари, були Китай (імпорт – 1 202,9 млн.\$; частка – 49,2%); Польща (імпорт – 129,0 млн.\$; частка – 5,3%); Німеччина (імпорт – 118,7 млн.\$; частка – 4,9%).

- реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини (група 84 - частка 20,2%). Головними країнами-партнерами з суттєвими частками у товарній структурі, з яких імпортували товари, були Китай (імпорт – 686,7 млн.\$; частка – 32,5%); Німеччина (імпорт – 274,4 млн.\$; частка – 13,0%); Польща (імпорт – 143,9 млн.\$; частка – 6,8%).
- фармацевтична продукція (група 30 – частка 12,4%). Головними країнами-партнерами з суттєвими частками у товарній структурі були Німеччина (імпорт – 256,5 млн.\$; частка – 19,8%); Індія (імпорт – 120,7 млн.\$; частка – 9,3%); Франція (імпорт – 91,3 млн.\$; частка – 7,1%).

Діаграма 12

Частка імпорту основних товарів киянських підприємств у загальному імпорті України, 2022

22 003,5 млн.\$

Обсяг імпорту товарів киянськими підприємствами, 2022

Загальний імпорт товарів підприємствами м. Києва також зазнав суттєвого скорочення на 29,1% у порівнянні з попереднім 2021 роком (імпорт 2021 – 31 039,0 млн.\$; імпорт 2022 – 22 003,5 млн.\$). У структурі регіонального розподілу частка імпорту м. Києва в загальному обсязі імпорту України становила 39,8%, суттєво випереджаючи інші регіони України.

10 462,4 млн.\$

18,9%

Частка імпорту, що
припадала на експорт
основних товарів, у
загальному імпорті
країни, 2022

Головними країнами-партнерами щодо імпорту товарів в Україну були Китай (частка – 3,7%), Німеччина (частка – 1,4%), Польща (частка – 1,2%), Туреччина (частка – 0,8%).

Коефіцієнт покриття зовнішньої торгівлі товарами відображає відношення обсягів експорту таких товарів до обсягів їх імпорту та показує стан торговельного балансу. У разі, якщо індекс менше 1, має місце від'ємний зовнішньоторговельний баланс, коли обсяги імпорту перевищують обсяги експорту. У разі, якщо коефіцієнт покриття більше 1, спостерігається позитивне торговельне балансове сальдо, що свідчить про перевищення обсягів експорту над обсягами імпорту.

Таблиця 14*

Коефіцієнти покриття
імпорту експортом,
2022

Товарні групи	Експорт, млн.\$	Імпорт, млн.\$	Коефіцієнт покриття імпорту експортом
10	3 552,6	72,1	49,3
15	2 349,9	62,1	37,8
12	1 065,1	269,5	4,0
23	532,1	159,5	3,3
84	251,6	2 111,8	0,1
27	243,4	3 738,1	0,1
85	211,5	2 442,8	0,1
72	198,8	266,4	0,7
30	175,2	1 294,0	0,1
44	171,6	46,1	3,7
УСЬОГО	8 751,8	10 462,4	0,8

* власні розрахунки автора на основі даних Головного управління статистики у м. Києві

За основними товарними групами спостерігалась чітка диференціація позитивного та від'ємного торгового балансу. Зокрема товари груп 10 (зернові культури), 15 (жири та олії), 12 (насіння і плоди олійних рослин), 23 (залишки і відходи харчової промисловості) та 44 (деревина і вироби з деревини) мали високі коефіцієнти покриття, що говорить про наявність потужної концентрації експорту даних товарів та потенціалу нарощування обсягів виробництва для подальшої торгівлі. Зокрема дані товари мали високі показники коефіцієнта Баласса, що відповідає сильній та істотній конкурентним перевагам. Позитивне торговельне сальдо:

- зернові культури +3 480,5 млн.\$;
- жири та олії +2 287,8 млн.\$;
- насіння +795,6 млн.\$;
- залишки харчової промисловості +372,6 млн.\$;
- деревина і вироби з деревини +125,5 млн.\$.

Інші товарні групи мали низький коефіцієнт покриття менше одиниці (< 1), що свідчить про від'ємне торговельне сальдо та перевищення обсягів імпорту над експортом. Зокрема до таких товарів належали товари груп 84, 27, 85, 72, 30.

Низький коефіцієнт покриття показує, що доходи від експорту не покривають витрат на імпорт. Негативне торговельне сальдо:

- палива мінеральні -3 494,7 млн.\$;
- електричні машини, обладнання -2 231,3 млн.\$;
- котли, машини, обладнання -1 860,2 млн.\$;
- фармацевтична продукція -1 118,8 млн.\$;
- чорні метали -67,6 млн.\$.

10 463,7 млн.\$

експорт

22 003,5 млн.\$

імпорт

0,48

**Коефіцієнт покриття
імпорту експортом м.
Києва, 2022**

Загальний коефіцієнт покриття імпорту експортом 10 основних товарних груп, ранжованих за обсягом експорту, становив 0,8, що говорить про перевищення імпорту над експортом та наявністю від'ємного торговельного сальдо, що складало 1 710,6 млн.\$.

Зовнішньоторговельний обіг зазначеними товарами становив 19 214,2 млн.\$.

В свою чергу коефіцієнт покриття загального обсягу імпорту товарів київськими підприємствами експортом за результатами 2022 року склав 0,48 з від'ємним торговельним сальдо -11 539,8 млн.\$.

У порівнянні з попереднім періодом 2021 року коефіцієнт покриття зменшився з 0,49 (2021) до 0,48 (2022). Хоча від'ємне торговельне сальдо скоротилось на 26,5%, підсилюючи експортні позиції київських підприємств у зовнішньоторговельних відносинах (сальдо 2021 -15 708,0 млн.\$; сальдо 2022 -11 539,8 млн.\$).

Загальний зовнішньоторговельний обіг 2022 року м. Києва становив 32 467,2 млн.\$.

----- 2.5

Дослідження ймовірних втрат від посередницького експорту

Негативні наслідки війни Росії проти України були відчутні у всіх сферах соціально-економічного життя. Руйнування та знищення критичної та цивільної інфраструктури, виробничих потужностей підприємств, заморожування та скорочення підприємницької діяльності; тимчасова окупація частини регіонів країни; ведення активних бойових дій на сході, півночі та півдні; загрози повітряних ракетних ударів по всій території України; відсутність доступу до налагоджених логістичних маршрутів постачання товарів, зокрема блокування морських шляхів, низька пропускна спроможність залізничних та автомобільних транспортних переходів; величезна міграція населення переважно до країн Європейського Союзу (ЄС) – не виключний перелік наслідків, що спричинили катастрофічний вплив на соціально-економічний розвиток України.

Очевидно, що перед українськими експортерами постала задача оперативно трансформувати сталі логістичні маршрути та розробити нові шляхи швидкого та ефективного транспортування власних товарів для безперервного здійснення збуту. На жаль, не всім експортерам вдалось адаптуватись під нові реалії, що спровокувало хвилю виникнення додаткового посередництва у торгівлі.

Статистична база даних Департаменту економіки і соціальних зв'язків ООН, що акумулює світову деталізовану щорічну і щомісячну зовнішньоторговельну статистику у розрізі товарів і країн-партнерів, відображає обсяги експорту країни із країнами-партнерами, у тому числі торгуючими країнами та так званими «другими партнерами (країнами)»¹⁴ відомого призначення товарів¹⁵.

У зв'язку із тим, що статистики посередництва у сфері зовнішньоекономічної діяльності не існує, можна припустити, що експорт товарів до країн – «других партнерів» - інших проміжних країн призначення товарів після експорту до країни «першого партнера», відображає загальну втрату українського експортера, що використовує спроможності збуту країн «перших партнерів».

¹⁴ Відповідно до методології UN Comtrade Database «другий партнер» - країна призначення товару, що покидає «першу країну», куди експортується товар. У разі наявності декількох проміжних країн, перша країна, тобто «другий партнер», обліковується у статистиці, як країна призначення товару.

<https://unstats.un.org/wiki/pages/viewpage.action?pageId=92571028>

¹⁵ UN Comtrade Database передбачає формування статистичних даних щодо обсягів експорту товарів до країни призначення та інших країн («других партнерів») <https://comtradeplus.un.org/>

Ймовірні втрати київських підприємств від експортного посередництва можна прослідкувати у [Додатку 16*](#), в якому ранжовані країни-партнери за обсягами посередництва основних українських товарів у вартісному та фізичному вимірі з визначенням частки такого посередництва.

* У зв'язку із воєнним станом в країні було запроваджено низку державних обмежувальних заходів, у тому числі пов'язаних із розкриттям статистичної інформації. Відповідно до повідомлення, оприлюдненого Державною службою статистики України, органи державної статистики призупиняють оприлюднення статистичної інформації у період дії воєнного стану, а також протягом трьох місяців після його завершення. Географічна структура основних товарів, що експортувались київськими підприємствами, отримана з розрахунків розділу 2.3 даного дослідження. Враховуючи той факт, що статистика UN Comtrade Database відображає загальні обсяги експорту по Україні, у тому числі в розрізі «перших партнерів» та «других партнерів», частка посередництва для київських експортерів була розрахована визначенням долі посередництва загального українського експорту за кожною товарною групою УКТЗЕД в розрізі країн постачання та зважування розрахункових обсягів експорту київських підприємств у вартісному та фізичному вимірах на таку долю.

Для більшості товарних груп, для яких притаманний сировинний характер продукції, прослідковуються високі коефіцієнти експортного посередництва, зокрема зернові культури, жири та олій тваринного або рослинного походження, насіння і плоди олійних рослин, залишки і відходи харчової промисловості. Коефіцієнти посередництва по окремим країнам наближуються до 1, що говорить про безпосередній перепродаж українських товарів до інших країн.

В свою чергу, з товарами з більшою часткою доданої вартості, у тому числі проміжного та кінцевого споживання, ситуація з посередництвом краще. Коефіцієнти значно нижчі, що свідчить про експорт українських товарів кінцевому покупцю, зокрема реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; електричні машини, обладнання та їх частини; фармацевтична продукція; вироби з деревини.

Таблиця 15*

Загальні обсяги
посередництва
основних товарів
київських підприємств,
2022

Група товарів	Обсяги посередництва		Обсяги київського експорту	
	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т
10	2 290,9	9 848,5	2 616,5	11 233,5
15	1 452,8	1 202,2	1 766,9	1 448,5
12	669,3	1 471,5	890,2	1 914,0
23	669,3	1 471,5	890,2	1 914,0
84	20,8	2,4	155,5	17,4
27	172,0	191,2	229,8	224,1
85	89,5	3,9	192,1	9,1
72	82,0	119,5	145,0	199,9
30	46,2	2,6	134,0	7,9
44	30,9	64,1	125,1	251,1
УСЬОГО	5 523,8	14 377,5	7 145,2	17 219,5

* власні розрахунки автора
на основі даних UN Comtrade
Database

77,3%

**Частка експортного
посередництва, 2022**

Використана методика розрахунку ймовірних втрат київських експортерів від зовнішнього посередництва за основними товарами та найбільшими країнами, що імпортують українські товари, відображає доволі невтішну тенденцію. Зокрема близько 77,3% експорту перепродається; київські експортери втрачають можливість отримання більших доходів, що передбачається прямою співпрацею із кінцевим покупцем. З іншого боку, київські експортери суттєво зменшують витратну частину бізнесу на пошук нових покупців та освоювання нових ринків з необхідністю впровадження заходів з просування власних товарів. У такому випадку швидкість обігу грошових потоків у виробничому процесі зростає; пришвидшуються виробничий та операційний цикли.

3

АНАЛІЗ СВІТОВИХ РИНКІВ

12 427,6 млн.\$

Обсяг експорту м.
Києва, 2020

* розроблено автором на основі даних Державної служби статистики України, Головного управління статистики у місті Києві

3.1

Динаміка експорту столичних підприємств

Ранжування країн з найбільшим імпортом та динамікою зміни експорту київських підприємств по кожній товарній групі із зазначенням вартісних та кількісних показників наведені у відповідних додатках: [Додаток 17](#) (Географічна структура експорту основних товарів м. Києва, 2020), [Додаток 18](#) (Географічна структура експорту основних товарів м. Києва, 2021), [Додаток 19](#) (Географічна структура експорту основних товарів м. Києва, 2022)*.

Географічна структура експорту основних товарних груп ранжована відповідно до загального обсягу експортних операцій київських підприємств у вартісному вимірі по кожній із країн-партнерів (імпортерів таких товарів) з визначенням відповідних кількісних показників (тис.т експортованих товарів).

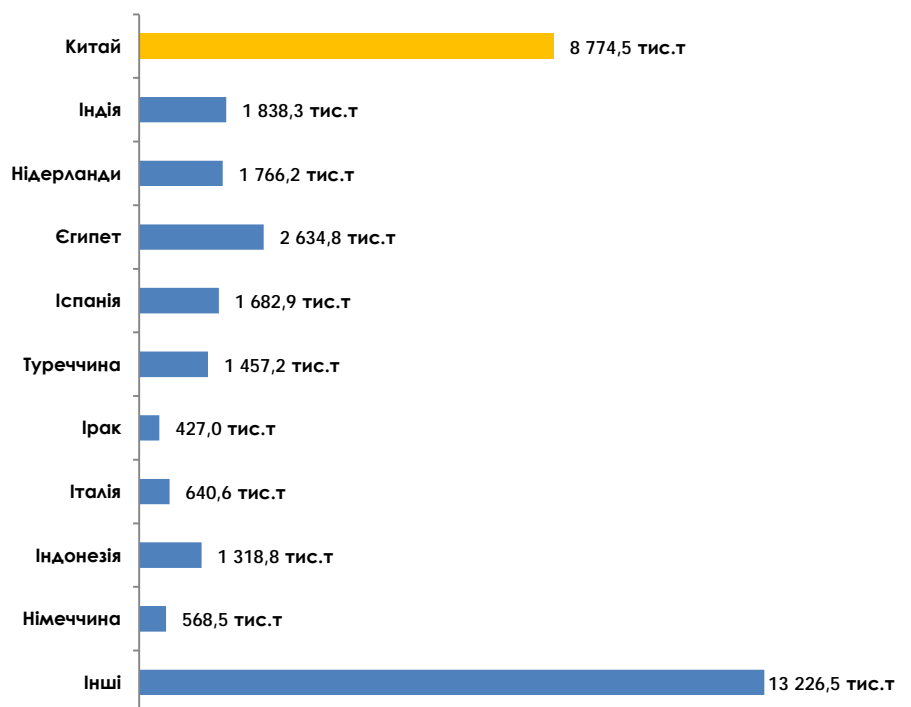
Обсяги експорту Києва у 2020 пандемічному році пригальмувались у порівнянні з попереднім 2019 роком та загальною тенденцією нарощування експорту товарів за період з 2016 року. Найбільший обсяг зовнішньої торгівлі товарами у 2020 році у загальному експорті:

- зернові культури (група 10) – 23 087,8 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Китай (6 125,7 тис.т), Єгипет (2 504,7 тис.т), Індонезія (1 318,6 тис.т), Іспанія (1 270,8 тис.т), Іран (1 064,6 тис.т);
- жири та олії тваринного або рослинного походження (група 15) – 3 980,6 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Індія (1 008,5 тис.т), Китай (680,6 тис.т), Нідерланди (476,0 тис.т), Ірак (387,9 тис.т), Іспанія (300,8 тис.т);
- залишки і відходи харчової промисловості (група 23) - 4 006,8 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Китай (1 903,5 тис.т), Туреччина (384,2 тис.т), Польща (290,2 тис.т), Франція (266,9 тис.т), Індія (204,4 тис.т);
- насіння і плоди олійних рослин (група 12) – 1 570,4 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Німеччина (431,1 тис.т), Бельгія (221,6 тис.т), Білорусь (215,1 тис.т), Нідерланди (169,1 тис.т), Велика Британія (149,3 тис.т);

- чорні метали (група 72) – 334,1 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Болгарія (203,4 тис.т), Китай (40,7 тис.т), Нідерланди (35,8 тис.т), Грузія (18,2 тис.т), Молдова (9,6 тис.т);
- реактори ядерні, котли, машини (група 84) – 25,1 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Китай (6,0 тис.т), Російська Федерація (4,1 тис.т), Білорусь (2,4 тис.т), Польща (1,1 тис.т), Молдова (0,9 тис.т);
- електричні машини, обладнання та їх частини (група 85) – 6,8 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Польща (2,2 тис.т), Німеччина (0,7 тис.т), Молдова (0,7 тис.т), Російська Федерація (0,4 тис.т), Грузія (0,3 тис.т);
- добрива (група 31) – 1 004,5 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Індія (617,8 тис.т), Мексика (67,8 тис.т), Італія (61,2 тис.т), Туреччина (57,4 тис.т), Танзанія (37,8 тис.т);
- фармацевтична продукція (група 30) – 15,5 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Азербайджан (5,9 тис.т), Узбекистан (3,7 тис.т), Молдова (0,8 тис.т), Казахстан (0,8 тис.т), Грузія (0,7 тис.т);
- палива мінеральні (група 27) – 303,9 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Білорусь (84,5 тис.т), Латвія (83,8 тис.т), Литва (59,4 тис.т), Туреччина (31,6 тис.т), Естонія (7,9 тис.т).

Діаграма 13*

Географія обсягів експорту основних товарів у кількісному вимірі, 2020

* розроблено автором на основі даних Головного управління статистики у місті Києві

6 394,6 млн.\$

61,2%

21 108,9 тис.т

61,5%

Обсяг експорту товарів Києва до 10 найбільших країн-імпортерів, 2020

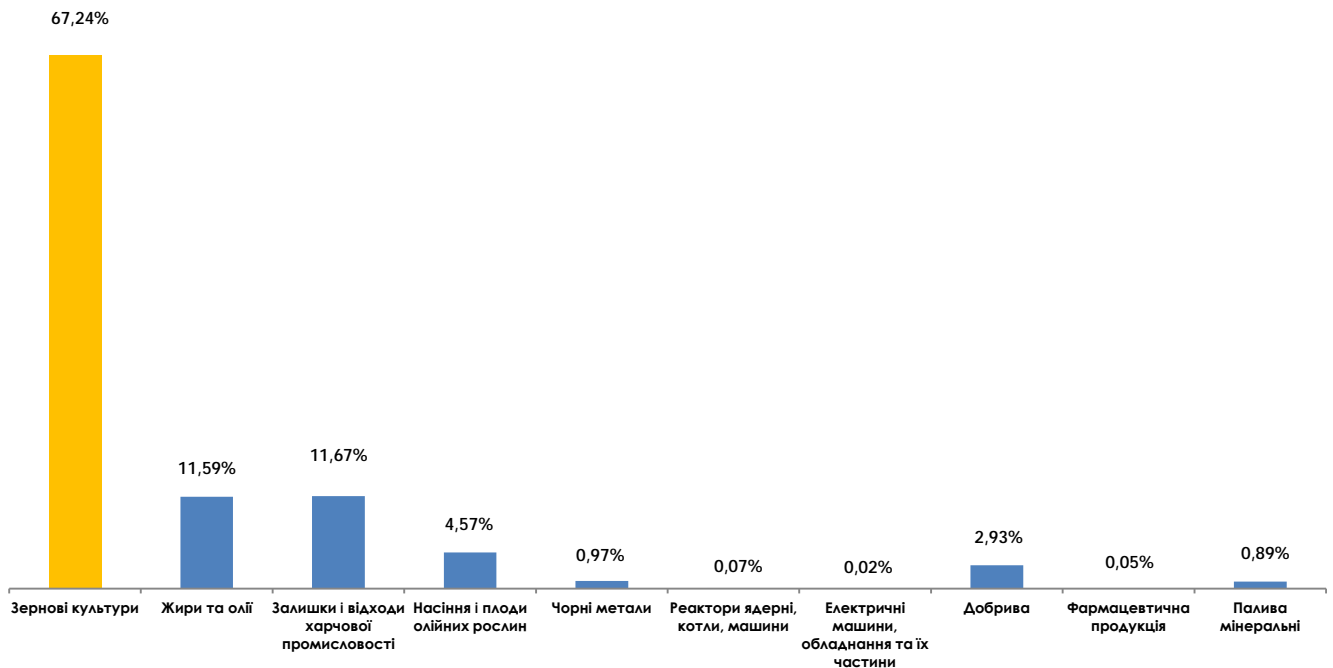
Експорт до 10 найбільших країн за обсягом імпорту основних товарних груп складав більше 60,0% у загальній структурі експорту столичних підприємств як у вартісному, так і у кількісному вимірі.

Географія найбільших за обсягом імпорту 10 країн представлена країнами Європи, Азії та Африки. Китай залишався головним стратегічним партнером з найбільш перспективним ринком для експорту української продукції.

Частка Китаю у даному переліку становила майже чверть від загального експорту, яка склала 21,4% у вартісному вимірі та 25,6% у кількісному вимірі. До Китаю експортувались переважно зернові культури, жири та олії, залишки та відходи харчової промисловості, насіння і плоди олійних рослин, чорні метали.

Діаграма 14

Товарна структура експорту м. Києва, 2020

17 190,3 млрд.\$

**Світовий обсяг
експорту товарів, 2020**

Індія посіла другу позицію за обсягом імпорту, частка якої у вартісному вимірі становила 9,1% та відповідно 5,4% - у кількісному вимірі. До Індії переважно експортували зернові культури, жири та олії, залишки та відходи харчової промисловості, добрива. Нідерланди увійшли у трійку найбільших країн за обсягами експорту київськими підприємствами із загальною часткою 7,0% у вартісному вимірі та відповідно 5,1% - у кількісному вимірі. До Нідерландів експортували переважно зернові культури, жири та олії, залишки та відходи харчової промисловості, насіння і плоди олійних рослин, чорні метали.

Зернові культури займали домінуючі позиції серед інших товарів із загальним обсягом експорту 23 087,8 тис.т, що становило 67,2% від загального експорту у кількісному вимірі. Суттєва питома вага належала торгівлі залишками і відходами харчової промисловості (11,7%; 4 006,8 тис.т); жирами та оліями (11,6%; 3 980,6 тис.т); насінням і плодам олійних рослин (4,6%; 1 570,4 тис.т); добривами (2,9%; 1 004,5 тис.т).

Загальний світовий експорт 2020 року становив 17 190 309,7 млн.\$; частка експорту Києва у світовому експорті склала 0,07%.

У 2021 році після пом'якшення та скасування обмежувальних заходів, пов'язаних із пандемією, експорт почав поступово нарощувати свої обсяги. Зростання київського експорту становило 23,4%. Щодо світової експортної торгівлі темп зростання досяг 26,3% у порівнянні з 2020 роком. Найбільший обсяг зовнішньої торгівлі товарами у 2021 році у загальному експорті Києва:

- зернові культури (група 10) – 19 805,9 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Китай (4 963,2 тис.т), Єгипет (2 174,1 тис.т), Іран (1 459,8 тис.т), Туреччина (1 325,0 тис.т), Індонезія (1 139,3 тис.т);
- жири та олії тваринного або рослинного походження (група 15) – 3 047,4 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Індія (907,5 тис.т), Китай (400,0 тис.т), Нідерланди (357,1 тис.т), Іспанія (230,6 тис.т), Ірак (218,6 тис.т);

- насіння і плоди олійних рослин (група 12) – 1 810,9 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Німеччина (617,9 тис.т), Бельгія (165,1 тис.т), Велика Британія (156,2 тис.т), Пакистан (155,0 тис.т), Білорусь (144,5 тис.т);
- залишки і відходи харчової промисловості (група 23) - 3 145,8 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Китай (1 600,9 тис.т), Туреччина (299,0 тис.т), Польща (275,7 тис.т), Нідерланди (148,8 тис.т), Франція (141,9 тис.т);
- добрива (група 31) – 1 049,0 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Індія (524,0 тис.т), Франція (103,9 тис.т), Італія (71,1 тис.т), Аргентина (62,3 тис.т), Іспанія (53,4 тис.т);
- електричні машини, обладнання та їх частини (група 85) – 17,7 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Польща (6,7 тис.т), Франція (1,2 тис.т), Російська Федерація (1,2 тис.т), Литва (1,1 тис.т), Молдова (1,0 тис.т);
- чорні метали (група 72) – 222,6 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Китай (48,1 тис.т), Румунія (42,7 тис.т), Туреччина (39,1 тис.т), Польща (24,7 тис.т), Молдова (12,7 тис.т);
- реактори ядерні, котли, машини (група 84) – 21,7 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Російська Федерація (3,3 тис.т), Грузія (1,7 тис.т), Білорусь (1,5 тис.т), Польща (1,3 тис.т), Молдова (1,2 тис.т);
- деревина і вироби з деревини (група 44) – 607,6 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Китай (74,4 тис.т), Румунія (67,3 тис.т), Польща (45,0 тис.т), Німеччина (35,9 тис.т), Італія (35,3 тис.т);
- фармацевтична продукція (група 30) – 14,9 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Азербайджан (4,3 тис.т), Узбекистан (3,6 тис.т), Молдова (1,3 тис.т), Грузія (0,8 тис.т), Казахстан (0,7 тис.т).

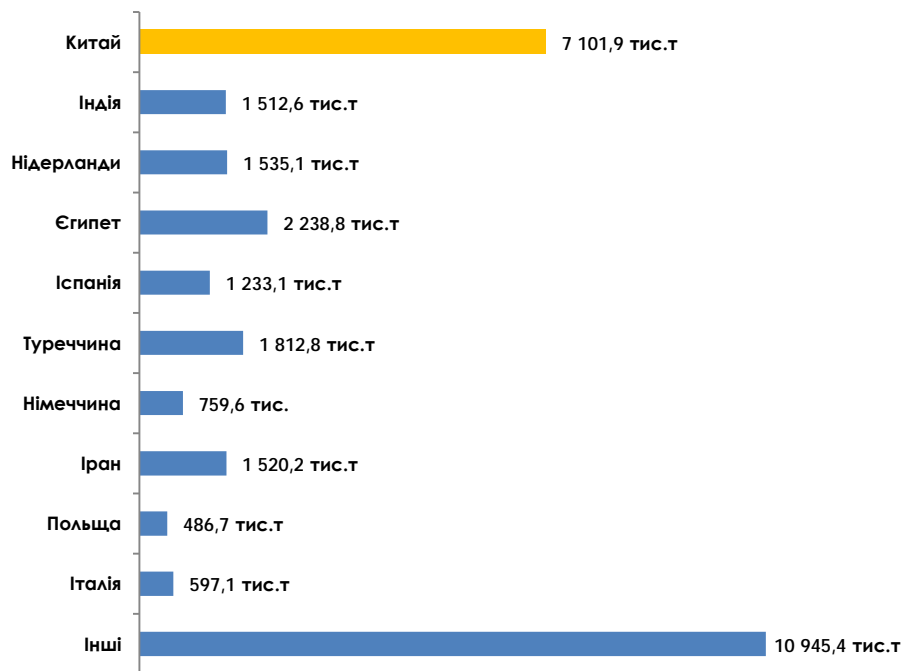
Експорт до 10 найбільших країн за обсягом імпорту основних товарних груп, як і у минулому періоді 2020 року, складав більше 60,0% у загальній структурі експорту столичних підприємств як у вартісному, так і у кількісному вимірі.

Географія перших за обсягом експорту 10 країн-партнерів представлена країнами Європи, Азії та Африки. Географічна структура експорту, як і товарна, не зазнала суттєвих змін та трансформацій у порівнянні з 2020 роком.

Діаграма 15*

Географія обсягів експорту основних товарів у кількісному вимірі, 2021

* розроблено автором на основі даних Головного управління статистики у місті Києві

7 923,0 млн.\$

62,0%

18 798,0 тис.т

63,2%

Обсяг експорту товарів Києва до 10 найбільших країн-імпортерів, 2021

Китай продовжував бути головним стратегічним партнером з найбільш перспективним ринком для експорту української продукції. Частка Китаю у даному переліку становила близько п'ятої частини від загального експорту, яка складала 18,4% у вартісному вимірі та 23,9% у кількісному вимірі. До Китаю експортувались переважно зернові культури, жири та олії, залишки та відходи харчової промисловості, насіння і плоди олійних рослин, чорні метали.

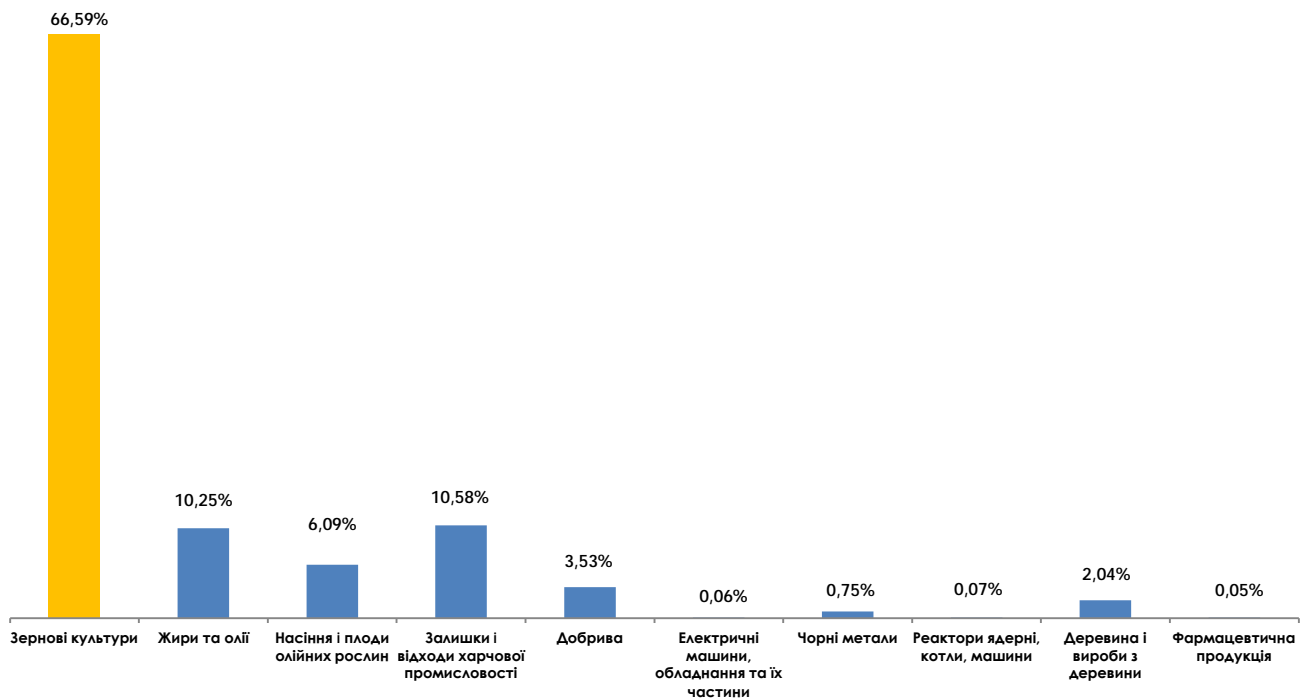
Індія посіла другу позицію за обсягом експорту київськими підприємствами, частка якої у вартісному вимірі становила 10,4% та відповідно 5,1% - у кількісному вимірі. До Індії переважно експортували жири та олії, залишки та відходи харчової промисловості, добрива.

Нідерланди увійшли у трійку найбільших країн за обсягами експорту із загальною часткою 6,5% у вартісному вимірі та відповідно 5,2% - у кількісному вимірі. До Нідерландів експортували переважно зернові культури, жири та олії, залишки та відходи харчової промисловості, насіння і плоди олійних рослин, чорні метали.

Збільшення обсягів імпорту Польщі та Ірану змістили Ірак та Індонезію у топ 10 країн-імпортерів київських товарів, хоча залишивши їх важливими стратегічними партнерами.

Діаграма 16

Товарна структура експорту м. Києва, 2021

Товарна структура суттєвих змін не зазнала; конкурента спеціалізація основних товарів зберігалась.

Зернові культури продовжували займати домінуючі позиції у структурі товарного експорту серед інших основних товарів із загальним фізичним обсягом постачання 19 805,9 тис.т, що становило 66,6%. У структурі експорту товарів суттєва питома вага належала торгівлі залишками і відходами харчової промисловості (10,6%; 3 145,8 тис.т); жирами та оліями (10,3%; 3 047,4 тис.т); насінням і плодами олійних рослин (6,1%; 1 810,9 тис.т); добривами (3,5%; 1 049,0 тис.т).

Загальний світовий експорт 2021 року становив 21 716 542,7 млн.\$; частка експорту Києва у світовому експорті не змінилась і склала 0,07%. Це свідчить про те, що швидкість нарощування обсягів експортних операцій кийвськими підприємствами відбувається приблизно однаковими темпами. Для збільшення частки Києва у структурі світової торгівлі необхідно здійснити стрімкий ривок, щоб перешвидшити темпи зростання світового експорту.

21 716,5 млрд.\$

Світовий обсяг експорту товарів, 2021

У 2022 році відбулось повномасштабне вторгнення Росії на територію України, що катастрофічно вплинуло на усі сфери життя, у тому числі на здійснення експортної діяльності. Експорт Києва значно скоротився; падіння становило 31,7%. Хоча за підрахунками спеціалістів міжнародних фінансово-кредитних та інших економічних організацій та установ (МВФ, СОТ тощо) прогнози скорочення світової торгівлі були очевидні. Все ж світовий експорт наростив обсяги на 6,7%.

Найбільший обсяг зовнішньої торгівлі товарами у 2022 році у загальному експорті Києва*:

- зернові культури (група 10) – 15 031,8 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Румунія (2 101,0 тис.т), Китай (1 794,4 тис.т), Іспанія (1 700,9 тис.т), Туреччина (1 548,6 тис.т), Польща (1 066,5 тис.т);
- жири та олії тваринного або рослинного походження (група 15) – 1 839,4 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Індія (250,3 тис.т), Польща (241,6 тис.т), Туреччина (240,7 тис.т), Румунія (140,2 тис.т), Китай (113,9 тис.т);
- насіння і плоди олійних рослин (група 12) – 2 248,3 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Румунія (475,4 тис.т), Туреччина (391,4 тис.т), Болгарія (283,2 тис.т), Польща (243,9 тис.т), Німеччина (145,2 тис.т);
- залишки і відходи харчової промисловості (група 23) - 2 062,3 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Китай (696,6 тис.т), Польща (432,3 тис.т), Туреччина (166,6 тис.т), Франція (74,9 тис.т), Румунія (72,3 тис.т);
- реактори ядерні, котли, машини (група 84) – 27,8 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Німеччина (4,9 тис.т), Польща (4,4 тис.т), Російська Федерація (2,0 тис.т), Молдова (1,7 тис.т), Туреччина (1,2 тис.т);

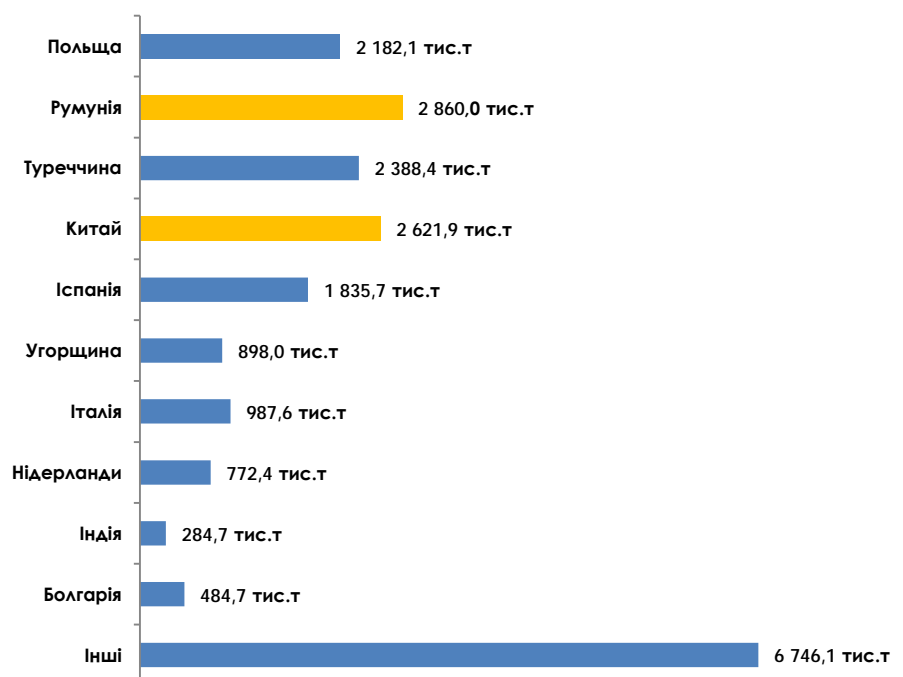
* У зв'язку із воєнним станом в країні було запроваджено низку державних обмежувальних заходів, у тому числі пов'язаних із розкриттям статистичної інформації. Відповідно до повідомлення, оприлюдненого Державною службою статистики України, органи державної статистики призупиняють оприлюднення статистичної інформації у період дії воєнного стану, а також протягом трьох місяців після його завершення. Географічна структура зовнішньої торгівлі товарами включена до цього переліку. Таким чином розрахунок обсягів експорту за основними товарними групами за результатами 2022 року по країнах-партнерах був здійснений визначенням частки експорту окремої країни за кожною товарною групою УКТЗЕД в загальному обсязі українського експорту за такою товарною групою по кожній країні з урахуванням обсягів експорту за товарними групами київських підприємств. Інформація щодо географії обсягів експорту по товарним групам по Україні (у вартісному та кількісному вимірі) була досліджена зі статистичних даних Державної митної служби України за 2022 рік.

- палива мінеральні (група 27) – 236,0 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Словаччина (87,1 тис.т), Польща (65,2 тис.т), Угорщина (27,9 тис.т), Чехія (14,1 тис.т), Литва (9,1 тис.т);
- електричні машини, обладнання та їх частини (група 85) – 11,3 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Угорщина (2,9 тис.т), Польща (1,6 тис.т), Німеччина (1,6 тис.т), Чехія (0,7 тис.т), Румунія (0,5 тис.т);
- чорні метали (група 72) – 267,8 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Польща (67,1 тис.т), Болгарія (29,8 тис.т), Туреччина (26,1 тис.т), США (23,3 тис.т), Італія (19,7 тис.т);
- фармацевтична продукція (група 30) – 10,2 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Литва (1,9 тис.т), Азербайджан (1,6 тис.т), Молдова (1,5 тис.т), Узбекистан (1,0 тис.т), Казахстан (0,7 тис.т);
- деревина і вироби з деревини (група 44) – 326,7 тис.т; країни з найбільшим обсягом імпорту товарів: Польща (59,2 тис.т), Румунія (49,3 тис.т), Німеччина (37,4 тис.т), Італія (28,9 тис.т), Угорщина (18,0 тис.т).

Експорт до 10 найбільших країн за обсягом імпорту основних товарних груп, як і у минулому періоді 2021 року, складав більше 60,0% у загальній структурі експорту столичних підприємств як у вартісному, так і у кількісному вимірі.

Діаграма 17*

Географія обсягів експорту основних товарів у кількісному вимірі, 2022

* розроблено автором на основі даних Головного управління статистики у місті Києві, Державної митної служби України

5 800,0 млн.\$

66,3%

15 315,5 тис.т

69,4%

Обсяг експорту товарів Києва до 10 найбільших країн-імпортерів, 2022

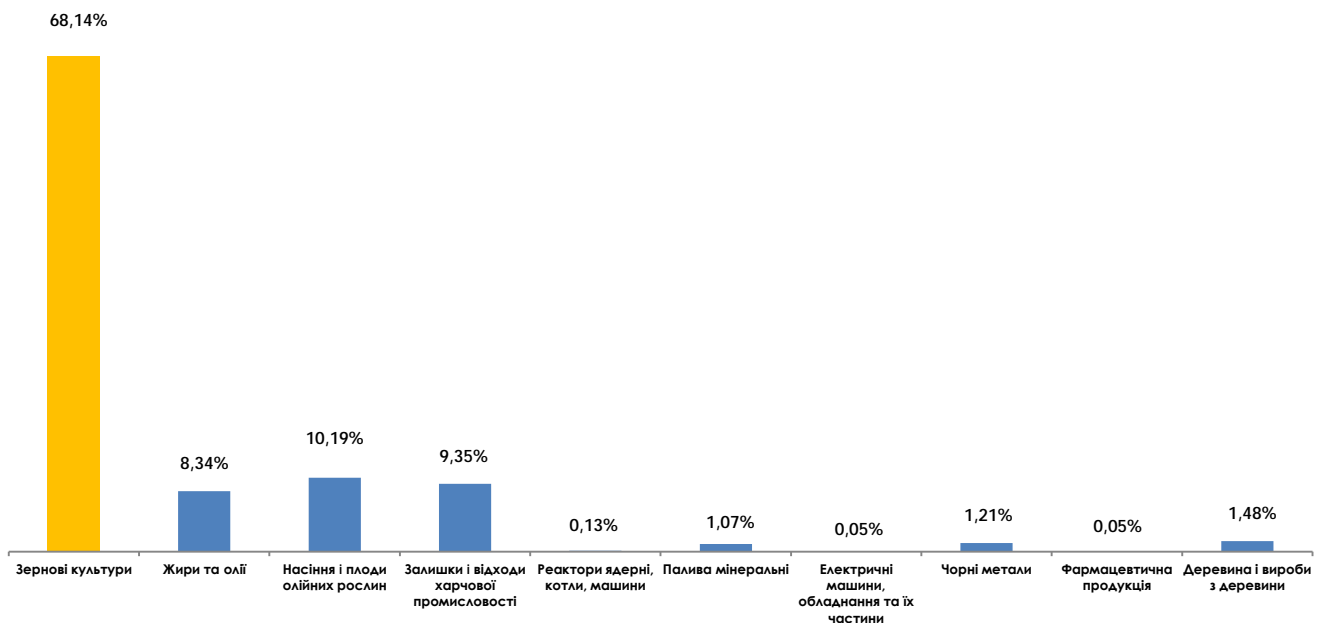
Відбулась географічна трансформація експорту; сталі ланцюги постачань товарів вже не працювали. Географія перших за обсягом експорту 10 країн представлена країнами Європи та Азії. Мала місце переорієнтація київських експортерів у бік посилення співробітництва із країнами Європи, у тому числі Європейського Союзу.

Таким чином, Польща стала головним стратегічним партнером підприємств м. Києва за обсягом експортних операцій, частка якої становила 11,7% у вартісному вимірі та 9,9% у кількісному вимірі. До Польщі експортували переважно зернові культури, жири та олії, насіння і плоди олійних рослин, залишки та відходи харчової промисловості.

Румунія посіла другу позицію за обсягом експорту київськими підприємствами, частка якої у вартісному вимірі становила 10,8% та відповідно 13,0% - у кількісному вимірі. До Румунії переважно експортували зернові культури, жири та олії, насіння і плоди олійних рослин, залишки та відходи харчової промисловості.

Діаграма 16

Товарна структура експорту м. Києва, 2022

Туреччина увійшла у трійку найбільших країн за обсягами експорту київськими підприємствами із загальною часткою 9,4% у вартісному вимірі та відповідно 10,8% - у кількісному вимірі. До Туреччини експортували переважно зернові культури, жири та олії, насіння і плоди олійних рослин, залишки та відходи харчової промисловості.

Не зважаючи на географічну трансформацію та суттєве скорочення експорту, київські підприємства зберегли власні конкурентні переваги. Зокрема, зернові культури продовжували домінувати у товарній структурі із загальним показником експорту 15 031,8 тис.т, що становило 68,1%. У структурі експорту товарів суттєва питома вага належала торгівлі насінням і плодами олійних рослин (10,2%; 2 248,3 тис.т); залишками і відходами харчової промисловості (9,4%; 2 062,3 тис.т); жирами та оліями (8,3%; 1 839,4 тис.т); деревиною і виробами з деревини (1,5%; 326,7 тис.т).

Загальний світовий експорт 2022 року становив 23 165 964,9 млн.\$; частка експорту Києва у світовому експорті скоротилась і склала 0,045%. У разі довготривалого продовження воєнних дій в Україні, наявних бар'єрів для ефективного експорту (блокування морських портів, руйнування інфраструктури, повільні темпи розширення пропускної спроможності сухопутних коридорів, введення обмежень торгівлі із країнами ЄС тощо) та швидкого нарощування обсягів світової торгівлі, частка Києва може впасти ще. Тоді для підтримки експортного потенціалу на світових ринках, підприємствам-експортерам знадобиться суттєво примножувати темпи збільшення виробництва товарів та їх постачання на зовнішні ринки.

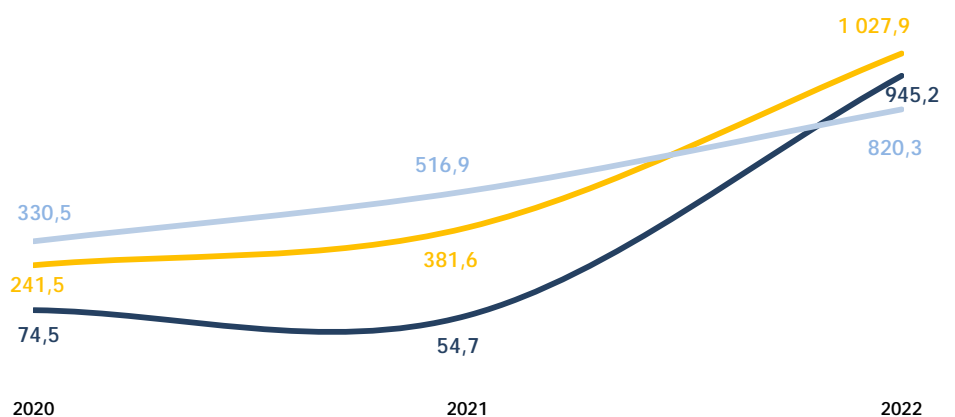
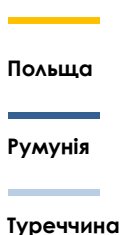
23 166,0 млрд.\$

Світовий обсяг експорту товарів, 2022

Діаграма 18

Обсяги експорту основних товарів, млн.\$

Таблиця 16

Географія динаміки
експорту основних
товарів

№	Країни	Обсяг експорту основних товарів					
		2020		2021		2022	
		млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т
1	Польща	241,5	415,5	381,6	486,7	1 027,9	2 182,1
2	Румунія	74,5	40,6	54,7	121,6	945,2	2 860,0
3	Туреччина	330,5	1 457,2	516,9	1 812,8	820,3	2 388,4
4	Китай	2 233,5	8 774,5	2 350,9	7 101,9	768,7	2 621,9
5	Іспанія	488,0	1 682,9	557,1	1 233,1	512,4	1 835,7
6	Угорщина	39,4	14,7	19,2	14,8	419,0	898,0
7	Італія	288,8	640,6	381,4	597,1	□ 53,6	987,6
8	Нідерланди	732,2	1 766,2	825,7	1 535,1	351,7	772,4
9	Індія	955,6	1 838,3	1 323,8	1 512,6	323,5	284,7
10	Болгарія	97,4	231,2	44,9	100,3	277,7	484,7
11	Німеччина	245,6	568,5	490,9	759,6	256,6	422,8
12	Єгипет	557,1	2 634,8	624,4	2 238,8	243□5	904,6
13	Словаччина	6,0	2,1	19,8	25,4	166,9	340,9
14	Франція	146,0	379,8	285,6	481,0	130,1	196,4
15	Литва	62,2	151,9	43,5	55,6	119,1	204,3
16	Молдова	83,9	27,7	109,3	33,8	110,2	145,7
17	Ірак	291,0	427,0	297,1	330,8	92,6	82,9
18	Бельгія	135,1	422,1	150,8	304,9	90,5	175,2
19	Ізраїль	136,7	580,6	102,7	349,3	87,4	315,6
20	Лівія	105,4	527,6	119,3	416,6	84,6	316,2
Усього		7 250,4	22 584,1	8 699,8	19 511,8	7 181,5	18 420,1

У зв'язку із структурною трансформацією географії торгівлі товарами, обсяги експорту до Польщі у 2022 році суттєво виросли у порівнянні з показниками 2020 року на 211,0% у вартісному вимірі та на 425,2% - у кількісному. Польща займала першу позицію серед країн-імпортерів товарів київських підприємств.

Істотне нарощування обсягів зовнішньої торгівлі за результатами 2022 року спостерігалось з Румунією, експорт до якої зріс на 1 168,7% у вартісному вимірі та на 6 944,3% - у кількісному. Туреччина наростила обсяги імпорту українських товарів на 148,2% у вартісних показниках та на 63,9% - у кількісних.

Загалом, перспективність збільшення зовнішньої торгівлі Києва із країнами світу цілком залежить від ситуації із продовженням або припиненням воєнних дій, можливістю формування нових безпечних та спроможних логістичних шляхів експорту товарів та відсутністю тарифних і нетарифних методів обмеження ввозу товарів на митні кордони інших країн, зокрема країн ЄС.

----- 3.2

Дослідження країн-конкурентів київських підприємств

Для дослідження ступеню інтенсивності конкуренції, зокрема місця України у світових торговельних відносинах, були проаналізовані топ 10 країн за обсягами імпорту основних товарів в розрізі географії експорту та визначені частки України у світовому експорті таких товарів, що наведено у відповідних додатках, а саме: [Додаток 20](#) (Обсяги експорту країн-конкурентів, 2020), [Додаток 21](#) (Обсяги експорту країн-конкурентів, 2021), [Додаток 22](#) (Обсяги експорту країн-конкурентів, 2022)*.

* розроблено автором на основі даних Державної служби статистики України, UN Comtrade Database

Таблиця 17

Обсяг світового ринку зернових культур (10)

Зернові культури (10)									
№	Країна-експортер	2020			2021			2022	
		млн.\$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн.\$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн.\$	Частка у загальному експорті, %
1	США	19 342,9	16,2	США	30 546,2	20,2	США	31 579,0	18,6
2	Україна	9 410,7	7,9	Аргентина	12 795,5	8,5	Аргентина	15 462,3	9,1
3	Росія	9 340,5	7,8	Індія	12 350,1	8,2	Індія	14 087,8	8,3
4	Аргентина	8 970,1	7,5	Україна	12 343,8	8,2	Бразилія	13 896,8	8,2
5	Індія	8 672,0	7,3	Австралія	9 825,7	6,5	Австралія	13 499,4	7,9
6	Франція	7 820,3	6,6	Росія	9 174,1	6,1	Франція	11 875,9	7,0
7	Канада	7 782,3	6,5	Канада	8 702,8	5,8	Канада	10 160,0	6,0
8	Бразилія	6 473,7	5,4	Франція	8 341,4	5,5	Україна	9 108,2	5,4
9	Таїланд	3 787,5	3,2	Бразилія	4 834,6	3,2	Румунія	4 588,3	2,7
10	Австралія	3 751,7	3,1	Румунія	4 283,2	2,8	Німеччина	3 752,2	2,2
11	Німеччина	3 018,1	2,5	Таїланд	3 549,1	2,3	Польща	3 280,2	1,9
	Інші	31 006,7	26,0	Інші	34 478,2	22,8	Інші	38 531,7	22,7
	Усього	119 376,5		Усього	151 224,7		Усього	169 821,8	
	Київ, Україна	4 368,7	3,7	Київ, Україна	5 124,6	3,4	Київ, Україна	3 552,6	2,1

2,1%

Частка Києва у світовому експорті зернових, 2022

Український експорт зернових культур у воєнному 2022 році втратив свою долю світового ринку та послабив свою вагу з 8,2% у 2021 році до 5,4% у 2022. У вартісному вимірі експорт скоротився майже на 26,2%; в свою чергу, масштаби світового ринку зернових поступово зростали (12,3% - 2022/2021), що свідчить про наявну тенденцію збільшення попиту та споживання. Основні конкуренти України наростили постачання та використали ситуацію з метою посилення власних позицій на світових ринках. Частка Києва у світовій торгівлі зерном з 2020 року поступово скорочувалась та становила 2,1% у 2022 році.

Таблиця 18

Обсяг світового ринку жирів та олій (15)

		Жири та олії (15)						
№	Країна-експортер	2020		2021		2022		
		млн.\$	Частка у загальному експорті, %	млн.\$	Частка у загальному експорті, %	млн.\$	Частка у загальному експорті, %	
1	Індонезія	20 716,4	20,5	32 831,7	22,4	Аргентина	8 672,0	5,2
2	Малайзія	13 477,3	13,3	19 687,8	13,5	Нідерланди	8 398,5	5,1
3	Україна	5 746,9	5,7	7 287,4	5,0	Іспанія	7 568,3	4,6
4	Нідерланди	5 368,1	5,3	6 951,5	4,8	Канада	6 348,5	3,8
5	Іспанія	4 781,1	4,7	7 037,2	4,8	Україна	5 948,6	3,6
6	Аргентина	4 675,9	4,6	6 337,8	4,3	Бразилія	4 988,4	3,0
7	Росія	3 890,5	3,8	5 351,4	3,7	Німеччина	4 956,1	3,0
8	США	3 595,2	3,6	5 267,0	3,6	США	4 340,6	2,6
9	Канада	3 461,8	3,4	4 472,2	3,1	Італія	3 921,1	2,4
10	Німеччина	3 176,8	3,1	4 320,7	3,0	Китай	3 604,2	2,2
11	Італія	2 414,3	2,4	3 095,8	2,1	Туреччина	3 539,0	2,1
	Інші	29 915,0	29,6	43 627,5	29,8	Інші	103 042,4	62,3
Усього		101 219,3		146 268,0		Усього	165 327,7	
	Київ, Україна	3 120,5	3,1	3 757,1	2,6	Київ, Україна	2 349,9	1,4

1,4%

Частка Києва у світовому експорті жирів та олій, 2022

На світовому ринку жирів та олій Україна поступово втрачала вагу у географічній структурі зовнішньої торгівлі з 5,7% у 2020 році до 3,6% у 2022. Попри складнощі, пов'язані із транспортуванням товарів, Україна входила у п'ятірку найбільших постачальників жирів та олій у світі. Одним із суттєвих чинників збереження долі ринку стала державна заборона експорту жирів головного постачальника у світі – Індонезії. Київська доля у світовому експорті становила 1,4%, втративши майже у двічі свою вагу у структурі.

Таблиця 19

Обсяг світового ринку насіння і плодів (12)

		Насіння і плоди олійних рослин (12)						
№	Країна-експортер	2020		2021		2022		
		млн.\$	Частка у загальному експорті, %	млн.\$	Частка у загальному експорті, %	млн.\$	Частка у загальному експорті, %	
1	США	31 104,2	28,7	39 157,7	30,5	Бразилія	47 172,0	31,8
2	Бразилія	29 043,1	26,8	33 061,7	25,7	США	40 194,6	27,1
3	Канада	7 564,2	7,0	8 633,8	6,7	Канада	8 145,7	5,5
4	Нідерланди	4 334,7	4,0	4 844,7	3,8	Австралія	6 144,2	4,1
5	Аргентина	3 422,7	3,2	3 722,4	2,9	Аргентина	4 345,1	2,9
6	Китай	2 874,6	2,7	3 117,5	2,4	Нідерланди	4 150,7	2,8
7	Парагвай	2 273,0	2,1	3 069,4	2,4	Україна	3 757,7	2,5
8	Франція	2 226,8	2,1	2 954,8	2,3	Китай	3 170,6	2,1
9	Україна	1 842,4	1,7	2 708,2	2,1	Франція	2 824,7	1,9
10	Індія	1 824,1	1,7	2 435,2	1,9	Уругвай	2 140,5	1,4
11	Росія	1 634,1	1,5	1 820,6	1,4	Румунія	2 136,7	1,4
	Інші	20 216,1	18,7	22 920,4	17,8	Інші	24 149,4	16,3
Усього		108 360,0		128 446,4		Усього	148 331,9	
	Київ, Україна	667,7	0,6	1 180,5	0,9	Київ, Україна	1 065,1	0,7

0,7%

Частка Києва у світовому експорті насіння і плодів, 2022

У даному випадку Україна наростила обсяги експорту насіння і плодів олійних культур, розширивши долю зовнішнього ринку до 2,5%. Обсяг світового ринку суттєво збільшився на 36,9% за останні три роки з 2020 по 2022. Частка Києва у світовому експорті несуттєво скоротилась до 0,7% у 2022 році, хоча у вартісному вимірі обсяги постачань товарів майже не змінились у порівнянні з попереднім 2021 роком.

Таблиця 20

Обсяг світового ринку залишків і відходів харчової промисловості (23)

		Залишки і відходи харчової промисловості (23)							
		2020			2021			2022	
№	Країна-експортер	млн.\$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн.\$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн.\$	Частка у загальному експорті, %
1	США	10 951,9	13,7	США	13 228,8	13,8	США	14 756,2	13,7
2	Аргентина	8 391,5	10,5	Аргентина	9 178,8	9,5	Аргентина	12 977,9	12,0
3	Бразилія	6 451,8	8,0	Бразилія	7 977,7	8,3	Бразилія	11 150,2	10,3
4	Німеччина	5 706,2	7,1	Німеччина	6 964,9	7,2	Німеччина	7 214,2	6,7
5	Нідерланди	5 687,5	7,1	Нідерланди	6 431,3	6,7	Нідерланди	6 915,4	6,4
6	Франція	3 459,2	4,3	Франція	4 065,7	4,2	Франція	4 170,1	3,9
7	Китай	2 922,2	3,6	Китай	3 682,4	3,8	Китай	3 904,7	3,6
8	Канада	2 715,1	3,4	Канада	3 190,9	3,3	Канада	3 512,8	3,3
9	Таїланд	2 232,8	2,8	Таїланд	2 706,0	2,8	Польща	2 770,9	2,6
10	Бельгія	2 170,9	2,7	Бельгія	2 463,1	2,6	Бельгія	2 626,7	2,4
11	Україна	1 576,5	2,0	Україна	1 733,1	1,8	Україна	1 081,8	1,0
	Інші	27 943,6	34,8	Інші	34 499,1	35,9	Інші	36 848,4	34,1
Усього		80 209,2		Усього	96 121,8		Усього	107 929,3	
	Київ, Україна	894,0	1,1	Київ, Україна	979,6	1,0	Київ, Україна	532,1	0,5

0,5%

Частка Києва у світовому експорті залишків і відходів харчової промисловості, 2022

Спостерігається динаміка поступового втрачання долі зовнішнього ринку залишків і відходів харчової промисловості; у порівнянні з 2021 роком Україна втратила майже 0,8% світового ринку, у тому числі скоротивши обсяги експорту у вартісному вимірі. Частка України у світовій структурі товарів складала 1,0%. Частка Києва також поступово скорочувалась з 1,1% у 2020 році до 0,5% у 2022 році, у тому числі зменшуючи обсяги експорту у вартісному вимірі. Обсяг світового ринку поступово зростав на 34,5% з 2020 по 2022 роки.

0,01%

Частка Києва у світовому експорті котлів і машин, 2022

Ядерні реактори, котли, машини, обладнання і механічні пристрої відносяться до товарів з високою часткою доданої вартості. Доля світового ринку як України, так і Києва досить не суттєва у географічній структурі. В свою чергу, спостерігається зростання світового ринку на 20,5% за період з 2020 по 2022 роки.

Таблиця 21

Обсяг світового ринку котлів та машин (84)

Реактори ядерні, котли, машини (84)									
№	Країна-експортер	2020			2021			2022	
		млн. \$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн. \$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн. \$	Частка у загальному експорті, %
1	Китай	440 020,9	21,1	Китай	547 585,4	22,1	Китай	551 950,8	21,9
2	Німеччина	237 557,2	11,4	Німеччина	269 757,1	10,9	Німеччина	254 573,0	10,1
3	США	182 585,5	8,7	США	209 284,6	8,4	США	229 594,1	9,1
4	Японія	121 726,9	5,8	Японія	147 305,2	5,9	Японія	141 799,2	5,6
5	Італія	91 235,6	4,4	Італія	108 719,1	4,4	Італія	113 038,5	4,5
6	Нідерланди	75 692,3	3,6	Гонконг	94 825,2	3,8	Мексика	103 006,3	4,1
7	Мексика	75 449,0	3,6	Нідерланди	90 246,5	3,6	Нідерланди	87 333,0	3,5
8	Гонконг	74 757,7	3,6	Мексика	85 268,6	3,4	Гонконг	82 235,1	3,3
9	Корея	67 867,2	3,3	Корея	75 984,4	3,1	Сінгапур	75 200,4	3,0
10	Велика Британія	60 526,9	2,9	Сінгапур	69 117,3	2,8	Корея	73 033,2	2,9
11	Україна	1 914,2	0,1	Україна	2 120,9	0,1	Україна	1 175,0	0,0
	Інші	658 728,4	31,5	Інші	778 845,3	31,4	Інші	803 475,9	31,9
Усього		2 088 061,8		Усього	2 479 059,6		Усього	2 516 414,5	
Київ, Україна		279,8	0,01	Київ, Україна	280,5	0,01	Київ, Україна	251,6	0,01

Таблиця 22

Обсяг світового ринку палива мінерального, нафти (27)

Палива мінеральні (27)									
№	Країна-експортер	2020			2021			2022	
		млн. \$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн. \$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн. \$	Частка у загальному експорті, %
1	ОАЕ	173 347,6	11,6	США	239 780,8	10,0	США	378 564,3	11,6
2	США	155 092,2	10,4	ОАЕ	217 322,9	9,1	Норвегія	216 336,8	6,6
3	Росія	141 918,2	9,5	Саудівська Аравія	212 585,3	8,9	Канада	180 465,1	5,5
4	Саудівська Аравія	132 022,0	8,9	Росія	212 418,0	8,9	Австралія	175 159,6	5,4
5	Канада	68 797,0	4,6	Норвегія	120 515,5	5,0	Нідерланди	169 692,2	5,2
6	Австралія	52 676,1	3,5	Канада	119 885,7	5,0	Катар	114 320,5	3,5
7	Нідерланди	50 741,4	3,4	Австралія	94 764,9	4,0	Індія	98 472,3	3,0
8	Катар	42 137,9	2,8	Нідерланди	87 772,9	3,7	Бельгія	93 329,0	2,9
9	Норвегія	40 809,7	2,7	Катар	73 603,0	3,1	Сінгапур	65 648,9	2,0
10	Кувейт	35 847,5	2,4	Кувейт	57 861,5	2,4	Корея	64 751,3	2,0
11	Україна	555,1	0,0	Україна	784,3	0,0	Україна	1 040,1	0,0
	Інші	594 646,2	39,9	Інші	955 454,4	39,9	Інші	1 699 971,1	52,2
Усього		1 488 590,9		Усього	2 392 749,2		Усього	3 257 751,2	
Київ, Україна		188,1	0,01	Київ, Україна	215,3	0,01	Київ, Україна	243,4	0,01

0,01%

Частка Києва у світовому експорті палива мінерального, 2022

Хоча Україна наростила обсяги експорту мінеральних палив з 2020 року на 87,4%, це не вплинуло на збільшення долі ринку у світі, адже швидкість зростання світового ринку відбувається інтенсивнішими темпами (ринок збільшився на 218,9%). Це свідчить про значне підвищення попиту та споживання ресурсів. Частка Києва також не має суттєвого впливу на світову структуру, хоча обсяги експорту зросли на 29,3%.

Таблиця 23

Обсяг світового ринку електричних машин і обладнання (85)

Електричні машини (85)									
№	Країна-експортер	2020			2021			2022	
		млн.\$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн.\$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн.\$	Частка у загальному експорті, %
1	Китай	709 932,7	25,6	Китай	898 959,9	26,5	Китай	954 783,8	26,7
2	Гонконг	311 585,6	11,2	Гонконг	395 012,6	11,7	Гонконг	370 968,4	10,4
3	США	162 884,4	5,9	Корея	200 777,7	5,9	Корея	210 434,6	5,9
4	Корея	159 632,1	5,8	США	185 404,5	5,5	США	197 749,0	5,5
5	Німеччина	153 164,9	5,5	Німеччина	177 487,1	5,2	Сінгапур	180 956,3	5,1
6	Сінгапур	131 903,5	4,8	Сінгапур	166 853,3	4,9	Німеччина	178 525,0	5,0
7	В'єтнам	111 092,8	4,0	В'єтнам	131 385,2	3,9	Японія	113 343,1	3,2
8	Японія	102 554,3	3,7	Японія	118 923,3	3,5	Мексика	97 325,2	2,7
9	Малайзія	86 377,9	3,1	Малайзія	102 888,2	3,0	Нідерланди	64 017,8	1,8
10	Мексика	74 946,3	2,7	Мексика	87 124,7	2,6	Чехія	47 889,9	1,3
11	Україна	2 572,4	0,1	Україна	3 139,3	0,1	Україна	2 557,3	0,1
	Інші	768 833,7	27,7	Інші	920 804,6	27,2	Інші	1 152 614,8	32,3
Усього		2 775 480,6		Усього	3 388 760,4		Усього	3 571 165,2	
	Київ, Україна	220,3	0,01	Київ, Україна	322,1	0,01	Київ, Україна	211,5	0,01

0,01%

Частка Києва у світовому експорті електричних машин і обладнання, 2022

З очевидних причин війни, експорт високотехнологічних товарів скоротився у 2022 році на 18,5% по Україні та на 34,3% - по Києву у порівнянні з 2021 роком. Доля українського експорту електричних машин і обладнання, як України загалом, так і Києва, у світовій структурі несуттєва. Хоча світовий ринок нарощує обсяги торгівлі; зростання ринку становило 28,7% за період з 2020 по 2022 роки.

Таблиця 24

Обсяг світового ринку чорних металів (72)

Чорні метали (72)									
№	Країна-експортер	2020			2021			2022	
		млн.\$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн.\$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн.\$	Частка у загальному експорті, %
1	Китай	33 395,8	10,3	Китай	66 984,7	12,2	Китай	77 264,8	14,7
2	Японія	22 802,3	7,0	Японія	34 771,5	6,4	Німеччина	37 321,3	7,1
3	Німеччина	22 121,1	6,8	Німеччина	32 824,3	6,0	Японія	34 909,7	6,6
4	Корея	19 743,6	6,1	Росія	28 889,0	5,3	Корея	28 108,5	5,3
5	Росія	16 006,1	4,9	Корея	27 930,5	5,1	Італія	22 206,5	4,2
6	США	12 272,2	3,8	Індія	21 199,5	3,9	США	20 891,8	4,0
7	Італія	11 089,7	3,4	Індонезія	20 949,8	3,8	Франція	19 216,7	3,7
8	Бельгія	11 031,4	3,4	Італія	19 184,7	3,5	Бельгія	17 327,8	3,3
9	Індонезія	10 861,6	3,4	США	18 557,2	3,4	Бразилія	16 661,4	3,2
10	Франція	10 829,3	3,3	Франція	18 059,5	3,3	Нідерланди	15 358,7	2,9
11	Україна	7 690,6	2,4	Україна	13 950,1	2,5	Україна	4 532,4	0,9
	Інші	146 073,7	45,1	Інші	244 172,7	44,6	Інші	232 280,7	44,2
Усього		323 917,4		Усього	547 473,5		Усього	526 080,3	
	Київ, Україна	290,0	0,09	Київ, Україна	291,7	0,05	Київ, Україна	198,8	0,04

0,04%

Частка Києва у світовому експорті чорних металів, 2022

За період з 2021 по 2022 роки Україна втратила 67,5% експорту чорних металів у вартісному вимірі, крім того, вага України у світовій структурі торгівлі значно ослабла до 0,9% у 2022 році з 2,5% у 2021 році. Доля Києва також поступово скорочувалась з 0,09% у 2020 році до 0,04% у 2022 році. В свою чергу, світовий ринок продовжував збільшуватись; темп зростання обсягів експорту за період з 2020 року становив 62,4%.

Таблиця 25

Обсяг світового ринку фармацевтичної продукції (30)

Фармацевтична продукція (30)									
№	Країна-експортер	2020			2021			2022	
		млн.\$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн.\$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн.\$	Частка у загальному експорті, %
1	Німеччина	99 257,5	14,9	Німеччина	119 270,1	14,9	Німеччина	126 006,3	15,5
2	Швейцарія	88 353,7	13,3	Швейцарія	101 559,4	12,7	Швейцарія	98 030,7	12,0
3	Ірландія	65 756,1	9,9	США	77 962,1	9,7	США	83 492,8	10,3
4	США	53 938,9	8,1	Бельгія	73 681,4	9,2	Бельгія	76 495,7	9,4
5	Бельгія	45 535,1	6,8	Ірландія	67 539,5	8,4	Ірландія	75 562,7	9,3
6	Франція	37 972,3	5,7	Франція	39 027,7	4,9	Італія	50 880,4	6,3
7	Італія	36 069,0	5,4	Китай	38 552,2	4,8	Франція	37 529,8	4,6
8	Нідерланди	34 059,0	5,1	Нідерланди	37 185,7	4,6	Нідерланди	28 572,4	3,5
9	Велика Британія	24 947,8	3,7	Італія	36 715,9	4,6	Іспанія	28 098,2	3,5
10	Данія	19 066,3	2,9	Велика Британія	26 067,6	3,2	Данія	19 900,5	2,4
11	Україна	268,2	0,00	Україна	315,4	0,04	Україна	234,6	0,03
	Інші	160 437,2	24,1	Інші	184 395,1	23,0	Інші	189 206,2	23,2
Усього		665 661,1		Усього	802 272,1		Усього	814 010,3	
	Київ, Україна	205,8	0,03	Київ, Україна	237,6	0,03	Київ, Україна	175,2	0,02

0,02%

Частка Києва у світовому експорті фармацевтичної продукції, 2022

Частка України та Києва у світовому експорті фармацевтичної продукції є несуттєвою та не впливає на загальну географічну структуру. В свою чергу, світовий ринок значно збільшився за період з 2020 по 2022 роки; темп приросту становив 22,3%.

0,1%

Частка Києва у світовому експорті деревини, 2022

Вага українського експорту деревини і виробів з деревини у структурі світового експорту має стабільне значення 1,1% за три роки досліджуваного періоду. У вартісному вимірі обсяги експорту виросли на 33,4% з 2020 року. Частка Києва також не змінилась та становила 0,1%. Обсяги експорту на світовому ринку коливались та не мали чіткої тенденції зростання або падіння.

Таблиця 26

Обсяг світового ринку деревини і виробів з деревини (44)

Деревина і вироби з деревини (44)									
№	Країна-експортер	2020			2021			2022	
		млн.\$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн.\$	Частка у загальному експорті, %	Країна-експортер	млн.\$	Частка у загальному експорті, %
1	Китай	13 540,8	10,3	Канада	22 517,8	12,3	Канада	19 742,2	11,8
2	Канада	13 419,5	10,2	Китай	18 613,1	10,2	Китай	18 277,0	10,9
3	Німеччина	9 903,2	7,5	Німеччина	13 402,1	7,3	Німеччина	13 089,2	7,8
4	Росія	8 196,1	6,2	Росія	11 748,5	6,4	США	10 439,5	6,2
5	США	7 641,3	5,8	США	9 730,9	5,3	Австрія	6 788,3	4,1
6	Австрія	4 885,2	3,7	Австрія	6 927,9	3,8	Швеція	6 121,3	3,7
7	Швеція	4 344,0	3,3	Швеція	6 597,8	3,6	Польща	5 744,1	3,4
8	Індонезія	3 789,8	2,9	Індонезія	4 930,2	2,7	Бразилія	4 734,2	2,8
9	Польща	3 582,4	2,7	Польща	4 773,5	2,6	Фінляндія	4 221,0	2,5
10	В'єтнам	3 504,3	2,7	В'єтнам	4 557,4	2,5	Латвія	3 871,0	2,3
11	Україна	1 409,0	1,1	Україна	2 000,5	1,1	Україна	1 880,2	1,1
	Інші	57 151,9	43,5	Інші	76 898,0	42,1	Інші	72 290,0	43,2
Усього		131 367,5		Усього	182 697,7		Усього	167 198,0	
	Київ, Україна	174,4	0,1	Київ, Україна	251,3	0,1	Київ, Україна	171,6	0,1

----- 3.3

Збалансованість попиту та пропозиції на зовнішніх ринках, прогнози їх поведінки

В дослідженні неодноразово підіймалось питання щодо факторів, які впливають на скорочення обсягів українського експорту, зокрема й експорту київських підприємств. Очевидно, що війна спричинила низку негативних впливів на ефективну роботу підприємств-експортерів.

Серед основних проблем, з якими зіткнулись українські експортери, можна виділити:

- руйнування сталих логістичних маршрутів постачання товарів за кордон;
- окупація частини південних та східних регіонів і труднощі з відправкою товарів морським шляхом;
- блокування морських портів та руйнування припортової інфраструктури;
- введення обмежень і заборон (тарифних і нетарифних методів ЗЕД) на ввіз українських товарів до інших країн, зокрема до країн ЄС з метою захисту власних внутрішніх ринків;
- недостатня пропускна спроможність портів Дунайського кластеру, як альтернативі портам Чорноморського регіону;

- недостатня пропускна спроможність сухопутних коридорів через залізничні та автомобільні переходи з країнами Європи;
- відсутність розвиненої інфраструктури для перевалки, зберігання, транспортування товарів;
- складнощі зі страхуванням товарів;
- високі ризики обстрілів транспортної та складської інфраструктури, у тому числі портів, залізничних та автомобільних шляхопроводів тощо;
- штрафні санкції за прострочення строків поставок товарів відповідно до умов контрактів.

Україна має конкурентні переваги на зовнішньому ринку зернових культур, жирів та олій тваринного або рослинного походження, насіння і плодів олійних рослин, залишків та відходів харчової промисловості; та входить у десятку найбільших експортерів даних товарів на світові ринки.

Аналіз світових ринків, що був здійснений у розділі 3.2 даного дослідження, підтверджує той факт, що з моменту початку повномасштабного вторгнення, країни світу почали швидко та оперативно підлаштовуватись під зовнішні обставини, у тому числі здійснювати пошук нових постачальників товарів, які експортувались Україною, або постачальників товарів-субституїв¹⁶. Динаміка світових ринків має зростаючу тенденцію, не зважаючи на війну в Україні та введення санкцій проти Росії щодо обмежень зовнішньої торгівлі.

Попит та пропозиція товарів на зовнішніх ринках формується за аналогічною схемою формування попиту та пропозиції на внутрішніх ринках. Тобто при виникненні дефіциту певного товару та наявності на нього стабільного попиту, ціна пропозиції зростає та навпаки.

При блокуванні морських портів та гальмуванні експорту зернових, олій та жирів у 2022 році, на світовому ринку даних товарів спостерігався суттєвий сплеск цін. Під час дії Чорноморської угоди та стабільного експорту українських товарів за кордон, ціни почали поступово знижуватись. Ризики несвоєчасності отримання українських товарів та високий рівень можливого знищення товарного вантажу змушує покупців переорієнтовуватись на інших постачальників, навіть за вищу ціну.

¹⁶ Товари-субститути – взаємозамінні товари, що мають здатність замінювати один одного на ринку завдяки аналогічним властивостям, однаковою областю застосування та відповідністю однорідним запитам споживачів.

Якість та урожайність зернових культур особливо залежить від погодних умов, що безпосередньо впливає на рівень ризиків на ринку та, як наслідок, на коливання цін. Крім того, країни Латинської Америки (Аргентина, Бразилія), а також США та Канада суттєво наростили обсяги виробництва зернових на експорт, що суттєво вплине на балансування попиту і пропозиції на ринку і на ціни. У разі підтримання обсягів пропозиції зазначеними країнами на високому рівні, ймовірно що ціни на зернові будуть поступово знижуватись. Головними гравцями на світовому ринку жирів та олій тваринного або рослинного походження є Аргентина, Нідерланди та Іспанія разом з Україною. У разі гальмування безперешкодного експорту товарів на зовнішні ринки, країни-конкуренти зможуть розширити власні долі ринків.

Сусідні країни, Польща, Словаччина, Румунія, Угорщина, почали масово блокувати ввіз насіння й зернових з метою захисту власних внутрішніх ринків, зокрема внутрішнього фермерського господарства. Через неспроможність у повному обсязі використовувати морські порти для експорту, українські товари також експортуються сухопутними шляхами. Таким чином, зазначене блокування українських експортерів зможе привести до втрати вагомій долі ринків зернових та насіння, в яких Україна входить до найбільших експортерів у світі.

Перспективи продовольчого забезпечення та розширення аграрного експорту безпосередньо залежатимуть від ймовірних строків припинення активних бойових дій та можливості проводити планові посівні кампанії на більших площах, завантаження підприємств харчової та переробної промисловості, у тому числі олійного та жирового секторів виробництва.

У разі сталої роботи металургійних підприємств обсяги виробництва чорних металів можуть поступово нарощуватись. Хоча у зв'язку із руйнуванням та окупацією найбільших металургійних підприємств України, збереження обсягів виробництва на поточному рівні можна вважати позитивним розвитком для галузі. Експорт українських чорних металів буде і надалі залежати від логістичних можливостей та кон'юнктури зовнішніх ринків. Частка експорту сировинної

складової буде зростати. У географічній структурі експорту суттєвих змін не відбудуватиметься; основний ринок збуту – країни ЄС та інші європейські країни. Головними гравцями на світовому ринку чорних металів залишаться Китай, Німеччина, Японія, Південна Корея.

Світові ринки високотехнологічних товарів, особливо інноваційних, - машин, обладнання тощо – будуть продовжувати зростати з причини стрімкого розвитку науково-технічних інновацій у світі та стабільно зростаючого попиту на дану продукцію. Країни з конкурентними перевагами у даних галузях нарощуватимуть обсяги експорту та боротимуться за збільшення долі ринків. Головними гравцями залишатимуться Китай, США, Японія, Нідерланди, Італія. Україна, у тому числі Київ, не має суттєвої ваги в експорті даних товарів; обсяги постачань не впливають на світову структуру ринку.

Необхідність переходу Києва з «сировинної» економіки до економіки «високої частки доданої вартості» виключно позитивно вплине на внутрішній ринок та на збільшення обсягів експорту. Підвищиться рівень диверсифікації експортного портфелю; збалансуються обсяги експорту товарів з високою конкурентною перевагою та товарів з відсутністю переваги; полегшиться процес транспортування товарів та уніфікації використання альтернативних логістичних шляхів.

4

Логістичне забезпечення експорту товарів в умовах воєнного стану

¹⁷ Показники товарної структури експорту київських підприємств різними видами транспорту за 2020-2022 роки були розраховані визначенням частки експорту кожної товарної групи УКТЗЕД в загальному обсязі українського експорту за такою товарною групою по кожному виду транспорту з урахуванням обсягів експорту за товарними групами київських підприємств. Інформація щодо обсягів експорту різними видами транспорту по товарним групам по Україні (у вартісному та кількісному вимірі) була досліджена зі статистичних даних Державної митної служби України за 2020-2022 роки.

Таблиця 27*

Структура експорту за видами транспорту, Київ, 2020

* власні розрахунки автора на основі даних Державної митної служби України, 2020

Тенденції експорту товарів різними видами транспорту

З 2016 року київські підприємства активно нарощували обсяги експорту товарів; за результатами 2021 року експорт досяг найбільшого значення у вартісному вимірі. Загальний приріст за досліджуваний період становив 78,9% із часткою майже 23% у регіональній структурі.

Динаміка зміни обсягів експорту товарів столичних підприємств відображає несуттєве скорочення зовнішньої торгівлі у 2020 році у період введення глобальних обмежувальних заходів у зв'язку із поширенням коронавірусної інфекції COVID-19. Експорт зменшився на 0,5% від відповідного показника 2019 року (2019 – 12 491,4 млн.\$; 2020 – 12 427,6 млн.\$). Зазначена ситуація суттєво не вплинула на перебудову транспортних шляхів для київських підприємств; експорт товарів здійснювався сталими логістичними маршрутами, переважно через морські порти Чорного моря, залізничні та автомобільні прикордонні переходи та річкові порти дунайського регіону з виходом у Чорне море.

Деталізована структура показників експорту товарів різними видами транспорту у вартісному та кількісному вимірі за 2020 - 2022 роки наведена у відповідних [Додатках 23, 24, 25](#)¹⁷

Вид транспорту	Експорт		Частка експорту, %
	млн.\$	тис.т	
Автомобільний транспорт	1 839,74	1 442,57	14,80
Залізничний транспорт	697,93	2 348,52	5,62
Морський транспорт	9 510,99	33 435,96	76,53
Повітряний транспорт	213,09	16,77	1,71
Поштові відправлення	1,19	0,01	0,01
Стаціонарні засоби транспортування	103,10	26,10	0,83
Транспортні засоби, що переміщуються своїм ходом як товар	29,76	0,27	0,24
Невизначені	31,77	12,78	0,26
Загальний експорт	12 427,56	37 282,97	

Майже 76,5% загального експорту столичних підприємств здійснювалось морськими логістичними шляхами через порти Азовського та Чорного морів.

Ранжування основних товарів за показником їх питомої ваги у загальній структурі експорту через українські порти має наступний вигляд:

- зернові культури – 45,5% (22 909,2 тис.т.);
- жири та олій тваринного або рослинного походження – 30,1% (3 672,2 тис.т.);
- залишки і відходи харчової промисловості – 7,2% (3 270,2 тис.т.);
- насіння і плоди олійних рослин – 5,9% (1 356,2 тис.т.);
- чорні метали – 2,5% (290,4 тис.т.);
- добрива – 2,0% (847,7 тис.т.).

Частка основних товарів, транспортованих морськими логістичними шляхами, у більшості представлена сировинними товарами та складає близько 93,2%.

Автомобільним транспортом, частка якого у товарній структурі становила 14,8%, здійснювалось перевезення переважно товарів кінцевого або проміжного споживання, Ранжування основних товарів має наступний вигляд:

- електричні машини, обладнання та їх частини – 11,4% (6,0 тис.т.);
- реактори ядерні, котли, машини – 10,8% (18,9 тис.т.);
- жири та олій тваринного або рослинного походження – 9,2% (194,8 тис.т.);
- деревина і вироби з деревини – 7,4% (412,6 тис.т.);
- фармацевтична продукція – 6,7% (11,9 тис.т.);
- екстракти дубильні або барвні – 3,7% (47,3 тис.т.);
- пластмаси, полімерні матеріали – 3,7% (26,3 тис.т.);
- какао та продукти з нього – 3,2% (20,3 тис.т.);
- цукор і кондитерські вироби з цукру – 3,1% (42,7 тис.т.).

Частка основних товарів, експортованих автомобільним транспортом, складає близько 59,2%.

Залізничний транспорт займає третю позицію у структурі експорту з часткою 5,6%; ранжування основних товарів за їх питомою вагою у загальній структурі має наступний вигляд:

- залишки і відходи харчової промисловості – 25,9% (640,3 тис.т.);
- жири та олій тваринного або рослинного походження – 12,5% (113,5 тис.т.);

- насіння і плоди олійних рослин – 10,7% (177,1 тис.т);
- палива мінеральні – 6,7% (189,6 тис.т);
- чорні метали – 6,5% (39,0 тис.т);
- продукти неорганічної хімії – 5,5% (133,7 тис.т);
- реактори ядерні, котли, машини – 3,8% (2,8 тис.т);
- рослинні матеріали – 3,8% (437,3 тис.т);
- добрива – 3,6% (153,4 тис.т);
- зернові культури – 3,2% (137,8 тис.т).

Частка основних товарів, транспортованих залізничним сполученням, складає близько 82,2%.

Повітряним транспортом, частка якого у товарній структурі становила 1,7%, здійснювалось перевезення переважно товарів кінцевого споживання. Ранжування основних товарів має наступний вигляд:

- фармацевтична продукція – 22,5% (0,7 тис.т);
- прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини і приладдя – 13,1% (0,04 тис.т);
- хімічна продукція – 12,0% (0,005 тис.т);
- реактори ядерні, котли, машини – 8,9% (0,05 тис.т);
- перли природні або культивовані; дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння – 7,9% (0,0003 тис.т);
- палива мінеральні – 4,8% (15,4 тис.т).

Частка основних товарів, експортованих повітряним транспортом, складає близько 69,2%.

Експорт іншими видами транспорту в структурі становить 1,3%, з яких поштовими відправленнями транспортували переважно прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини і приладдя (27,0%), іграшки, ігри та спортивний інвентар (19,3%); стаціонарними засобами транспортування¹⁸ експортували виключно палива мінеральні (100,0%); транспортними засобами, що переміщуються своїм ходом як товар – у більшості літальні апарати та їх частини (87,7%), судна, човни та інші плавучі засоби (6,3%), засоби наземного транспорту (2,0%). Невизначені види транспорту за митною класифікацією становили 0,3% загального експорту.

¹⁸ До стаціонарних засобів транспортування відповідно до наказу міністерства фінансів України від 30.05.2012 року №651 Про затвердження порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа відносяться трубопроводи та лінії електропередач

Таблиця 28*

Структура експорту за видами транспорту, Київ, 2021

* власні розрахунки автора на основі даних Державної митної служби України, 2021

Вид транспорту	Експорт		Частка експорту, %
	млн.\$	тис.т	
Автомобільний транспорт	2 360,75	1 446,85	15,51
Залізничний транспорт	991,78	2 012,27	6,51
Морський транспорт	11 479,19	28 533,50	75,40
Повітряний транспорт	363,45	20,78	2,39
Поштові відправлення	1,37	0,00	0,01
Стаціонарні засоби транспортування	0,00	0,00	0,00
Транспортні засоби, що переміщуються своїм ходом як товар	6,14	5,36	0,04
Невизначені	22,35	12,25	0,15
Загальний експорт	15 225,03	32 031,01	

У 2021 році транспортна структура експорту товарів київських підприємств суттєво не змінилась у порівнянні з попереднім 2020 роком. Морський транспорт продовжував бути найбільш затребуваним серед українських експортерів із часткою 75,4%, не суттєво втративши питому вагу на 1,1% від відповідного показника 2020 року.

Ранжування основних товарів за їх питомою вагою у загальній структурі експорту через українські порти має наступний вигляд:

- зернові культури – 44,3% (19 709,2 тис.т.);
- жири та олій тваринного або рослинного походження – 29,7% (2 783,4 тис.т.);
- насіння і плоди олійних рослин – 8,7% (1 574,9 тис.т.);
- залишки і відходи харчової промисловості – 6,2% (2 484,0 тис.т.);
- добрива – 2,6% (846,3 тис.т.);
- чорні метали – 1,9% (184,2 тис.т.).

Частка основних товарів, транспортованих морськими логістичними шляхами, у більшості представлена сировинними товарами та складає близько 93,4%.

Автомобільним транспортом, частка якого у товарній структурі становила 15,5%, посилюючи свою вагу у порівнянні з 2020 роком на 0,7%, здійснювалось перевезення переважно товарів кінцевого або проміжного споживання. Ранжування основних товарів має наступний вигляд:

- електричні машини, обладнання та їх частини – 12,9% (15,2 тис.т.);
- реактори ядерні, котли, машини – 9,0% (16,5 тис.т.);

- жири та олії тваринного або рослинного походження – 9,0% (157,9 тис.т);
- деревина і вироби з деревини – 8,4% (406,5 тис.т);
- фармацевтична продукція – 6,2% (11,8 тис.т);
- пластмаси, полімерні матеріали – 4,2% (36,2 тис.т);
- екстракти дубильні або барвні – 3,9% (52,6 тис.т);
- какао та продукти з нього – 2,9% (22,2 тис.т);
- цукор і кондитерські вироби з цукру – 2,7% (37,3 тис.т);
- насіння і плоди олійних рослин – 2,3% (42,7 тис.т).

Частка основних товарів, експортованих автомобільним транспортом, складає близько 61,5%.

Залізничний транспорт займає третю позицію у структурі експорту з часткою 6,5%, що збільшилась у порівнянні з 2020 роком на 0,9%; ранжування основних товарів за їх питомою вагою у загальній структурі має наступний вигляд:

- залишки і відходи харчової промисловості – 23,5% (588,1 тис.т);
- жири та олії тваринного або рослинного походження – 13,7% (105,9 тис.т);
- насіння і плоди олійних рослин – 12,5% (193,3 тис.т);
- продукти неорганічної хімії – 7,7% (139,1 тис.т);
- палива мінеральні – 7,2% (128,0 тис.т);
- чорні метали – 6,2% (34,7 тис.т);
- добрива – 5,9% (197,8 тис.т);
- руди, шлак, зола – 4,6% (127,6 тис.т);
- реактори ядерні, котли, машини – 2,2% (2,5 тис.т);
- органічні хімічні сполуки – 2,2% (6,6 тис.т);
- цукор і кондитерські вироби з цукру – 1,9% (22,0 тис.т).

Частка основних товарів, транспортованих залізничним сполученням, складає близько 87,6%.

Повітряним транспортом, частка якого у товарній структурі становила 2,4%, яка збільшилась на 0,7% у порівнянні з 2020 роком, перевозились переважно товари кінцевого споживання. Ранжування основних товарів за їх питомою вагою має наступний вигляд:

- фармацевтична продукція – 15,8% (1,0 тис.т);
- хімічна продукція – 9,6% (0,003 тис.т);
- перли природні або культивовані; дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння – 6,4% (0,01 тис.т);

- прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини і приладдя – 5,8% (0,03 тис.т);
- палива мінеральні – 4,8% (18,9 тис.т).
- реактори ядерні, котли, машини – 4,8% (0,04 тис.т);
- літальні апарати та їх частини – 2,4% (0,07 тис.т).

Частка основних товарів, експортованих повітряним транспортом, складає близько 49,6%.

Експорт іншими видами транспорту в структурі суттєво скоротився до 0,2% (з 1,3% у 2020 році), з яких поштовими відправленнями транспортували переважно прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини і приладдя (17,5%), іграшки, ігри та спортивний інвентар (24,8%), одяг та додаткові речі до одягу (10,9%); транспортними засобами, що переміщуються своїм ходом як товар – у більшості судна, човни та інші плавучі засоби (99,2%). Невизначені види транспорту за митною класифікацією становили 0,15% загального експорту.

Таблиця 29*

Структура експорту за видами транспорту, Київ, 2022

Вид транспорту	Експорт		Частка експорту, %
	млн.\$	тис.т	
Автомобільний транспорт	2 952,09	2 623,40	28,21
Залізничний транспорт	1 846,62	5 915,74	17,65
Морський транспорт	5 436,04	16 438,42	51,95
Повітряний транспорт	48,23	0,00	0,46
Поштові відправлення	1,41	0,01	0,01
Стаціонарні засоби транспортування	147,23	9,37	1,41
Транспортні засоби, що переміщуються своїм ходом як товар	3,74	0,36	0,04
Невизначені	28,33	21,07	0,27
Загальний експорт	10 463,69	25 008,37	

* власні розрахунки автора на основі даних Державної митної служби України, 2022

З початком повномасштабного вторгнення у лютому 2022 року українські експортери були змушені оперативно трансформувати існуючі логістичні маршрути та розбудувувати нові через негативний вплив військових дій на території України та його наслідки на бізнес, тим самим змінюючи види транспорту для експорту українських товарів. Структура використання різних видів транспорту зазнала суттєвих змін у порівнянні з попередніми роками (2020-2021).

Не зважаючи на блокування портів морський транспорт мав найбільшу вагу у товарній структурі експорту, в першу чергу, завдяки активному транспортуванню товарів у січні-лютому 2022 року до початку воєнних дій; по-друге, за рахунок імплементації «зернової ініціативи» щодо розблокування чорноморських портів (Одеса, Чорноморськ, Південний) та створення демілітаризованого морського коридору; та по-третє, завдяки розбудові портової інфраструктури та розвитку пропускну здатності портів Дунайського кластеру (Рені, Ізмаїл, Усть-Дунайськ) з виходом у Чорне море. Частка експорту морськими логістичними шляхами суттєво зменшилась на 23,4% у порівнянні з 2021 роком та становила близько 52,0%.

Ранжування основних товарів за їх питомою вагою у загальній структурі експорту через українські порти має наступний вигляд:

- зернові культури – 50,6% (11 791,3 тис.т.);
- жири та олій тваринного або рослинного походження – 27,4% (1 233,4 тис.т);
- насіння і плоди олійних рослин – 10,5% (1 320,8 тис.т);
- залишки і відходи харчової промисловості – 5,4% (1 263,0 тис.т);
- чорні метали – 1,6% (130,6 тис.т).

Частка основних товарів, транспортованих морськими логістичними шляхами, у більшості представлена сировинними товарами та складає близько 95,5%.

В умовах обмеженого використання потужностей портової інфраструктури, київські експортери переорієнтувалися на альтернативні види транспорту. Зокрема, частка перевезень автомобільним транспортом суттєво виросла з 2021 року на 12,7% до 28,2% у 2022 році. Товарна структура також зазнала трансформацій; експортували як сировину, так і товари кінцевого і проміжного споживання. Ранжування основних товарів має наступний вигляд:

- жири та олій тваринного або рослинного походження – 16,2% (331,3 тис.т);
- насіння і плоди олійних рослин – 9,0% (526,9 тис.т);
- реактори ядерні, котли, машини – 7,8% (25,2 тис.т);
- електричні машини, обладнання та їх частини – 7,1% (10,9 тис.т);
- зернові культури – 5,8% (643,4 тис.т);

- деревина і вироби з деревини – 5,5% (280,3 тис.т);
- фармацевтична продукція – 5,3% (9,3 тис.т);
- цукор і кондитерські вироби з цукру – 3,5% (90,8 тис.т);
- какао та продукти з нього – 2,8% (26,1 тис.т);
- хімічна продукція – 2,6% (23,4 тис.т);
- молоко та молочні продукти – 2,3% (22,2 тис.т);
- залишки і відходи харчової промисловості – 1,9% (211,3 тис.т).

Частка основних товарів, експортованих автомобільним транспортом, складає близько 69,8%.

Спостерігалось значне нарощування експорту й залізничним транспортом, частка якого зросла на 11,2% до 17,7% у 2022 році. Ранжування основних товарів за їх питомою вагою у загальній структурі має наступний вигляд:

- зернові культури – 34,0% (2 596,4 тис.т);
- жири та олій тваринного або рослинного походження – 20,7% (274,7 тис.т);
- насіння і плоди олійних рослин – 12,6% (400,6 тис.т);
- залишки і відходи харчової промисловості – 9,8% (588,0 тис.т);
- чорні метали – 5,0% (125,4 тис.т);
- палива мінеральні – 4,1% (189,3 тис.т);
- руди, шлак, зола – 3,8% (530,8 тис.т).

Частка основних товарів, транспортованих залізничним сполученням, складає близько 90,0%.

Повітряне сполучення використовувалось у січні-лютому 2022 року до закриття повітряного простору України; частка повітряного транспорту скоротилась до 0,5% у товарній структурі. Ранжування основних товарів за їх питомою вагою має наступний вигляд:

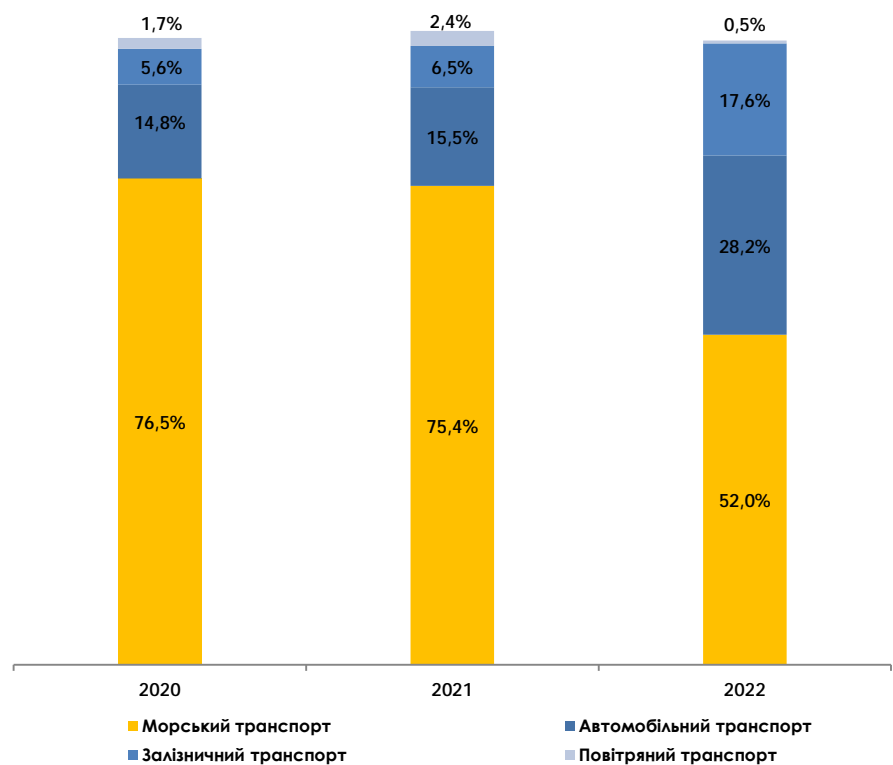
- хімічна продукція – 17,7%;
- фармацевтична продукція – 16,6%;
- перли природні або культивовані; дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння – 10,9%;
- палива мінеральні – 8,4%;
- реактори ядерні, котли, машини – 7,3%;
- прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини і приладдя – 4,7%;
- хімічні сполуки – 3,0%.

Частка основних товарів, експортованих повітряним транспортом, складає близько 68,6%.

Експорт іншими видами транспорту в структурі збільшився на 1,5% до 1,7% у 2022 році, з яких поштовими відправленнями транспортували переважно прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини і приладдя (31,2%), іграшки, ігри та спортивний інвентар (17,0%), одяг та додаткові речі до одягу (10,6%); стаціонарними засобами транспортування виключно палива мінеральні (100,0%); транспортними засобами, що переміщуються своїм ходом як товар – у більшості засоби наземного транспорту (54,0%), судна, човни та інші плавучі засоби (39,3%). Невизначені види транспорту за митною класифікацією становили 0,27% загального експорту.

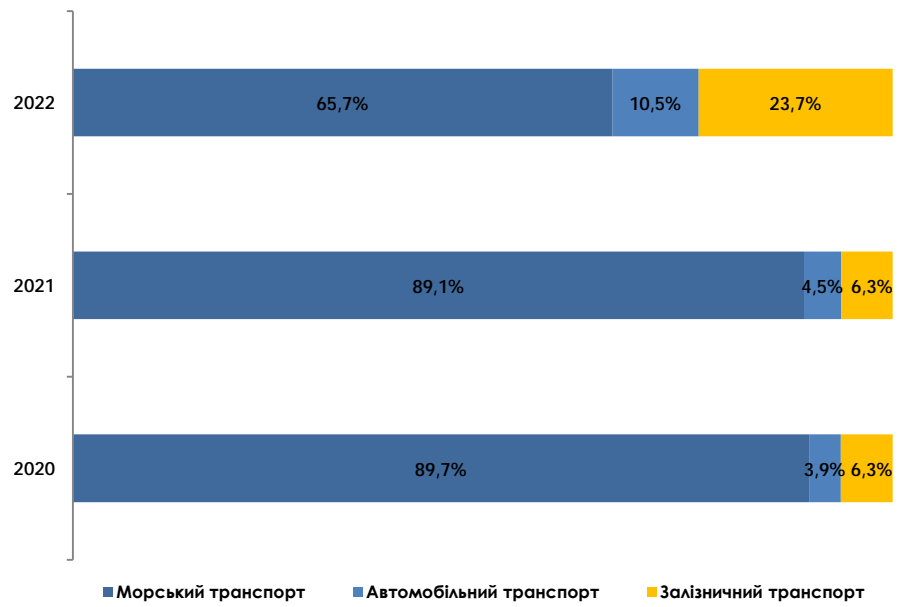
Діаграма 19

Структура обсягів експорту основними видами транспорту (за вартісними показниками)

Діаграма 20

Структура обсягів експорту основними видами транспорту (за кількісними показниками)

----- 4.2

Аналіз основних логістичних маршрутів експорту товарів в умовах воєнного стану

В умовах військової агресії Російської Федерації проти України, що розпочалась у лютому 2022 року, окупації частини територій південних областей, які мають вихід до Азовського та Чорного морів, пошкодження та руйнування морської портової інфраструктури, блокування руху вантажних кораблів та існуючої постійної загрози обстрілів українські експортери стали перед проблемою оперативної перебудови сталих логістичних маршрутів.

У липні 2022 року була започаткована ініціатива так званої «лінії солідарності»¹⁹ між Україною та ЄС щодо розвитку альтернативних шляхів транспортування українських товарів річковим, залізничним та автомобільним транспортом до сусідніх країн. Проект передбачає фінансову підтримку у координації, співпраці та розвитку транспортної інфраструктури для збільшення пропускної спроможності, ліквідності для транспортних операторів, та досліджень ефективного розширення існуючих та розвитку нових логістичних шляхів. Вже у червні 2023 року через рік після впровадження ініціативи «лінії солідарності» Україна була включена до програми ЄС щодо розвитку інфраструктури, яка дозволяє Україні претендувати на фінансування у транспортних, енергетичних та цифрових проектах розвитку. В липні 2023 року Європейська комісія анонсувала започаткування проекту розбудови єдиної залізничної євроколії, що сполучатиме польський Краков та Львів.

¹⁹ «Лінія солідарності» - співпраця ЄС та України у розбудові та розвитку логістичних маршрутів та транспортної інфраструктури для сприяння експорту українських товарів на світові ринки, започаткована Європейською комісією у червні 2022 року. https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/eu-assistance-ukraine/eu-ukraine-solidarity-lanes_uk

Морські перевезення були основним маршрутом експорту, частка яких, з наведених вище причин, суттєво впала у 2022 році до 52,0% з 75,4% у 2021 році від загального експорту усіма видами транспорту. Блокування роботи 10 з 13 портів та часткове закриття українських портових потужностей, що забезпечували основну частку експорту, спричинило необхідність в оперативній розробці нових транспортних шляхів та переорієнтації на потужності портів країн ЄС. Переважна більшість товарів була відправлена до найближчих сусідніх країн в логістичній доступності для українського експорту, що мають виходи до морів.

Зокрема найбільші обсяги перевалки вантажів переважно товарів металургійної та гірничодобувної галузей, зернових культур та інших товарів сільськогосподарського призначення формувались у польських портах Щецин, Гданськ, Гдиня; румунському порту Констанца; латвійських портів Рига, Лієпая; литовському порту Клайпеда.

Додавання транзитних країн та подовження транспортного плеча²⁰ суттєво збільшувало витрати на перевезення товарів до портових місць перевалки, що відображалось на негативній тенденції зростання транспортних витрат. Відсутність достатнього рухомого залізничного складу та здорожчання витрат на перевезення вплинули на чергову переорієнтацію логістичних маршрутів українського експорту. Дунайські порти на кордоні з Румунією, а саме Ізмаїл (проектна потужність 8,5 млн.т), Рені (проектна потужність 14,5 млн.т), Усть-Дунайськ (проектна потужність 0,9 млн.т), мають невеликі потужності і не вирішують наявні логістичні проблеми. Основними напрямками відвантаження товарів є порти Констанца (Румунія), Бургас (Болгарія) та перевезення рікою Дунай.

Важливість ефективного функціонування портів Дунайського кластеру, розширення їх потужностей та розвиток інфраструктури є критично важливими для забезпечення інтеграції України у міжнародну торгівлю, зокрема експорт товарів, у тому числі забезпеченні світової продовольчої безпеки. Порти суттєво наростили обсяги вантажопереробки та поступово наближуються до досягнення показників паспортних проектних потужностей: порт Рені з 1,37 млн.т у 2021 році до 6,82 млн.т у 2022; порт Ізмаїл з 4,0 млн.т до 8,82 млн.т; порт Усть-Дунайськ з 64,0 тис.т до 785,0 тис.т.

Нарощування потужностей та збільшення пропускної транспортної спроможності портів виходить на перший план серед задач щодо розвитку необхідної інфраструктури та сприяння збільшенню експорту. Основні маршрути в рамках функціонування Дунайського кластеру включають транспортування каналом Дунай – Чорне море через Усть-Дунайськ, Ізмаїл та Рені; вихід до Сулінського гирла на території Румунії; вихід до каналу Дунай – Чорне море до порту Констанца у Румунії.

²⁰ Транспортне плече – відстань від початковим та кінцевим пунктами доставки вантажу.

Під час війни Росія не зупиняє спроб зруйнувати портову інфраструктуру для блокування здійснення зовнішньоекономічної діяльності та транскордонної торгівлі, зокрема: через ракетні удари було пошкоджено міст через Дунайський лиман, що забезпечує залізничні вантажопотоки до дунайських портів; пошкоджені споруди зберігання зернових культур й інших вантажів портової інфраструктури м. Рені внаслідок ударів ворожих БПЛА; зруйновані ангари зберігання зерна та елеватор через ракетний удар по морському порту м. Ізмаїл. Не зважаючи на це, порти Дунайського кластеру можна вважати більш безпечними у порівнянні з морськими портами Одещини (Одеса, Чорноморськ, Південний) у більшості за рахунок їх розташування у безпосередній близькості з Румунією та необхідністю ворога у застосуванні максимально точних засобів ураження, які є у дефіциті та уразливі для протиповітряної оборони України.

Загалом інвестиційна привабливість дунайського регіону зростає, у тому числі за рахунок впровадження комплексних заходів на основі державно-приватного партнерства. Зокрема були запроваджені наступні заходи підтримки:

- Постановою від 26.05.2023 року №548 було затверджено Порядок надання компенсації шкоди, завданої фрахтувальникам, операторам, власникам морських суден та суден внутрішнього плавання внаслідок збройної агресії Російської Федерації, що передбачає компенсування збитків, заподіяних суднам через загибель або руйнування, що не підлягають відновленню, витрат на усунення конструктивного пошкодження суден, через яке судна втратили морехідний стан, збитків внаслідок втрати та/або псування вантажів, витрат, пов'язаних зі шкодою здоров'ю чи життю пасажирів чи членів екіпажу суден.
- Постановою від 04.08.2023 року №814 були внесені зміни щодо розширення акваторії порту Усть-Дунайськ, що сприятиме нарощуванню обсягів перевезень завдяки можливості перевантаження вантажів на судна з більшою вантажопідйомністю.
- Здійснені днопоглиблювальні роботи для відновлення паспортних глибин акваторій портів для обслуговування великотоннажних суден.

- На основі державно-приватного партнерства в рамках розвитку портової інфраструктури передбачається будівництво нових терміналів, у тому числі зернових, а також елеватора та сучасного млину, споруд для зберігання вантажів.
- Підписано Меморандум про співпрацю з проектом USAID ERA²¹ та Адміністрацією морських портів України щодо пошуку і розробки нових логістичних рішень для українського експорту та підтримки проектів з розвитку логістики на західних кордонах України та на Дунаї.

За інформацією Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України планується збільшення пропускної спроможності Дунайських портів до 30 млн.т на рік. Але ефективна робота портів залежатиме від здатності румунського порту у м. Констанца у повному обсязі та у найкоротші строки обробляти українські вантажі з метою посилення та пришвидшення вантажного пересування у межах Дунайського регіону, що потребує взаємної співпраці задля усунення можливих технічних бар'єрів.

У 2021 році частка перевезень портами Чорного та Азовського морів становила 96,4% від усього експорту морським транспортом, 3,6% експорту доводилось на порти дунайського регіону. За результатами 2022 року структура морських перевезень зазнала суттєвих трансформацій, зокрема 44,1% товарів експортувались портами Чорного моря, 27,8% - портами Чорного моря у рамках впровадження Чорноморської зернової ініціативи, 28,1% - портами дунайського регіону²².

У липні 2022 року Україною, Туреччиною та ООН була підписана Ініціатива про безпечне транспортування зерна та продуктів харчування з українських портів та створення демілітаризованих гуманітарних коридорів для вивезення продовольства з портів Одеси, Чорноморська та Південного (так звана «зернова ініціатива»). У липні 2023 року Росія відкликала гарантії безпеки судноплавства, згорнула морський гуманітарний коридор у північно-західній акваторії Чорного моря, тим самим в односторонньому порядку припинивши дію Ініціативи. У серпні 2023 року розпочав свою роботу морський гуманітарний коридор.

²¹ USAID - Агентство США з міжнародного розвитку, що впровадило проєкт ERA «Економічної підтримки України», спрямованого на посилення інфраструктурного потенціалу України для ефективного експорту сільськогосподарської продукції та підтримки розвитку альтернативних логістичних шляхів.

²² Структура переробки вантажів портами України у 2022 році за аналітичними даними Національного інституту стратегічних досліджень (niss.gov.ua, 04.09.2023 року)

Залізничні перевезення вантажів через західні прикордонні переходи у структурі експорту українських товарів суттєво виросли, зокрема з 6,5% у 2021 році до 17,6% у 2022 році. Це обумовлено блокуванням морських портів з початку повномасштабного вторгнення та оперативною необхідністю бізнесу переорієнтуватись на альтернативні види транспорту щодо експорту українських товарів. Здійснення перевезень відбувається через 13 функціонуючих залізничних переходів із країнами Європи: Польщею (4 переходи), Словаччиною (2 переходи), Угорщиною (3 переходи), Румунією (2 переходи), Молдовою (2 переходи). За перше півріччя 2023 року залізничним транспортом було перевезено близько 16 534,8 тис.т українських товарів на загальну суму 3 707,3 млн.\$, переважно зернових культур (3 591,9 тис.т), руд, шлаків та золи (7 666,5 тис.т), чорних металів (1 699,2 тис.т), солі, сірки, землі та каміння (988,4 тис.т), залишків та відходів харчової промисловості (748,5 тис.т), жирів та олій (439,0 тис.т), насіння та плодів олійних культур (406,7 тис.т). У порівнянні з попереднім періодом 2022 року (5 040,0 млн.\$) обсяги українського експорту залізницею скоротились на 26,4% у вартісному вимірі.

Загалом, серед головних недоліків, пов'язаних із залізничним перевезенням, можна виділити наступні:

- Обмеженість пропускної спроможності прикордонних переходів та необхідність у розвантажуванні стикових колій призводить до тимчасового призупинення перевезень вантажів та простоїв, що, в свою чергу, впливає на порушення строків поставок та виконання контрактних зобов'язань експортерів і, як наслідок, затримки отримання валютної виручки.
- Технічна та експлуатаційна невідповідність залізничних систем України та ЄС, що потребує додаткових ресурсів для заміни колісних візків та пристроїв зчеплення вагонів, зокрема перестановки вагонів між українською широкою колією та євроколією. Очевидно, що це суттєво обмежує здатність швидко та ефективно обслуговувати вантажопотоки та пригальмовує процедури експортного оформлення. Інфраструктурні проекти Європейської комісії та України у розбудові єдиних залізничних шляхів сприятимуть спрощенню транспортування товарів через митний кордон з країнами ЄС.

- Нормативно-регулятивна невідповідність з країнами ЄС та наявність додаткових документів для оформлення ввозу українських товарів, які передбачають дублювання процедур контролю, зокрема необхідність у митному, фітосанітарному, ветеринарному й інших видів контролю.
- Недостатня спроможність інфраструктури країн ЄС в обслуговуванні вантажопотоку з України, що суттєво збільшився. Це стосується як інфраструктурних потужностей залізничного транспортування, так і спроможностей оперативної перевалки товарів у портах Польщі, Литви та Латвії.

Європейська логістична інфраструктура розбудовувалась під власні потреби та обсяги і не передбачала необхідності обслуговування значних вантажопотоків, які були додані українськими експортерами, та високої інтенсивності їх обертання.

Висока вартість перевезення товарів залізничним транспортом змушує окремих експортерів переорієнтовуватись на альтернативний вид транспортування, а саме автомобільний. До повномасштабної війни автомобільний транспорт застосовувався переважно для транспортування товарів кінцевого споживання. Товарна структура зазнала трансформації та автомобільні перевезення вантажів суттєво збільшились в обсягах з 15,5% у 2021 році до 28,2% у 2022 році. Здійснення перевезень відбувається через функціонуючі прикордонні переходи із країнами Європи: Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією, Молдовою. За перше півріччя 2023 року автомобільним транспортом було перевезено близько 6 493,7 тис.т українських товарів на загальну суму 7 416,0 млн.\$, переважно деревини і виробів з деревини (1 722,6 тис.т), зернових культур (990,4 тис.т), насіння та плодів олійних культур (553,6 тис.т), залишків та відходів харчової промисловості (456,4 тис.т), цукру і кондитерських виробів з цукру (264,5 тис.т), м'яса та їстівних субпродуктів (191,5 тис.т). У порівнянні з попереднім періодом 2022 року (7 708,2 млн.\$) обсяги українського експорту автомобільним транспортом скоротились несуттєво у вартісному вимірі на 3,8%.

Більшість вантажів проходить через Польщу, оскільки ця країна виступає транзитним шляхом для постачання українських товарів до країн північної і західної Європи, у тому числі до європейських портів перевантаження товарів у Польщі, Литві, Латвії та Німеччині. У перші місяці війни Україна відчувала дефіцит пального, що позначилось на підвищенні вартості автомобільних перевозок. Санкції, впровадженні проти Російської Федерації, у тому числі щодо заборони імпорту паливо-мастильних матеріалів, також відіграли негативну роль у збільшенні витрат на транспортування. Протягом 2022 року спостерігався активний розвиток автотранспортної галузі, як перспективного напрямку перевезень вантажів, та збільшення пропозицій на ринку автоперевезень, що позитивно вплинуло на спроможності українських експортерів та на зниження вартості послуг.

Загалом серед ключових чинників, що стабілізують торговельну логістику київських підприємств і, як наслідок, сприяють експортній діяльності, можна виділити наступні:

- Укладання тристоронньої угоди «Зернової ініціативи» України, Туреччини та ООН у 2022 році щодо розблокування чорноморських портів «Одеса», «Чорноморськ» та «Південний» для експорту сільськогосподарської та харчової продукції морським логістичним шляхом;
- Імплементация європейської ініціативи «лінії солідарності» між Україною та ЄС щодо розвитку альтернативних шляхів транспортування українських товарів річковим, залізничним та автомобільним транспортом та доступу до фінансування проєктів у сфері розбудови транспортної інфраструктури;
- Укладання угоди між Україною та ЄС про вантажні перевезення автомобільним транспортом щодо полегшення автомобільних вантажних перевезень та транзиту через територію ЄС;
- Розвиток прикордонної інфраструктури, зокрема збільшення пропускної спроможності існуючих автомобільних та залізничних пунктів пропуску та відкриття нових;
- Нарощування потужностей вантажоперевалки у портах Дунайського кластеру «Рені», «Ізмаїл», «Усть-Дунайськ» та поглиблення співпраці із портом Констанца (Румунія).

----- 4.3

Оцінка вартості майбутніх перевезень вантажів

Перебудова логістичних маршрутів за майже півтора роки війни в Україні негативно вплинула й на вартість транспортних і супутніх послуг постачання товарів, як столичних, так і українських експортерів. Переорієнтація на альтернативні види транспорту, суттєве подовження транспортного плеча, значне підвищення вартості паливо-мастильних матеріалів, невисока пропускна спроможність перевалки вантажів, недостатньо розвинена транспортна інфраструктура та підвищені страхові ставки невиконання контрактних зобов'язань та покриття ризиків порушення строків поставок – невиключний перелік чинників, що впливають на вартість логістики.

Найбільші обсяги експорту столичних підприємств у товарній структурі 2022 року представлені сільськогосподарськими товарами та продукцією харчової промисловості, зокрема зерновими культурами, жирами та оліями тваринного або рослинного походження, насінням і плодами олійних рослин, залишками і відходами харчової промисловості, частка у загальному експорті яких становила близько 71,7%. Питання вартості логістики зазначених товарів на сьогоднішній день є вкрай важливим для експортерів.

Очевидно, що прямий фрахт морських суден до портів країни-призначення є дешевшим та швидшим, ніж перевалка у портах Дунайського кластеру, перевантаження у судна у порту Констанца (Румунія) та відправка до портів призначення. Але блокування «зернової ініціативи» та великі ризики відправки товарів експериментальним гуманітарним коридором через морські порти Одещини (Одеса, Чорноморськ, Південний)²³ не дає можливості здійснювати експорт товарів у повному обсязі. За аналітичною інформацією Української зернової асоціації²⁴ (УЗА) ставки річкового та морського фрахту на Дунаї поступово збільшуються через підвищення попиту вантажовідправників Чорноморського регіону та активній розбудові портової інфраструктури. На прикладі аналізу вартості експорту зернових культур можна дослідити формування структури витрат.

²³ Морський гуманітарний коридор розпочав функціонування у вересні 2023 року попри блокування Росією «зернової ініціативи»

²⁴ Українська зернова асоціація – недержавна організація, що сприяє захисту інтересів учасників аграрного бізнесу та формуванню прозорих і цивілізованих правил функціонування ринку.
<https://uga.ua/statistika-zernovogo-koridoru/>

Прямий фрахт з порту Ізмаїл до порту Валенсія (Іспанія) за ставками серпня 2023 року складає близько 70–72 €/тонну при відвантаженні 9-10 тис.т зернових. При транспортуванні 1-3 тис.т зернових з українського Ізмаїлу до румунської Констанци вартість складатиме 19-22 €/тонну. При перевантаженні у судна з більшою вантажопідйомністю у порту Констанци вартість транспортування залежатиме від ваги, а саме при перевезенні 25-35 тис.т до іспанської Валенсії вартість становитиме 19-22 €/тонну, 55-65 тис.т – 15-18 €/тонну. Коливання середньої ринкової ціни пшениці за даними європейської біржі Euronext на серпень 2023 року становить 220-240 €/тонну, кукурудзи – 210-220 €/тонну. В свою чергу, середня собівартість виробництва складає 150 €/тонну.

Доставка товарів до портів Дунайського кластеру здійснюється переважно залізничним транспортом; ставки транспортування вагонів до Ізмаїлу із північно-центральної області становлять 20-25 €/тонну, із західних – 30-35 €/тонну. Таким чином, загальна вартість логістики може коливатись від 70 і більше €/тонну, тобто майже третину від загальної вартості агропродукції. Окрім цього, перевантаженість портів впливає на строки відправки товарів, які можуть займати до 2-3 тижнів. Українська зернова асоціація підтверджує, що виробники мають досить низький економічний ефект і змушені знижувати будь-які власні витрати для покриття збитків, отриманих під час 2022 року. Все ж транспортування портами дунайського регіону на сьогоднішній день залишається основним напрямком експорту товарів.

Експорт залізничними вагонами є дорожчим та довшим, ніж морський та річковий. Низька пропускна здатність та обмеженість у наявному рухомому складі залишаються одними з головних проблем оперативного транспортування українських товарів, хоча попит продовжує зростати та логістичні шляхи через європейські країни розплановані на 2-3 найближчі місяці. Укрзалізниця²⁵ суттєво знизила добові ставки плати за використання вагонів для перевезення зернових з 3 650,00 грн. у червні до 300,00 грн. у липні з подальшим поступовим зростанням вартості до 600,00 грн. у жовтні (без ПДВ). Тенденція зниження тарифів на перевезення має позитивний ефект на загальну вартість логістики товарів, хоча не вирішує глобальну проблему здешевлення цін на сільськогосподарські культури на світових ринках.

²⁵ Ставки плати за використання вагонів перевізника АТ «Укрзалізниця» https://www.uz.gov.ua/cargo_transportation/tariff_conditions/stavky/stavky23/

Тарифи перевезення харчових продуктів за добовими ставками Укрзалізниці знизились у вересні до 1 300,00 грн. з подальшим зростанням у жовтні до 1 400,00 грн. Товари транспортувались переважно залізничним транспортом та морським.

Стабільний попит на залізничні перевезення товарів зберігає стабільні ставки транспортування, зокрема УЗА повідомляє, що на серпень 2023 року, перевезення товарів із західної України до кордонів Угорщини коливалось у діапазоні 19-21 €/тонну; із західних областей до Ізмаїлу – 30-35 €/тонну, з прикордонного пункту ЧОП: до східної Німеччини - 64-66 €/тонну; до північної Італії - 60-62 €/тонну; до північно-західної Хорватії - 45-55 €/тонну.

Основними логістичними шляхами транспортування товарів київських підприємств, зокрема чорних металів, руд, шлаків і золи, залишались польські порти Гданську, Щецину та Гдині, вартість фрахтування в яких суттєво менша за аналогічні потужності балтійських країн, Німеччини та Нідерландів. Крім того, польські порти суттєво наростили потужності щодо збільшення перевалки вантажів, а саме у 2022 році Гданськ на 28,2% у кількісному вимірі, Щецин на 10,8%, Гдиня на 5,6%; у 2023 році додатково Гданськ на 36,0%, Щецин на 3,5%. За даними аналітичного центру GMK Center¹¹ експортери пристосувались до обраних логістичних маршрутів, не зважаючи на те, що загальна вартість транспортування виросла у 4-5 разів під час війни. Відправка до портів перевантаження здійснювалась у більшості залізничним транспортом; добові ставки за використання рухомого складу (мінераловозів) поступово знижувались з 1800,00 грн у квітні до 50,00 грн у жовтні 2023 року (без ПДВ). Суттєве зменшення тарифів сприятиме зниженню загальної вартості логістичних послуг у експорті чорних металів та руд.

Серед основних товарів, що експортуються київськими підприємствами, автомобільним транспортом переважно перевозились машини і обладнання, мінеральні палива, фармацевтична продукція, деревина і вироби з деревини, частково зернові культури.

Головними чинниками формування вартості автомобільним транспортом можна назвати ціни на паливо-мастильні матеріали, строки поставок і вірогідні простой на пунктах прикордонного перетину та рівень попиту і пропозиції на ринку цих послуг. З липня 2023 року ставка ПДВ на паливо зросла з 7% до 20%, що негативно вплинуло на вартість перевезень. Завдяки здійсненню заходів з розширення пропускної спроможності прикордонних переходів строки перевезення товарів до європейських країн у 2023 році скоротились на 60% у порівнянні з 2022 роком. До прикладу, транспортування зернових через польський кордон до східної Німеччини в рамках вільної торгівлі забирає близько 7-8 днів у порівнянні з 20 днями у 2022 році. Скорочення строків перевезення суттєво впливають на зменшення витрат, пов'язаних із несвоєчасним виконанням контрактних зобов'язань та можливих нарахувань штрафів і пеней за простой.

За даними УЗА середні ринкові ставки на міжнародні автомобільні перевезення улітку 2023 року склали 90-100 €/тонну у напрямку із західної України до північної Італії; 75-80 €/тонну із західної України до східної Німеччини; із центральної України до центральної Литви 70-78 €/тонну; із центральної України до центральної Латвії 73-82 €/тонну. Із зерновими культурами ситуація дещо складніша у зв'язку із дією заборони на імпорт агропродукції з України, термін якої сплинув 15 вересня 2023 року. Сусідні країни, зокрема Польща, Угорщина, Словаччина, Румунія, вимагають продовжити заборону з причини захисту національних сільськогосподарських виробників та підвищення конкурентоздатності власної агропродукції. У зв'язку із цим, строки оформлення вантажів суттєво зросли: до двох тижнів на кордоні із Польщею, до 10 днів на кордонах з Румунією та Угорщиною, що спричинило зростання вартості автомобільних перевезень на 16-18%.

Експерти Асоціації міжнародних автомобільних перевізників України (АМАПУ)²⁶ прогнозують швидше збільшення тарифів на автоперевезення у разі скасування Єврокомісією та сусідніми країнами заборони на імпорт української агропродукції до Польщі, Угорщини, Румунії, Словаччини у зв'язку із підвищенням попиту на послуги.

²⁶ Асоціація міжнародних автомобільних перевізників України сприяє здійсненню і розвитку перевезень вантажів і пасажирів автомобільним транспортом у міжнародному сполученні, забезпечує функціонування та дотримання положень Митної конвенції.
http://www.asmap.org.ua/index4.php?page=information_asma&langid=1

Серед головних факторів, що можуть позитивно вплинути на вартість експортної логістики і тим самим зменшити витратне навантаження на київських виробників задля ефективного просування ними зовнішньої торгівлі в умовах воєнного стану, можна виділити:

- Збільшення пропускну́ї спроможності щодо обслуговування перевізників на всіх напрямках транспортних шляхів, зокрема річкових у Дунайському кластері, залізничних та автомобільних;
- Розблокування морських портів Одещини (Одеса, Чорноморськ, Південний) та здійснення безперешкодного та безпечного транспортування українського експорту через акваторію Чорного моря;
- Розбудова та розвиток припортової інфраструктури для збільшення потужностей перевалки, зберігання, контролю та транспортування товарів, а також інфраструктури прикордонних залізничних та автомобільних переходів;
- Розвиток інфраструктури внутрішніх транспортних шляхів для об'єднання різних видів транспорту у єдині логістичні маршрути;
- Стабільність ринкових цін на паливо-мастильні матеріали та понижуючі тарифи на використання залізничного рухомого складу;
- Приведення нормативно-регуляторних актів України до вимог ЄС, зокрема технічних, митних, фітосанітарних, ветеринарних тощо, щодо пришвидшення перетину кордону українськими товарами;
- Налагодження міжнародної співпраці з країнами Європи, зокрема ЄС, щодо лібералізації політики застосування тарифних і нетарифних методів регулювання українського експорту, у тому числі пом'якшення процедур контролю вантажів, скасування дублювання експортної документації при перетині кордону, зменшення та часткове скасування мит і квот тощо;
- Розвиток заходів державної підтримки основних експортних галузей, у тому числі доступності кредитного фінансування;

За результатами січня-липня 2023 року загальний експорт Києва становив 5 585,7 млн.\$, що складає 99,6% від загального експорту відповідного періоду 2022 року*.

* відповідно до даних структури зовнішньої торгівлі Києва Головного управління статистики у місті Києві

5

Аналіз ефективних інструментів підтримки експорту товарів

Стійкість та розвиток українського експорту в умовах війни набуває ще вагомішого сенсу та потребує впровадженню усіх можливих інструментів його підтримки та просуванню.

Київська Торгово-промислова палата, Відділ підтримки експорту

Організація²⁷ сприяє розвитку економіки України та її інтеграції у світову систему, у тому числі надає експортерам наступні послуги:

1. Засвідчення документів, пов'язаних із здійсненням зовнішньоекономічної діяльності, зокрема:

- виданих підприємствами та організаціями або державними установами, представництвами іноземних суб'єктів господарської діяльності, що зареєстровані на території України, оригіналів документів комерційного характеру для надання їх іноземним контрагентам;
- договорів, угод, контрактів, додатків до них, специфікацій, інвойсів, коносаментів, товарно-транспортних накладних, товаророзпорядчих накладних, митних декларацій, декларацій виробників товарів тощо;
- оригіналів та/або належним чином засвідчених копій: сертифікатів про походження товарів, ветеринарних сертифікатів, сертифікатів якості, фіто санітарних сертифікатів (додатків до них), сертифікатів вільної торгівлі, сертифікатів відповідності, гігієнічних сертифікатів, санітарно-епідеміологічних висновків, радіологічних сертифікатів, сертифікатів здоров'я;
- копій статутів, установчих договорів, протоколів зальних зборів та інших нотаріально засвідчених документів;
- виписок з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань; й інших документів.

2. Інформаційно-консультаційні послуги щодо експорту товарів та послуг:

- визначення потенційно зацікавлених покупців на цільовому ринку для українських компаній, які зацікавлені в пошуку надійних партнерів на зовнішніх ринках;
- надання українським експортерам переліку компаній з точною контактною інформацією, які потенційно можуть

²⁷ Київська Торгово-промислова палата (КТПП), Відділ підтримки експорту <https://kiev-chamber.org.ua/>

бути покупцями їхньої продукції;

- надання списку покупців шляхом розповсюдження інформації про можливості українських експортерів через представників ТПП за кордоном, економічні відділи Посольств України, Палат-партнерів КТПП та перевірки інформації про кожну компанію;
- надання списку покупців, які готові купити продукцію експорту і зацікавлені у зустрічах B2B²⁸ для обговорення перспектив і умов співпраці;
- розповсюдження інформації щодо виставкових заходів за кордоном, залучення до участі зацікавлених українських підприємців і, спільно з партнерами, надання їм максимальної підтримки в особистій участі, або представлення їхніх інтересів за окремим дорученням.
- розповсюдження презентаційних матеріалів серед галузевих асоціацій, представництв та партнерів КТПП з метою інформування щодо можливостей українського бізнесу;
- організація бізнес-зустрічей, бізнес-місій та презентацій для безпосередньої взаємодії з потенційними партнерами онлайн та/або офлайн із залученням представників компетентних органів державних і приватних структур;
- аудит експортних можливостей для розробки маршрутних карт та експортних стратегій підприємств.

Офіс з розвитку підприємництва та експорту

Установа²⁹ комплексно охоплює декілька напрямів діяльності, зокрема: стратегія й аналітика, юридична підтримка, досвід до фінансів, підприємницька освіта, підприємницька інфраструктура, цифрова трансформація, інвестиції, інновації, експорт. Офіс здійснює діяльність в рамках стратегічних цілей підтримки малого і середнього підприємництва, допомоги в налагодженні співробітництва та партнерства між українським та закордонним бізнесом, промоції українських товарів та послуг за кордоном, розвитку експортних компетенцій українського бізнесу.

1. Комплексна підтримка та консультації для експортерів

- підбір міжнародного консультанта, що передбачає пошук надійних експортних консультантів із відповідною

²⁸ B2B (business to business) – модель «бізнес для бізнесу» передбачає комерційні відносини компанії (постачання товарів, надання послуг, виконання робіт) з іншими компаніями, тобто з метою обслуговування бізнесу, а не кінцевого споживача

²⁹ Державна установа «Офіс з розвитку підприємництва та експорту»
<https://epo.org.ua/>

- експертизою; допомогу у розробці опису обсягу необхідних робіт для виконання консультантом; медіацію процесу співпраці із обраним компанією консультантом задля досягнення максимального результату взаємодії;
- експортна діагностика, як система комплексного підходу до вирішення питань, пов'язаних із експортною діяльністю, яка полягає у проведенні GAP-аналізу³⁰ за результатами експортного тестування для дослідження експортного потенціалу компанії з урахуванням «білих плям» в її готовності до експорту та подальшим наданням якісних рекомендацій щодо дій, які допоможуть їх уникнути;
 - сприяння розробки експортної стратегії з акцентом на ключові моделі виходу на зовнішні ринки та пошук нових партнерів;
 - консультаційні послуги щодо використання механізму міжнародних публічних закупівель (GPA³¹) в рамках приєднання України до Угоди СОТ про державні закупівлі, які включають визначення цільової країни та кодів предметів закупівель; здійснення релевантного пошуку тендерів та дослідження основних вимог тендерної документації.

³⁰ GAP-аналіз

використовується як аналітичний підхід виявлення невідповідностей (розривів) при прогнозуванні економічної діяльності в умовах невизначеності зовнішнього та внутрішнього середовища для виявлення та усунення таких невідповідностей між визначеними цілями підприємства та його можливостями.

³¹ GPA (Agreement on Government Procurement) – угода, що регулює закупівлю товарів, робіт та послуг державними органами країн-членів СОТ. Веб-сайт публічних закупівель країн ЄС <https://etendering.ted.europa.eu/>

2. Послуги з організації участі у міжнародних виставках

- сприяння організації участі компанії-експортера у міжнародних виставкових заходах у складі Колективного або Національного стендів України;
- включення до єдиної бази інформування компаній експортерів щодо новин, календарів подій та виставкових заходів;
- проведення освітніх заходів (у тому числі дискусій Export Talks) щодо дослідження іноземних ринків для компаній експортерів та перевірка на відповідність критеріям на експортну готовність;
- сприяння у підготовці маркетингових матеріалів, супровід у візових питаннях (у разі необхідності), надання рекомендацій щодо логістики;
- комунікація з представниками місцевих державних структур, торгово-промислових палат тощо для підвищення рівня обізнаності про участь українських експортерів у виставкових заходах.

Експортно-кредитне агентство (ЕКА)

Агентство³² здійснює діяльність зі стимулювання експорту товарів, робіт, послуг українського походження шляхом страхування фінансових ризиків, які виникають при здійсненні українського експорту, зокрема від ризику неплатежів та фінансових втрат, пов'язаних із виконанням контрактів ЗЕД, надаючи послуги з посилення кредитної політики українських експортерів та ефективного управління власними фінансовими потоками.

1. Страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів)

- інструмент дозволяє безпечно працювати з новими ринками і новими імпортерами;
- агентство сплачує відповідну суму платежу шляхом відшкодування, якщо імпортер не виконає своїх зобов'язань;
- продаж товарів, виконання робіт, надання послуг здійснюється на умовах відстрочки або розстрочки платежу, замішуючи передоплату;
- здійснення кваліфікованої перевірки та оцінки надійності імпортера під час розгляди заяви про страхування.

2. Страхування передекспортного фінансування

- отримання експортного кредиту в умовах відсутності або недостатності забезпечення (прийнятний коефіцієнт ліквідності забезпечення відповідно до постанови Правління Національного банку України «Про затвердження положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» від 30.06.2016 року №351³³; поєднання з програмою «5-7-9» відповідно до постанови КМУ «Про надання фінансової державної підтримки» від 24.01.2020 року №28)³⁴;
- збільшення вірогідності прийняття банком позитивного рішення про видачу експортного кредиту завдяки гарантіям повернення наданого фінансування в межах кредитного договору;
- страхування ризику невиконання експортером умов кредитного договору в частині погашення основного боргу.

³² Експортно-кредитне агентство
<https://www.eca.gov.ua/>

³³ Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» від 30.06.2016 року №351
<https://zakon.rada.gov.ua/law/show/v0351500-16#Text>

³⁴ Постанова КМУ «Про надання фінансової державної підтримки» від 24.01.2020 року №28)
<https://zakon.rada.gov.ua/law/show/28-2020-%D0%BF#Text>

3. Страхування банківських гарантій

- отримання банківських гарантій (резервний акредитив) та контргарантій (контррезервний акредитив) в умовах відсутності або недостатності забезпечення;
- зниження ризиковості операцій надання банком гарантій експортеру;
- стимулювання активної участі у просуванні товарів, робіт, послуг на експорт завдяки легкому доступу до інструменту банківської гарантії.

Western NIS Enterprise Fund (WNISEF)

Регіональний фонд прямих інвестицій³⁵, що фінансується через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID³⁶), що реалізовує програми технічної допомоги в Україні щодо сприяння експорту, місцевого економічного розвитку, соціального інвестування та економічного лідерства. Зокрема підтримка малих і середніх підприємств з метою їх просування на міжнародних ринках, а також надання практичної допомоги експортерам для переорієнтації торгівлі на західні ринки включає у тому числі вирішення системних проблем, досягнення масштабних позитивних результатів, вдосконалення умов для експортної діяльності, нарощення експорту та створення робочих місць.

Конкурс українських стартапів

- представлення власного продукту у рамках українського павільйону стартапів на виставкових заходах з можливим звільненням від сплати орендної плати та часткового відшкодування логістичних витрат;
- сприяння у рекламних кампаніях для налагодження зв'язків із засобами масової інформації та популяризації учасників виставкових заходів;
- організація інтенсивних тренінгів розвитку навичок презентації стартапів, коучингу щодо залучення інвестицій та масштабування бізнесу, стимулювання продажів та виходу на нові ринки.

Центр просування імпорту з країн, що розвиваються

Центр³⁷ здійснює свою діяльність на базі Агентства підтримки підприємництва Нідерландів Міністерства закордонних справ

³⁵ Регіональний фонд прямих інвестицій (Western NIS Enterprise Fund)
<https://wnisef.org/uk/>

³⁶ USAID (U.S. Agency for International Development)
<https://www.usaid.gov/uk/ukraine>

³⁷ Центр просування імпорту з країн, що розвиваються (Center for the Promotion of Import from Developing Countries)
<https://www.cbi.eu/>

Нідерландів та фокусується на сприянні сталого розвитку підприємств малого та середнього бізнесу (SME, що спеціалізуються на експорті.

- розширення можливостей для збільшення експорту товарів та послуг на Європейські та регіональні ринки шляхом забезпечення SME³⁸ технічною та експертною підтримкою;
- забезпечення знаннями про ринки та інформацією про вимоги щодо виходу на такі ринки шляхом функціонування єдиної платформи MIP (market information platform) – інформаційної платформи про ринки;
- забезпечення підтримки щодо впровадження та врахування ймовірних ризиків системи CSR (corporate social responsibility)³⁹ при пошуку та налагодженні зв'язків з новими зовнішньоекономічними партнерами;
- просування використання інноваційних технологій та управлінських практик задля мінімізації впливу на навколишнє середовище.

³⁸ SME (Small and Medium Enterprises) – малі та середні підприємства (МСП)

³⁹ CSR (corporate social responsibility) – корпоративна соціальна відповідальність бізнесу з урахуванням підходів, за якими компанії втілюють ініціативи турботи про суспільство та навколишнє середовище, одночасно досягаючи цілей бізнесу

⁴⁰ EU4Business
<https://eu4business.org.ua/>

⁴¹ European Fund for Southeastern Europe – Європейський Фонд південно-східної Європи
<https://www.efse.lu/>

⁴² KfW - Німецька кредитна установа
<https://www.kfw.de/kfw.de.html>

EU4Business

Спеціально розроблена ініціатива розвитку малого та середнього бізнесу⁴⁰, що впроваджується та фінансується ЄС, в рамках отримання кредитів та грантів, поліпшення навичок ведення бізнесу та виходу на нові зовнішні ринки, сфокусована на ефективну реалізацію власного потенціалу SME і стимулювання економічного зростання.

- доступ до додаткового фінансування через механізми співпраці ЄС із українськими банками й іншими кредитно-фінансовими установами, зокрема через програми ініціативи кредитування SME EFSE (European Fund for Southeastern Europe) – Європейського Фонду південно-східної Європи⁴¹; експортного та проєктного фінансування кредитної установи для відбудови KfW (Німецька кредитна установа)⁴²; кредитування підприємств у значущих для ЄС напрямках економічної діяльності через інструменти Європейського банку реконструкції та розвитку тощо;

- Європейська програма Erasmus⁴³ для молодих підприємців, основна мета якої полягає у міжкультурному обміні підприємцями та можливості перейняти досвід у європейських колег в європейських компаніях у формі стажування протягом 1-3 місяців з частковим покриттям витрат перебування на стажуванні за кордоном;
- сприяння розвитку конкурентоспроможності та інтернаціоналізації бізнесу МСП шляхом участі у конференціях, тренінгах, навчальних поїздках та інших заходах, пов'язаних з управлінням кластерами, кластерним маркетингом, співробітництвом в межах кластерів тощо, у тому числі з можливістю отримання грантової допомоги на пріоритетні проєкти у сфері інновацій та інтернаціоналізації.

Мережа центрів інформаційної підтримки бізнесу

Центри⁴⁴ функціонують для сприяння розвитку успішного та конкурентного малого та середнього бізнесу, у тому числі його експортного потенціалу, як ключового пріоритету економічної розбудови України та її інтеграції у глобальну економіку, зокрема покращення бізнес-клімату, підвищення конкурентоспроможності та поліпшення доступу до фінансування для українських МСП, збільшення їх рівня інноваційності та впровадження галузевих ноу-хау/розробок, створення функціональної та ефективної системи консультаційних та інформаційних послуг.

- надання безкоштовних онлайн консультацій на базі центрів інформаційної підтримки МСП для керівників і власників підприємств у наступних галузях економіки: харчова промисловість (переробна); деревообробна та меблева галузь, промислове лісове господарство; приладобудування, машинобудування та металообробка; виробництво будівельних матеріалів; легка промисловість; логістика (вантажні перевезення, склади);
- проведення семінарів та навчальних програм для бізнесу у сфері бухгалтерського обліку та оподаткування, консалтингова бізнес-діагностика та грантовий консалтинг.

⁴³ Європейська програма Erasmus – український офіс <https://erasmusplus.org.ua/>

⁴⁴ Мережа центрів інформаційної підтримки бізнесу <https://bisc.org.ua/>

Європейська бізнес асоціація

Асоціація⁴⁵ здійснює свою діяльність за підтримки Європейської Комісії у якості посередника у налагодженні партнерських відносин з урядом, встановлення ділових зв'язків з кращими міжнародними та українськими компаніями, зокрема захист інтересів іноземних та вітчизняних інвесторів на найвищому державному рівні; сприяння співпраці компаній-членів і налагодження тісних контактів між ними; допомога підприємствам у розвитку на українському ринку, включаючи можливості PR; забезпечення компаній-членів комплексною інформацією про те, що відбувається в країні та її регуляторному полі; сприяння розвитку співробітництва між Україною та ЄС.

- функціонування центру професійного розвитку на базі Європейської бізнес асоціації, що забезпечує роботу платформи для особистого та професійного розвитку, зокрема у напрямках міжнародних проєктів, міжнародного співробітництва та вивчення іноземних мов для ефективного ведення переговорів та налагодженні міжнародних зв'язків;
- проєкт Unlimit Ukraine сприяє зростанню та розвитку молодому українському бізнесу через освітні заходи, консультації партнерів-експертів, участь у спецпроєктах, діагностику проблем бізнесу й обговорення актуальних для нього питань у напрямку зовнішньоекономічної діяльності;
- освітній проєкт «Школа експорту під час війни» спрямований на відкриття нових можливостей та посилення конкурентоспроможності українських компаній при виході на нові зовнішні ринки, у тому числі з метою налагодження ефективного експорту, збільшення обсягів продажів, диверсифікації ризиків, відкриття доступу до нових технологій і стимулювання інноваційної діяльності.

⁴⁵ Європейська бізнес асоціація
<https://eba.com.ua/>

⁴⁶ Служба підтримки експорту «Східне партнерство»
<https://eap.tradehelpdesk.org>

Служба підтримки експорту «Східне партнерство»

Проєкт Східного партнерства⁴⁶, що фінансується ЄС за ініціативою EU4Business, розроблений та впроваджений Міжнародним Торговельним Центром (МТЦ) для розвитку конкурентоздатності мікро-, малих та середніх підприємств

(ММСП) країн Східного Партнерства на внутрішніх та зовнішніх ринках, у тому числі співпраці з ЄС, представлений інформаційним порталом щодо торгівлі для компаній та організацій з підтримки бізнесу у Вірменії, Азербайджані, Грузії, Молдові та Україні. Онлайн платформа містить:

- аналітичну базу визначення можливостей щодо найбільш привабливих ринків та продуктів для торгівлі в регіонах-учасниках та ЄС з інформацією про поточні торговельні показники та потенціал за ринками та секторами;
- інформація про ринки з оглядом умов доступу на них, вимог, норм та правил торгівлі на визначених ринках для ефективного налагодження зв'язків із відповідними партнерами;
- центр допомоги сприяє дослідженню додаткових ресурсів та контактуванню з місцевими агенціями і організаціями, що допоможуть знайти відповіді на можливі питання.

Всесвітній торговий центр (Київ)

Київський офіс асоціації Всесвітніх торгових центрів⁴⁷ входить до глобальної мережі WTCA (World Trade Center Association⁴⁸), головною метою якого є сприяння ефективній міжнародній співпраці в рамках глобальної бізнес спільноти з метою налагодження торговельних відносин між партнерами з різних країн та створення інвестиційних можливостей. Організація надає ексклюзивні можливості щодо:

- залучення інвестицій (фінансування стартапів, масштабування існуючого бізнесу, реалізація проєктів громад), вихід на нові ринки, масштабування бізнесу на міжнародному ринку (імпорт/експорт матеріалів, комплектуючих і обладнання), налагодження міжнародного бізнес партнерства (відкриття нових філій та виробничих потужностей);
- сприяння участі у бізнес конференціях, нетворкінг із потенційними інвесторами та стратегічними торговельними партнерами, допомога у підготовці персональних презентацій бізнес проєктів та підприємницьких ініціатив, бізнес консалтинг.

⁴⁷ Всесвітній торговий центр (Київ) – Київський офіс асоціації Всесвітніх торгових центрів
<https://wtc-kyiv.com>

⁴⁸ WTCA (World Trade Center Association) – асоціація Всесвітніх торгових центрів
<https://wtc.com>

COSME

COSME (Europe`s Programme for Small and Medium-Sized Enterprises)⁴⁹ – програма Європейської комісії в рамках стратегічного напрямку підтримки підприємництва та МСП, що впроваджена для сприяння збільшенню конкурентоспроможності МСП та їх виходу на нові зовнішні ринки; глобальне просування підприємництва та підприємницької культури. В рамках напрямку «Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу» українські компанії можуть проходити тренінги, отримувати консультації, практичну інформацію щодо ринкових можливостей, європейського законодавства, пошуку бізнес-партнерів, тендерних можливостей та міжнародної співпраці тощо, у тому числі брати участь у освітніх заходах за напрямками: полегшення виходу МСП на зовнішні ринки, покращення умов для конкурентоспроможності, формування культури ведення бізнесу.

Europe Enterprise Network (EEN)

Europe Enterprise Network (EEN)⁵⁰ - найбільша підпрограма COSME - Європейська мережа підприємств, що є віртуальним торговельним майданчиком та охоплює 65 країн, де працює понад 600 бізнес асоціацій; понад 2,5 млн. компаній-учасниць, понад 16 000 технологічних розробок та бізнес-пропозицій. Головна мета підприємницьких заходів програми EEN полягає у ефективній організації b2b зустрічей та нетворкінгов для пошуку партнерів та просуванню зовнішньої торгівлі, зокрема:

- пошук потенційних покупців продукції в країнах ЄС та інших країнах-учасницях EEN;
- розміщення комерційних замовлень, поширення та відстеження комерційних пропозицій;
- пошук та залучення новітніх технологій з-за кордону;
- пошук інвесторів та партнерів у країнах ЄС та інших країнах-учасницях EEN, у тому числі для створення спільних підприємств.

Для більш ефективного використання ресурсів EEN в Україні функціонує Консорціум EEN – Україна, що надає

⁴⁹ COSME (Europe`s Programme for Small and Medium-Sized Enterprises) – Програма Європейської комісії підтримки малого та середнього підприємництва
https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/cosme_en

⁵⁰ Europe Enterprise Network (EEN) – Європейська мережа підприємств
<https://een.ec.europa.eu/>

інформаційні послуги про можливості програм підтримки бізнесу, у тому числі фінансової підтримки ЄС; підтримує комунікацію щодо запитів європейських учасників EEN; оцінює проекти комерційних та технологічних профілів, що розміщуються учасниками в системі EEN, а також навчає, як користуватися усіма можливостями системи з метою підтримки потенційних учасників у пошуку партнерів у ЄС для участі у проектах.

Інформація про членів Консорціуму – Україна наведена у [Додатку 26](#). До складу Консорціуму входять Міністерство економіки України, Міністерство закордонних справ України, Торгово-промислова палата України, ТОВ «Нова інтернаціональна корпорація», Відділ трансферу технологій Інституту фізики Національної Академії Наук України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, ГО «Споживач».

European Cluster Collaboration Platform (ECCP)

ECCP (European Cluster Collaboration Platform)⁵¹ – онлайн хаб для кластерних стейкхолдерів (організацій, компаній, органів державного та місцевого самоврядування, інших стейкхолдерів, що мають безпосередній інтерес та вплив на формування кластерної екосистеми), створений для підсилення європейської економіки шляхом співпраці та розвитку. Платформа розроблена з метою просування промислових кластерів та підсилення конкурентоспроможності та сталого розвитку економіки та промисловості, у тому числі МСП, покращення та зміцнення їх діяльності в напрямках інноваційності, інтернаціоналізації та ефективного використання ресурсів.

- розташування кластерних організацій на інтерактивній мапі та поширення інформації та новин щодо взаємної співпраці;
- організація та проведення вебінарів, семінарів, конференцій для налагодження взаємних партнерських зв'язків та бізнес дискусій, у тому числі заходів розвитку партнерства між кластерами в Європі та за її межами;
- розширена база знань та навичок щодо особливостей ведення бізнесу на зовнішніх ринках в рамках кластерів

⁵¹ ECCP (European Cluster Collaboration Platform) – Платформа співпраці європейських кластерів <https://clustercollaboration.eu>

- регіональної, національної, міжнародної та секторальної мережі;
- аналітичний інструмент «всесвітній тренд ЕССР» для більш глибокого розуміння динаміки товарів та ринків в рамках кластерів; тощо.

Deutsche Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit (GIZ)

GIZ (Deutsche Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit)⁵² – Німецьке товариство міжнародного співробітництва, окрім інших напрямів підтримки України, зокрема у державному реформуванні, сталому економічному розвитку, енергоефективності та захисті клімату, впроваджує програми з просування зовнішньої торгівлі, усунення бар'єрів задля вільного руху товарів та послуг з країнами ЄС, фінансової підтримки МСП та консультування для виходу на нові ринки та залучення нових зовнішніх партнерів.

- Програма підтримки торгівлі між Україною та ЄС в рамках імплементації Угоди про асоціацію між ЄС та Україною у сфері торгівлі розроблена та впроваджена з метою сприяння розвитку МСП, інновацій та експорту для сталого економічного зростання. Проект підтримує МСП у всіх регіонах України через бізнес-кластери та мережі, фокусуючись на інноваційних проєктах, дозволяючи підприємцям ознайомитися з новими інструментами та підходами до бізнесу на спеціалізованих форумах, навчальних курсах, індивідуальних консультаціях та програмах міжнародного обміну.

Центр підтримки експорту

Центр⁵³ здійснює діяльність з метою об'єднання українських експортерів в рамках інтерактивного онлайн ресурсу Trade with Ukraine⁵⁴; головною метою Центру є організація найбільших колективних стендів на провідних міжнародних виставкових заходах та надання консультаційних послуг щодо втілення проєктів розширення географії експорту. Зокрема, Центр надає глибинні ринкові огляди та здійснює аналітику вибраного товарного ринку; консультації з експортних питань та розробки експортної стратегії; дослідження оптимальних логістичних шляхів доставки та їх вартості; організація участі у

⁵² GIZ (Deutsche Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit) – Німецьке товариство міжнародного співробітництва
<https://giz.de>

⁵³ Центр підтримки експорту (Export Promotion Center)
<https://export.kyiv.ua>

⁵⁴ Trade with Ukraine – онлайн хаб об'єднання українських експортерів
<https://tradewithukraine.com>

міжнародних виставках; розроблення дорожньої карти торгової місії та пошук зовнішніх партнерів; визначення рівня готовності компанії до експортної діяльності.

Онлайн платформа Trade with Ukraine була впроваджена як окремий проєкт Центру підтримки експорту з метою просування та популяризації українських експортерів.

Access2Markets

Access2Markets⁵⁵ – створена Європейською комісією платформа «доступу до ринків», що дозволяє отримувати будь-яку доступну інформацію, пов'язану із умовами та вимогами торгівлі країн ЄС з третіми країнами, у тому числі з українськими експортерами. Платформа надає інформацію щодо тарифів, податків, процедур та офіційних вимог, правил підтвердження походження товарів, експортних обмежень, статистики, торговельних бар'єрів тощо. Крім того, ресурс забезпечує інформацією бізнес кейсів з найуспішнішим досвідом зовнішньоекономічної діяльності компаній з країнами ЄС та календарем запланованих семінарів, форумів та конференцій задля максимального сприяння впровадженню ефективних експортно-імпортних операцій.

Фінансування та тендери

Публічні закупівлі європейських установ та організацій на єдиній електронній платформі Funding & Tender Opportunities⁵⁶ Європейської комісії, що забезпечує вільний доступ до всіх бюджетних закупівель та грантів країн Європи з можливістю брати участь у конкурсних процедурах в режимі реального часу. Ресурс забезпечує додатковою консультаційною інформацією щодо покрокового пояснення процедури участі у закупівлях та грантах та необхідною освітньою підтримкою роботи в системі.

База даних контактів організацій та установ, які надають допомогу з просування експорту наведена у [Додатку 26](#).

⁵⁵ Access2Markets – спеціально створена платформа Європейської комісії «доступу до ринків» <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home>

⁵⁶ Funding & Tender Opportunities Європейської комісії – портал публічних закупівель та грантів <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/scene/home>

6

РЕКОМЕНДАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВАМ ЩОДО ЕФЕКТИВНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Перспективність експорту на світові ринки

Повномасштабне вторгнення Росії в Україну негативно вплинуло і на загальну світову динаміку зовнішньої торгівлі, зокрема змінюючи сталі ланцюги постачань товарів та збільшуючи рівень продовольчої небезпеки у світі.

За результатами аналітичних оцінок СОТ, світова зовнішня торгівля зазнала певних трансформацій; в той час, коли ціни на товари почали стрімко зростати, імпортери були змушені змінювати географію постачальників та окремі види товарів. Постачання товарів з регіону Чорного моря, наприклад, було замінено постачанням з інших регіонів світу, у тому числі з Аргентини, Європейського Союзу, Сполучених Штатів. Імпорт зернових та жирів насіння соняшника заміщувався імпортом рису та інших рослинних жирів. Країни світу гнучко та оперативно реагували на існуючі зовнішні обставини та адаптувались до реалій здійснення ЗЕД.

Прогнози падіння обсягів світової зовнішньої торгівлі у 2022 році⁵⁷, що були опубліковані у звітах СОТ та МВФ⁵⁸, не виправдались; світова зовнішня торгівля була достатньо стабільною. Не зважаючи на санкційні пакети, впроваджені Європейським Союзом та іншими країнами світу, Росія змогла збільшити обсяги експорту на 15,6% у 2022 році у порівнянні з 2021 роком. На жаль, що не можна сказати про Україну, яка втратила 35,2% експорту у 2022 році (експорт Києва скоротився на 31,7% у 2022 році).

Імпортери всього світу реагували по-різному на ситуацію, яка склалась, зокрема більшість країн Європи (Велика Британія, Польща, Фінляндія тощо), Сполучені Штати Америки, Південна Корея суттєво скоротили обсяги імпорту з Росії з причини приєднання до торгових санкцій; в свою чергу, такі країни як Туреччина, Китай, Індія навпаки наростили обсяги закупівель, не підтримуючи санкційні обмеження.

Експорт зернових культур до Африканських країн суттєво скоротився майже на 15,0%, що змусило ці країни адаптуватись до нових реалій та переорієнтуватись на співпрацю із іншими країнами задля уникнення продовольчої небезпеки.

⁵⁷ Вплив війни в Україні на глобальну торгівлю та інвестиції (The Impact of the War in Ukraine on Global Trade and Investment) – Аналітична доповідь Світового Банку під редакцією Мішель Рути, 2023 <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/37359>

⁵⁸ МВФ – Міжнародний валютний фонд – спеціалізована установа Організації Об'єднаних Націй (ООН) для сприяння монетарному співробітництву та торгівлі, забезпечення фінансового зростання та збільшення зайнятості населення.

57,0%

**вага зернових культур
та жирів рослинного
походження у
загальному експорті
київських підприємств**

⁵⁹ Аналітичний звіт Світової організації торгівлі «Один рік війни в Україні. Оцінка впливу на світову торгівлю та розвиток.»

<https://openknowledge.worldbank.org/entities/publication/8a37c7fb-5fd8-56aa-bb7e-2a0970c468d9>

⁶⁰ БМТС – Багатостороння міжнародна торговельна система, у центрі якої функціонує СОТ, представляє собою сукупність міжнародних правил, що застосовуються у міжнародних торгових відносинах та спрямовані на розвиток відкритої та ліберальної торгівлі.

⁶¹ Реглобалізація – процес трансформації глобальної міжнародної торговельної системи у формі перебудови сталих міжнародних ланцюгів постачання товарів, спричинених сплесками дефіцитів, стрімким зростанням цін, зміцненням залежності від постачальників та необхідністю забезпечення можливістю власного розподілу основних ресурсів (напівпровідники, рідкісні та дефіцитні корисні копалини тощо).

Зернові культури та рослинні жири становлять вагому частину київського експорту – близько 57,0%.

За прогнозами СОТ війна в Україні спровокувала б дефіцит у постачанні цих товарів на світові ринки, але за результатами 2022 року цей прогноз не виправдався, натомість обсяги зовнішньої торгівлі поступово зростали.

Аналітична записка СОТ щодо оцінки впливу війни в Україні на світову торгівлю та розвиток (2022)⁵⁹ обґрунтовує відкритість світової торгової системи та можливість країн швидко переорієнтуватися на інші джерела постачання необхідних товарів та знаходити їх рівноцінні замітники. Як виявилось, навіть у короткостроковій перспективі при неочікуваних порушеннях постачання товарів, альтернативні постачальники здатні заповнити дефіцити більшості товарів, перебої постачання яких виникли під час війни. На жаль, це спрацювало не на користь українським експортерам.

Загалом, обсяги світової торгівлі продовжували збільшуватись у 2022 році, навіть за товарними групами, що зазнали негативного впливу під час війни (у тому числі за тими товарами, які мають значну вагу у експорті України та світовому зовнішньоторговельному обігу). Принципи та підходи багатосторонньої міжнародної торговельної системи (БМТС)⁶⁰ повністю виправдали свої очікування, підтверджуючи її гнучкість та життєстійкість у періоди невизначеності та високих ризиків. Економісти СОТ стверджують, що моделювання різних сценаріїв розвитку глобальних економічних процесів, зокрема зовнішньої торгівлі, показують великі здобутки від багатосторонньої торговельної лібералізації. Укріплення підходів БМТС оцінюється у 8,7% реального доходу на глобальному рівні, що коливається між 6,4% у розвинених країнах, 10,1% - у країнах, що розвиваються та 11,3% - у найменш розвинених країнах. Такі вигоди від реглобалізації⁶¹ сприяють отриманню не тільки додаткового реального прибутку, але й зміцнюють стійкість торгівлі та безпеку сталих ланцюгів постачання товарів.

Зростання зовнішньої торгівлі підтверджує зростання споживання та збільшення попиту на товари у глобальному вимірі.

Таблиця 30*

Динаміка обсягів
світового зовнішньо-
торговельного обігу

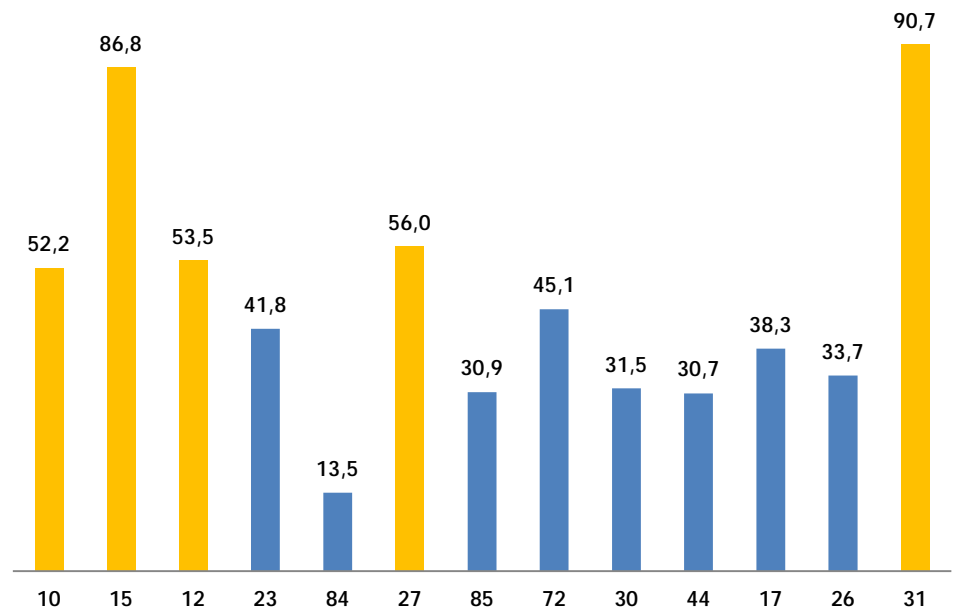
Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Обсяги світового зовнішньоторговельного обігу, млн.\$				Зростання /падіння, 2022/2019, %
		2019	2020	2021	2022	
Група 10	Зернові культури	222 222,6	236 951,2	306 813,7	338 287,8	52,23
Група 15	Жири та олії тваринного або рослинного походження	177 793,6	201 200,7	290 159,2	332 136,9	86,81
Група 12	Насіння і плоди олійних рослин	197 566,5	220 479,4	271 913,3	303 350,9	53,54
Група 23	Залишки і відходи харчової промисловості	154 914,5	164 259,1	199 815,4	219 646,5	41,79
Група 84	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої	4 467 421,4	4 223 274,2	5 004 858,4	5 072 546,6	13,55
Група 27	Палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки	4 556 339,4	3 092 027,4	4 979 165,7	7 106 173,1	55,96
Група 85	Електричні машини, обладнання та їх частини	5 586 560,2	5 716 712,9	6 980 075,1	7 310 137,4	30,85
Група 72	Чорні метали	746 074,4	652 763,9	1 084 544,4	1 082 900,1	45,15
Група 30	Фармацевтична продукція	1 245 945,1	1 361 521,0	1 631 877,4	1 638 245,8	31,49
Група 44	Деревина і вироби з деревини	273 060,9	268 360,3	370 649,6	356 763,4	30,65
Група 17	Цукор і кондитерські вироби з цукру	78 322,6	83 570,3	95 194,1	108 359,0	38,35
Група 26	Руди, шлак і зола	503 924,0	539 433,1	808 814,1	673 703,7	33,69
Група 31	Добрива	128 169,3	118 397,0	178 686,8	244 421,5	90,70
УСЬОГО		18 338 314,5	16 878 950,5	22 202 567,2	24 786 672,7	35,16

В Таблиці 30 наведені обсяги світового зовнішньоторговельного обігу товарів, які є основними товарами, що експортуються столичними підприємствами. Світовий зовнішньоторговельний обіг розраховувався як сумарний обсяг загального світового експорту та імпорту зазначених товарів. Отримані дані підтверджують факт стрімкого зростання зовнішньої торгівлі між країнами світу. У 2020 році під час дії обмежувальних заходів, пов'язаних із розповсюдженням коронавірусної інфекції COVID-19, спостерігалось несуттєве скорочення торгівлі за певними видами товарів.

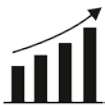
* розроблено автором на основі даних зовнішньоторговельної статистики Департаменту економіки та соціальних зв'язків ООН (UN Comtrade Database)

Діаграма 21*

Темпи зростання /падіння обсягів світового зовнішньоторговельного обігу, 2022/2019, %

11,6%

зростання світового торговельного обігу товарів, 2022

Зокрема постачання ядерних реакторів, котлів, машин, обладнання і механічних пристроїв у 2020 році зменшилось на 5,5%, як експорту, так і імпорту. Обсяги торгівлі мінеральними паливами та нафтою істотно скоротились на 32,1%. Крім того, зменшились обсяги експорту та імпорту чорних металів, деревини і виробів з деревини та добрив. Загалом зовнішній обіг у пандемічному 2020 році скоротився майже на 8,0%. Після пом'якшення та повного скасування обмежувальних заходів у 2021 році світова зовнішня торгівля почала нарощувати обсяги постачань товарів; загальний приріст у вартісному вимірі становив близько 31,5%. Початок війни Росії проти України, як вже аналізувалось вище, змусив експортерів та імпортерів по всьому світу корегувати сталі ланцюги постачань та знаходити субститути серед постачальників, покупців та товарів. Хоча загальний обсяг зовнішньоторговельного обігу збільшився майже на 11,6%, торгівля певними видами товарів незначно скоротилась, зокрема чорними металами; деревиною та виробами з деревини; рудами, шлаком і золою.

Незмінною залишалась зростаюча динаміка торгівлі зерновими культурами, жирами та оліями, насінням і плодами олійних рослин, залишками і відходами харчової промисловості, фармацевтичною продукцією, цукром і кондитерськими виробами з цукру.

* власні розрахунки автора на основі даних зовнішньоторговельної статистики Департаменту економіки та соціальних зв'язків ООН (UN Comtrade Database)

Найбільше зростання обсягів світового зовнішньоторговельного обігу за період з 2019 по 2022 роки мало місце у галузях сільського господарства, харчової промисловості та хімічної промисловості, зокрема серед наступних товарів: добрива (90,7%), жири та олії тваринного або рослинного походження (86,8%), палива мінеральні; нафта, продукти її перегонки (56,0%), насіння і плоди олійних рослин (53,5%), зернові культури (52,2%).

Наявність стабільного, хоча і з певними коливаннями, попиту на світових ринках говорить про необхідність нарощення обсягів виробництва основних товарів, зазначених у таблиці. Окрім того, з метою зниження залежності від сировинних ринків, негативний вплив від якої Україна особливо відчула під час воєнних дій у 2022 році, українські виробники мають сфокусуватись на збільшенні виробництва продукції з високою часткою доданої вартості, тобто переорієнтувати експорт з сировини на товари кінцевого споживання або глибокої переробки продукції.

Товарна структура експорту київських підприємств, як відзначалось вище, включає значну частку сировинної продукції або продукції з низьким рівнем переробки; рівень диверсифікації структури можна охарактеризувати як недостатній. Очевидно, що експорт високотехнологічної та наукомісткої продукції з високою часткою доданої вартості регулюється у тому числі нетарифними методами, що зазвичай потребують дотримання відповідності вимогам якості, сертифікації, стандартизації, погоджень, дозволів тощо.

Не зважаючи на це, в таких умовах, перехід до виробництва та подальшого експорту товарів з більшою часткою доданої вартості суттєво вплине на підвищення рівня диверсифікації товарної структури експорту та зниження залежності від існуючих сировинних ринків, що у довгостроковій перспективі сприятиме значному зниженню ризиків, пов'язаних із зовнішньою торгівлею, особливо із волатильними ринками та покупцями.

Експортна стратегія

комплекс розроблених заходів, що спрямовані на поглиблення та розширення експортної діяльності підприємства з метою задоволення власних економічних та соціальних потреб, у тому числі з додержанням загальнодержавних інтересів

Форми і можливості виходу експортерів на нові зовнішні ринки

В умовах стрімкого розвитку глобальних інтеграційних процесів та розширення існуючих і створення нових ринків для зовнішньої торгівлі підприємства намагаються максимізувати економічний ефект від провадження власної господарської діяльності шляхом постійного пошуку найбільш прибуткових ринків збуту. Експортна стратегія як ключовий планувальний документ має формувати необхідну систему заходів, спрямованих на пошук нових зовнішніх ринків, налагодження зв'язків із зовнішніми партнерами щодо виробництва і збуту, укріплення позицій на вже освоєних ринках та розширення потужностей з метою досягнення середньострокових та довгострокових цілей, визначених такою стратегією.

Очевидно, що при прийнятті рішення щодо виходу на зовнішні ринки зазвичай підприємства фокусуються на аналізі та виборі нових ринків, дослідженні та обґрунтуванні шляхів та форм виходу на них, визначенні строків експансії та масштабів й глибини проникнення. Таким чином, процес виходу на нові зовнішні ринки є достатньо тривалим, що потребує певних підприємницьких трансформацій та переорієнтацій.

Серед основних цілей, що висувують перед собою експортери, можна виділити: а) залучення нових клієнтів та можливість отримання більш високого доходу; б) скорочення витрат за рахунок збільшення масштабів реалізації та наближення до кінцевого споживача; в) підвищення конкурентоспроможності власної продукції, у тому числі збільшення життєвого циклу товару; г) збільшення рівня диверсифікації та відповідно зниження ризиків, зокрема ризиків країни та залежності від внутрішнього ринку; г) підвищення рівня обізнаності, просування й підсилення іміджу підприємства (бренду) на зовнішніх ринках й інші.

Таким чином, можливостями для підприємств виходу на нові зовнішні ринки, є мотиви такого виходу і чинники, що визначають форму міжнародної співпраці.

Маркетингова стратегія

план маркетингових заходів, спрямований на досягнення маркетингових цілей підприємства, з урахуванням досліджень цільових ринків та споживачів, позиціонування, маркетингового міксу (комплексу) та маркетингових кампаній

Найбільші конкурентні переваги підприємства на міжнародних ринках можуть бути забезпечені правильним обранням маркетингової стратегії як складової загальної експортної стратегії підприємства.

Розробка експортної стратегії передбачає попереднє вивчення та дослідження місткості ринку, рівня конкуренції, політичної та економічної ситуації, рівня державного регулювання ринку, у тому числі особливостей системи оподаткування, існуючої державної підтримки, пільг та обмежень, наявності кваліфікованої робочої сили, рівня витрат виробництва, якості транспортної інфраструктури та наявності розвинутих логістичних шляхів, вимог щодо безпеки та екологічності продукції, соціально-культурних чинників, у тому числі міжкультурних особливостей, необхідність близькості до внутрішнього ринку, наявність необхідного рівня попиту для задоволення потреб споживачів ринку тощо.

Ефективне дослідження перелічених вище факторів забезпечить визначення конкурентних переваг підприємства та обрання форми виходу на зовнішні ринки.

Міжнародна практика передбачає основні форми виходу на зовнішні ринки, зокрема експорт, кооперацію та інтеграцію, в залежності від мети підприємства, масштабів його діяльності та обсягів продажів, основних характеристик та якостей продукції, політики впровадження механізмів продажів та їх контролю, необхідних витрат та інвестицій на торгівлю та її забезпечення, наявності кваліфікованої робочої сили й інші.

ЕКСПОРТ

Експорт можна охарактеризувати як одну з найпростіших та найзрозуміліших для українського виробника форм виходу на нові ринку, що можна розділити на прямий експорт та непрямий експорт.

Прямий експорт передбачає самостійне налагодження торгових зв'язків українського виробника із зовнішніми покупцями, тобто фактично пряму продажу за кордон. Ефективність прямого експорту може бути досягнута підприємством через власну правильно налагоджену організацію:

- експортного відділу чи департаменту, обов'язки якого включають необхідність вивчення нових зовнішніх ринків, розробки стратегічних планувальних документів, налагодження партнерських зв'язків та продаж товарів;
- залучення спроможностей торгових представників або агентів з метою пошуку нових клієнтів у формі аутсорсінгу (зовнішнього підряду) для перекладання зазначених обов'язків на відповідних фахівців у сфері зовнішньоекономічної діяльності та зосередженні на розширенні виробництва;
- відділів продажу або дочірніх компаній на територіях інших країн для досягнення ефекту максимальної присутності з метою впровадження механізмів ефективного просування товарів та налагодження ринків збуту на місці, у тому числі здійсненні реалізації, розподілу; організації зберігання, обслуговування товарів тощо;
- залучення спроможностей іноземних торгових представників або агентів (дистриб'юторів) для представлення інтересів підприємства на зовнішніх ринках у формі аутсорсінгу, зокрема й з можливістю надання офіційних прав щодо представлення підприємства в іноземній країні.

Для забезпечення такої форми діяльності підприємству необхідні суттєві капіталовкладення та залучення високо кваліфікованих спеціалістів у сфері зовнішньоекономічної діяльності (неважливо чи у власній організаційній структурі підприємства, чи на аутсорсінгу). Адже існують ризики збільшення фінансових витрат. Головні переваги прямого експорту: спроможність розбудови власної торгової мережі, володіння інформацією про ринок країн, куди здійснюється експорт, можливість прямого контролю над продажами та оперативного реагування на ринкові коливання, продаж товарів за вищими цінами тощо.

Наявність відмінностей на всіх рівнях співпраці (економічних, правових, соціально-культурних) створює виникнення додаткових ризиків при здійсненні експортних операцій, що іноді може потребувати залучення посередників.

Непрямий експорт передбачає залучення посередницьких компаній для організації здійснення експортної діяльності з метою зниження ймовірних ризиків підприємства, у тому числі пов'язаних із відсутністю достатньої інформації для дослідження ринків та досвіду роботи у сфері ЗЕД.

Непрямий експорт можна здійснювати залученням зовнішніх торговельних компаній та посередницьких фірм з метою організації експортної торгівлі або торгівлею підприємства через спеціально створені торговельні майданчики (міжнародні товарні біржі, аукціони, торги, виставки/ярмарки). При такій формі експорту безпосередній контакт підприємства з кінцевим іноземним покупцем відсутній; організацію здійснює посередник. Зазвичай непрямий експорт ефективний при нетривалих та невеликих обсягах постачання, так як ступінь залучення експортера на зовнішній ринок є незначним.

Головним недоліком такої форми ЗЕД очевидно є необхідність підприємству-експортеру у зниженні ціни товарів у порівнянні з конкурентними цінами на зовнішніх ринках, з метою задоволення вимог посередників, що здійснюють їх продаж. Серед інших недоліків можна виділити: а) відсутність інформації у підприємства про ринки та поведінку споживачів; б) збільшення залежності підприємства-експортера від посередницької компанії; в) можливість послаблення уваги посередницької компанії до експортної стратегії підприємства й ефективного просування товарів на зовнішні ринки.

КООПЕРАЦІЯ

Кооперація як форма зовнішньоекономічної співпраці виходу на зовнішні ринки здійснюється за рахунок спільної підприємницької діяльності задля взаємного поєднання ресурсів підприємства-експортера з підприємством-партнером іноземної країни з метою створення виробничих та маркетингових потужностей.

Ліцензування передбачає, що ліцензіар (продавець) передає ліцензіату (покупцеві) право на використання об'єкту інтелектуальної власності (зокрема виробничий процес, патент, товарний знак тощо) за визначений у контракті платіж.

Головною особливістю ліцензійного договору має бути врахування нюансів юридичної охорони предмета ліцензії з метою безперешкодного ефективного комерційного використання ОІВ⁵⁹ в будь-якій країні без порушення виключних прав. Підприємство-експортер – ліцензіар – суттєво знижує ризики виходу на нові зовнішні ринки, паралельно просуваючи власний виробничий досвід, товар, що користується попитом та бренд. Головна перевага ліцензійної форми полягає в економічних мотивах зниження ризиків створення виробництва за кордоном та збереження власної матеріально-технічної бази. Окрім того, продавець здатний у коротші строки окупити витрати на НДР⁶⁰ або розробку й впровадження продукції; одержати додатковий прибуток за рахунок виробництва додаткової продукції; забезпечити близькість до джерел сировини; оминати тарифні й нетарифні бар'єри виходу на зовнішні ринки тощо.

Франчайзинг – форма співпраці, що передбачає передачу франчайзером (продавцем) франчайзі (покупцеві) права на продаж продукції під своїм товарним знаком (брендом) за винагороду, що визначена у контракті, надаючи право покупцеві дозволу використовувати ім'я, репутацію, технологію, експертизу, підтримку тощо.

Виробництво за контрактом передбачає укладання угоди про виробництво продукції на території іншої країни на потужностях та ресурсах підприємства-партнера. Зокрема, така форма дозволяє вирішити для підприємства проблеми дефіциту власних виробничих потужностей; наявності тарифних й нетарифних перешкод для експорту у відповідну країну; зниження транспортних витрат і витрат робочої сили тощо. Толінгові операції⁶¹ виступають різновидом виробництва за контрактом, які передбачають переробку давальницької сировини, що в свою чергу знижує можливості контролю над дотриманням технологічного процесу виробництва та як наслідок може вплинути на погіршення якості продукції та відповідно зниження продажів.

Управління за контрактом (management contracting) передбачає експорт управлінських послуг, а точніше підприємство передає іноземному партнеру «ноу-хау» у галузі управління натомість отримує необхідний капітал.

⁵⁹ ОІВ – об'єкт інтелектуальної власності

⁶⁰ НДР – науково-дослідні роботи

⁶¹ Толінгова операція – форма господарських відносин, згідно з якою одна сторона (толер) надає певну сировину іншій стороні (переробникові), беручи на себе зобов'язання оплатити витрати на перероблення сировини в обумовлену договором готову продукцію, яку буде передано у власність толеріві.

Така форма зовнішньої кооперації надає можливість підприємству одразу отримувати дохід з початку здійснення діяльності, мінімізуючи ризики. Але у разі, якщо самостійне управління підприємством, що виходить на зовнішні ринки приносить значно більший прибуток, управління за контрактом стає економічно не вигідним.

ІНТЕГРАЦІЯ

При **спільному володінні** зусилля та ресурси місцевих та іноземних інвесторів об'єднуються з метою створення підприємства, яким такі інвестори володіють і керують спільно. На практиці існують різні моделі спільного володіння, зокрема придбання місцевим інвестором частки іноземної компанії з метою полегшення процесу виходу на новий зовнішній ринок з причини обмеженості власних фінансових, фізичних та управлінських ресурсів для самостійної експансії. Або створення абсолютно нового підприємства поєднанням капіталів. Головним недоліком зазначеної форми кооперації є виникнення розбіжностей між інвесторами в основних принципах управління підприємством, зокрема у виробничому процесі, менеджменті, маркетингу тощо, що може призвести до призупинення реалізації певних проєктів або їх повного скасування.

Найпоширенішою формою інтеграційного співробітництва є **пряме інвестування** (трансфер капіталу), яке передбачає вкладання капіталу у створення підприємством інших власних підприємств в інших країнах. Загалом, цю форму важко назвати формою виходу на зовнішні ринки, адже існує високий ризик того, що новостворене юридичне об'єднання матиме статус іноземного резидента і фактично така діяльність не матиме ознаки ЗЕД. З іншого боку, співпраця між місцевими компаніями та іноземними, які мають одних власників, сприятиме розширенню господарської діяльності, у тому числі стимулюватиме експорт.

Основні характеристики прямого інвестування: а) високі інвестиційні витрати та поточні грошові зобов'язання; б) максимальна відповідальність за результати діяльності; в) необхідний безперервний контроль за діяльністю; г) складна процедура виходу з ринку.

Трансформація логістичних шляхів українського експорту

З початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації проти України у лютому 2022 року, українські експортери відчували негативний вплив на здійснення зовнішньої торгівлі. В умовах окупації частини територій південних областей, які мають вихід до Азовського та Чорного морів, пошкодження та руйнування морської портової інфраструктури, блокування руху вантажних кораблів та існуючої постійної загрози обстрілів українські експортери стали перед проблемою оперативної перебудови сталих логістичних маршрутів⁶².

Структура експорту товарів різними видами транспорту за результатами 2022 року включала 52,0% морських перевезень, 28,2% автомобільних перевезень, 17,7% залізничних перевезень.

Не зважаючи на блокування портів морський транспорт мав найбільшу вагу у товарній структурі експорту, в першу чергу, завдяки активному транспортуванню товарів у січні-лютому 2022 року до початку воєнних дій; по-друге, за рахунок імплементації «зернової ініціативи» щодо розблокування чорноморських портів (Одеса, Чорноморськ, Південний) та створення демілітаризованого морського коридору; та по-третє, завдяки розбудові портової інфраструктури та розвитку пропускної спроможності портів Дунайського кластеру (Рені, Ізмаїл, Усть-Дунайськ) з виходом у Чорне море.

В умовах обмеженого використання потужностей портової інфраструктури, київські експортери переорієнтувалися на альтернативні види транспорту. Зокрема, частка перевезень автомобільним транспортом суттєво виросла у 2022 році; зазнала трансформації й товарна структура; експортували як сировину, так і товари кінцевого і проміжного споживання. Залізничні перевезення вантажів через західні прикордонні переходи у структурі експорту українських товарів суттєво виросли.

⁶² Дослідження основних логістичних маршрутів експорту товарів в умовах воєнного стану наведено у розділі 3.

Оскільки зовнішня торгівля, зокрема експорт, є одним з головних факторів соціально-економічного розвитку країни, в умовах невизначеності та нестабільності, які пов'язані із воєнним станом, призупинення дії Чорноморської зернової угоди спровокувало необхідність впроваджувати альтернативні шляхи експорту товарів.

Виходячи із даної ситуації, використовуючи можливості всіх видів транспорту та удосконалюючи ланцюги постачання, інтермодальні перевезення⁶³ можуть бути кращою альтернативою для українських експортерів. У тому числі поєднання усіх можливостей наземного і водного видів транспорту сприятиме оптимізації логістичних шляхів для українського експорту.

Очевидно, що морський транспорт є найдешевшим та спроможним для експорту необхідних обсягів товарів, але в умовах відсутності гарантій безпеки, прогнозувати строки повного відновлення пропускної спроможності морських портів неможливо. Як досліджувалось вище, альтернативним морським логістичним шляхом можуть бути порти Дунайського кластеру. У зв'язку із чим існує необхідність у нарощуванні потужностей вантажоперевалки у портах «Рені», «Ізмаїл», «Усть-Дунайськ» та поглибленні співпраці із портом Констанца (Румунія).

Вже з вересня 2023 року розпочав свою діяльність торговий шлях через залізничну мережу та морські порти Хорватії в Адріатичному морі для експорту української продукції.

Ефективною альтернативою у перспективі може бути продовження роботи та розвитку ініціативи так званої «лінії солідарності» між Україною та ЄС щодо розвитку альтернативних шляхів транспортування українських товарів річковим, залізничним та автомобільним транспортом до сусідніх країн. Для чого є необхідність у впровадженні проєктів фінансової підтримки у координації, співпраці та розвитку транспортної інфраструктури для збільшення пропускної спроможності, ліквідності для транспортних операторів, та ефективного розширення існуючих та розвитку нових логістичних шляхів.

⁶³ Інтермодальні перевезення – перевезення вантажів в одне або більше місць призначення з використанням декількох видів транспортних засобів без перевантаження самого вантажу при зміні виду транспортного засобу.

Проте продовжуються проблеми, пов'язані із блокуванням сусідніми східноєвропейськими країнами українського експорту, зокрема сільськогосподарських товарів, у зв'язку із негативним впливом на цінову політику на внутрішніх ринках (падіння цін) Польщі, Болгарії, Румунії, Угорщини, Словаччини, що значно ускладнює ситуацію з експортом зернових культур.

Укрзалізниця впровадила інтермодальний сервіс, що об'єднує перевезення контейнерних поїздів, контрейлерних поїздів та поїздів комбінованого транспорту з більшою ритмічністю перевезень, скороченням прогнозованого часу, можливістю інтеграції у європейську систему контейнерних поїздів, прогнозованою вартістю послуг перевезення.

Для ефективного використання сухопутних логістичних шляхів існує необхідність у збільшенні пропускнуєї спроможності здійснення залізничних та автомобільних перевезень через функціонуючі транспортні переходи з країнами Європи.

Інноваційні інструменти та методи просування продукції

Світові економічні процеси вплинули на розвиток жорсткої конкуренції у глобальному вимірі. Збільшення світового рівня споживання, перенасиченість ринків та зростання вимог споживачів до товарів призводять до виникнення ускладнень та бар'єрів до використання сталих механізмів просування та збуту товарів, які потребують розробки нових сучасних інноваційних методів маркетингу для збільшення обсягів торгівлі та задоволення потреб споживачів.

Класичним підходом використання інструментів та методів просування товарів на зовнішні ринки можна назвати впровадження у маркетингову діяльність підприємства міжнародного маркетингового комплексу (marketing mix). Цей комплекс передбачає поєднання інструментів та методів дослідження товарів, цін, каналів розподілу та просування, ефективного впровадження яких сприятиме формуванню підприємством його конкурентних переваг на цільових сегментах зовнішніх ринків та задоволенню потреб цільових аудиторій, у тому числі із вмінням гнучко та оперативно реагувати на всі вимоги споживачів.

Базовими складовими «маркетингового міксу», що входять до так званої концепції «4Р», є взаємозв'язок чотирьох елементів: продукту (product), ціни (price), місця (place) і просування (promotion). Очевидно, що кожний елемент «маркетингового міксу» включає в собі комплекс необхідних заходів, поєднання яких між собою є основою для формування маркетингової стратегії підприємства, що може базуватись на принципах інтенсифікації, інтеграції або диверсифікації ринків збуту.

Товарний мікс можна розглядати як формування товарної політики підприємства, яка направлена на впровадження заходів, безпосередньо пов'язаних із товаром, а саме: оформлення товару, його якість та відповідність стандартам, пакування та ідентифікація, товарна марка та асортимент, диверсифікація тощо.

Для ефективного узгодження умов купівлі-продажу товарів та формування вигідної цінової політики підприємства мають розробляти та впроваджувати цінову політику, яка передбачатиме здійснення заходів з управління цінами та собівартістю, формування ефективної системи знижок і надбавок для розбудови стосунків лояльності та гнучкості, регулювання умов та строків поставки товарів й їх оплати, застосування механізмів постачання товарів, у тому числі на умовах прямого продажу, лізингу, кредитування, розстрочення виплат тощо.

Для досягнення своєчасності та налагодженості шляхів поставки товарів з місця їх виробництва (зберігання) до споживачів підприємства формують політику розподілу (місця) доставки, впроваджуючи заходи з дослідження, розбудови та обґрунтування каналів розподілу товарів та їх збуту, управління логістикою та засобами збуту, аналізу споживачів і ринків, управління складською діяльністю та умовами зберігання товарів тощо.

Просування, як один з елементів «маркетингового міксу», передбачає розробку комунікаційної стратегії взаємодії підприємства (продавця) із усіма суб'єктами маркетингового комплексу для забезпечення ефективної діяльності з дослідження попиту на товари, їх сприяння споживачами та впровадження заходів промоції та просування таких товарів на цільові ринки.

Просування передбачає формування взаємних бізнес комунікацій із покупцями (споживачами), у тому числі у форматі B2B, B2C, B2G⁶⁴; налагодження ефективних зв'язків із іншими стейкхолдерами (партнерами, конкурентами, інвесторами тощо), що мають вплив або інтерес у маркетинговому комплексі підприємства; реклама; продажі (особисті, прямі, непрямі тощо) і стимулювання збуту; організація та впровадження PR-заходів⁶⁵, у тому числі ярмарково-виставкова діяльність; цифровізація та діджиталізація маркетингових заходів тощо.

І хоча сучасні маркетологи намагаються розширити класичний маркетинговий комплекс, додаючи до нього додаткові елементи, такі як споживачі (people), персонал (personal), упаковка (package), процес взаємодії між продавцем та споживачем (process), відчуття споживача (physical evidence) тощо, такі елементи не є відокремленими складовими та виступають субелементами основних чотирьох класичних складових «маркетингового міксу».

Говорячи про просування товарів на зовнішні ринки, маркетологи на практиці застосовують основні міжнародні маркетингові комунікації, а саме: міжнародну рекламу (international advertising), пропаганду (publicity), просування (promotion), прямий маркетинг (direct marketing), зв'язки із громадськістю (public relations).

Такі засоби стимулювання збуту є достатньо уніфікованими, як для зовнішнього так і для внутрішнього ринків. Хоча для зовнішніх ринків іноземних країн маркетингові комунікації мають обов'язково враховувати особливості політичних, економічних, юридичних, соціально-культурних й інших відмінностей для максимального ефективного впровадження маркетингових інструментів та методів.

Серед сталих інструментів, застосування механізмів цифрового маркетингу є одним з головних напрямів, що входять до комплексного інноваційного інтернет-маркетингу, у сучасних світових реаліях здійснення ефективної діяльності у сфері зовнішньої торгівлі.

⁶⁴ B2B (business to business model) – кінцевий продукт компанії спрямований на кінцевих бізнес споживачів, зокрема інших підприємств, компаній, підприємств, громадських організацій тощо.

B2C (business to consumer model) – кінцевий продукт компанії спрямований на кінцевого споживача - фізичну особу для особистого користування.
B2G (business to government model) – кінцевий продукт компанії спрямований на державні органи і установи, співпраця з якими здійснюється у формі публічних торгів та тендерів.

⁶⁵ PR (public relations) – зв'язки із громадськістю

Зокрема, SMM, SEO, контекстна реклама, таргетована реклама, контент просування, застосування месенджерів та соціальних каналів, e-mail розсилки тощо – не вичерпний перелік сучасних інструментів просування товарів, у тому числі на зовнішні ринки. Паралельно із розвитком інструментів цифрового маркетингу стрімкими темпами розвиваються механізми обліку та аналізу впроваджених комунікаційних механізмів, що дозволяють підприємству швидко та об'єктивно дослідити ефективність здійснених заходів, зібрати інформацію про цільові аудиторії та ринки, прослідкувати результативність просування товарів, оперативно трансформувати базові налаштування просування та адаптувати під зміну зовнішніх факторів, проаналізувати зміни у динаміці тощо.

Соціальні мережі (Social Networks) – онлайн сервіси, що дозволяють їх користувачам, у тому числі підприємствам, організаціям (бізнесу), взаємодіяти, комунікувати, ділитись інформацією та налагоджувати зв'язки. На сьогоднішній день, соціальні мережі є одним з найпотужніших інструментів просування продажів товарів та послуг, як у форматі B2B, так і B2C, B2G. Завдяки соціальним мережам підприємства можуть впроваджувати заходи з ефективного використання абсолютно всіх форм міжнародних маркетингових комунікацій. Серед найпоширеніших соціальних мереж можна виділити Facebook, Instagram, LinkedIn, YouTube, Live Journal, Twitter тощо.

Комунікативні месенджери (Messengers) – онлайн сервіси комунікації бізнесу з аудиторією з метою розповсюдження інформації про товари та послуги, вигідні пропозиції, лояльні умови тощо. Існують месенджери, що безпосередньо пов'язані із соціальними мережами; інші – є автономними цифровими продуктами комунікації. Серед основних месенджерів можна виділити Facebook Messenger, Viber, What's App, Telegram тощо.

Веб-сайти та лендінги (Landing Pages) – онлайн презентації у глобальній мережі Інтернет щодо діяльності підприємства з висвітленням основної інформації про компанію, її місію, візію та цілі; організаційну структуру й керівництво; основні види діяльності та товари й послуги; цінову політику та умови співпраці із покупцями і партнерами;

сертифікати якості і відповідність товарів вимогам стандартів й інших нормативно-правових документів; контакти тощо. Зазвичай веб-сайти представляють собою детальні онлайн ресурси про діяльність підприємства, в свою чергу, лендінги – зазвичай цільові сторінки («сторінки-вітрини»), що дозволяють акцентувати увагу покупця (споживача) на конкретних товарах або послугах, спеціальних пропозиціях тощо. Сучасні онлайн програмні ресурси дозволяють розробляти лендінги автономно, оптимізувати їх під пошукові системи для ефективного відображення в Інтернет просторі, а саме: Wordpress, Weblium, Wix, Canva, HyperHost, Google Optimize тощо. Такі ресурси вже містять інтеграцію із соціальними мережами, месенджерами, пошуковими системами й іншими необхідними додатками для просування товарів.

Google (Google My Business GMB) – потужний маркетинговий інструмент від компанії Google, що дозволяє презентувати компанію та керувати її профілем, зареєстрованим в системі Google, з метою її ідентифікації на Google-картах, у пошуковій системі та взаємодії із покупцями (споживачами). Інструмент значно полегшує пошук інформації про підприємство потенційними клієнтами; при повному та своєчасному розміщенні, доповненні та актуалізації інформації, підприємство збільшує ймовірність додаткових переходів на сайт й інші ресурси; налагоджує додаткові контакти із цільовою аудиторією; отримує додаткову перевагу у просуванні власної продукції на зовнішніх ринках; збільшує лояльність та довіру потенційних клієнтів; збільшує пізнаваність бренду тощо.

Перелічені вище основні інструменти цифрового маркетингу передбачають застосування різних цифрових методів реклами для розширення ринків збуту товарів та збільшення кількості покупців. Зокрема, рекламні кабінети соціальних мереж мають широкий функціонал необхідного налаштування рекламних опцій для більш детального та глибшого занурення підприємства до цільового ринку та своєї цільової аудиторії.

Можливості рекламних налаштувань передбачають таргетовану рекламу, яка розробляється відповідно до цілі та мети рекламної кампанії, очікуваних результатів від її впровадження, селекції цільової аудиторії, у тому числі за віковими, гендерними, соціально-культурними й іншими параметрами, дослідження території охоплення, використання напрацювань підприємств-конкурентів, необхідності просування власних цифрових сервісів (сайт, лендінг, інші мережі, месенджери тощо). Основними цифровими рекламними ресурсами є Facebook Ads Manager, Instagram Ads, Google Ads, YouTube Ads тощо.

Максимальна ефективність просування онлайн ресурсів підприємства, зокрема веб сайту та лендінгу, потребує налагодженої системи SEO-оптимізації⁶⁶, що передбачає підняття рейтингу сайту у пошукових системах та збільшення його відвідуваності, шляхом постійного розвитку та вдосконалення на базі основних факторів впливу на алгоритми пошукових систем.

Серед основних факторів ефективної оптимізації можна виділити наступні: а) текстові фактори (необхідність у якості та унікальності контенту на сайті, оптимізація під ключові слова, інформативність, повнота розкриття); б) технічна якість (швидкість завантаження сторінок, відсутність помилок, наявність мобільних версій тощо); в) зворотні посилання та кросспостинг; г) поведінкові фактори (аналітичні показники, що відображають ступінь задоволення користувача від відвідування сайту).

Для налагодження тісних стосунків із клієнтами інтеграція CRM⁶⁷ системи у механізми просування й продажу товарів для ефективного управління взаємодії підприємства з клієнтами, як існуючими, так і потенційними, є обов'язковою сьогодення. CRM є потужним компонентом управління сучасною системою цифрового маркетингу для формування бази даних клієнтів та зв'язків із ними.

Впровадження будь-яких цифрових інструментів просування продажів товарів потребує застосування інноваційних механізмів обліку та аналізу ефективності такого впровадження.

⁶⁶ SEO (Search Engine Optimization) – налагодження веб сайтів (лендінгів) підприємств з урахуванням «оптимізації у пошукових системах», направленої на відображення сторінок у видачі пошукових систем у відповідь на запити користувачів.

⁶⁷ CRM (Customer Relationship Management) – система, що забезпечує збирання, зберігання та аналіз інформації про клієнтів підприємства з різних джерел, формує взаємовідносини з існуючими та потенційними клієнтами.

Це особливо необхідно для визначення сильних сторін і можливостей посилення просування і розширення ринків та врахування факторів слабких сторін і мінімізації ризиків неефективного маркетингу.

Для власного аналізу підприємства можуть використовувати аналітичні маркетингові онлайн інструменти, що дозволяють визначати відвідуваність веб сайтів (лендінгів, сторінок соціальних мереж тощо), взаємодію із онлайн інструментами, аналізувати та досліджувати аудиторію, продажі, поведінку та конверсії⁶⁸. Серед основних інструментів можна виділити: Google Analytics, Leadfeeder, Googl Tag Management, Microsoft Clarity тощо.

⁶⁸ Конверсія – показник результативності заходів цифрового маркетингу, який відображає відношення числа відвідувачів сайту (сторінки, лендінгу тощо), які здійснили необхідну дію, до загального числа відвідувачів за певний проміжок часу.

Відповідні аналітичні інструменти для аналізу діяльності підприємств-конкурентів активно застосовуються компаніями для підтримки власної конкурентоздатності у цифровому Інтернет просторі, а саме: дослідження трафіку конкурентів, визначення головних гравців у ключових сегментах та обсяги охоплення частки ринку. Основні ресурси: Similarweb, Ahrefs, Google Trends, Google Keyword Planner.

ДОДАТОК 1

ТОВАРНА СТРУКТУРА ЕКСПОРТУ М.КИЄВА, 2020

Розділ / Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	2020		
		Обсяг експорту, тис.\$	Частка у загальному обсязі, %	Індекс експорту (2020/2019), %
Розділ I	Живі тварини; продукти тваринного походження	109 887,3	0,884	83,5
Група 01	Живі тварини	7 967,3	0,064	70,4
Група 02	М'ясо та їстівні субпродукти	26 553,9	0,214	69,2
Група 03	Риба і ракоподібні, молюски та інші водяні безхребетні	2 894,6	0,023	82,1
Група 04	Молоко та молочні продукти; яйця птиці; натуральний мед; їстівні продукти тваринного походження	71 694,6	0,577	94,0
Група 05	Інші продукти тваринного походження	776,9	0,006	35,9
Розділ II	Продукти рослинного походження	5 206 533,7	41,895	89,0
Група 06	Живі дерева та інші рослини; цибулини, коріння та інші аналогічні частини рослин; зрізані квіти і декоративна зелень	311,9	0,003	22,3
Група 07	Овочі та деякі їстівні коренеплоди і бульби	32 337,7	0,260	68,6
Група 08	Їстівні плоди та горіхи; шкірки цитрусових або динь	45 422,1	0,365	107,6
Група 09	Кава, чай, мате або парагвайський чай, прянощі	2 366,9	0,019	175,0
Група 10	Зернові культури	4 368 748,1	35,154	94,1
Група 11	Продукція борошномельно-круп'яної промисловості; солод; крохмалі; інулін; пшенична клейковина	54 657,0	0,440	63,5
Група 12	Насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж	667 749,4	5,373	67,7
Група 13	Шелак природний неочищений; камеді, смоли та інші рослинні соки і екстракти	234,6	0,002	202,5
Група 14	Рослинні матеріали для виготовлення плетених виробів; інші продукти рослинного походження	34 706,0	0,279	76,7
Розділ III	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження	3 120 502,3	25,110	125,1
Група 15	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження	3 120 502,3	25,110	125,1
Розділ IV	Готові харчові продукти; алкогольні та безалкогольні напої і оцет; тютюн та його замітники	1 323 242,5	10,648	118,0
Група 16	Готові харчові продукти з м'яса, риби або ракоподібних, молюсків або інших водяних безхребетних	2 427,4	0,020	152,8
Група 17	Цукор і кондитерські вироби з цукру	127 078,1	1,023	117,9
Група 18	Какао та продукти з нього	80 315,6	0,646	103,6
Група 19	Готові продукти із зерна зернових культур, борошна, крохмалю або молока; борошняні кондитерські вироби	50 544,0	0,407	151,1
Група 20	Продукти переробки овочів, плодів, горіхів або інших частин рослин	16 390,3	0,132	185,4
Група 21	Різні харчові продукти	22 490,3	0,181	109,2
Група 22	Алкогольні і безалкогольні напої та оцет	58 246,6	0,469	119,5
Група 23	Залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин	893 981,8	7,194	115,3
Група 24	Тютюн і промислові замітники тютюну	71 768,4	0,577	152,0
Розділ V	Мінеральні продукти	293 881,9	2,365	66,9
Група 25	Сіль; сірка; землі та каміння; штукатурні матеріали, вапно та цемент	5 855,1	0,047	100,6
Група 26	Руди, шлак і зола	99 923,4	0,804	80,6
Група 27	Палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні	188 103,4	1,514	60,8
Розділ VI	Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості	711 855,4	5,728	143,9
Група 28	Продукти неорганічної хімії: неорганічні або органічні сполуки дорогоцінних металів, рідкісноземельних металів, радіоактивних елементів або ізотопів	51 375,2	0,413	150,0
Група 29	Органічні хімічні сполуки	26 457,1	0,213	153,8
Група 30	Фармацевтична продукція	205 846,5	1,656	107,6

Розділ / Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	2020		
		Обсяг експорту, тис.\$	Частка у загальному обсязі, %	Індекс експорту (2020/2019), %
Група 31	Добрива	212 958,4	1,714	318,5
Група 32	Екстракти дубильні або барвні; таніни та їх похідні, барвники, пігменти та інші фарбувальні матеріали, фарби і лаки; замазки та інші мастики; чорнило, туш	88 311,6	0,711	101,3
Група 33	Ефірні олії та резиноїди; парфумерні, косметичні та туалетні препарати	32 425,3	0,261	124,1
Група 34	Мило, поверхнево-активні органічні речовини, мийні засоби, мастильні матеріали, воски штучні та готові, суміші для чищення або полірування, свічки та аналогічні вироби, пасти для ліплення, пластилін, "стоматологічний віск" і суміші на основі гіпсу для стоматології	9 721,9	0,078	102,9
Група 35	Білкові речовини; модифіковані крохмалі; клеї; ферменти	8 443,3	0,068	129,2
Група 36	Порох і вибухові речовини; піротехнічні вироби; сірники; пірофорні сплави; деякі горючі матеріали	1 231,3	0,010	42,1
Група 37	Фотографічні або кінематографічні товари	297,0	0,002	193,8
Група 38	Різнманітна хімічна продукція	74 787,8	0,602	141,5
Розділ VII	Полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них; каучук, гума та вироби з них	89 406,3	0,719	86,6
Група 39	Пластмаси, полімерні матеріали та вироби з них	82 263,1	0,662	87,1
Група 40	Каучук, гума та вироби з них	7 143,2	0,057	81,5
Розділ VIII	Шкури необроблені, шкіра вичинена, натуральне та штучне хутро та вироби з них; шорно-сідельні вироби та упряж; дорожні речі, сумки та аналогічні товари; вироби з кишок тварин (крім кетгуту з натурального шовку)	13 382,5	0,108	82,5
Група 41	Шкури необроблені (крім натурального та штучного хутра) і шкіра вичинена	11 779,2	0,095	81,2
Група 42	Вироби із шкіри; шорно-сідельні вироби та упряж; дорожні речі, сумки та аналогічні товари; вироби з кишок тварин (крім кетгуту з натурального шовку)	1 597,0	0,013	97,2
Група 43	Натуральне та штучне хутро; вироби з нього	6,3	0,000	10,5
Розділ IX	Деревина і вироби з деревини; деревне вугілля; корок та вироби з нього; вироби із соломи, альфи та інших матеріалів для плетіння; кошикові та інші плетені вироби	174 703,1	1,406	106,8
Група 44	Деревина і вироби з деревини; деревне вугілля	174 392,5	1,403	106,7
Група 45	Корок та вироби з нього	27,7	0,000	3 062,9
Група 46	Вироби із соломи, трави еспарто та інших матеріалів, які використовуються для плетіння; кошикові вироби та плетені вироби	282,9	0,002	168,1
Розділ X	Маса з деревини або з інших волокнистих целюлозних матеріалів; папір або картон, одержані з відходів та макулатури; папір, картон та вироби з них	47 907,2	0,385	76,7
Група 47	Маса з деревини або з інших волокнистих целюлозних матеріалів; папір або картон, одержані з відходів та макулатури	2 774,0	0,022	106,0
Група 48	Папір і картон; вироби з паперової маси, паперу або картону	25 530,6	0,205	85,6
Група 49	Друкована продукція, періодичні видання або інша продукція поліграфічної промисловості; рукописи або машинописні тексти та плани	19 602,6	0,158	65,4
Розділ XI	Текстильні матеріали та текстильні вироби	46 018,1	0,370	110,0
Група 50	Шовк	0,0	0,000	0,0
Група 51	Вовна, тонкий та грубий волос тварин; пряжа і тканини з кінського волосу	68,4	0,001	58,4
Група 52	Бавовна	223,7	0,002	112,8
Група 53	Інші рослинні текстильні волокна; пряжа з паперу і тканини з паперової пряжі	160,0	0,001	34,5
Група 54	Нитки синтетичні або штучні; стрічкові та подібної форми нитки із синтетичних або штучних матеріалів	92,8	0,001	79,9
Група 55	Синтетичні або штучні штапельні волокна	9 939,6	0,080	62,4
Група 56	Вата, повсть і неткані матеріали; спеціальна пряжа; шпагати, мотузки, троси та канати і вироби з них	5 424,4	0,044	162,2
Група 57	Килими та інші текстильні покриття для підлоги	56,9	0,000	124,5

Розділ / Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	2020		
		Обсяг експорту, тис.\$	Частка у загальному обсязі, %	Індекс експорту (2020/2019), %
Група 58	Спеціальні тканини; тафтингові текстильні матеріали; мережива; гобелени; оздоблювальні матеріали; вишивка	224,9	0,002	272,6
Група 59	Текстильні матеріали, просочені, покриті або дубльовані; текстильні вироби технічного призначення	4 798,2	0,039	154,6
Група 60	Трикотажні полотна	29,0	0,000	52,9
Група 61	Одяг та додаткові речі до одягу, трикотажні	2 068,7	0,017	103,9
Група 62	Одяг та додаткові речі до одягу, текстильні, крім трикотажних	12 993,2	0,105	109,4
Група 63	Інші готові текстильні вироби; набори; одяг та текстильні вироби, що використовувались; ганчір'я	9 938,3	0,080	221,7
Розділ XII	Взуття, головні убори, парасольки від дощу та сонця, палиці, стеки, батоги та їх частини; пір'я оброблене і вироби з нього; штучні квіти; вироби з волосся людини	42 523,1	0,342	86,9
Група 64	Взуття, гетри та аналогічні вироби; їх частини	40 045,6	0,322	86,4
Група 65	Головні убори та їх частини	2 397,4	0,019	94,7
Група 66	Парасольки від дощу та сонця, палиці, палиці-сидіння, батоги, хлисти для верхньої їзди та їх частини	8,1	0,000	80,9
Група 67	Оброблені пір'я та пух і вироби з них; штучні квіти; вироби з волосся людини	72,0	0,001	135,5
Розділ XIII	Вироби з каменю, гіпсу, цементу, азбесту, слюди або аналогічних матеріалів; керамічні вироби; скло та вироби із скла	48 830,4	0,393	106,1
Група 68	Вироби з каменю, гіпсу, цементу, азбесту, слюди або аналогічних матеріалів	8 849,7	0,071	91,9
Група 69	Керамічні вироби	34 722,7	0,279	115,0
Група 70	Скло та вироби із скла	5 258,0	0,042	84,8
Розділ XIV	Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети	18 517,2	0,149	221,6
Група 71	Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети	18 517,2	0,149	221,6
Розділ XV	Недорогоцінні метали та вироби з них	377 250,1	3,036	74,9
Група 72	Чорні метали	290 037,7	2,334	75,4
Група 73	Вироби з чорних металів	42 233,8	0,340	59,1
Група 74	Мідь і вироби з неї	1 603,3	0,013	62,2
Група 75	Нікель і вироби з нього	62,2	0,001	75,7
Група 76	Алюміній і вироби з нього	19 852,3	0,160	121,7
Група 78	Свинець і вироби з нього	3,5	0,000	1 041,6
Група 79	Цинк і вироби з нього	51,9	0,000	2 321,6
Група 80	Олово і вироби з нього	47,1	0,000	338,4
Група 81	Інші недорогоцінні метали; металокераміка; вироби з них	6 360,7	0,051	38,7
Група 82	Інструменти, ножові вироби, ложки та виделки з недорогоцінних металів; їх частини з недорогоцінних металів	2 112,4	0,017	108,4
Група 83	Інші вироби з недорогоцінних металів	14 885,2	0,120	143,7
Розділ XVI	Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання; їх частини; звукозаписувальна та звуковідтворювальна апаратура, апаратура для запису або відтворення телевізійного зображення і звуку, їх частини та приладдя	500 116,5	4,024	106,7
Група 84	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини	279 828,7	2,252	120,4
Група 85	Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя	220 287,8	1,773	93,2
Розділ XVII	Засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби і пов'язані з транспортом пристрої та обладнання	77 691,7	0,625	69,8

Розділ / Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	2020		
		Обсяг експорту, тис.\$	Частка у загальному обсязі, %	Індекс експорту (2020/2019), %
Група 86	Залізничні локомотиви або моторні вагони трамвая, рухомий склад та їх частини; шляхове обладнання та пристрої для залізниць або трамвайних колій та їх частини; механічне (у тому числі електромеханічне) сигналізаційне обладнання всіх видів	15 788,8	0,127	48,0
Група 87	Засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання	18 051,1	0,145	50,7
Група 88	Літальні апарати, космічні апарати та їх частини	40 470,8	0,326	101,5
Група 89	Судна, човни та інші плавучі засоби	3 381,0	0,027	114,6
Розділ XVIII	Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні, медичні або хірургічні; годинники всіх видів; музичні інструменти; їх частини та приладдя	79 652,9	0,641	106,9
Група 90	Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини та приладдя	79 193,4	0,637	107,4
Група 91	Годинники всіх видів та їх частини	421,6	0,003	50,8
Група 92	Музичні інструменти; їх частини та приладдя	37,9	0,000	890,2
Розділ XX	Різні промислові товари	58 743,4	0,473	52,7
Група 94	Меблі; постільні речі, матраци, матрацні основи, диванні подушки та аналогічні набивні речі меблів, світильники та освітлювальні прилади, в іншому місці не зазначені; світлові покажчики, табло та подібні вироби; збірні будівельні конструкції	30 315,5	0,244	103,2
Група 95	Іграшки, ігри та спортивний інвентар; їх частини та приладдя	18 361,5	0,148	113,9
Група 96	Різні готові вироби	10 066,4	0,081	15,3
Розділ XXI	Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат	219,2	0,002	119,0
Група 97	Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат	219,2	0,002	119,0
Розділ XXII	Інші товари	86 695,6	0,698	44,1
Група 98	Інші	86 695,6	0,698	44,1
УСЬОГО		12 427 560,4		99,5

ДОДАТОК 2

ТОВАРНА СТРУКТУРА ЕКСПОРТУ М.КИЄВА, 2021

Розділ / Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	2021		
		Обсяг експорту, тис.\$	Частка у загальному обсязі, %	Індекс експорту (2021/2020), %
Розділ I	Живі тварини; продукти тваринного походження	104 430,2	0,681	95,0
Група 01	Живі тварини	8 274,2	0,054	103,9
Група 02	М'ясо та їстівні субпродукти	24 130,4	0,157	90,9
Група 03	Риба і ракоподібні, молюски та інші водяні безхребетні	1 525,5	0,010	52,7
Група 04	Молоко та молочні продукти; яйця птиці; натуральний мед; їстівні продукти тваринного походження	68 091,1	0,444	95,0
Група 05	Інші продукти тваринного походження	2 409,0	0,016	310,1
Розділ II	Продукти рослинного походження	6 469 750,1	42,200	124,3
Група 06	Живі дерева та інші рослини; цибулини, коріння та інші аналогічні частини рослин; зрізані квіти і декоративна зелень	995,4	0,006	319,1
Група 07	Овочі та деякі їстівні коренеплоди і бульби	29 352,9	0,191	90,8
Група 08	Їстівні плоди та горіхи; шкірки цитрусових або динь	56 429,6	0,368	124,2
Група 09	Кава, чай, мате або парагвайський чай, прянощі	1 398,2	0,009	59,1
Група 10	Зернові культури	5 124 611,3	33,426	117,3
Група 11	Продукція борошномельно-круп'яної промисловості; солод; крохмалі; інулін; пшенична клейковина	63 796,7	0,416	116,7
Група 12	Насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж	1 180 476,1	7,700	176,8
Група 13	Шелак природний неочищений; камеді, смоли та інші рослинні соки і екстракти	347,4	0,002	148,1
Група 14	Рослинні матеріали для виготовлення плетених виробів; інші продукти рослинного походження	12 342,5	0,081	35,6
Розділ III	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження	3 757 114,3	24,507	120,4
Група 15	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження	3 757 114,3	24,507	120,4
Розділ IV	Готові харчові продукти; алкогольні та безалкогольні напої і оцет; тютюн та його замітники	1 454 040,5	9,484	109,9
Група 16	Готові харчові продукти з м'яса, риби або ракоподібних, молюсків або інших водяних безхребетних	6 104,3	0,040	251,5
Група 17	Цукор і кондитерські вироби з цукру	120 005,5	0,783	94,4
Група 18	Какао та продукти з нього	96 714,3	0,631	120,4
Група 19	Готові продукти із зерна зернових культур, борошна, крохмалю або молока; борошняні кондитерські вироби	67 139,8	0,438	132,8
Група 20	Продукти переробки овочів, плодів, горіхів або інших частин рослин	26 736,2	0,174	163,1
Група 21	Різні харчові продукти	31 691,7	0,207	140,9
Група 22	Алкогольні і безалкогольні напої та оцет	61 228,6	0,399	105,1
Група 23	Залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин	979 638,1	6,390	109,6
Група 24	Тютюн і промислові замітники тютюну	64 782,0	0,423	90,3
Розділ V	Мінеральні продукти	368 186,8	2,402	125,3
Група 25	Сіль; сірка; землі та каміння; штукатурні матеріали, вапно та цемент	7 889,0	0,051	134,7
Група 26	Руди, шлак і зола	145 027,4	0,946	145,1
Група 27	Палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні	215 270,4	1,404	114,4
Розділ VI	Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості	1 021 299,4	6,662	143,5

Розділ / Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	2021		
		Обсяг експорту, тис. \$	Частка у загальному обсязі, %	Індекс експорту (2021/2020), %
Група 28	Продукти неорганічної хімії: неорганічні або органічні сполуки дорогоцінних металів, рідкісноземельних металів, радіоактивних елементів або ізотопів	112 523,6	0,734	219,0
Група 29	Органічні хімічні сполуки	43 448,1	0,283	164,2
Група 30	Фармацевтична продукція	237 553,7	1,549	115,4
Група 31	Добрива	363 281,8	2,370	170,6
Група 32	Екстракти дубильні або барвні; таніни та їх похідні, барвники, пігменти та інші фарбувальні матеріали, фарби і лаки; замазки та інші мастики; чорнило, туш	106 391,3	0,694	120,5
Група 33	Ефірні олії та резиноїди; парфумерні, косметичні та туалетні препарати	35 423,3	0,231	109,2
Група 34	Мило, поверхнево-активні органічні речовини, мийні засоби, мастильні матеріали, воски штучні та готові, суміші для чищення або полірування, свічки та аналогічні вироби, пасти для ліплення, пластилін, "стоматологічний віск" і суміші на основі гіпсу для стоматології	8 705,2	0,057	89,5
Група 35	Білкові речовини; модифіковані крохмалі; клеї; ферменти	15 274,5	0,100	180,9
Група 36	Порох і вибухові речовини; піротехнічні вироби; сірники; пірофорні сплави; деякі горючі матеріали	3 395,6	0,022	275,8
Група 37	Фотографічні або кінематографічні товари	96,5	0,001	32,5
Група 38	Різнорманітна хімічна продукція	95 205,8	0,621	127,3
Розділ VII	Полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них; каучук, гума та вироби з них	122 940,3	0,802	137,5
Група 39	Пластмаси, полімерні матеріали та вироби з них	116 031,4	0,757	141,0
Група 40	Каучук, гума та вироби з них	6 908,9	0,045	96,7
Розділ VIII	Шкури необроблені, шкіра вичинена, натуральне та штучне хутро та вироби з них; шорно-сідельні вироби та упряж; дорожні речі, сумки та аналогічні товари; вироби з кишок тварин (крім кетгуту з натурального шовку)	21 942,2	0,143	164,0
Група 41	Шкури необроблені (крім натурального та штучного хутра) і шкіра вичинена	18 868,7	0,123	160,2
Група 42	Вироби із шкіри; шорно-сідельні вироби та упряж; дорожні речі, сумки та аналогічні товари; вироби з кишок тварин (крім кетгуту з натурального шовку)	3 023,5	0,020	189,3
Група 43	Натуральне та штучне хутро; вироби з нього	50,0	0,000	793,7
Розділ IX	Деревина і вироби з деревини; деревне вугілля; корок та вироби з нього; вироби із соломи, альфи та інших матеріалів для плетіння; кошикові та інші плетені вироби	251 521,3	1,641	144,0
Група 44	Деревина і вироби з деревини; деревне вугілля	251 272,9	1,639	144,1
Група 45	Корок та вироби з нього	15,3	0,000	55,2
Група 46	Вироби із соломи, трави еспарто та інших матеріалів, які використовуються для плетіння; кошикові вироби та плетені вироби	233,1	0,002	82,4
Розділ X	Маса з деревини або з інших волокнистих целюлозних матеріалів; папір або картон, одержані з відходів та макулатури; папір, картон та вироби з них	55 347,4	0,361	115,5
Група 47	Маса з деревини або з інших волокнистих целюлозних матеріалів; папір або картон, одержані з відходів та макулатури	3 056,7	0,020	110,2
Група 48	Папір і картон; вироби з паперової маси, паперу або картону	26 127,6	0,170	102,3
Група 49	Друкowana продукція, періодичні видання або інша продукція поліграфічної промисловості; рукописи або машинописні тексти та плани	26 163,1	0,171	133,5
Розділ XI	Текстильні матеріали та текстильні вироби	57 172,0	0,373	124,2
Група 50	Шовк	0,8	0,000	800,0
Група 51	Вовна, тонкий та грубий волос тварин; пряжа і тканини з кінського волосу	104,1	0,001	152,2
Група 52	Бавовна	124,9	0,001	55,8

Розділ / Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	2021		
		Обсяг експорту, тис. \$	Частка у загальному обсязі, %	Індекс експорту (2021/2020), %
Група 53	Інші рослинні текстильні волокна; пряжа з паперу і тканини з паперової пряжі	195,5	0,001	122,2
Група 54	Нитки синтетичні або штучні; стрічкові та подібної форми нитки із синтетичних або штучних матеріалів	113,6	0,001	122,4
Група 55	Синтетичні або штучні штапельні волокна	15 245,5	0,099	153,4
Група 56	Вата, повсть і неткані матеріали; спеціальна пряжа; шпагати, мотузки, троси та канати і вироби з них	4 172,1	0,027	76,9
Група 57	Килими та інші текстильні покриття для підлоги	67,5	0,000	118,6
Група 58	Спеціальні тканини; тафтингові текстильні матеріали; мережива; гобелени; оздоблювальні матеріали; вишивка	91,4	0,001	40,6
Група 59	Текстильні матеріали, просочені, покриті або дубльовані; текстильні вироби технічного призначення	5 188,5	0,034	108,1
Група 60	Трикотажні полотна	111,2	0,001	383,4
Група 61	Одяг та додаткові речі до одягу, трикотажні	3 333,4	0,022	161,1
Група 62	Одяг та додаткові речі до одягу, текстильні, крім трикотажних	20 675,7	0,135	159,1
Група 63	Інші готові текстильні вироби; набори; одяг та текстильні вироби, що використовувались; ганчір'я	7 747,8	0,051	78,0
Розділ XII	Взуття, головні убори, парасольки від дощу та сонця, палиці, стеки, батоги та їх частини; пір'я оброблене і вироби з нього; штучні квіти; вироби з волосся людини	47 297,7	0,309	111,2
Група 64	Взуття, гетри та аналогічні вироби; їх частини	43 823,2	0,286	109,4
Група 65	Головні убори та їх частини	3 317,5	0,022	138,4
Група 66	Парасольки від дощу та сонця, палиці, палиці-сидіння, батоги, хлисти для верхової їзди та їх частини	19,9	0,000	245,7
Група 67	Оброблені пір'я та пух і вироби з них; штучні квіти; вироби з волосся людини	137,1	0,001	190,4
Розділ XIII	Вироби з каменю, гіпсу, цементу, азбесту, слюди або аналогічних матеріалів; керамічні вироби; скло та вироби із скла	78 966,3	0,515	161,7
Група 68	Вироби з каменю, гіпсу, цементу, азбесту, слюди або аналогічних матеріалів	12 794,2	0,083	144,6
Група 69	Керамічні вироби	60 160,2	0,392	173,3
Група 70	Скло та вироби із скла	6 011,9	0,039	114,3
Розділ XIV	Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети	26 157,2	0,171	141,3
Група 71	Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети	26 157,2	0,171	141,3
Розділ XV	Недорогоцінні метали та вироби з них	421 170,3	2,747	111,6
Група 72	Чорні метали	291 741,8	1,903	100,6
Група 73	Вироби з чорних металів	62 174,1	0,406	147,2
Група 74	Мідь і вироби з неї	5 062,0	0,033	315,7
Група 75	Нікель і вироби з нього	73,5	0,000	118,2
Група 76	Алюміній і вироби з нього	34 544,6	0,225	174,0
Група 78	Свинець і вироби з нього	1 410,1	0,009	40 288,6
Група 79	Цинк і вироби з нього	14,9	0,000	28,7
Група 80	Олово і вироби з нього	204,4	0,001	434,0
Група 81	Інші недорогоцінні метали; металокераміка; вироби з них	1 024,1	0,007	16,1
Група 82	Інструменти, ножові вироби, ложки та виделки з недорогоцінних металів; їх частини з недорогоцінних металів	2 722,3	0,018	128,9
Група 83	Інші вироби з недорогоцінних металів	22 198,5	0,145	149,1

Розділ / Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	2021		
		Обсяг експорту, тис. \$	Частка у загальному обсязі, %	Індекс експорту (2021/2020), %
Розділ XVI	Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання; їх частини; звукозаписувальна та звуковідтворювальна апаратура, апаратура для запису або відтворення телевізійного зображення і звуку, їх частини та приладдя	602 586,1	3,930	120,5
Група 84	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини	280 516,5	1,830	100,2
Група 85	Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя	322 069,6	2,101	146,2
Розділ XVII	Засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби і пов'язані з транспортом пристрої та обладнання	100 556,1	0,656	129,4
Група 86	Залізничні локомотиви або моторні вагони трамвая, рухомий склад та їх частини; шляхове обладнання та пристрої для залізниць або трамвайних колій та їх частини; механічне (у тому числі електромеханічне) сигналізаційне обладнання всіх видів	22 106,1	0,144	140,0
Група 87	Засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання	30 513,3	0,199	169,0
Група 88	Літальні апарати, космічні апарати та їх частини	41 843,3	0,273	103,4
Група 89	Судна, човни та інші плавучі засоби	6 093,4	0,040	180,2
Розділ XVIII	Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні, медичні або хірургічні; годинники всіх видів; музичні інструменти; їх частини та приладдя	63 902,2	0,417	80,2
Група 90	Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини та приладдя	63 596,0	0,415	80,3
Група 91	Годинники всіх видів та їх частини	230,2	0,002	54,6
Група 92	Музичні інструменти; їх частини та приладдя	76,0	0,000	200,5
Розділ XX	Різні промислові товари	89 010,7	0,581	151,5
Група 94	Меблі; постільні речі, матраци, матрацні основи, диванні подушки та аналогічні набивні речі меблів, світильники та освітлювальні прилади, в іншому місці не зазначені; світлові покажчики, табло та подібні вироби; збірні будівельні конструкції	52 929,5	0,345	174,6
Група 95	Іграшки, ігри та спортивний інвентар; їх частини та приладдя	26 864,0	0,175	146,3
Група 96	Різні готові вироби	9 217,2	0,060	91,6
Розділ XXI	Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат	781,8	0,005	356,7
Група 97	Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат	781,8	0,005	356,7
Розділ XXII	Інші товари	216 874,7	1,415	250,2
Група 98	Інші	216 874,7	1,415	250,2
	УСЬОГО	15 331 047,6		123,4

ДОДАТОК 3

ТОВАРНА СТРУКТУРА ЕКСПОРТУ М.КИЄВА, 2022

Розділ / Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	2022		
		Обсяг експорту, тис.\$	Частка у загальному обсязі, %	Індекс експорту (2022/2021), %
Розділ I	Живі тварини; продукти тваринного походження	100 884,4	0,964	96,6
Група 01	Живі тварини	10 717,8	0,102	129,5
Група 02	М'ясо та їстівні субпродукти	9 185,6	0,088	38,1
Група 03	Риба і ракоподібні, молюски та інші водяні безхребетні	2 146,3	0,021	140,7
Група 04	Молоко та молочні продукти; яйця птиці; натуральний мед; їстівні продукти тваринного походження	77 872,2	0,744	114,4
Група 05	Інші продукти тваринного походження	962,5	0,009	40,0
Розділ II	Продукти рослинного походження	4 789 735,3	45,775	74,0
Група 06	Живі дерева та інші рослини; цибулини, коріння та інші аналогічні частини рослин; зрізані квіти і декоративна зелень	685,4	0,007	68,9
Група 07	Овочі та деякі їстівні коренеплоди і бульби	26 790,9	0,256	91,3
Група 08	Їстівні плоди та горіхи; шкірки цитрусових або динь	48 952,7	0,468	86,8
Група 09	Кава, чай, мате або парагвайський чай, прянощі	2 216,4	0,021	158,5
Група 10	Зернові культури	3 552 612,3	33,952	69,3
Група 11	Продукція борошномельно-круп'яної промисловості; солод; крохмалі; інулін; пшенична клейковина	74 140,1	0,709	116,2
Група 12	Насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж	1 065 068,8	10,179	90,2
Група 13	Шелак природний неочищений; камеді, смоли та інші рослинні соки і екстракти	76,7	0,001	22,1
Група 14	Рослинні матеріали для виготовлення плетених виробів; інші продукти рослинного походження	19 192,0	0,183	155,5
Розділ III	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження	2 349 943,9	22,458	62,5
Група 15	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження	2 349 943,9	22,458	62,5
Розділ IV	Готові харчові продукти; алкогольні та безалкогольні напої і оцет; тютюн та його замінники	965 480,1	9,227	66,4
Група 16	Готові харчові продукти з м'яса, риби або ракоподібних, молюсків або інших водяних безхребетних	2 495,9	0,024	40,9
Група 17	Цукор і кондитерські вироби з цукру	142 118,5	1,358	118,4
Група 18	Какао та продукти з нього	95 213,3	0,910	98,4
Група 19	Готові продукти із зерна зернових культур, борошна, крохмалю або молока; борошняні кондитерські вироби	64 631,4	0,618	96,3
Група 20	Продукти переробки овочів, плодів, горіхів або інших частин рослин	53 622,5	0,512	200,6
Група 21	Різні харчові продукти	21 081,1	0,201	66,5
Група 22	Алкогольні і безалкогольні напої та оцет	32 127,8	0,307	52,5
Група 23	Залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин	532 061,0	5,085	54,3
Група 24	Тютюн і промислові замінники тютюну	22 128,6	0,211	34,2
Розділ V	Мінеральні продукти	410 121,9	3,919	111,4
Група 25	Сіль; сірка; землі та каміння; штукатурні матеріали, вапно та цемент	66 333,9	0,634	840,8
Група 26	Руди, шлак і зола	100 427,3	0,960	69,2
Група 27	Палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні	243 360,7	2,326	113,0
Розділ VI	Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості	473 175,4	4,522	46,3

Розділ / Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	2022		
		Обсяг експорту, тис. \$	Частка у загальному обсязі, %	Індекс експорту (2022/2021), %
Група 28	Продукти неорганічної хімії: неорганічні або органічні сполуки дорогоцінних металів, рідкісноземельних металів, радіоактивних елементів або ізотопів	37 423,4	0,358	33,3
Група 29	Органічні хімічні сполуки	42 174,8	0,403	97,1
Група 30	Фармацевтична продукція	175 246,8	1,675	73,8
Група 31	Добрива	8 001,5	0,076	2,2
Група 32	Екстракти дубильні або барвні; таніни та їх похідні, барвники, пігменти та інші фарбувальні матеріали, фарби і лаки; замазки та інші мастики; чорнило, туш	50 511,0	0,483	47,5
Група 33	Ефірні олії та резиноїди; парфумерні, косметичні та туалетні препарати	29 274,0	0,280	82,6
Група 34	Мило, поверхнево-активні органічні речовини, мийні засоби, мастильні матеріали, воски штучні та готові, суміші для чищення або полірування, свічки та аналогічні вироби, пасти для ліплення, пластилін, "стоматологічний віск" і суміші на основі гіпсу для стоматології	5 367,9	0,051	61,7
Група 35	Білкові речовини; модифіковані крохмалі; клеї; ферменти	26 773,4	0,256	175,3
Група 36	Порох і вибухові речовини; піротехнічні вироби; сірники; пірофорні сплави; деякі горючі матеріали	7 670,4	0,073	225,9
Група 37	Фотографічні або кінематографічні товари	185,4	0,002	192,1
Група 38	Різноманітна хімічна продукція	90 546,8	0,865	95,1
Розділ VII	Полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них; каучук, гума та вироби з них	59 466,6	0,568	48,4
Група 39	Пластмаси, полімерні матеріали та вироби з них	55 675,7	0,532	48,0
Група 40	Каучук, гума та вироби з них	3 790,9	0,036	54,9
Розділ VIII	Шкури необроблені, шкіра вичинена, натуральне та штучне хутро та вироби з них; шорно-сідельні вироби та упряж; дорожні речі, сумки та аналогічні товари; вироби з кишок тварин (крім кетгуту з натурального шовку)	17 081,9	0,163	77,8
Група 41	Шкури необроблені (крім натурального та штучного хутра) і шкіра вичинена	10 679,1	0,102	56,6
Група 42	Вироби із шкіри; шорно-сідельні вироби та упряж; дорожні речі, сумки та аналогічні товари; вироби з кишок тварин (крім кетгуту з натурального шовку)	2 876,7	0,027	95,1
Група 43	Натуральне та штучне хутро; вироби з нього	3 526,1	0,034	7 052,2
Розділ IX	Деревина і вироби з деревини; деревне вугілля; корок та вироби з нього; вироби із соломи, альфи та інших матеріалів для плетіння; кошикові та інші плетені вироби	171 785,9	1,642	68,3
Група 44	Деревина і вироби з деревини; деревне вугілля	171 573,5	1,640	68,3
Група 45	Корок та вироби з нього	5,6	0,000	36,6
Група 46	Вироби із соломи, трави еспарто та інших матеріалів, які використовуються для плетіння; кошикові вироби та плетені вироби	206,8	0,002	88,7
Розділ X	Маса з деревини або з інших волокнистих целюлозних матеріалів; папір або картон, одержані з відходів та макулатури; папір, картон та вироби з них	27 858,3	0,266	50,3
Група 47	Маса з деревини або з інших волокнистих целюлозних матеріалів; папір або картон, одержані з відходів та макулатури	1 391,6	0,013	45,5
Група 48	Папір і картон; вироби з паперової маси, паперу або картону	21 117,1	0,202	80,8
Група 49	Друквана продукція, періодичні видання або інша продукція поліграфічної промисловості; рукописи або машинописні тексти та плани	5 349,6	0,051	20,4
Розділ XI	Текстильні матеріали та текстильні вироби	39 695,1	0,379	69,4
Група 50	Шовк	0,0	0,000	0,0
Група 51	Вовна, тонкий та грубий волос тварин; пряжа і тканини з кінського волосу	132,0	0,001	126,8
Група 52	Бавовна	127,6	0,001	102,2

Розділ / Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	2022		
		Обсяг експорту, тис. \$	Частка у загальному обсязі, %	Індекс експорту (2022/2021), %
Група 53	Інші рослинні текстильні волокна; пряжа з паперу і тканини з паперової пряжі	87,4	0,001	44,7
Група 54	Нитки синтетичні або штучні; стрічкові та подібної форми нитки із синтетичних або штучних матеріалів	232,7	0,002	204,8
Група 55	Синтетичні або штучні штапельні волокна	2 523,1	0,024	16,5
Група 56	Вата, повсть і неткані матеріали; спеціальна пряжа; шпагати, мотузки, троси та канати і вироби з них	2 631,4	0,025	63,1
Група 57	Килими та інші текстильні покриття для підлоги	168,3	0,002	249,3
Група 58	Спеціальні тканини; тафтингові текстильні матеріали; мережива; гобелени; оздоблювальні матеріали; вишивка	129,2	0,001	141,4
Група 59	Текстильні матеріали, просочені, покриті або дубльовані; текстильні вироби технічного призначення	1 561,7	0,015	30,1
Група 60	Трикотажні полотна	166,4	0,002	149,6
Група 61	Одяг та додаткові речі до одягу, трикотажні	5 135,8	0,049	154,1
Група 62	Одяг та додаткові речі до одягу, текстильні, крім трикотажних	22 583,1	0,216	109,2
Група 63	Інші готові текстильні вироби; набори; одяг та текстильні вироби, що використовувались; ганчір'я	4 216,4	0,040	54,4
Розділ XII	Взуття, головні убори, парасольки від дощу та сонця, палиці, стеки, батоги та їх частини; пір'я оброблене і вироби з нього; штучні квіти; вироби з волосся людини	43 498,8	0,416	92,0
Група 64	Взуття, гетри та аналогічні вироби; їх частини	38 883,9	0,372	88,7
Група 65	Головні убори та їх частини	4 487,8	0,043	135,3
Група 66	Парасольки від дощу та сонця, палиці, палиці-сидіння, батоги, хлисти для верхової їзди та їх частини	39,4	0,000	198,0
Група 67	Оброблені пір'я та пух і вироби з них; штучні квіти; вироби з волосся людини	87,7	0,001	64,0
Розділ XIII	Вироби з каменю, гіпсу, цементу, азбесту, слюди або аналогічних матеріалів; керамічні вироби; скло та вироби із скла	29 291,8	0,280	37,1
Група 68	Вироби з каменю, гіпсу, цементу, азбесту, слюди або аналогічних матеріалів	6 508,1	0,062	50,9
Група 69	Керамічні вироби	18 691,5	0,179	31,1
Група 70	Скло та вироби із скла	4 092,2	0,039	68,1
Розділ XIV	Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети	22 204,5	0,212	84,9
Група 71	Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети	22 204,5	0,212	84,9
Розділ XV	Недорогоцінні метали та вироби з них	311 878,8	2,981	74,1
Група 72	Чорні метали	198 794,7	1,900	68,1
Група 73	Вироби з чорних металів	48 699,0	0,465	78,3
Група 74	Мідь і вироби з неї	4 812,3	0,046	95,1
Група 75	Нікель і вироби з нього	86,0	0,001	117,0
Група 76	Алюміній і вироби з нього	32 417,8	0,310	93,8
Група 78	Свинець і вироби з нього	84,6	0,008	59,6
Група 79	Цинк і вироби з нього	14,1	0,000	94,6
Група 80	Олово і вироби з нього	153,1	0,001	74,9
Група 81	Інші недорогоцінні метали; металокераміка; вироби з них	656,3	0,006	64,1
Група 82	Інструменти, ножові вироби, ложки та виделки з недорогоцінних металів; їх частини з недорогоцінних металів	2 259,5	0,022	83,0
Група 83	Інші вироби з недорогоцінних металів	23 145,4	0,221	104,3

Розділ / Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	2022		
		Обсяг експорту, тис. \$	Частка у загальному обсязі, %	Індекс експорту (2022/2021), %
Розділ XVI	Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання; їх частини; звукозаписувальна та звуковідтворювальна апаратура, апаратура для запису або відтворення телевізійного зображення і звуку, їх частини та приладдя	463 122,2	4,426	76,9
Група 84	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини	251 580,1	2,404	89,7
Група 85	Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя	211 542,1	2,022	65,7
Розділ XVII	Засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби і пов'язані з транспортом пристрої та обладнання	70 709,3	0,676	70,3
Група 86	Залізничні локомотиви або моторні вагони трамвая, рухомий склад та їх частини; шляхове обладнання та пристрої для залізниць або трамвайних колій та їх частини; механічне (у тому числі електромеханічне) сигналізаційне обладнання всіх видів	5 402,1	0,052	24,4
Група 87	Засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання	36 228,0	0,346	118,7
Група 88	Літальні апарати, космічні апарати та їх частини	23 152,3	0,221	55,3
Група 89	Судна, човни та інші плавучі засоби	5 926,9	0,057	97,3
Розділ XVIII	Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні, медичні або хірургічні; годинники всіх видів; музичні інструменти; їх частини та приладдя	38 889,4	0,372	60,9
Група 90	Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини та приладдя	37 467,5	0,358	58,9
Група 91	Годинники всіх видів та їх частини	1 237,4	0,012	537,5
Група 92	Музичні інструменти; їх частини та приладдя	184,5	0,002	242,8
Розділ XX	Різні промислові товари	60 291,1	0,576	67,7
Група 94	Меблі; постільні речі, матраци, матрацні основи, диванні подушки та аналогічні набивні речі меблів, світильники та освітлювальні прилади, в іншому місці не зазначені; світлові покажчики, табло та подібні вироби; збірні будівельні конструкції	38 035,4	0,363	71,9
Група 95	Іграшки, ігри та спортивний інвентар; їх частини та приладдя	20 740,6	0,198	77,2
Група 96	Різні готові вироби	1 515,1	0,014	16,4
Розділ XXI	Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат	176,7	0,002	22,6
Група 97	Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат	176,7	0,002	22,6
Розділ XXII	Інші товари	18 397,7	0,176	8,5
Група 98	Інші	18 397,7	0,176	8,5
УСЬОГО		10 463 689,1		68,3

ДОДАТОК 4

ГЕОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ЕКСПОРТУ М.КИЄВА, 2020

№	Країна	2020	
		Обсяг експорту, млн.\$	Частка у загальному обсязі, %
1	Китай	2 309,2	18,581
2	Індія	1 012,0	8,143
3	Нідерланди	759,1	6,108
4	Єгипет	571,6	4,599
5	Іспанія	506,0	4,072
6	Польща	432,3	3,479
7	Туреччина	407,3	3,277
8	Німеччина	366,3	2,947
9	Італія	340,1	2,737
10	Білорусь	307,1	2,471
11	Ірак	306,8	2,469
12	Індонезія	288,7	2,323
13	Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії	238,7	1,921
14	Іран	217,7	1,752
15	Марокко	184,6	1,485
16	Туніс	180,6	1,453
17	Республіка Корея	171,6	1,381
18	Франція	170,4	1,371
19	Ізраїль	167,5	1,348
20	Російська Федерація	161,7	1,301
21	Бангладеш	158,2	1,273
22	Республіка Молдова	153,8	1,238
23	Бельгія	143,7	1,156
24	Пакистан	142,4	1,146
25	Болгарія	133,6	1,075
26	Румунія	131,5	1,058
27	Саудівська Аравія	119,7	0,963
28	Лівія	111,0	0,893
29	Литва	107,7	0,867
30	США	105,9	0,852
31	Узбекистан	92,0	0,740
32	Ємен	90,4	0,727
33	Латвія	88,3	0,711
34	Ліван	84,1	0,677
35	Грузія	80,0	0,644
36	Азербайджан	77,9	0,627
37	Алжир	70,9	0,571
38	Об'єднані Арабські Емірати	69,7	0,561
39	Філіппіни	68,0	0,547
40	Чехія	66,8	0,538
41	В'єтнам	66,8	0,538
42	Таїланд	66,6	0,536
43	Португалія	66,5	0,535

№	Країна	2020	
		Обсяг експорту, млн.\$	Частка у загальному обсязі, %
44	Казахстан	63,7	0,513
45	Малайзія	58,9	0,474
46	Угорщина	55,6	0,447
47	Судан	54,3	0,437
48	Йорданія	45,7	0,368
49	Ефіопія	41,3	0,332
50	Мексика	37,7	0,303
51	Ірландія	32,9	0,265
52	Греція	31,3	0,252
53	Естонія	30,3	0,244
54	Катар	28,8	0,232
55	Швейцарія	23,5	0,189
56	Вірменія	23,0	0,185
57	Канада	20,9	0,168
58	Австрія	20,3	0,163
59	Мозамбік	17,7	0,142
60	Оман	17,5	0,141
61	Кенія	15,8	0,127
62	Словаччина	15,7	0,126
63	Данія	13,9	0,112
64	Непал	13,8	0,111
65	Туркменістан	13,0	0,105
66	Сенегал	12,7	0,102
67	Японія	12,6	0,101
68	Монголія	12,3	0,099
69	Мавританія	12,1	0,097
70	Австралія	11,5	0,093
71	Гана	11,0	0,089
72	Бразилія	10,8	0,087
73	Тайвань, Провінція Китаю	10,6	0,085
74	Сомалі	10,1	0,081
75	М'янма	9,7	0,078
76	Швеція	9,4	0,076
77	Джибуті	9,3	0,075
78	Киргизстан	9,2	0,074
79	Південна Африка	9,2	0,074
80	Гонконг	8,9	0,072
81	Об'єднана Республіка Танзанія	8,9	0,072
82	Сербія	8,8	0,071
83	Шрі-Ланка	8,8	0,071
84	Сінгапур	8,3	0,067
85	Нігерія	7,9	0,064
86	Держава Палестина	7,8	0,063
87	Кіпр	7,8	0,063
88	Албанія	7,6	0,061
89	Коста-Ріка	6,9	0,056

№	Країна	2020	
		Обсяг експорту, млн.\$	Частка у загальному обсязі, %
90	Словенія	6,9	0,056
91	Норвегія	6,2	0,050
92	Фінляндія	5,6	0,045
93	Малі	5,5	0,044
94	Гондурас	5,0	0,040
95	Таджикистан	5,0	0,040
96	Кувейт	4,6	0,037
97	Того	4,3	0,035
98	Сирійська Арабська Республіка	3,9	0,031
99	Еквадор	3,9	0,031
100	Перу	3,8	0,031
	Інші та невизначені країни	70,2	0,569
УСЬОГО		12 427,5	

ДОДАТОК 5

ГЕОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ЕКСПОРТУ М.КИЄВА, 2021

№	Країна	2021	
		Обсяг експорту, млн.\$	Частка у загальному обсязі, %
1	Китай	2 446,2	15,956
2	Індія	1 403,3	9,153
3	Нідерланди	853,1	5,564
4	Єгипет	636,9	4,154
5	Німеччина	635,1	4,143
6	Польща	616,5	4,021
7	Туреччина	613,8	4,004
8	Іспанія	578,5	3,774
9	Іран	471,3	3,074
10	Італія	435,3	2,839
11	Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії	360,7	2,353
12	Пакистан	336,3	2,194
13	Ірак	314,4	2,051
14	Франція	312,3	2,037
15	Індонезія	295,3	1,926
16	Білорусь	293,7	1,915
17	Марокко	250,9	1,637
18	Саудівська Аравія	212,2	1,384
19	Російська Федерація	206,2	1,345
20	Республіка Молдова	200,2	1,306
21	США	186,4	1,216
22	Бельгія	159,5	1,040
23	Румунія	151,8	0,990
24	Туніс	134,8	0,879
25	Лівія	125,4	0,818
26	Ізраїль	125,2	0,816
27	Литва	119,2	0,777
28	Ємен	118,9	0,776
29	Бангладеш	118,1	0,770
30	Латвія	111,3	0,726
31	Республіка Корея	110,7	0,722
32	Узбекистан	106,9	0,697
33	Португалія	104,9	0,684
34	Грузія	104,8	0,684
35	Ефіопія	101,5	0,662
36	Ліван	99,7	0,650
37	Йорданія	97,3	0,634
38	Болгарія	92,9	0,606
39	Об'єднані Арабські Емірати	86,9	0,567
40	Азербайджан	83,6	0,545
41	Чехія	70,7	0,461
42	Казахстан	66,1	0,431
43	Алжир	64,0	0,418
44	Угорщина	63,5	0,414
45	Судан	59,7	0,390
46	Малайзія	55,3	0,361

№	Країна	2021	
		Обсяг експорту, млн.\$	Частка у загальному обсязі, %
47	Мексика	52,9	0,345
48	Кенія	50,6	0,330
49	Нігерія	50,1	0,327
50	Катар	43,8	0,286
51	Джибуті	42,4	0,276
52	Греція	42,2	0,275
53	Словаччина	40,2	0,262
54	Таїланд	39,5	0,257
55	Оман	36,1	0,235
56	Канада	35,4	0,231
57	Естонія	34,0	0,222
58	Філіппіни	33,4	0,218
59	В'єтнам	31,4	0,205
60	Ірландія	30,5	0,199
61	Японія	29,4	0,192
62	Тайвань, Провінція Китаю	27,3	0,178
63	Швейцарія	27,0	0,176
64	Австрія	25,8	0,168
65	Аргентина	25,8	0,168
66	Вірменія	25,6	0,167
67	Данія	20,0	0,131
68	Бразилія	19,1	0,124
69	Австралія	17,9	0,117
70	Об'єднана Республіка Танзанія	14,8	0,097
71	Мавританія	13,5	0,088
72	Швеція	12,7	0,083
73	Сомалі	12,1	0,079
74	Киргизстан	12,0	0,078
75	Словенія	10,9	0,071
76	Мозамбік	10,8	0,070
77	М'янма	10,3	0,067
78	Бенін	10,1	0,066
79	Фінляндія	10,0	0,065
80	Гонконг	9,9	0,064
81	Кот-Д'Івуар	9,7	0,063
82	Сербія	9,5	0,062
83	Монголія	9,3	0,060
84	Сенегал	9,2	0,060
85	Норвегія	8,2	0,054
86	Південна Африка	7,5	0,049
87	Албанія	7,2	0,047
88	Гана	7,2	0,047
89	Кіпр	6,7	0,043
90	Малі	6,6	0,043
91	Непал	6,5	0,042
92	Демократична Республіка Конго	6,2	0,040
93	Коста-Ріка	5,9	0,039
94	Держава Палестина	5,9	0,038
95	Таджикистан	5,7	0,037

№	Країна	2021	
		Обсяг експорту, млн.\$	Частка у загальному обсязі, %
96	Туркменістан	5,7	0,037
97	Перу	5,5	0,036
98	Суринам	5,4	0,035
99	Хорватія	5,2	0,034
100	Колумбія	4,7	0,031
	Інші та невизначені країни	94,5	0,617
УСЬОГО		15 331,1	

ДОДАТОК 6

ГЕОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ЕКСПОРТУ М.КИЄВА, 2022

№	Країна	2022	
		Обсяг експорту, млн. \$	Частка у загальному обсязі, %
1	Китай	1 815,1	17,347
2	Індія	910,1	8,698
3	Нідерланди	614,7	5,875
4	Єгипет	460,8	4,404
5	Іспанія	413,3	3,950
6	Польща	394,3	3,768
7	Туреччина	381,8	3,649
8	Німеччина	368,6	3,523
9	Італія	293,7	2,807
10	Іран	244,7	2,339
11	Ірак	237,2	2,267
12	Білорусь	229,4	2,192
13	Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії	224,0	2,141
14	Індонезія	223,0	2,131
15	Франція	176,1	1,683
16	Пакистан	166,9	1,595
17	Марокко	164,4	1,571
18	Російська Федерація	139,6	1,334
19	Республіка Молдова	134,1	1,282
20	Саудівська Аравія	121,7	1,163
21	Туніс	119,3	1,140
22	Бельгія	115,6	1,105
23	Ізраїль	110,4	1,055
24	Румунія	107,9	1,031
25	США	107,3	1,025
26	Республіка Корея	105,3	1,006
27	Бангладеш	104,5	0,999
28	Лівія	90,2	0,862
29	Литва	86,6	0,828
30	Болгарія	85,2	0,814
31	Ємен	79,2	0,757
32	Латвія	75,6	0,722
33	Узбекистан	75,6	0,722
34	Ліван	70,0	0,669
35	Грузія	69,9	0,668
36	Португалія	63,8	0,610
37	Азербайджан	61,5	0,588
38	Об'єднані Арабські Емірати	59,5	0,569
39	Чехія	52,5	0,502
40	Алжир	51,3	0,490
41	Йорданія	50,9	0,486
42	Ефіопія	49,4	0,472

№	Країна	2022	
		Обсяг експорту, млн.\$	Частка у загальному обсязі, %
43	Казахстан	49,4	0,472
44	Угорщина	45,2	0,432
45	Малайзія	43,5	0,416
46	Судан	43,4	0,415
47	Таїланд	39,1	0,374
48	Філіппіни	36,3	0,347
49	В'єтнам	34,9	0,334
50	Мексика	34,2	0,327
51	Греція	27,8	0,266
52	Катар	27,3	0,261
53	Естонія	24,6	0,235
54	Ірландія	24,2	0,231
55	Кенія	21,6	0,206
56	Канада	20,6	0,197
57	Оман	19,3	0,184
58	Швейцарія	19,3	0,184
59	Словаччина	19,2	0,183
60	Вірменія	18,7	0,179
61	Австрія	17,4	0,166
62	Нігерія	15,2	0,145
63	Джибуті	15,1	0,144
64	Японія	14,8	0,141
65	Данія	12,8	0,122
66	Тайвань, Провінція Китаю	12,8	0,122
67	Бразилія	11,0	0,105
68	Австралія	10,8	0,103
69	Мозамбік	10,6	0,101
70	Мавританія	9,9	0,095
71	Об'єднана Республіка Танзанія	8,8	0,084
72	Сенегал	8,4	0,080
73	Сомалі	8,4	0,080
74	Швеція	8,4	0,080
75	Монголія	8,3	0,079
76	Киргизстан	8,2	0,078
77	М'янма	7,6	0,073
78	Непал	7,4	0,071
79	Гонконг	7,3	0,070
80	Сербія	7,0	0,067
81	Гана	6,9	0,066
82	Словенія	6,6	0,063
83	Південна Африка	6,4	0,061
84	Туркменістан	6,4	0,061
85	Аргентина	6,1	0,058
86	Албанія	5,7	0,054
87	Фінляндія	5,7	0,054

№	Країна	2022	
		Обсяг експорту, млн.\$	Частка у загальному обсязі, %
88	Кіпр	5,6	0,054
89	Норвегія	5,5	0,053
90	Держава Палестина	5,3	0,051
91	Коста-Ріка	5,0	0,048
92	Малі	4,6	0,044
93	Таджикистан	3,9	0,037
94	Перу	3,5	0,033
95	Кот-Д'Івуар	3,3	0,032
96	Хорватія	3,3	0,032
97	Сінгапур	3,2	0,031
98	Того	3,2	0,031
99	Суринам	3,1	0,030
100	Бенін	3,0	0,029
	Інші та невизначені країни	43,5	0,418
УСЬОГО		10 403,6	

ДОДАТОК 7

ГЕОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ОСНОВНИХ ТОВАРНИХ ГРУП М.КИЄВА, 2020

№	Країни	Обсяг експорту за основними товарами (групи), млн.\$										Усього
		10	15	23	12	72	84	85	31	30	27	
1	Китай	1 120,9	540,3	418,0	7,7	85,1	52,8	8,7	0,0	0,0	0,1	2 233,5
2	Індія	1,2	769,4	41,6	0,0	0,0	3,9	5,1	134,2	0,1	0,0	955,6
3	Нідерланди	166,7	371,0	34,0	72,0	80,0	4,4	3,9	0,0	0,0	0,4	732,2
4	Єгипет	483,7	56,4	11,0	4,4	0,0	1,1	0,5	0,0	0,0	0,0	557,1
5	Іспанія	229,5	231,8	19,0	0,5	0,0	3,9	0,2	2,9	0,1	0,1	488,0
6	Туреччина	155,6	36,0	65,2	52,1	0,0	1,6	0,7	11,8	0,3	7,2	330,5
7	Ірак	6,1	277,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	7,1	0,3	291,0
8	Італія	49,9	193,5	12,8	7,1	6,0	2,9	3,1	13,3	0,2	0,1	288,8
9	Індонезія	271,7	0,2	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	272,3
10	Німеччина	21,6	15,6	0,5	187,9	0,2	10,7	6,3	0,0	1,2	1,5	245,6
11	Польща	0,7	54,5	88,6	17,6	3,5	9,4	61,2	0,0	2,1	4,0	241,5
12	Велика Британія	46,1	90,5	8,6	65,8	0,9	6,2	1,2	0,0	0,7	1,3	221,3
13	Іран	196,8	20,3	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	217,3
14	Білорусь	6,1	1,2	34,5	86,0	7,5	14,3	8,0	0,0	14,4	29,1	201,0
15	Туніс	175,3	3,4	0,1	1,2	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	180,2
16	Марокко	123,7	6,3	33,0	0,0	0,0	0,6	0,1	3,4	0,0	0,0	167,0
17	Республіка Корея	149,0	6,2	1,0	0,1	0,0	3,1	1,2	0,0	0,0	0,0	160,5
18	Бангладеш	141,6	3,2	0,0	2,7	0,0	5,3	0,4	0,0	0,0	0,0	153,1
19	Франція	0,0	56,9	61,0	18,0	0,0	4,7	5,5	0,0	0,0	0,0	146,0
20	Ізраїль	83,1	5,9	14,6	17,2	0,0	1,0	1,4	1,4	11,6	0,4	136,7
21	Бельгія	37,5	0,0	0,0	96,0	0,0	1,2	0,3	0,0	0,0	0,1	135,1
22	Пакистан	114,5	0,1	0,0	0,0	0,0	19,7	0,7	0,0	0,0	0,0	135,0
23	Лівія	99,5	5,4	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,4	0,1	105,4
24	Болгарія	0,1	10,2	0,1	4,5	78,2	2,6	0,4	0,4	0,9	0,1	97,4
25	Республіка Молдова	1,7	6,2	2,5	0,6	6,1	9,7	41,9	0,0	12,5	2,8	83,9
26	Саудівська Аравія	43,9	30,9	5,7	0,0	0,0	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	80,9
27	Ємен	73,1	5,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	79,3
28	Ліван	50,0	21,0	0,0	7,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,3	0,0	78,5
29	Румунія	5,7	3,2	1,3	1,9	8,9	3,3	0,5	0,2	0,1	49,6	74,5
30	Узбекистан	0,0	3,8	0,0	0,0	0,0	3,6	0,9	0,0	65,7	0,1	74,2
31	Португалія	53,7	10,0	1,6	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,1	65,6
32	Алжир	54,3	7,6	0,0	0,0	0,0	1,0	0,5	1,7	0,0	0,0	65,1
33	Таїланд	48,4	9,0	5,5	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,0	63,2
34	Філіппіни	58,5	3,9	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	62,9
35	Литва	10,0	7,8	2,1	0,2	0,2	12,8	2,3	0,4	4,5	22,1	62,2
36	В'єтнам	50,1	2,5	0,6	0,0	0,0	1,1	1,3	0,0	2,7	0,1	58,4
37	Судан	21,3	32,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	53,7
38	Малайзія	28,0	22,6	1,3	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	52,1
39	Об'єднані Арабські Емірати	6,1	28,0	0,0	0,4	0,0	4,3	0,6	0,0	0,3	3,6	43,2
40	Російська Федерація	0,0	0,5	0,0	0,0	1,9	26,5	8,5	0,0	5,0	0,0	42,5
41	Угорщина	0,3	0,1	0,3	3,5	0,3	3,3	2,8	0,0	0,0	28,9	39,4
42	США	0,1	32,7	0,0	0,2	0,0	2,9	2,6	0,0	0,2	0,2	38,9
43	Грузія	0,0	3,3	6,0	0,1	9,1	3,7	3,3	0,0	11,6	1,2	38,3
44	Латвія	0,0	1,6	0,2	1,0	0,0	1,7	0,8	0,1	4,1	25,6	35,0
45	Чехія	0,0	1,1	0,6	0,3	0,1	10,1	21,3	0,0	0,1	0,1	33,6
46	Ефіопія	33,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	33,6
47	Ірландія	29,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,3	0,9	0,2	0,4	31,8
48	Казахстан	0,1	2,9	0,0	0,1	0,0	3,0	1,8	0,0	18,1	0,7	26,8
49	Азербайджан	0,3	3,8	0,7	0,1	0,1	3,3	3,7	0,0	12,5	0,8	25,2
50	Катар	7,0	4,6	11,5	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	23,3
51	Мексика	5,2	1,8	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	14,1	1,2	0,0	22,9
52	Греція	5,1	3,1	4,7	6,5	0,0	0,2	0,0	0,5	0,0	0,0	20,2

№	Країни	Обсяг експорту за основними товарами (групи), млн. \$										Усього
		10	15	23	12	72	84	85	31	30	27	
53	Оман	4,7	12,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,1
54	Естонія	0,0	5,1	0,0	0,0	0,4	6,2	1,4	0,0	0,2	3,3	16,6
55	Йорданія	10,7	4,3	0,3	0,1	0,0	0,6	0,2	0,0	0,0	0,0	16,1
56	Мозамбік	15,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,6
57	Кенія	13,0	1,9	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	0,0	15,2
58	Непал	1,2	12,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,7
59	Мавританія	6,9	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,5	0,0	0,0	12,1
60	Сенегал	0,0	7,7	0,0	0,4	0,0	0,1	0,0	3,7	0,0	0,0	11,9
61	Бразилія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	9,6	0,0	9,8
62	Австрія	0,0	4,0	0,0	1,4	0,6	3,0	0,1	0,0	0,0	0,5	9,6
63	Сомалі	8,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,1	0,0	9,5
64	М'янма	6,3	1,2	0,2	0,0	0,0	0,6	0,9	0,0	0,0	0,0	9,2
65	Об'єднана Республіка Танзанія	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,1	0,0	0,0	8,8
66	Гана	0,0	3,5	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	4,9	0,0	0,0	8,4
67	Швейцарія	3,1	3,5	0,0	0,5	0,0	0,5	0,3	0,0	0,0	0,6	8,4
68	Киргизстан	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	7,3	0,0	7,6
69	Шрі-Ланка	7,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,6
70	Австралія	0,0	3,9	0,0	0,0	0,0	1,8	0,4	0,7	0,7	0,0	7,5
71	Джибуті	2,2	5,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,4
72	Кіпр	3,9	0,7	2,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,5	7,1
73	Південна Африка	5,9	0,0	0,0	0,2	0,0	0,3	0,7	0,0	0,0	0,0	7,1
74	Албанія	1,8	3,8	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,7	0,0	0,0	7,0
75	Туркменістан	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	1,6	0,7	0,0	2,8	0,0	6,5
76	Словаччина	0,0	1,3	0,0	0,1	0,0	2,1	0,7	0,0	0,9	1,0	6,0
77	Коста-Ріка	0,0	5,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,8
78	Вірменія	0,0	0,8	0,0	0,0	0,8	1,7	1,2	0,0	1,1	0,0	5,6
79	Гондурас	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	0,0	0,0	5,0
80	Держава Палестина	0,0	4,8	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	4,9
81	Данія	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	4,5	0,2	0,0	0,0	0,0	4,9
82	Норвегія	0,0	0,4	2,4	0,0	0,0	2,0	0,1	0,0	0,0	0,0	4,8
83	Сирійська Арабська Республіка	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9
84	Японія	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0	1,4	0,2	0,0	0,0	0,0	3,9
85	Еквадор	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9
86	Кувейт	1,8	1,7	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8
87	Реюньон	0,0	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	3,4
88	Швеція	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	1,2	0,9	0,0	0,6	0,0	3,4
89	Гонконг	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	3,0	0,0	0,0	0,0	3,3
90	Перу	0,0	3,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	3,3
91	Суринам	0,0	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,7
92	Канада	0,0	1,6	0,0	0,1	0,0	0,6	0,2	0,0	0,0	0,1	2,5
93	Монголія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	1,5	0,0	0,5	0,0	2,2
94	Хорватія	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,7	1,0	0,0	0,0	0,0	2,1
95	Сербія	0,0	0,4	0,1	0,8	0,2	0,2	0,1	0,0	0,2	0,1	2,1
96	Таджикистан	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	1,6	0,0	1,9
97	Нова Зеландія	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7
98	Кот-Д'Івуар	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5
99	Екваторіальна Гвінея	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	0,2	0,0	0,0	0,0	1,3
100	Тайвань, Провінція Китаю	0,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
	Інші та невизначені країни	0,5	12,1	0,1	0,4	0,0	4,1	2,7	0,1	1,2	1,1	22,2
	УСЬОГО	4 368,7	3 120,5	894,0	667,7	290,0	279,8	220,2	213,0	205,9	188,1	10 448,0

ДОДАТОК 8

ГЕОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ОСНОВНИХ ТОВАРНИХ ГРУП М.КИЄВА, 2021

№	Країни	Обсяг експорту за основними товарами, млн. \$										Усього
		10	15	12	23	31	85	72	84	44	30	
1	Китай	1 231,2	454,4	8,7	497,6	0,0	5,3	117,8	13,2	22,7	0,0	2 350,9
2	Індія	0,2	1 086,8	4,2	16,6	197,4	7,1	0,0	4,8	6,9	0,0	1 323,8
3	Нідерланди	230,0	445,2	63,2	47,8	2,7	5,9	20,7	4,7	5,4	0,0	825,7
4	Єгипет	572,5	38,8	5,7	6,5	0,1	0,2	0,0	0,5	0,0	0,0	624,4
5	Іспанія	229,2	286,1	0,5	15,6	17,8	0,9	0,0	4,9	2,1	0,0	557,1
6	Туреччина	345,7	35,2	38,7	63,3	7,5	1,2	16,9	3,9	4,2	0,1	516,9
7	Німеччина	20,2	4,4	419,3	7,2	0,0	7,5	0,2	13,1	18,6	0,4	490,9
8	Іран	391,9	78,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	470,3
9	Польща	3,7	69,0	39,3	123,7	0,1	79,6	21,3	16,9	25,4	2,6	381,6
10	Італія	65,6	230,3	12,6	6,6	22,3	2,3	29,9	3,7	7,7	0,3	381,4
11	Велика Британія	57,8	138,7	106,1	14,1	0,0	0,9	6,8	9,7	3,7	0,2	337,9
12	Пакистан	177,9	0,0	101,7	0,0	0,0	2,9	0,2	27,8	1,3	0,0	311,6
13	Ірак	28,5	255,9	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	0,3	0,5	10,4	297,1
14	Індонезія	287,5	0,1	0,1	0,0	0,0	1,3	0,0	0,1	0,0	0,0	289,1
15	Франція	0,3	88,5	92,7	39,7	31,0	12,2	0,0	7,7	13,6	0,0	285,6
16	Білорусь	2,9	3,2	85,4	37,4	0,0	14,4	10,6	11,8	11,5	15,7	192,8
17	Марокко	137,3	1,9	0,1	39,3	0,0	7,6	0,0	0,4	0,1	0,0	186,5
18	Саудівська Аравія	67,5	77,7	0,0	4,1	0,0	3,3	0,0	0,8	3,7	0,0	157,1
19	Бельгія	33,4	0,0	109,8	0,0	0,0	0,5	2,9	2,5	1,8	0,0	150,8
20	Туніс	134,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	134,8
21	Лівія	110,0	8,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,7	119,3
22	Бангладеш	104,7	3,4	6,1	0,0	0,0	0,5	0,0	0,7	0,0	0,0	115,4
23	Республіка Молдова	1,0	8,0	0,7	2,5	0,5	48,1	13,8	11,8	3,5	19,4	109,3
24	Ємен	93,2	13,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	107,5
25	Португалія	41,1	12,9	44,4	0,0	3,5	0,1	0,0	0,4	1,6	0,2	104,2
26	Ізраїль	65,3	11,1	0,1	16,8	0,0	2,0	0,0	1,6	5,6	0,1	102,7
27	Ліван	70,4	25,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,0	97,0
28	Ефіопія	93,6	0,3	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,4	0,0	0,0	95,3
29	Республіка Корея	69,6	8,9	0,0	1,2	0,4	1,4	0,0	0,9	2,5	0,2	85,1
30	Узбекистан	0,0	4,9	0,0	0,0	0,1	1,5	1,0	2,7	0,4	71,1	81,6
31	США	0,8	30,7	1,1	0,0	0,0	28,6	0,0	2,4	2,6	0,8	67,0
32	Об'єднані Арабські Емірати	6,5	47,8	1,2	0,0	0,0	2,0	0,0	3,1	2,3	0,4	63,2
33	Судан	11,3	46,9	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	58,3
34	Алжир	52,1	0,8	0,2	0,0	0,0	0,6	0,0	2,3	0,0	0,0	56,0
35	Румунія	1,1	3,5	0,2	0,0	4,1	1,9	28,8	3,2	11,8	0,0	54,7
36	Російська Федерація	0,0	0,6	0,0	0,0	0,1	13,2	1,5	28,5	5,8	2,7	52,5
37	Малайзія	4,4	47,3	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	52,3
38	Грузія	0,0	4,7	1,8	2,3	0,0	5,7	8,9	11,0	0,2	16,7	51,3
39	Кенія	46,0	3,3	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,3	0,0	0,2	50,0
40	Йорданія	26,5	19,8	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,9	0,2	0,0	47,7
41	Болгарія	0,3	1,6	7,5	0,0	21,8	0,6	0,6	2,4	7,5	2,7	44,9
42	Литва	1,9	12,5	0,1	6,8	0,2	4,9	0,7	6,0	6,1	4,3	43,5
43	Чехія	0,3	0,9	0,2	0,8	0,0	16,5	0,3	7,9	14,5	0,1	41,4
44	Джибуті	28,2	8,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	36,9
45	Мексика	13,6	1,2	0,0	0,0	8,0	0,0	0,0	0,8	0,0	12,7	36,3
46	Нігерія	34,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	0,2	0,0	0,0	35,7
47	Таїланд	26,8	6,7	0,0	0,7	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,4	34,9
48	Оман	21,7	12,7	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	34,8
49	Азербайджан	0,3	5,4	5,5	0,0	0,0	2,8	2,3	2,8	2,4	12,7	34,0
50	Казахстан	0,2	0,1	0,1	0,4	0,2	3,5	0,0	5,1	2,8	20,5	33,0
51	Греція	3,5	7,8	8,2	7,3	0,0	0,7	0,0	0,5	2,7	0,0	30,6
52	Філіппіни	21,7	4,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,2	1,6	0,3	28,5
53	Ірландія	22,6	0,0	0,0	2,5	1,8	0,5	0,0	1,0	0,1	0,0	28,5
54	В'єтнам	20,5	0,0	0,0	2,0	0,0	0,7	0,0	0,1	1,0	1,6	25,9

№	Країни	Обсяг експорту за основними товарами, млн.\$										Усього
		10	15	12	23	31	85	72	84	44	30	
55	Аргентина	0,0	0,0	0,0	0,0	23,7	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	24,9
56	Естонія	0,0	6,3	0,0	0,1	0,2	2,5	0,3	3,7	10,1	0,1	23,2
57	Словаччина	0,1	9,1	0,1	0,0	0,0	1,3	0,0	2,4	5,4	1,5	19,8
58	Тайвань, Провінція Китаю	15,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,7	0,0	19,8
59	Угорщина	1,5	0,8	2,2	0,2	0,2	1,7	1,5	6,3	4,8	0,1	19,2
60	Японія	13,7	0,2	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	2,4	1,4	0,0	18,0
61	Бразилія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	17,7	17,8
62	Латвія	0,0	2,1	1,4	3,2	0,1	0,6	0,2	1,5	2,8	3,5	15,5
63	Австрія	0,6	4,0	1,7	0,4	0,0	0,3	1,2	3,5	3,3	0,1	15,1
64	Об'єднана Республіка Танзанія	14,1	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	14,7
65	Катар	0,1	5,0	0,0	6,8	0,0	0,1	0,0	0,5	1,7	0,0	14,1
66	Австралія	0,0	7,2	0,0	0,0	1,7	0,6	0,0	3,3	0,1	0,6	13,4
67	Мавританія	12,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,3
68	Сомалі	9,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,5	0,0	0,2	11,8
69	Мозамбік	4,5	0,0	0,0	0,0	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	10,6
70	М'янма	7,0	2,2	0,0	0,4	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	9,7
71	Бенін	0,0	0,8	0,0	0,0	8,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,6
72	Данія	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	1,5	0,0	6,7	0,5	0,0	9,4
73	Вірменія	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	3,0	0,2	2,2	0,2	1,7	8,4
74	Кот-Д'Івуар	3,9	4,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,2
75	Киргизстан	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,4	0,2	7,1	7,8
76	Сенегал	0,0	6,9	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,2
77	Непал	0,0	0,1	6,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	6,4
78	Норвегія	0,4	0,8	0,0	2,1	0,0	0,4	0,0	2,7	0,0	0,0	6,4
79	Албанія	1,3	4,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	6,3
80	Швейцарія	0,9	3,8	0,1	0,2	0,0	0,1	0,0	0,3	0,3	0,4	6,1
81	Швеція	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,4	3,0	1,7	0,2	0,0	5,9
82	Суринам	0,0	5,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,4
83	Південна Африка	0,6	0,1	0,1	0,0	1,2	2,8	0,0	0,2	0,0	0,0	4,9
84	Канада	0,0	1,4	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	2,3	0,6	0,0	4,7
85	Коста-Ріка	0,0	4,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,7
86	Перу	0,0	3,8	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,6	0,0	0,0	4,7
87	Словенія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,4	2,8	1,2	4,6
88	Малі	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	2,2	0,0	0,0	4,5
89	Фінляндія	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	1,8	2,4	0,0	4,4
90	Гонконг	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	0,0	0,4	0,0	0,0	4,4
91	Мадагаскар	4,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3
92	Сербія	0,2	0,5	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,4	2,6	0,1	4,3
93	Держава Палестина	0,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	4,2
94	Хорватія	0,2	0,0	0,0	0,8	0,0	2,2	0,0	0,5	0,5	0,0	4,2
95	Камерун	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,2
96	Гана	0,0	3,7	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8
97	Демократична Республіка Конго	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	2,8	0,0	0,0	3,7
98	Кіпр	2,0	0,7	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	3,7
99	Уганда	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	3,3
100	Колумбія	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	1,1	3,0
	Інші та невизначені країни	9,9	12,1	0,6	0,0	2,0	2,0	0,0	5,9	2,8	3,8	39,1
	УСЬОГО	5 124,6	3 757,1	1 180,5	979,7	363,3	322,0	291,7	280,5	251,2	237,6	12 788,3

ДОДАТОК 9

ГЕОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ОСНОВНИХ ТОВАРНИХ ГРУП М.КИЄВА, 2022

№	Країни	Обсяг експорту за основними товарами, млн.₴										Усього
		10	15	12	23	84	27	85	72	30	44	
1	Польща	249,9	311,8	135,1	127,7	31,2	50,4	30,0	55,2	3,3	33,4	1 027,9
2	Румунія	484,7	169,8	198,7	16,9	6,0	34,5	10,4	10,5	0,5	13,4	945,2
3	Туреччина	339,7	263,1	145,5	28,3	18,5	3,3	0,9	16,7	0,4	4,0	820,3
4	Китай	431,0	140,0	4,2	169,4	19,8	0,0	0,3	2,6	0,0	1,4	768,7
5	Іспанія	383,4	103,6	9,6	4,8	1,3	1,7	0,8	3,8	0,0	3,4	512,4
6	Угорщина	155,9	42,8	75,9	29,8	6,1	25,6	73,4	0,6	0,1	8,8	419,0
7	Італія	158,0	126,5	24,5	12,4	5,0	0,1	0,6	13,6	0,3	12,6	353,6
8	Нідерланди	131,0	154,4	30,1	13,9	7,1	0,0	3,6	3,8	0,0	7,6	351,7
9	Індія	0,0	305,1	0,1	9,2	8,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,7	323,5
10	Болгарія	3,8	114,7	123,0	6,8	3,9	0,1	0,5	20,4	2,3	2,3	277,7
11	Німеччина	52,3	27,3	85,9	2,0	28,9	1,1	36,4	3,4	0,5	18,7	256,6
12	Єгипет	209,1	12,0	9,5	6,0	0,3	0,8	0,1	3,9	1,6	0,2	243,5
13	Словаччина	45,0	10,0	23,9	0,3	4,1	68,8	9,4	0,9	0,4	4,0	166,9
14	Франція	3,7	66,8	32,5	17,3	2,7	0,1	1,3	1,0	0,1	4,7	130,1
15	Литва	22,7	38,1	4,0	12,6	7,2	7,3	1,5	1,9	16,8	7,1	119,1
16	Республіка Молдова	8,0	22,7	21,6	10,5	9,3	14,5	3,6	3,1	10,7	6,3	110,2
17	Ірак	1,2	78,0	0,7	0,4	0,4	0,4	0,1	1,8	9,4	0,2	92,6
18	Бельгія	23,0	4,6	38,9	0,0	2,5	16,3	0,3	1,1	0,0	4,0	90,5
19	Ізраїль	65,0	12,0	1,1	4,8	1,2	0,1	0,1	1,3	0,2	1,6	87,4
20	Лівія	71,3	10,9	0,0	0,1	0,0	0,6	0,0	1,3	0,4	0,0	84,6
21	Велика Британія	15,9	23,4	20,9	7,7	4,7	0,1	5,5	1,5	0,9	1,2	81,8
22	Республіка Корея	73,9	2,8	0,0	1,8	0,3	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	79,0
23	Іран	63,1	10,8	0,0	0,0	3,5	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	78,1
24	Ліван	59,4	11,3	3,6	0,2	0,0	0,3	0,0	0,6	0,1	0,0	75,6
25	Алжир	70,4	3,1	0,2	0,0	0,3	0,0	0,1	0,9	0,0	0,0	74,9
26	Чехія	3,6	13,5	9,6	1,1	6,0	6,9	17,6	1,7	0,9	7,0	67,8
27	Туніс	53,6	9,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0	64,6
28	Узбекистан	0,2	0,4	0,3	1,8	5,0	0,1	0,5	1,1	38,5	0,0	47,9
29	Австрія	11,0	10,2	9,3	1,1	1,7	1,0	2,1	0,1	0,0	10,3	46,8
30	Саудівська Аравія	20,1	16,7	0,1	1,8	0,6	0,1	0,2	1,5	3,5	0,2	44,7
31	Малайзія	0,5	42,1	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	43,5
32	США	0,0	23,3	0,6	0,4	3,9	0,5	0,9	11,6	0,3	1,5	43,0
33	Пакистан	33,8	0,0	8,7	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	42,9
34	Казахстан	0,5	2,4	0,3	0,0	12,2	0,1	1,5	0,1	23,9	0,1	41,1
35	Греція	23,5	2,4	7,7	1,7	0,4	0,0	0,1	1,4	0,1	0,8	38,1
36	Ємен	34,2	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	35,6
37	Об'єднані Арабські Емірати	0,6	29,5	1,5	0,3	1,0	0,4	0,3	1,0	0,1	0,5	35,2
38	Португалія	30,5	0,1	2,2	0,0	0,1	0,0	0,7	0,7	0,0	0,4	34,7
39	Грузія	1,0	2,4	2,9	6,2	3,6	0,3	0,9	0,7	13,5	0,1	31,6
40	Білорусь	2,1	0,1	4,8	10,1	2,7	0,3	0,6	1,0	3,5	0,1	25,4
41	Швейцарія	8,5	10,1	1,9	1,2	0,3	0,0	0,1	0,0	0,2	0,4	22,8
42	Російська Федерація	0,0	0,1	0,0	0,0	13,2	1,0	1,0	5,6	1,2	0,3	22,4
43	Латвія	1,9	3,5	5,8	1,2	1,8	0,0	0,6	0,1	3,7	1,8	20,4
44	Азербайджан	0,0	1,1	1,0	0,8	2,5	0,2	0,7	0,3	10,6	0,2	17,4
45	Естонія	3,4	1,6	1,5	0,7	1,0	2,2	1,2	0,3	0,5	2,1	14,5
46	В'єтнам	9,2	0,4	0,0	1,5	0,1	0,4	0,1	0,0	1,6	0,4	13,7
47	Канада	0,0	6,0	0,2	0,2	0,4	0,0	0,1	1,6	0,1	0,2	8,7
48	Данія	0,1	0,3	0,3	0,1	4,1	1,0	0,2	0,8	0,0	1,7	8,5
49	Сербія	0,6	0,3	0,6	0,3	0,7	0,0	0,3	0,6	0,1	0,9	4,5
50	Японія	0,1	0,5	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	1,8
	Інші та невизначені країни	192,6	107,1	16,0	17,6	17,5	2,8	2,9	17,4	23,8	5,8	403,3
	УСЬОГО	3 552,6	2 350,0	1 065,1	532,0	251,6	243,3	211,6	198,8	175,3	171,6	8 751,7

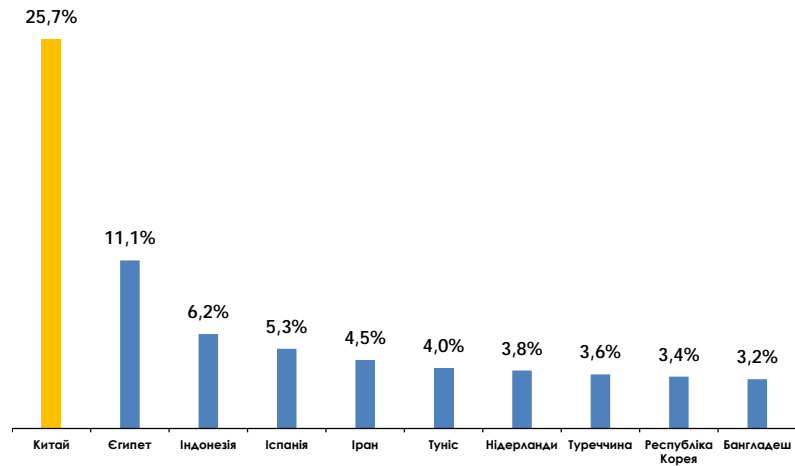
ДОДАТОК 11

ДЕТАЛІЗОВАНА ГЕОГРАФІЯ ЕКСПОРТУ ТОВАРІВ, 2020

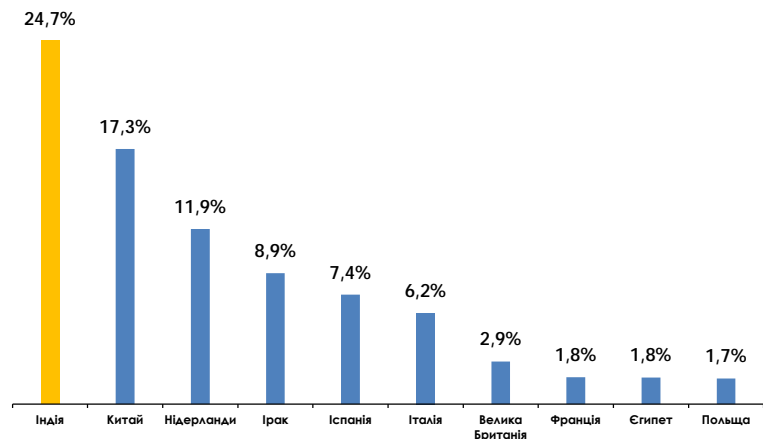
Зернові культури

№	Країни	10, млн..\$
1	Китай	1 120,9
2	Єгипет	483,7
3	Індонезія	271,7
4	Іспанія	229,5
5	Іран	196,8
6	Туніс	175,3
7	Нідерланди	166,7
8	Туреччина	155,6
9	Республіка Корея	149,0
10	Бангладеш	141,6
11	Інші	1 277,9
УСЬОГО		4 368,7

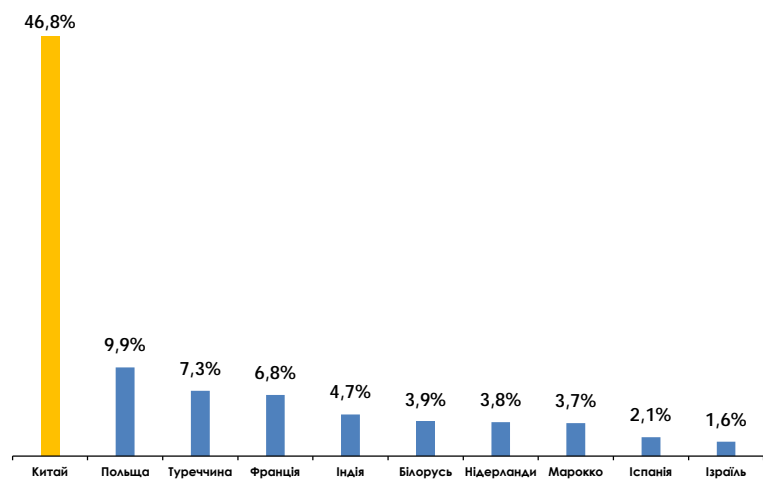
Жири та олії

№	Країни	15, млн..\$
1	Індія	769,4
2	Китай	540,3
3	Нідерланди	371,0
4	Ірак	277,1
5	Іспанія	231,8
6	Італія	193,5
7	Велика Британія	90,5
8	Франція	56,9
9	Єгипет	56,4
10	Польща	54,5
11	Інші	479,2
УСЬОГО		3 120,5

Залишки харчової промисловості

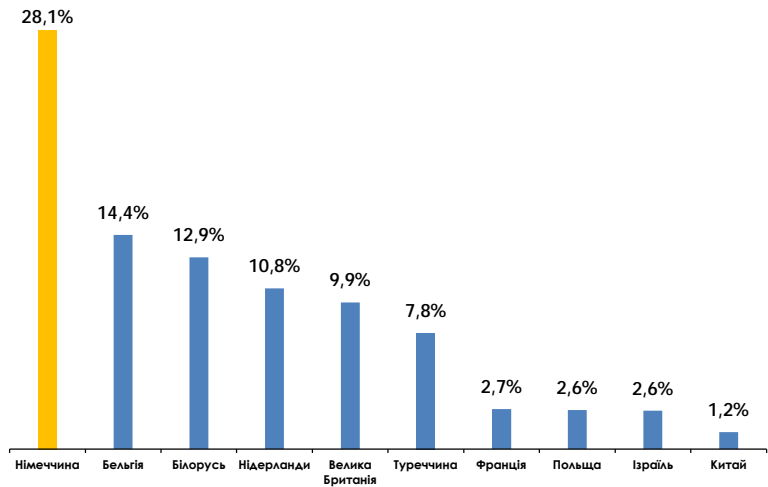
№	Країни	23, млн..\$
1	Китай	418,0
2	Польща	88,6
3	Туреччина	65,2
4	Франція	61,0
5	Індія	41,6
6	Білорусь	34,5
7	Нідерланди	34,0
8	Марокко	33,0
9	Іспанія	19,0
10	Ізраїль	14,6
11	Інші	84,6
УСЬОГО		894,0

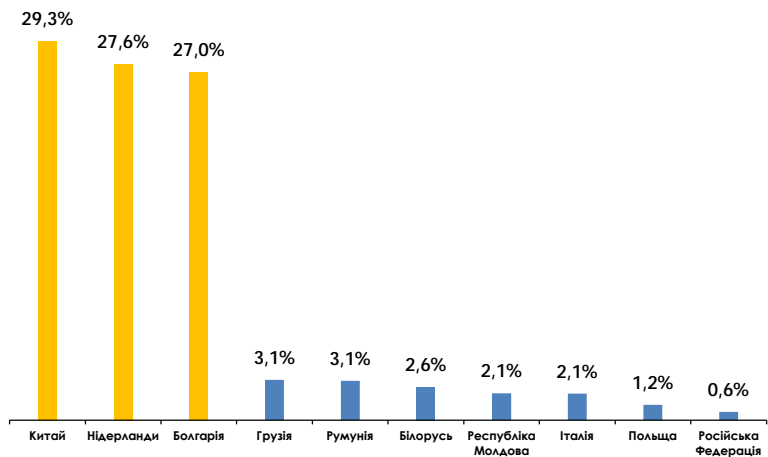
Насіння і плоди олійних рослин

№	Країни	12, млн. \$
1	Німеччина	187,9
2	Бельгія	96,0
3	Білорусь	86,0
4	Нідерланди	72,0
5	Велика Британія	65,8
6	Туреччина	52,1
7	Франція	18,0
8	Польща	17,6
9	Ізраїль	17,2
10	Китай	7,7
11	Інші	47,5
УСЬОГО		667,7

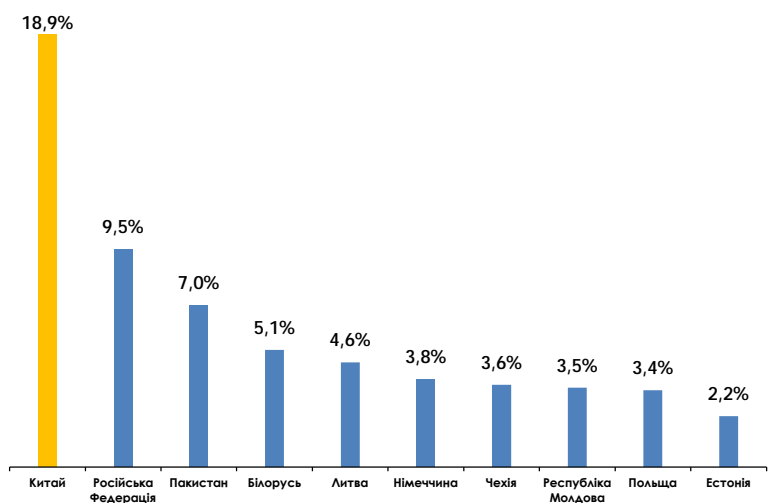
Чорні метали

№	Країни	72, млн. \$
1	Китай	85,1
2	Нідерланди	80,0
3	Болгарія	78,2
4	Грузія	9,1
5	Румунія	8,9
6	Білорусь	7,5
7	Республіка Молдова	6,1
8	Італія	6,0
9	Польща	3,5
10	Російська Федерація	1,9
11	Інші	3,9
УСЬОГО		290,0

Котли, машини, обладнання

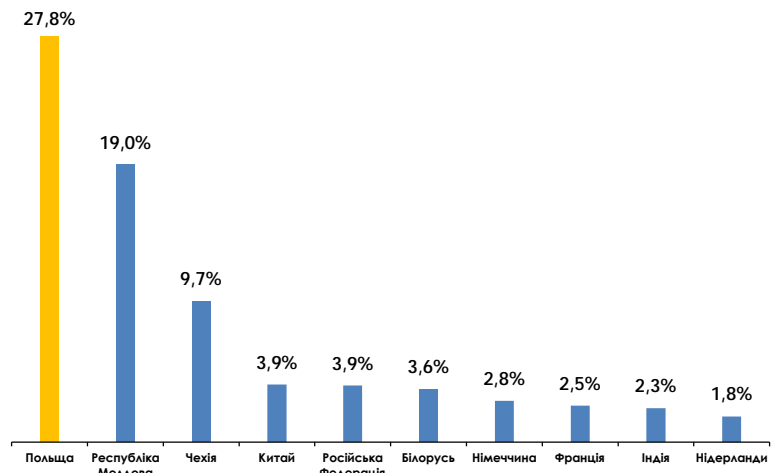
№	Країни	84, млн. \$
1	Китай	52,8
2	Російська Федерація	26,5
3	Пакистан	19,7
4	Білорусь	14,3
5	Литва	12,8
6	Німеччина	10,7
7	Чехія	10,1
8	Республіка Молдова	9,7
9	Польща	9,4
10	Естонія	6,2
11	Інші	107,6
УСЬОГО		279,8

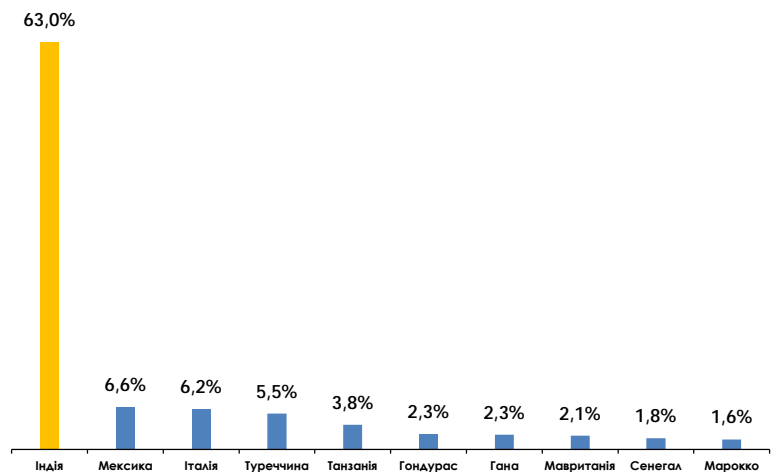
Електричні машини, обладнання

№	Країни	85, млн. \$
1	Польща	61,2
2	Республіка Молдова	41,9
3	Чехія	21,3
4	Китай	8,7
5	Російська Федерація	8,5
6	Білорусь	8,0
7	Німеччина	6,3
8	Франція	5,5
9	Індія	5,1
10	Нідерланди	3,9
	Інші	49,9
УСЬОГО		220,2

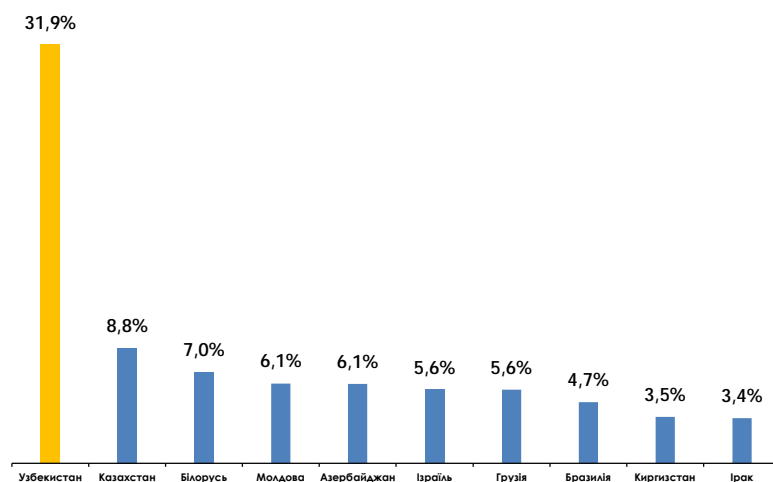
Добрива

№	Країни	31, млн. \$
1	Індія	134,2
2	Мексика	14,1
3	Італія	13,3
4	Туреччина	11,8
5	Танзанія	8,1
6	Гондурас	5,0
7	Гана	4,9
8	Мавританія	4,5
9	Сенегал	3,7
10	Марокко	3,4
	Інші	10,0
УСЬОГО		213,0

Фармацевтична продукція

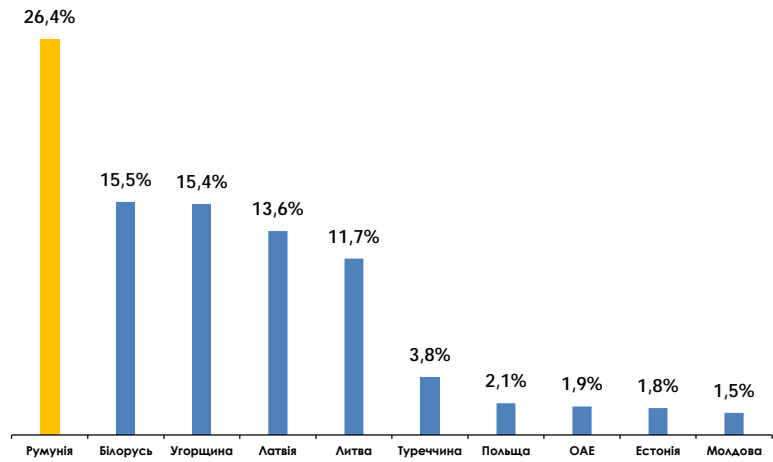
№	Країни	30, млн. \$
1	Узбекистан	65,7
2	Казахстан	18,1
3	Білорусь	14,4
4	Республіка Молдова	12,5
5	Азербайджан	12,5
6	Ізраїль	11,6
7	Грузія	11,6
8	Бразилія	9,6
9	Киргизстан	7,3
10	Ірак	7,1
	Інші	35,6
УСЬОГО		205,9

Палива мінеральні

№	Країни	27, млн. \$
1	Румунія	49,6
2	Білорусь	29,1
3	Угорщина	28,9
4	Латвія	25,6
5	Литва	22,1
6	Туреччина	7,2
7	Польща	4,0
8	ОАЕ	3,6
9	Естонія	3,3
10	Молдова	2,8
	Інші	12,0
Усього		188,1

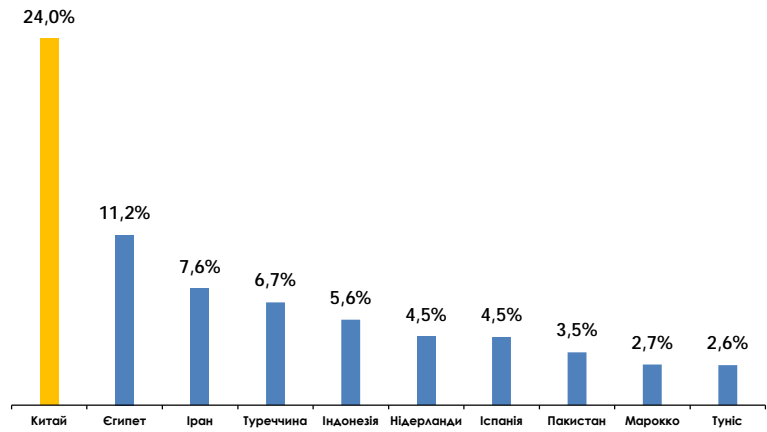
ДОДАТОК 12

ДЕТАЛІЗОВАНА ГЕОГРАФІЯ ЕКСПОРТУ ТОВАРІВ, 2021

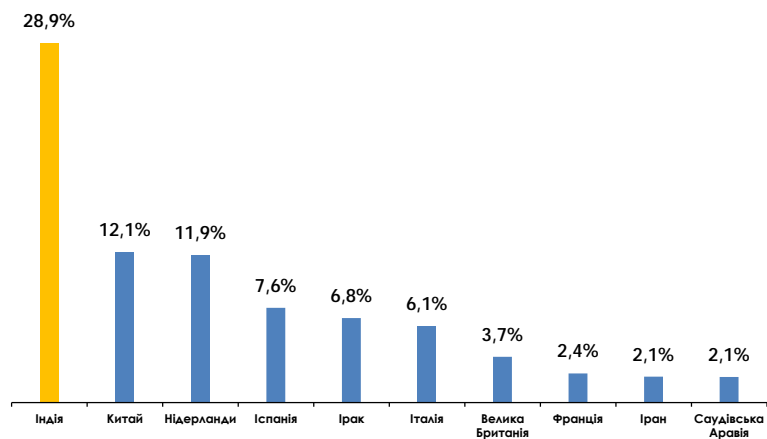
Зернові культури

№	Країни	10, млн.\$
1	Китай	1 231,2
2	Єгипет	572,5
3	Іран	391,9
4	Туреччина	345,7
5	Індонезія	287,5
6	Нідерланди	230,0
7	Іспанія	229,2
8	Пакистан	177,9
9	Марокко	137,3
10	Туніс	134,7
11	Інші	1 386,8
УСЬОГО		5 124,6

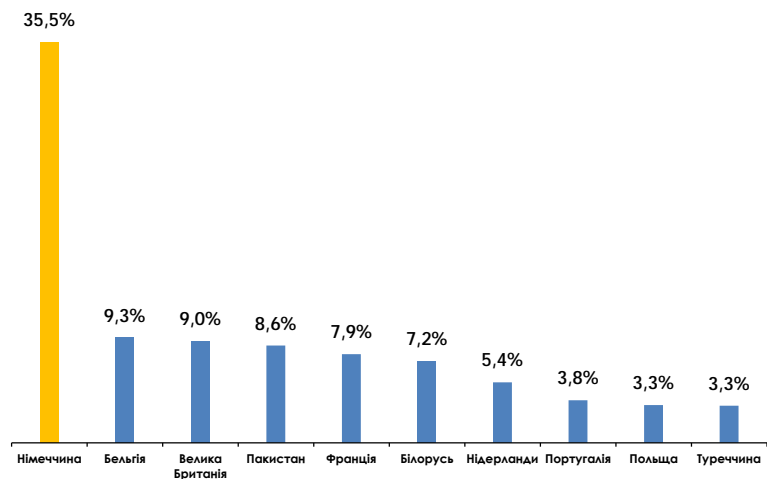
Жири та олії

№	Країни	15, млн.\$
1	Індія	1 086,76
2	Китай	454,38
3	Нідерланди	445,24
4	Іспанія	286,09
5	Ірак	255,85
6	Італія	230,29
7	Велика Британія	138,66
8	Франція	88,45
9	Іран	78,24
10	Саудівська Аравія	77,66
11	Інші	615,49
УСЬОГО		3 757,11

Насіння і плоди
олійних рослин

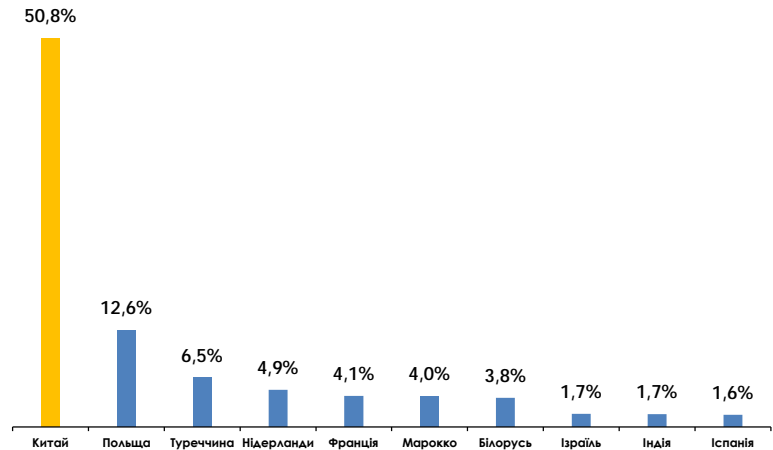
№	Країни	12, млн.\$
1	Німеччина	419,3
2	Бельгія	109,8
3	Велика Британія	106,1
4	Пакистан	101,7
5	Франція	92,7
6	Білорусь	85,4
7	Нідерланди	63,2
8	Португалія	44,4
9	Польща	39,3
10	Туреччина	38,7
11	Інші	79,9
УСЬОГО		1 180,5

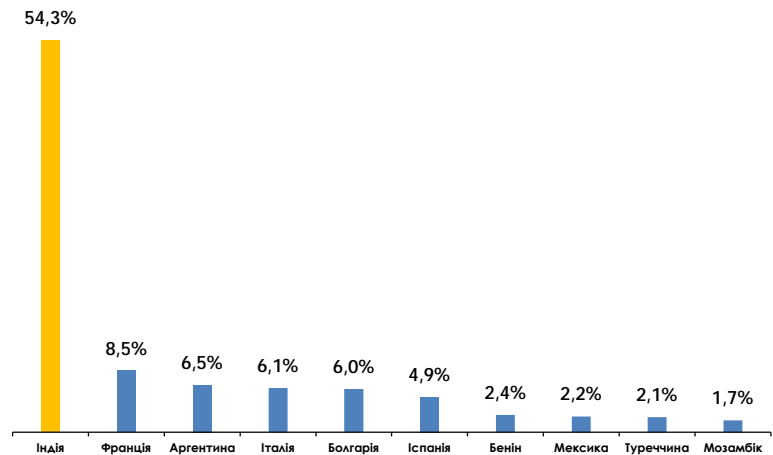
Залишки харчової промисловості

№	Країни	23, млн.\$
1	Китай	497,6
2	Польща	123,7
3	Туреччина	63,3
4	Нідерланди	47,8
5	Франція	39,7
6	Марокко	39,3
7	Білорусь	37,4
8	Ізраїль	16,8
9	Індія	16,6
10	Іспанія	15,6
11	Інші	81,8
УСЬОГО		979,7

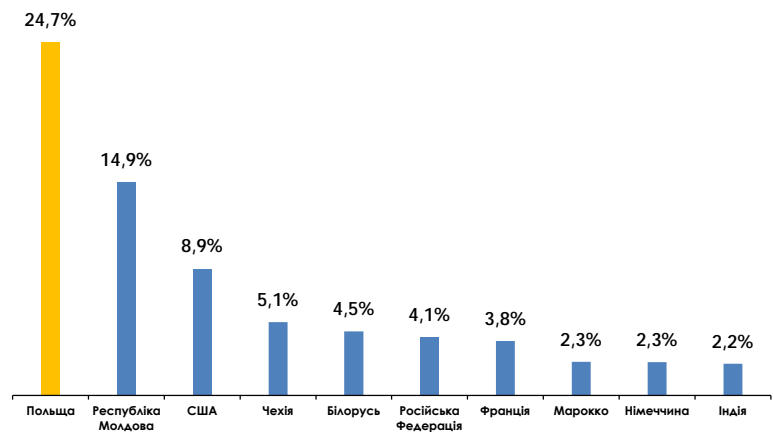
Добрива

№	Країни	31, млн.\$
1	Індія	197,4
2	Франція	31,0
3	Аргентина	23,7
4	Італія	22,3
5	Болгарія	21,8
6	Іспанія	17,8
7	Бенін	8,8
8	Мексика	8,0
9	Туреччина	7,5
10	Мозамбік	6,0
11	Інші	19,1
УСЬОГО		363,3

Електричні машини, обладнання

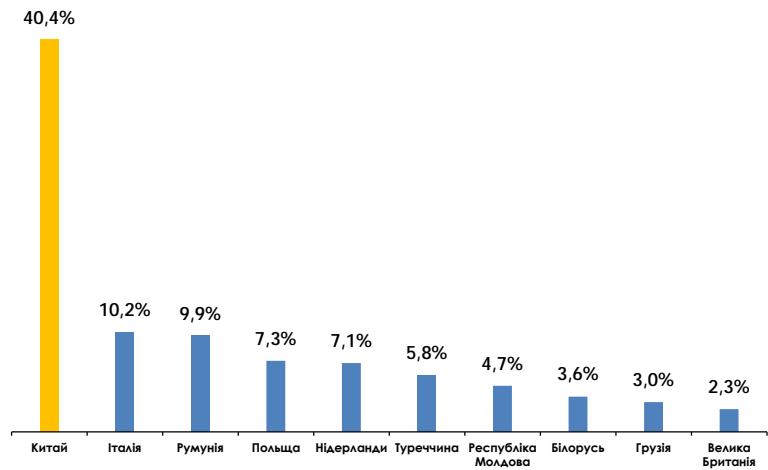
№	Країни	85, млн.\$
1	Польща	79,6
2	Республіка Молдова	48,1
3	США	28,6
4	Чехія	16,5
5	Білорусь	14,4
6	Російська Федерація	13,2
7	Франція	12,2
8	Марокко	7,6
9	Німеччина	7,5
10	Індія	7,1
11	Інші	87,2
УСЬОГО		322,0

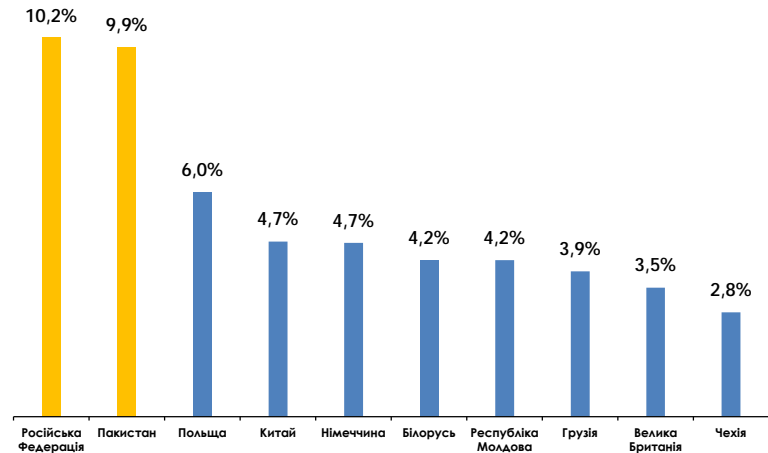
Чорні метали

№	Країни	72, млн.\$
1	Китай	117,8
2	Італія	29,9
3	Румунія	28,8
4	Польща	21,3
5	Нідерланди	20,7
6	Туреччина	16,9
7	Республіка Молдова	13,8
8	Білорусь	10,6
9	Грузія	8,9
10	Велика Британія	6,8
11	Інші	16,3
УСЬОГО		291,7

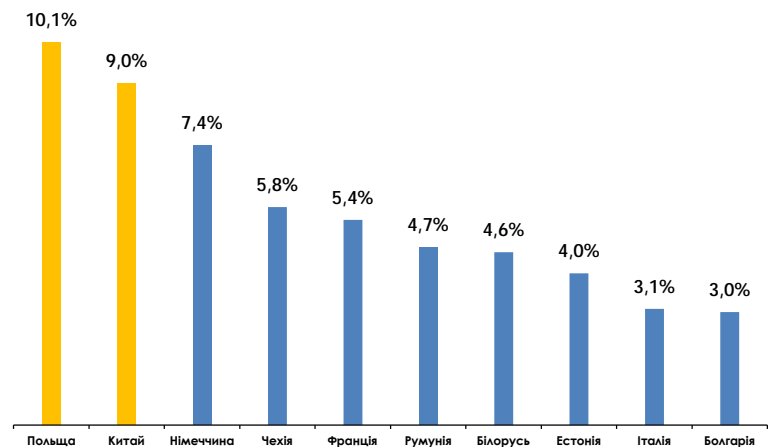
Котли, машини, обладнання

№	Країни	84, млн.\$
1	Російська Федерація	28,5
2	Пакистан	27,8
3	Польща	16,9
4	Китай	13,2
5	Німеччина	13,1
6	Білорусь	11,8
7	Республіка Молдова	11,8
8	Грузія	11,0
9	Велика Британія	9,7
10	Чехія	7,9
11	Інші	128,9
УСЬОГО		280,5

Деревина і вироби з деревини

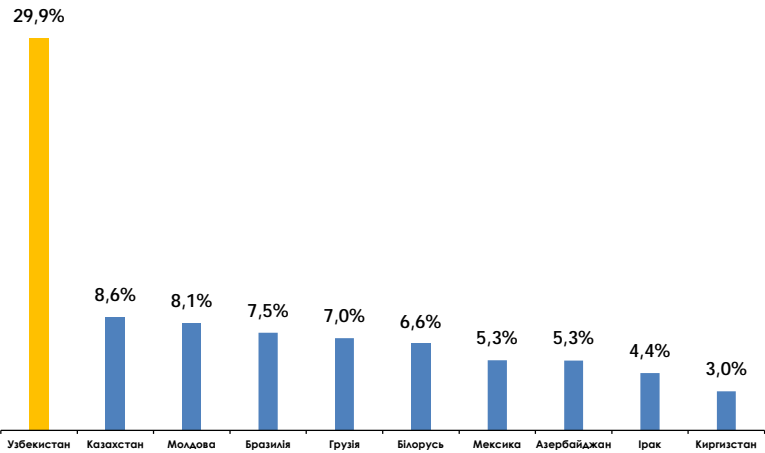
№	Країни	44, млн.\$
1	Польща	25,4
2	Китай	22,7
3	Німеччина	18,6
4	Чехія	14,5
5	Франція	13,6
6	Румунія	11,8
7	Білорусь	11,5
8	Естонія	10,1
9	Італія	7,7
10	Болгарія	7,5
11	Інші	107,9
УСЬОГО		251,2

**Фармацевтична
продукція**

№	Країни	30, млн.\$
1	Узбекистан	71,1
2	Казахстан	20,5
3	Республіка Молдова	19,4
4	Бразилія	17,7
5	Грузія	16,7
6	Білорусь	15,7
7	Мексика	12,7
8	Азербайджан	12,7
9	Ірак	10,4
10	Киргизстан	7,1
11	Інші	33,8
УСЬОГО		237,6

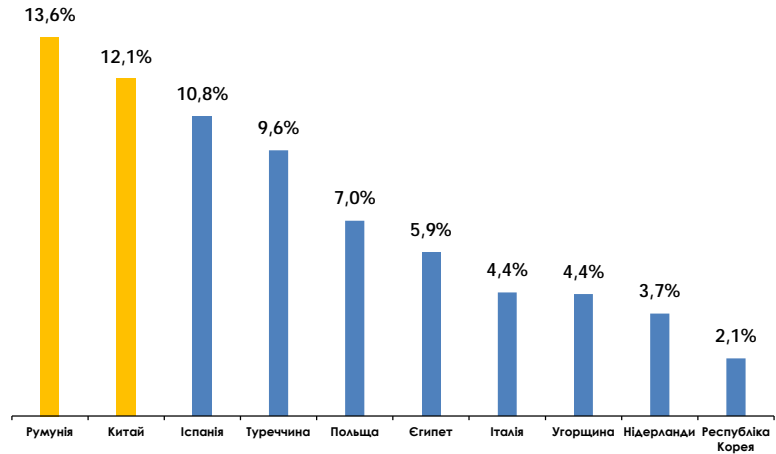
ДОДАТОК 13

ДЕТАЛІЗОВАНА ГЕОГРАФІЯ ЕКСПОРТУ ТОВАРІВ, 2022

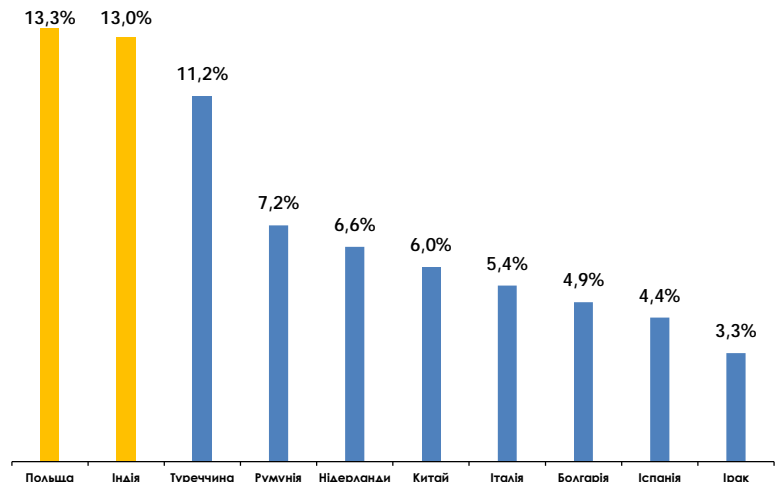
Зернові культури

№	Країни	10, млн.\$
1	Румунія	484,7
2	Китай	431,0
3	Іспанія	383,4
4	Туреччина	339,7
5	Польща	249,9
6	Єгипет	209,1
7	Італія	158,0
8	Угорщина	155,9
9	Нідерланди	131,0
10	Республіка Корея	73,9
11	Інші	936,1
УСЬОГО		3 552,6

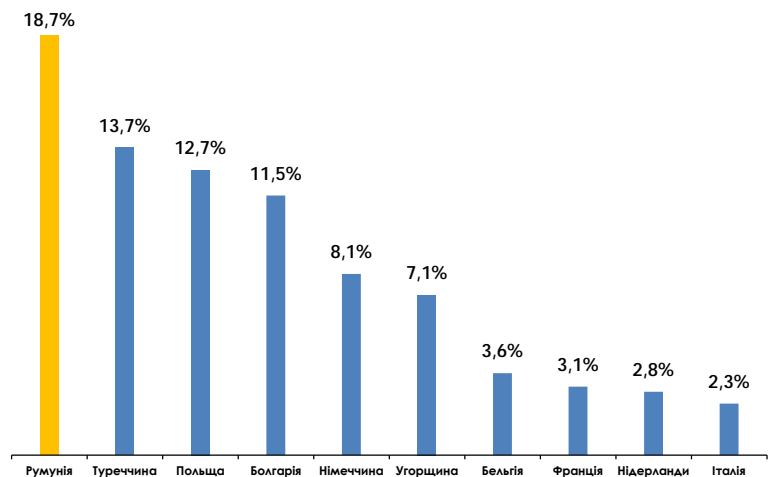
Жири та олії

№	Країни	15, млн.\$
1	Польща	311,8
2	Індія	305,1
3	Туреччина	263,1
4	Румунія	169,8
5	Нідерланди	154,4
6	Китай	140,0
7	Італія	126,5
8	Болгарія	114,7
9	Іспанія	103,6
10	Ірак	78,0
11	Інші	583,1
УСЬОГО		2 350,0

Насіння і плоди олійних рослин

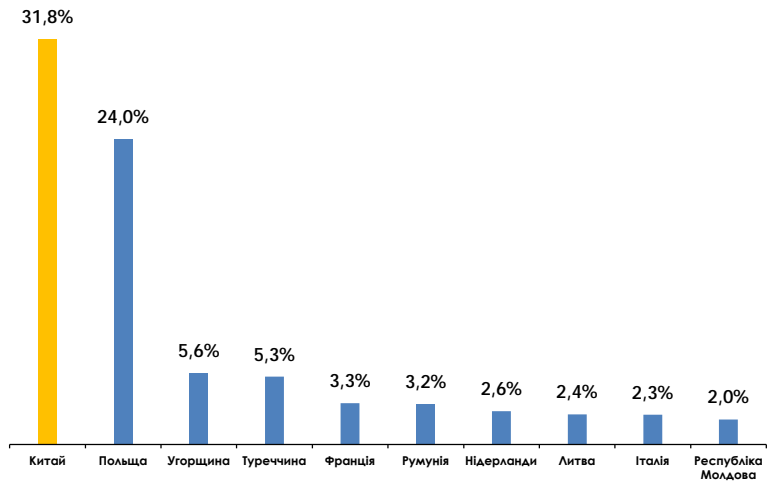
№	Країни	12, млн.\$
1	Румунія	198,7
2	Туреччина	145,5
3	Польща	135,1
4	Болгарія	123,0
5	Німеччина	85,9
6	Угорщина	75,9
7	Бельгія	38,9
8	Франція	32,5
9	Нідерланди	30,1
10	Італія	24,5
11	Інші	174,9
УСЬОГО		1 065,1

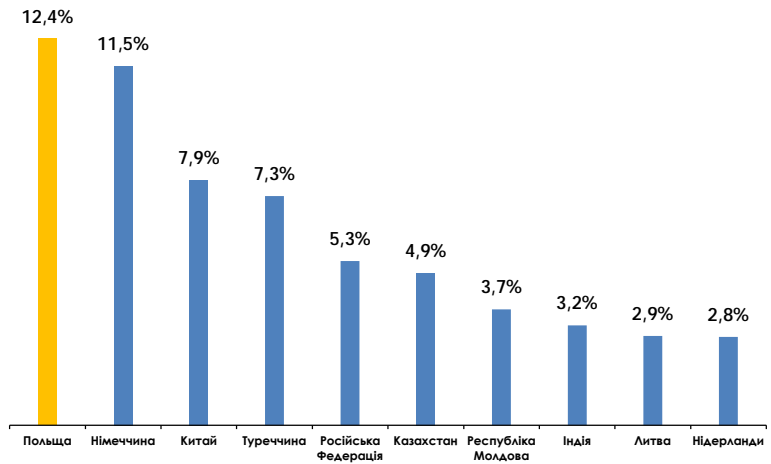
Залишки харчової промисловості

№	Країни	23, млн. \$
1	Китай	169,4
2	Польща	127,7
3	Угорщина	29,8
4	Туреччина	28,3
5	Франція	17,3
6	Румунія	16,9
7	Нідерланди	13,9
8	Литва	12,6
9	Італія	12,4
10	Республіка Молдова	10,5
11	Інші	93,2
УСЬОГО		532,0

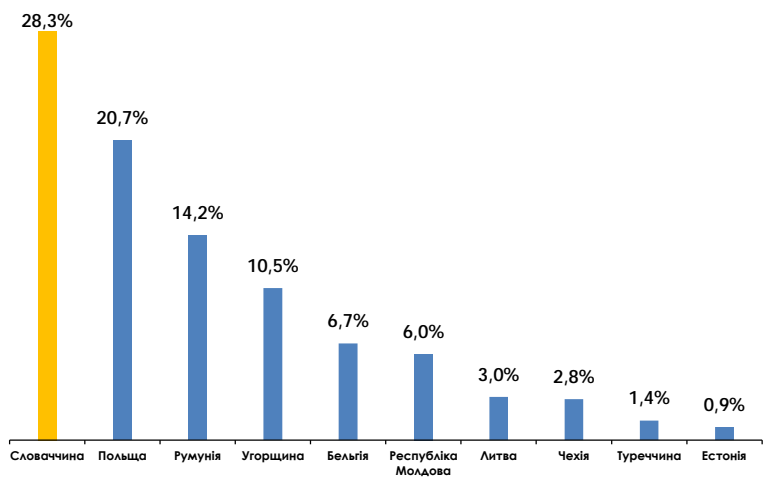
Котли, машини, обладнання

№	Країни	84, млн. \$
1	Польща	31,2
2	Німеччина	28,9
3	Китай	19,8
4	Туреччина	18,5
5	Російська Федерація	13,2
6	Казахстан	12,2
7	Республіка Молдова	9,3
8	Індія	8,0
9	Литва	7,2
10	Нідерланди	7,1
11	Інші	96,1
УСЬОГО		251,6

Палива мінеральні

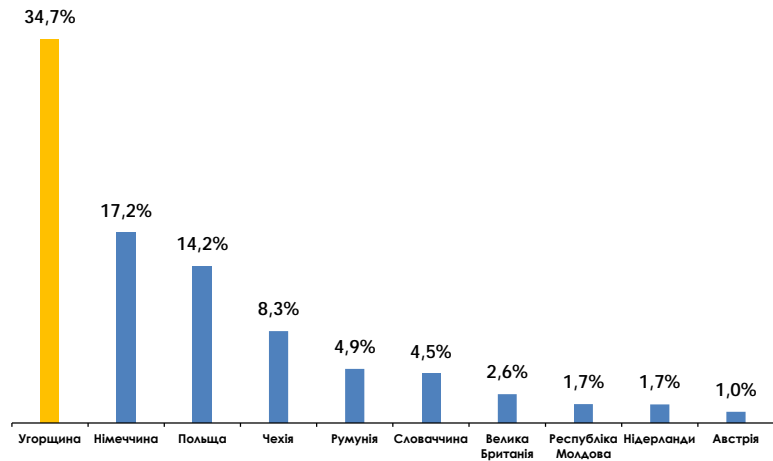
№	Країни	27, млн. \$
1	Словаччина	68,8
2	Польща	50,4
3	Румунія	34,5
4	Угорщина	25,6
5	Бельгія	16,3
6	Республіка Молдова	14,5
7	Литва	7,3
8	Чехія	6,9
9	Туреччина	3,3
10	Естонія	2,2
11	Інші	13,5
УСЬОГО		243,3

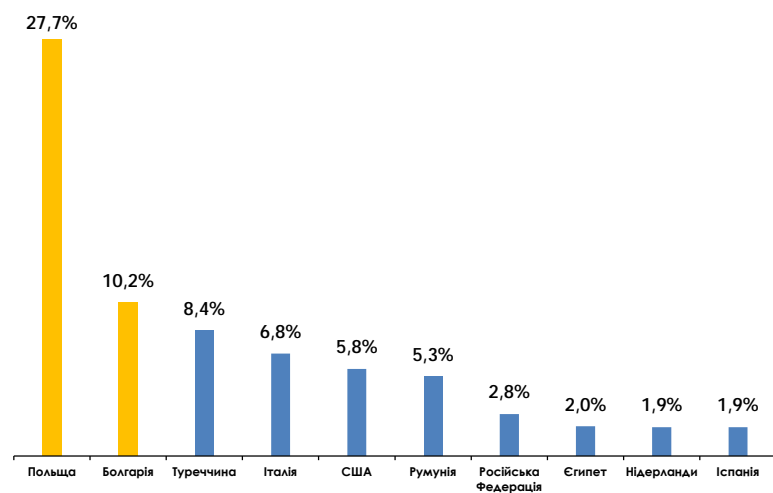
Електричні машини, обладнання

№	Країни	85, млн.\$
1	Угорщина	73,4
2	Німеччина	36,4
3	Польща	30,0
4	Чехія	17,6
5	Румунія	10,4
6	Словаччина	9,4
7	Велика Британія	5,5
8	Республіка Молдова	3,6
9	Нідерланди	3,6
10	Австрія	2,1
11	Інші	19,5
УСЬОГО		211,6

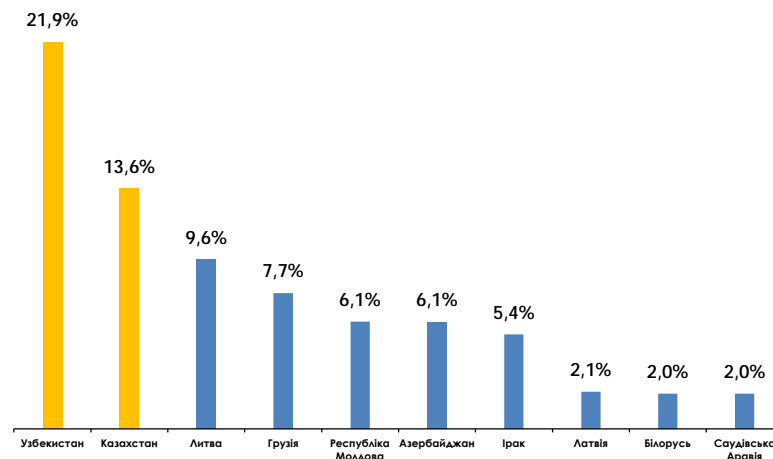
Чорні метали

№	Країни	72, млн.\$
1	Польща	55,2
2	Болгарія	20,4
3	Туреччина	16,7
4	Італія	13,6
5	США	11,6
6	Румунія	10,5
7	Російська Федерація	5,6
8	Єгипет	3,9
9	Нідерланди	3,8
10	Іспанія	3,8
11	Інші	53,8
УСЬОГО		198,8

Фармацевтична продукція

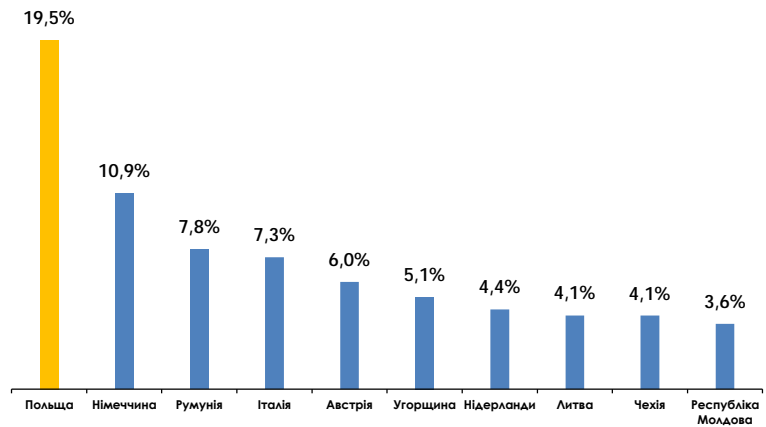
№	Країни	30, млн.\$
1	Узбекистан	38,5
2	Казахстан	23,9
3	Литва	16,8
4	Грузія	13,5
5	Республіка Молдова	10,7
6	Азербайджан	10,6
7	Ірак	9,4
8	Латвія	3,7
9	Білорусь	3,5
10	Саудівська Аравія	3,5
11	Інші	41,3
УСЬОГО		175,3

**Деревина і вироби з
деревини**

№	Країни	44, млн.\$
1	Польща	33,4
2	Німеччина	18,7
3	Румунія	13,4
4	Італія	12,6
5	Австрія	10,3
6	Угорщина	8,8
7	Нідерланди	7,6
8	Литва	7,1
9	Чехія	7,0
10	Республіка Молдова	6,3
11	Інші	46,5
УСЬОГО		171,6

ДОДАТОК 14

ГЕОГРАФІЯ ОБСЯГІВ ЕКСПОРТУ КИЇВСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТА ЇХ ЧАСТКИ, 2022

№	Країни	Обсяг експорту за основними товарами та їх частки, 2022											
		10		15		12		23		84		27	
		млн.\$	%	млн.\$	%	млн.\$	%	млн.\$	%	млн.\$	%	млн.\$	%
1	Польща	249,9	0,566	311,8	0,706	135,1	0,306	127,7	0,289	31,2	0,071	50,4	0,114
2	Румунія	484,7	1,098	169,8	0,385	198,7	0,450	16,9	0,038	6,0	0,014	34,5	0,078
3	Туреччина	339,7	0,770	263,1	0,596	145,5	0,330	28,3	0,064	18,5	0,042	3,3	0,008
4	Китай	431,0	0,977	140,0	0,317	4,2	0,010	169,4	0,384	19,8	0,045	0,0	0,000
5	Іспанія	383,4	0,869	103,6	0,235	9,6	0,022	4,8	0,011	1,3	0,003	1,7	0,004
6	Угорщина	155,9	0,353	42,8	0,097	75,9	0,172	29,8	0,068	6,1	0,014	25,6	0,058
7	Італія	158,0	0,358	126,5	0,287	24,5	0,056	12,4	0,028	5,0	0,011	0,1	0,000
8	Нідерланди	131,0	0,297	154,4	0,350	30,1	0,068	13,9	0,032	7,1	0,016	0,0	0,000
9	Індія	0,0	0,000	305,1	0,691	0,1	0,000	9,2	0,021	8,0	0,018	0,0	0,000
10	Болгарія	3,8	0,009	114,7	0,260	123,0	0,279	6,8	0,015	3,9	0,009	0,1	0,000
11	Німеччина	52,3	0,119	27,3	0,062	85,9	0,195	2,0	0,005	28,9	0,066	1,1	0,003
12	Єгипет	209,1	0,474	12,0	0,027	9,5	0,022	6,0	0,014	0,3	0,001	0,8	0,002
13	Словаччина	45,0	0,102	10,0	0,023	23,9	0,054	0,3	0,001	4,1	0,009	68,8	0,156
14	Франція	3,7	0,008	66,8	0,151	32,5	0,074	17,3	0,039	2,7	0,006	0,1	0,000
15	Литва	22,7	0,051	38,1	0,086	4,0	0,009	12,6	0,029	7,2	0,016	7,3	0,016
16	Республіка Молдова	8,0	0,018	22,7	0,051	21,6	0,049	10,5	0,024	9,3	0,021	14,5	0,033
17	Ірак	1,2	0,003	78,0	0,177	0,7	0,002	0,4	0,001	0,4	0,001	0,4	0,001
18	Бельгія	23,0	0,052	4,6	0,010	38,9	0,088	0,0	0,000	2,5	0,006	16,3	0,037
19	Ізраїль	65,0	0,147	12,0	0,027	1,1	0,002	4,8	0,011	1,2	0,003	0,1	0,000
20	Лівія	71,3	0,162	10,9	0,025	0,0	0,000	0,1	0,000	0,0	0,000	0,6	0,001
21	Велика Британія	15,9	0,036	23,4	0,053	20,9	0,047	7,7	0,017	4,7	0,011	0,1	0,000
22	Республіка Корея	73,9	0,167	2,8	0,006	0,0	0,000	1,8	0,004	0,3	0,001	0,1	0,000
23	Іран	63,1	0,143	10,8	0,025	0,0	0,000	0,0	0,000	3,5	0,008	0,0	0,000
24	Ліван	59,4	0,135	11,3	0,026	3,6	0,008	0,2	0,000	0,0	0,000	0,3	0,001
25	Алжир	70,4	0,160	3,1	0,007	0,2	0,000	0,0	0,000	0,3	0,001	0,0	0,000
26	Чехія	3,6	0,008	13,5	0,030	9,6	0,022	1,1	0,002	6,0	0,014	6,9	0,016
27	Туніс	53,6	0,121	9,6	0,022	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000
28	Узбекистан	0,2	0,001	0,4	0,001	0,3	0,001	1,8	0,004	5,0	0,011	0,1	0,000
29	Австрія	11,0	0,025	10,2	0,023	9,3	0,021	1,1	0,003	1,7	0,004	1,0	0,002
30	Саудівська Аравія	20,1	0,046	16,7	0,038	0,1	0,000	1,8	0,004	0,6	0,001	0,1	0,000
31	Малайзія	0,5	0,001	42,1	0,095	0,0	0,000	0,7	0,002	0,0	0,000	0,0	0,000
32	США	0,0	0,000	23,3	0,053	0,6	0,001	0,4	0,001	3,9	0,009	0,5	0,001
33	Пакистан	33,8	0,077	0,0	0,000	8,7	0,020	0,0	0,000	0,2	0,000	0,0	0,000
34	Казахстан	0,5	0,001	2,4	0,005	0,3	0,001	0,0	0,000	12,2	0,028	0,1	0,000
35	Греція	23,5	0,053	2,4	0,005	7,7	0,017	1,7	0,004	0,4	0,001	0,0	0,000
36	Ємен	34,2	0,078	0,8	0,002	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000
37	Об'єднані Арабські Емірати	0,6	0,001	29,5	0,067	1,5	0,003	0,3	0,001	1,0	0,002	0,4	0,001
38	Португалія	30,5	0,069	0,1	0,000	2,2	0,005	0,0	0,000	0,1	0,000	0,0	0,000
39	Грузія	1,0	0,002	2,4	0,005	2,9	0,007	6,2	0,014	3,6	0,008	0,3	0,001
40	Білорусь	2,1	0,005	0,1	0,000	4,8	0,011	10,1	0,023	2,7	0,006	0,3	0,001
41	Швейцарія	8,5	0,019	10,1	0,023	1,9	0,004	1,2	0,003	0,3	0,001	0,0	0,000
42	Російська Федерація	0,0	0,000	0,1	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	13,2	0,030	1,0	0,002
43	Латвія	1,9	0,004	3,5	0,008	5,8	0,013	1,2	0,003	1,8	0,004	0,0	0,000
44	Азербайджан	0,0	0,000	1,1	0,003	1,0	0,002	0,8	0,002	2,5	0,006	0,2	0,000
45	Естонія	3,4	0,008	1,6	0,004	1,5	0,003	0,7	0,002	1,0	0,002	2,2	0,005
46	В'єтнам	9,2	0,021	0,4	0,001	0,0	0,000	1,5	0,003	0,1	0,000	0,4	0,001
47	Канада	0,0	0,000	6,0	0,014	0,2	0,001	0,2	0,000	0,4	0,001	0,0	0,000
48	Данія	0,1	0,000	0,3	0,001	0,3	0,001	0,1	0,000	4,1	0,009	1,0	0,002
49	Сербія	0,6	0,001	0,3	0,001	0,6	0,001	0,3	0,001	0,7	0,002	0,0	0,000
50	Японія	0,1	0,000	0,5	0,001	0,0	0,000	0,2	0,000	0,2	0,000	0,0	0,000
	Інші та невизначені країни	192,6	0,436	107,1	0,243	16,0	0,036	17,6	0,040	17,5	0,040	2,8	0,006
	УСЬОГО	3 552,6	8,049	2 350,0	5,324	1 065,1	2,413	532,0	1,205	251,6	0,570	243,3	0,551

№	Країни	Обсяг експорту за основними товарами та їх частки, 2022								Усього	
		85		72		30		44		млн.\$	%
		млн.\$	%	млн.\$	%	млн.\$	%	млн.\$	%		
1	Польща	30,0	0,068	55,2	0,125	3,3	0,007	33,4	0,076	1 027,9	2,329
2	Румунія	10,4	0,024	10,5	0,024	0,5	0,001	13,4	0,030	945,2	2,142
3	Туреччина	0,9	0,002	16,7	0,038	0,4	0,001	4,0	0,009	820,3	1,859
4	Китай	0,3	0,001	2,6	0,006	0,0	0,000	1,4	0,003	768,7	1,742
5	Іспанія	0,8	0,002	3,8	0,009	0,0	0,000	3,4	0,008	512,4	1,161
6	Угорщина	73,4	0,166	0,6	0,001	0,1	0,000	8,8	0,020	419,0	0,949
7	Італія	0,6	0,001	13,6	0,031	0,3	0,001	12,6	0,029	353,6	0,801
8	Нідерланди	3,6	0,008	3,8	0,009	0,0	0,000	7,6	0,017	351,7	0,797
9	Індія	0,2	0,001	0,1	0,000	0,1	0,000	0,7	0,002	323,5	0,733
10	Болгарія	0,5	0,001	20,4	0,046	2,3	0,005	2,3	0,005	277,7	0,629
11	Німеччина	36,4	0,082	3,4	0,008	0,5	0,001	18,7	0,042	256,6	0,581
12	Єгипет	0,1	0,000	3,9	0,009	1,6	0,004	0,2	0,000	243,5	0,552
13	Словаччина	9,4	0,021	0,9	0,002	0,4	0,001	4,0	0,009	166,9	0,378
14	Франція	1,3	0,003	1,0	0,002	0,1	0,000	4,7	0,011	130,1	0,295
15	Литва	1,5	0,003	1,9	0,004	16,8	0,038	7,1	0,016	119,1	0,270
16	Республіка Молдова	3,6	0,008	3,1	0,007	10,7	0,024	6,3	0,014	110,2	0,250
17	Ірак	0,1	0,000	1,8	0,004	9,4	0,021	0,2	0,000	92,6	0,210
18	Бельгія	0,3	0,001	1,1	0,002	0,0	0,000	4,0	0,009	90,5	0,205
19	Ізраїль	0,1	0,000	1,3	0,003	0,2	0,001	1,6	0,004	87,4	0,198
20	Лівія	0,0	0,000	1,3	0,003	0,4	0,001	0,0	0,000	84,6	0,192
21	Велика Британія	5,5	0,013	1,5	0,003	0,9	0,002	1,2	0,003	81,8	0,185
22	Республіка Корея	0,0	0,000	0,1	0,000	0,1	0,000	0,1	0,000	79,0	0,179
23	Іран	0,0	0,000	0,0	0,000	0,7	0,001	0,0	0,000	78,1	0,177
24	Ліван	0,0	0,000	0,6	0,001	0,1	0,000	0,0	0,000	75,6	0,171
25	Алжир	0,1	0,000	0,9	0,002	0,0	0,000	0,0	0,000	74,9	0,170
26	Чехія	17,6	0,040	1,7	0,004	0,9	0,002	7,0	0,016	67,8	0,154
27	Туніс	0,0	0,000	1,3	0,003	0,0	0,000	0,0	0,000	64,6	0,146
28	Узбекистан	0,5	0,001	1,1	0,003	38,5	0,087	0,0	0,000	47,9	0,109
29	Австрія	2,1	0,005	0,1	0,000	0,0	0,000	10,3	0,023	46,8	0,106
30	Саудівська Аравія	0,2	0,000	1,5	0,003	3,5	0,008	0,2	0,000	44,7	0,101
31	Малайзія	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,1	0,000	43,5	0,099
32	США	0,9	0,002	11,6	0,026	0,3	0,001	1,5	0,003	43,0	0,097
33	Пакистан	0,0	0,000	0,0	0,000	0,1	0,000	0,1	0,000	42,9	0,097
34	Казахстан	1,5	0,003	0,1	0,000	23,9	0,054	0,1	0,000	41,1	0,093
35	Греція	0,1	0,000	1,4	0,003	0,1	0,000	0,8	0,002	38,1	0,086
36	Ємен	0,0	0,000	0,0	0,000	0,5	0,001	0,0	0,000	35,6	0,081
37	Об'єднані Арабські Емірати	0,3	0,001	1,0	0,002	0,1	0,000	0,5	0,001	35,2	0,080
38	Португалія	0,7	0,002	0,7	0,002	0,0	0,000	0,4	0,001	34,7	0,079
39	Грузія	0,9	0,002	0,7	0,002	13,5	0,031	0,1	0,000	31,6	0,072
40	Білорусь	0,6	0,001	1,0	0,002	3,5	0,008	0,1	0,000	25,4	0,057
41	Швейцарія	0,1	0,000	0,0	0,000	0,2	0,000	0,4	0,001	22,8	0,052
42	Російська Федерація	1,0	0,002	5,6	0,013	1,2	0,003	0,3	0,001	22,4	0,051
43	Латвія	0,6	0,001	0,1	0,000	3,7	0,008	1,8	0,004	20,4	0,046
44	Азербайджан	0,7	0,001	0,3	0,001	10,6	0,024	0,2	0,000	17,4	0,039
45	Естонія	1,2	0,003	0,3	0,001	0,5	0,001	2,1	0,005	14,5	0,033
46	В'єтнам	0,1	0,000	0,0	0,000	1,6	0,004	0,4	0,001	13,7	0,031
47	Канада	0,1	0,000	1,6	0,004	0,1	0,000	0,2	0,000	8,7	0,020
48	Данія	0,2	0,000	0,8	0,002	0,0	0,000	1,7	0,004	8,5	0,019
49	Сербія	0,3	0,001	0,6	0,001	0,1	0,000	0,9	0,002	4,5	0,010
50	Японія	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,8	0,002	1,8	0,004
	Інші та невизначені країни	2,9	0,006	17,4	0,039	23,8	0,054	5,8	0,013	403,3	0,914
	УСЬОГО	211,6	0,479	198,8	0,450	175,3	0,397	171,6	0,4	8 751,7	19,829

ДОДАТОК 15

ГЕОГРАФІЯ ОБСЯГІВ ІМПОРТУ КИЇВСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТА ЇХ ЧАСТКИ, 2022

№	Країни	Обсяг імпорту за основними товарами, що експортувались, та їх частки, млн. \$											
		10		15		12		23		84		27	
		млн. \$	%	млн. \$	%	млн. \$	%	млн. \$	%	млн. \$	%	млн. \$	%
1	Польща	1,1	0,002	1,4	0,003	10,1	0,018	40,0	0,072	143,9	0,260	269,1	0,487
2	Румунія	3,8	0,007	0,4	0,001	3,5	0,006	0,2	0,000	26,4	0,048	156,0	0,282
3	Туреччина	0,3	0,001	0,1	0,000	68,4	0,124	0,1	0,000	94,0	0,170	75,1	0,136
4	Китай	10,0	0,018	0,2	0,000	3,6	0,007	21,6	0,039	686,7	1,242	3,1	0,006
5	Іспанія	0,1	0,000	1,9	0,003	10,0	0,018	2,4	0,004	15,1	0,027	5,6	0,010
6	Угорщина	4,3	0,008	0,1	0,000	4,4	0,008	17,6	0,032	23,3	0,042	74,8	0,135
7	Італія	0,3	0,001	1,1	0,002	5,4	0,010	4,6	0,008	164,0	0,297	37,6	0,068
8	Нідерланди	0,0	0,000	1,8	0,003	0,9	0,002	5,7	0,010	21,0	0,038	95,0	0,172
9	Індія	9,7	0,018	0,1	0,000	5,6	0,010	0,0	0,000	16,4	0,030	230,5	0,417
10	Болгарія	0,8	0,001	0,1	0,000	0,1	0,000	0,2	0,000	11,9	0,022	190,1	0,344
11	Німеччина	1,8	0,003	2,2	0,004	25,7	0,046	13,5	0,024	274,4	0,496	69,2	0,125
12	Єгипет	0,0	0,000	0,0	0,000	0,8	0,001	0,0	0,000	0,0	0,000	9,1	0,016
13	Словаччина	0,2	0,000	0,1	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	23,8	0,043	111,3	0,201
14	Франція	17,5	0,032	0,3	0,001	27,6	0,050	16,1	0,029	37,2	0,067	2,6	0,005
15	Литва	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	4,6	0,008	15,9	0,029	221,7	0,401
16	Республіка Молдова	0,0	0,000	0,4	0,001	3,1	0,006	0,0	0,000	0,3	0,001	6,2	0,011
17	Ірак	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000
18	Бельгія	0,0	0,000	2,2	0,004	1,6	0,003	3,1	0,006	19,0	0,034	20,4	0,037
19	Ізраїль	0,0	0,000	0,0	0,000	0,1	0,000	0,0	0,000	2,0	0,004	38,7	0,070
20	Лівія	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	5,5	0,010
21	Велика Британія	0,0	0,000	0,3	0,001	0,0	0,000	1,7	0,003	41,7	0,075	18,3	0,033
22	Республіка Корея	0,0	0,000	0,0	0,000	0,5	0,001	0,0	0,000	21,3	0,039	0,9	0,002
23	Іран	0,0	0,000	0,0	0,000	0,1	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,2	0,000
24	Ліван	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000
25	Алжир	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	7,3	0,013
26	Чехія	0,1	0,000	0,1	0,000	1,9	0,003	7,7	0,014	56,5	0,102	53,8	0,097
27	Туніс	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	1,1	0,002	3,1	0,006
28	Узбекистан	0,0	0,000	0,0	0,000	0,3	0,001	0,0	0,000	0,2	0,000	0,6	0,001
29	Австрія	5,0	0,009	0,0	0,000	0,5	0,001	2,8	0,005	32,4	0,059	11,7	0,021
30	Саудівська Аравія	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,1	0,000	37,5	0,068
31	Малайзія	0,0	0,000	9,2	0,017	0,0	0,000	0,1	0,000	6,4	0,012	0,0	0,000
32	США	0,4	0,001	0,3	0,001	49,5	0,090	2,6	0,005	94,7	0,171	85,2	0,154
33	Пакистан	3,8	0,007	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000
34	Казахстан	4,9	0,009	0,0	0,000	0,6	0,001	0,0	0,000	0,8	0,001	78,9	0,143
35	Греція	0,2	0,000	0,4	0,001	0,0	0,000	0,0	0,000	0,8	0,001	129,0	0,233
36	Ємен	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000
37	Об'єднані Арабські Емірати	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	8,0	0,014	6,3	0,011
38	Португалія	0,0	0,000	0,0	0,000	2,3	0,004	0,1	0,000	1,8	0,003	0,0	0,000
39	Грузія	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,1	0,000	3,1	0,006
40	Білорусь	0,0	0,000	0,4	0,001	0,0	0,000	0,2	0,000	10,1	0,018	220,6	0,399
41	Швейцарія	0,2	0,000	0,1	0,000	1,1	0,002	0,1	0,000	8,6	0,016	87,0	0,157
42	Російська Федерація	1,0	0,002	0,1	0,000	0,2	0,000	0,0	0,000	31,3	0,057	1 128,3	2,040
43	Латвія	0,2	0,000	0,2	0,000	0,0	0,000	0,2	0,000	1,9	0,003	20,8	0,038
44	Азербайджан	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,1	0,000	77,7	0,141
45	Естонія	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,6	0,001	4,2	0,008	2,0	0,004
46	В'єтнам	1,0	0,002	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	12,3	0,022	0,0	0,000
47	Канада	0,0	0,000	0,0	0,000	0,2	0,000	2,4	0,004	9,3	0,017	0,3	0,001
48	Данія	0,0	0,000	0,1	0,000	0,5	0,001	0,0	0,000	14,6	0,026	0,0	0,000
49	Сербія	0,7	0,001	0,0	0,000	2,6	0,005	0,5	0,001	7,0	0,013	1,0	0,002
50	Японія	0,0	0,000	0,0	0,000	0,1	0,000	0,0	0,000	22,3	0,040	0,2	0,000
	Інші та невизначені країни	4,7	0,008	38,5	0,070	38,2	0,069	10,8	0,020	148,9	0,269	142,7	0,258
	УСЬОГО	72,1	0,130	62,1	0,112	269,5	0,487	159,5	0,288	2 111,8	3,819	3 738,1	6,760

№	Країни	Обсяг імпорту за основними товарами, що експортувались, та їх частки, млн. \$								Усього	
		85		72		30		44			
		млн. \$	%	млн. \$	%	млн. \$	%	млн. \$	%	млн. \$	%
1	Польща	129,0	0,233	27,9	0,050	39,9	0,072	12,7	0,023	675,1	1,221
2	Румунія	36,5	0,066	10,5	0,019	12,1	0,022	6,8	0,012	256,2	0,463
3	Туреччина	97,7	0,177	55,0	0,099	31,0	0,056	3,7	0,007	425,4	0,769
4	Китай	1 209,2	2,187	44,3	0,080	45,8	0,083	3,4	0,006	2 027,9	3,667
5	Іспанія	19,8	0,036	1,3	0,002	54,9	0,099	0,1	0,000	111,2	0,201
6	Угорщина	132,4	0,239	2,9	0,005	36,8	0,067	0,8	0,001	297,4	0,538
7	Італія	62,1	0,112	9,5	0,017	87,0	0,157	0,9	0,002	372,5	0,674
8	Нідерланди	13,7	0,025	0,6	0,001	23,5	0,042	0,0	0,000	162,2	0,293
9	Індія	33,1	0,060	5,1	0,009	120,7	0,218	0,1	0,000	421,3	0,762
10	Болгарія	12,7	0,023	2,3	0,004	20,4	0,037	0,0	0,000	238,6	0,431
11	Німеччина	118,7	0,215	10,9	0,020	256,5	0,464	4,6	0,008	777,5	1,406
12	Єгипет	3,5	0,006	0,1	0,000	1,7	0,003	0,0	0,000	15,2	0,027
13	Словаччина	23,2	0,042	29,9	0,054	3,3	0,006	1,4	0,003	193,2	0,349
14	Франція	23,1	0,042	1,0	0,002	91,3	0,165	0,3	0,001	217,0	0,392
15	Литва	5,7	0,010	0,1	0,000	2,7	0,005	0,3	0,001	251,0	0,454
16	Республіка Молдова	1,8	0,003	2,6	0,005	0,4	0,001	0,2	0,000	15,0	0,027
17	Ірак	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000
18	Бельгія	17,0	0,031	1,3	0,002	26,3	0,048	0,8	0,001	91,7	0,166
19	Ізраїль	2,5	0,005	0,0	0,000	2,0	0,004	0,0	0,000	45,3	0,082
20	Лівія	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	5,5	0,010
21	Велика Британія	16,9	0,031	0,2	0,000	38,3	0,069	0,0	0,000	117,4	0,212
22	Республіка Корея	17,4	0,031	3,8	0,007	6,1	0,011	0,0	0,000	50,0	0,090
23	Іран	0,0	0,000	0,0	0,000	0,6	0,001	0,0	0,000	0,9	0,002
24	Ліван	0,2	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,2	0,000
25	Алжир	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	7,3	0,013
26	Чехія	73,8	0,133	2,5	0,005	11,5	0,021	0,2	0,000	208,1	0,376
27	Туніс	1,1	0,002	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	5,3	0,010
28	Узбекистан	1,8	0,003	0,4	0,001	0,4	0,001	0,0	0,000	3,7	0,007
29	Австрія	14,5	0,026	1,4	0,003	21,2	0,038	0,7	0,001	90,2	0,163
30	Саудівська Аравія	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	37,6	0,068
31	Малайзія	53,8	0,097	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	69,5	0,126
32	США	38,6	0,070	0,0	0,000	70,4	0,127	0,2	0,000	341,9	0,618
33	Пакистан	0,0	0,000	0,0	0,000	0,2	0,000	0,0	0,000	4,0	0,007
34	Казахстан	1,7	0,003	6,0	0,011	0,0	0,000	0,2	0,000	93,1	0,168
35	Греція	3,1	0,006	0,0	0,000	12,7	0,023	0,0	0,000	146,2	0,264
36	Ємен	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000
37	Об'єднані Арабські Емірати	6,8	0,012	0,1	0,000	0,1	0,000	0,0	0,000	21,3	0,039
38	Португалія	4,0	0,007	0,0	0,000	1,7	0,003	0,1	0,000	10,0	0,018
39	Грузія	1,6	0,003	0,0	0,000	0,5	0,001	0,0	0,000	5,3	0,010
40	Білорусь	1,8	0,003	0,6	0,001	0,2	0,000	4,6	0,008	238,5	0,431
41	Швейцарія	12,3	0,022	0,1	0,000	36,1	0,065	0,1	0,000	145,7	0,263
42	Російська Федерація	5,1	0,009	12,1	0,022	0,2	0,000	1,5	0,003	1 179,8	2,134
43	Латвія	2,8	0,005	0,0	0,000	7,9	0,014	0,8	0,001	34,8	0,063
44	Азербайджан	0,7	0,001	0,0	0,000	0,0	0,000	0,0	0,000	78,5	0,142
45	Естонія	1,3	0,002	0,3	0,001	1,0	0,002	0,4	0,001	9,8	0,018
46	В'єтнам	71,4	0,129	0,3	0,001	0,6	0,001	0,0	0,000	85,6	0,155
47	Канада	3,0	0,005	0,0	0,000	9,2	0,017	0,0	0,000	24,4	0,044
48	Данія	21,1	0,038	1,1	0,002	17,7	0,032	0,0	0,000	55,1	0,100
49	Сербія	6,9	0,012	4,8	0,009	1,4	0,003	0,1	0,000	25,0	0,045
50	Японія	16,3	0,029	0,0	0,000	16,5	0,030	0,0	0,000	55,4	0,100
	Інші та невизначені країни	123,1	0,223	27,4	0,050	183,2	0,331	1,1	0,002	718,6	1,300
	УСЬОГО	2 442,8	4,418	266,4	0,482	1 294,0	2,340	46,1	0,081	10 462,4	18,921

ДОДАТОК 16

ГЕОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ОБСЯГІВ ЕКСПОРТНОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА ОСНОВНИХ ТОВАРІВ М.КИЄВА,
2022

Країна	Частка посередництва, %	10, обсяги посередництва		Країна	Частка посередництва, %	15, обсяги посередництва	
		млн.\$	тис.т			млн.\$	тис.т
Румунія	0,8307	402,6	1 745,4	Польща	0,4470	139,4	108,0
Китай	0,9994	430,7	1 793,3	Індія	0,9987	304,7	250,0
Іспанія	0,9999	383,4	1 700,7	Туреччина	0,9429	248,0	227,0
Туреччина	0,9740	330,9	1 508,4	Румунія	0,8727	148,2	122,4
Польща	0,3068	76,7	327,2	Нідерланди	0,6212	95,9	68,3
Єгипет	1,0000	209,1	831,2	Китай	0,9413	131,7	107,2
Італія	0,9618	151,9	691,7	Італія	0,9805	124,0	102,5
Угорщина	0,7216	112,5	443,6	Болгарія	0,7465	85,6	74,5
Нідерланди	0,9115	119,4	505,9	Іспанія	0,9455	97,9	79,0
Республіка Корея	0,9974	73,7	301,1	Ірак	0,9909	77,2	63,4
Всього		2 290,9	9 848,5	Всього		1 452,8	1 202,2

Країна	Частка посередництва, %	12, обсяги посередництва		Країна	Частка посередництва, %	23, обсяги посередництва	
		млн.\$	тис.т			млн.\$	тис.т
Румунія	0,7763	154,2	369,1	Китай	0,9895	167,6	689,3
Туреччина	0,9349	136,1	365,9	Польща	0,2242	28,6	96,9
Польща	0,4139	55,9	100,9	Угорщина	0,0890	2,7	6,4
Болгарія	0,8071	99,3	228,6	Туреччина	0,8242	23,4	137,3
Німеччина	0,8162	70,1	118,5	Франція	0,9773	16,9	73,2
Угорщина	0,5368	40,8	71,8	Румунія	0,6122	10,3	44,3
Бельгія	0,9964	38,7	71,6	Нідерланди	0,6444	9,0	26,4
Франція	0,9939	32,3	69,4	Литва	0,3281	4,1	14,8
Нідерланди	0,8222	24,8	41,3	Італія	0,9764	12,1	63,7
Італія	0,6994	17,2	34,4	Молдова	0,0376	0,4	0,9
Всього		669,3	1 471,5	Всього		275,1	1 153,1

Країна	Частка посередництва, %	84, обсяги посередництва		Країна	Частка посередництва, %	27, обсяги посередництва	
		млн.\$	тис.т			млн.\$	тис.т
Польща	0,2514	7,8	1,1	Словаччина	0,9758	67,2	85,0
Німеччина	0,0325	0,9	0,2	Польща	0,9756	49,2	63,6
Китай	0,0085	0,2	0,0	Румунія	0,6354	21,9	5,0
Туреччина	0,0567	1,0	0,1	Угорщина	0,9058	23,2	25,3
Росія	0,0222	0,3	0,0	Бельгія	0,0014	0,0	0,0
Казахстан	0,1681	2,1	0,2	Молдова	0,0065	0,1	0,0
Молдова	0,0229	0,2	0,0	Литва	0,9470	6,9	8,6
Індія	0,0763	0,6	0,0	Чехія	0,0881	0,6	1,2
Литва	0,3965	2,9	0,4	Туреччина	0,8836	2,9	2,5
Нідерланди	0,6777	4,8	0,3	Естонія	0,0000	0,0	0,0
Всього		20,8	2,4	Всього		172,0	191,2

Країна	Частка посередництва, %	85, обсяги посередництва	
		млн. \$	тис. т
Угорщина	0,5669	41,6	1,6
Німеччина	0,3076	11,2	0,5
Польща	0,2937	8,8	0,5
Чехія	0,5962	10,5	0,4
Румунія	0,0295	0,3	0,0
Словаччина	0,8877	8,4	0,4
Велика Британія	0,9490	5,2	0,3
Молдова	0,0977	0,4	0,0
Нідерланди	0,8561	3,1	0,2
Австрія	0,0389	0,1	0,0
Всього		89,5	3,9

Країна	Частка посередництва, %	72, обсяги посередництва	
		млн. \$	тис. т
Польща	0,3504	19,3	23,5
Болгарія	0,2571	5,2	7,7
Туреччина	0,9976	16,6	26,0
Італія	0,8461	11,5	16,7
США	1,0000	11,6	23,3
Румунія	0,6095	6,4	7,6
Росія	0,0070	0,0	0,0
Єгипет	1,0000	3,9	6,1
Нідерланди	0,9399	3,6	2,0
Іспанія	0,9988	3,8	6,7
Всього		82,0	119,5

Країна	Частка посередництва, %	30, обсяги посередництва	
		млн. \$	тис. т
Узбекистан	0,6089	23,4	0,6
Казахстан	0,0405	1,0	0,0
Литва	0,9511	16,0	1,8
Грузія	0,0110	0,1	0,0
Молдова	0,0070	0,1	0,0
Азербайджан	0,0350	0,4	0,1
Ірак	0,0640	0,6	0,0
Латвія	0,3200	1,2	0,1
Білорусь	0,0000	0,0	0,0
Саудівська Аравія	0,9787	3,4	0,0
Всього		46,2	2,6

Країна	Частка посередництва, %	44, обсяги посередництва	
		млн. \$	тис. т
Польща	0,1174	3,9	6,9
Німеччина	0,4187	7,8	15,7
Румунія	0,1948	2,6	9,6
Італія	0,6162	7,8	17,8
Австрія	0,1549	1,6	1,1
Угорщина	0,2133	1,9	3,8
Нідерланди	0,3257	2,5	4,4
Литва	0,1516	1,1	1,3
Чехія	0,2088	1,5	2,7
Молдова	0,0438	0,3	0,7
Всього		30,9	64,1

ДОДАТОК 17

ГЕОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ЕКСПОРТУ ОСНОВНИХ ТОВАРІВ М.КИЄВА, 2020

№	Країни	Обсяг експорту основних товарів, 2020									
		10		15		23		12		72	
		МЛН. \$	ТИС. Т	МЛН. \$	ТИС. Т	МЛН. \$	ТИС. Т	МЛН. \$	ТИС. Т	МЛН. \$	ТИС. Т
1	Китай	1 120,9	6 125,7	540,3	680,6	418,0	1 903,5	7,7	17,8	85,1	40,7
2	Індія	1,2	7,4	769,4	1 008,5	41,6	204,4	0,0	0,0	0,0	0,0
3	Нідерланди	166,7	941,5	371,0	476,0	34,0	142,9	72,0	169,1	80,0	35,8
4	Єгипет	483,7	2 504,7	56,4	73,5	11,0	45,5	4,4	11,0	0,0	0,0
5	Іспанія	229,5	1 270,8	231,8	300,8	19,0	96,1	0,5	0,9	0,0	0,0
6	Туреччина	155,6	794,0	36,0	50,1	65,2	384,2	52,1	139,5	0,0	0,1
7	Ірак	6,1	37,8	277,1	387,9	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
8	Італія	49,9	268,1	193,5	239,2	12,8	57,5	7,1	12,9	6,0	1,1
9	Індонезія	271,7	1 318,6	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
10	Німеччина	21,6	115,6	15,6	16,7	0,5	1,0	187,9	431,1	0,2	0,4
11	Польща	0,7	2,1	54,5	73,1	88,6	290,2	17,6	40,4	3,5	3,9
12	Велика Британія	46,1	265,5	90,5	102,3	8,6	32,5	65,8	149,3	0,9	0,1
13	Іран	196,8	1 064,6	20,3	28,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
14	Білорусь	6,1	16,1	1,2	1,2	34,5	162,9	86,0	215,1	7,5	8,3
15	Туніс	175,3	901,3	3,4	4,6	0,1	0,2	1,2	3,6	0,0	0,0
16	Марокко	123,7	642,6	6,3	9,0	33,0	152,3	0,0	0,0	0,0	0,0
17	Республіка Корея	149,0	857,7	6,2	5,3	1,0	5,7	0,1	0,1	0,0	0,0
18	Бангладеш	141,6	707,9	3,2	3,0	0,0	0,2	2,7	6,5	0,0	0,0
19	Франція	0,0	0,0	56,9	71,5	61,0	266,9	18,0	40,9	0,0	0,0
20	Ізраїль	83,1	449,3	5,9	6,0	14,6	73,5	17,2	44,7	0,0	0,0
21	Бельгія	37,5	200,2	0,0	0,0	0,0	0,0	96,0	221,6	0,0	0,0
22	Пакистан	114,5	526,9	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
23	Лівія	99,5	522,0	5,4	5,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
24	Болгарія	0,1	0,2	10,2	12,8	0,1	0,5	4,5	10,4	78,2	203,4
25	Республіка Молдова	1,7	2,5	6,2	5,9	2,5	4,0	0,6	0,2	6,1	9,6
26	Саудівська Аравія	43,9	243,0	30,9	38,3	5,7	28,4	0,0	0,1	0,0	0,0
27	Ємен	73,1	352,5	5,7	5,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
28	Ліван	50,0	245,4	21,0	23,7	0,0	0,1	7,0	18,7	0,0	0,0
29	Румунія	5,7	20,2	3,2	4,0	1,3	3,6	1,9	4,1	8,9	6,5
30	Узбекистан	0,0	0,0	3,8	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
31	Португалія	53,7	296,2	10,0	13,4	1,6	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0
32	Алжир	54,3	318,1	7,6	10,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
33	Таїланд	48,4	244,5	9,0	10,8	5,5	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0
34	Філіппіни	58,5	300,7	3,9	3,3	0,3	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
35	Литва	10,0	71,8	7,8	9,9	2,1	7,4	0,2	0,1	0,2	0,4
36	В'єтнам	50,1	256,8	2,5	2,5	0,6	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0
37	Судан	21,3	95,9	32,2	45,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
38	Малайзія	28,0	131,0	22,6	31,1	1,3	6,1	0,0	0,0	0,0	0,0
39	Об'єднані Арабські Емірати	6,1	35,1	28,0	35,4	0,0	0,0	0,4	0,9	0,0	0,0
40	Російська Федерація	0,0	0,0	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	2,5
41	Угорщина	0,3	0,8	0,1	0,0	0,3	1,7	3,5	6,8	0,3	0,3
42	США	0,1	0,5	32,7	33,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0
43	Грузія	0,0	0,0	3,3	2,6	6,0	12,4	0,1	0,1	9,1	18,2
44	Латвія	0,0	0,0	1,6	1,6	0,2	0,3	1,0	0,3	0,0	0,0
45	Чехія	0,0	0,2	1,1	1,2	0,6	0,9	0,3	0,1	0,1	0,1
46	Ефіопія	33,1	144,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
47	Ірландія	29,6	169,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
48	Казахстан	0,1	0,1	2,9	1,3	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
49	Азербайджан	0,3	0,1	3,8	2,6	0,7	1,7	0,1	0,0	0,1	0,1
50	Катар	7,0	38,1	4,6	4,3	11,5	60,0	0,0	0,0	0,0	0,0
51	Мексика	5,2	27,5	1,8	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
52	Греція	5,1	27,3	3,1	4,3	4,7	9,2	6,5	18,1	0,0	0,0

№	Країни	Обсяг експорту основних товарів, 2020									
		10		15		23		12		72	
		млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т
53	Оман	4,7	28,3	12,4	16,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
54	Естонія	0,0	0,0	5,1	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4
55	Йорданія	10,7	58,9	4,3	4,2	0,3	0,5	0,1	0,3	0,0	0,0
56	Мозамбік	15,6	75,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
57	Кенія	13,0	65,7	1,9	2,6	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
58	Непал	1,2	7,0	12,5	16,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
59	Мавританія	6,9	34,4	0,7	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
60	Сенегал	0,0	0,0	7,7	8,2	0,0	0,0	0,4	0,6	0,0	0,0
61	Бразилія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
62	Австрія	0,0	0,0	4,0	4,3	0,0	0,0	1,4	0,6	0,6	0,3
63	Сомалі	8,9	37,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
64	М'янма	6,3	29,8	1,2	1,3	0,2	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
65	Об'єднана Республіка Танзанія	0,4	2,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
66	Гана	0,0	0,0	3,5	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
67	Швейцарія	3,1	16,9	3,5	6,0	0,0	0,1	0,5	1,1	0,0	0,0
68	Киргизстан	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
69	Шрі-Ланка	7,5	38,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
70	Австралія	0,0	0,0	3,9	4,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
71	Джибуті	2,2	8,7	5,2	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
72	Кіпр	3,9	25,0	0,7	0,7	2,0	10,3	0,0	0,0	0,0	0,0
73	Південна Африка	5,9	30,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,4	0,0	0,0
74	Албанія	1,8	8,7	3,8	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
75	Туркменістан	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	1,7	0,0	0,0
76	Словаччина	0,0	0,0	1,3	1,6	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0
77	Коста-Ріка	0,0	0,0	5,8	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
78	Вірменія	0,0	0,0	0,8	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	1,7
79	Гондурас	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
80	Держава Палестина	0,0	0,0	4,8	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
81	Данія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
82	Норвегія	0,0	0,0	0,4	0,4	2,4	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0
83	Сирійська Арабська Республіка	3,9	21,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
84	Японія	0,0	0,0	2,4	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
85	Еквадор	3,9	19,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
86	Кувейт	1,8	11,1	1,7	1,5	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
87	Реюньйон	0,0	0,0	3,4	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
88	Швеція	0,0	0,0	0,8	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
89	Гонконг	0,1	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
90	Перу	0,0	0,0	3,1	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
91	Суринам	0,0	0,0	2,7	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
92	Канада	0,0	0,0	1,6	1,5	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
93	Монголія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
94	Хорватія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
95	Сербія	0,0	0,0	0,4	0,3	0,1	0,2	0,8	0,6	0,2	0,2
96	Таджикистан	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
97	Нова Зеландія	0,0	0,0	1,4	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
98	Кот-Д'Івуар	0,0	0,0	1,5	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
99	Екваторіальна Гвінея	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
100	Тайвань, Провінція Китаю	0,3	1,2	1,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Інші та невизначені країни	0,5	2,3	12,1	8,9	0,1	0,3	0,4	0,3	0,0	0,0
	Усього	4 368,7	23 087,8	3 120,5	3 980,6	894,0	4 006,8	667,7	1 570,4	290,0	334,1

№	Країни	Обсяг експорту основних товарів, 2020										Усього	
		84		85		31		30		27			
		млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т
1	Китай	52,8	6,0	8,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	2 233,5	8 774,5
2	Індія	3,9	0,1	5,1	0,0	134,2	617,8	0,1	0,0	0,0	0,1	955,6	1 838,3
3	Нідерланди	4,4	0,2	3,9	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,5	732,2	1 766,2
4	Єгипет	1,1	0,1	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	557,1	2 634,8
5	Іспанія	3,9	0,3	0,2	0,0	2,9	13,7	0,1	0,0	0,1	0,2	488,0	1 682,9
6	Туреччина	1,6	0,2	0,7	0,1	11,8	57,4	0,3	0,0	7,2	31,6	330,5	1 457,2
7	Ірак	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	7,1	0,2	0,3	0,9	291,0	427,0
8	Італія	2,9	0,5	3,1	0,1	13,3	61,2	0,2	0,0	0,1	0,1	288,8	640,6
9	Індонезія	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	272,3	1 318,8
10	Німеччина	10,7	0,7	6,3	0,7	0,0	0,0	1,2	0,0	1,5	2,3	245,6	568,5
11	Польща	9,4	1,1	61,2	2,2	0,0	0,1	2,1	0,1	4,0	2,3	241,5	415,5
12	Велика Британія	6,2	0,4	1,2	0,1	0,0	0,0	0,7	0,0	1,3	1,9	221,3	552,2
13	Іран	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	217,3	1 092,7
14	Білорусь	14,3	2,4	8,0	0,3	0,0	0,0	14,4	0,5	29,1	84,5	201,0	491,2
15	Туніс	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	180,2	909,6
16	Марокко	0,6	0,0	0,1	0,0	3,4	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0	167,0	819,6
17	Республіка Корея	3,1	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	160,5	868,8
18	Бангладеш	5,3	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	153,1	717,6
19	Франція	4,7	0,4	5,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	146,0	379,8
20	Ізраїль	1,0	0,1	1,4	0,0	1,4	6,3	11,6	0,0	0,4	0,6	136,7	580,6
21	Бельгія	1,2	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	135,1	422,1
22	Пакистан	19,7	0,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	135,0	527,2
23	Лівія	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,2	0,1	0,0	105,4	527,6
24	Болгарія	2,6	0,1	0,4	0,0	0,4	3,3	0,9	0,2	0,1	0,4	97,4	231,2
25	Республіка Молдова	9,7	0,9	41,9	0,7	0,0	0,0	12,5	0,8	2,8	3,1	83,9	27,7
26	Саудівська Аравія	0,3	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	80,9	309,9
27	Ємен	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,1	0,0	0,0	79,3	358,0
28	Ліван	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	78,5	287,8
29	Румунія	3,3	0,4	0,5	0,2	0,2	1,4	0,1	0,0	49,6	0,3	74,5	40,6
30	Узбекистан	3,6	0,5	0,9	0,1	0,0	0,0	65,7	3,7	0,1	0,1	74,2	8,2
31	Португалія	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	65,6	315,3
32	Алжир	1,0	0,1	0,5	0,0	1,7	7,8	0,0	0,0	0,0	0,0	65,1	336,8
33	Таїланд	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	63,2	280,4
34	Філіппіни	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	62,9	304,4
35	Литва	12,8	0,7	2,3	0,1	0,4	1,8	4,5	0,4	22,1	59,4	62,2	151,9
36	В'єтнам	1,1	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	2,7	0,2	0,1	0,1	58,4	262,4
37	Судан	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,7	141,3
38	Малайзія	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	52,1	168,2
39	Об'єднані Арабські Емірати	4,3	0,1	0,6	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	3,6	5,5	43,2	77,1
40	Російська Федерація	26,5	4,1	8,5	0,4	0,0	0,0	5,0	0,2	0,0	0,1	42,5	7,7
41	Угорщина	3,3	0,3	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,9	4,7	39,4	14,7
42	США	2,9	0,2	2,6	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,3	38,9	34,0
43	Грузія	3,7	0,4	3,3	0,3	0,0	0,0	11,6	0,7	1,2	5,5	38,3	40,2
44	Латвія	1,7	0,2	0,8	0,0	0,1	0,1	4,1	0,3	25,6	83,8	35,0	86,6
45	Чехія	10,1	0,3	21,3	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	33,6	3,3
46	Ефіопія	0,1	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,6	144,4
47	Ірландія	0,5	0,0	0,3	0,0	0,9	8,1	0,2	0,0	0,4	0,5	31,8	178,4
48	Казахстан	3,0	0,3	1,8	0,1	0,0	0,0	18,1	0,8	0,7	1,0	26,8	3,6
49	Азербайджан	3,3	0,5	3,7	0,1	0,0	0,0	12,5	5,9	0,8	0,9	25,2	11,9
50	Катар	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	23,3	102,5
51	Мексика	0,6	0,1	0,0	0,0	14,1	67,8	1,2	0,0	0,0	0,0	22,9	97,4
52	Греція	0,2	0,0	0,0	0,0	0,5	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	20,2	61,1
53	Оман	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,1	44,7
54	Естонія	6,2	0,6	1,4	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	3,3	7,9	16,6	14,9
55	Йорданія	0,6	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,1	64,1

№	Країни	Обсяг експорту основних товарів, 2020										Усього	
		84		85		31		30		27			
		млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т
56	Мозамбік	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,6	75,5
57	Кенія	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	15,2	68,4
58	Непал	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,7	22,9
59	Мавританія	0,0	0,0	0,0	0,0	4,5	21,4	0,0	0,0	0,0	0,0	12,1	56,4
60	Сенегал	0,1	0,0	0,0	0,0	3,7	22,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,9	30,8
61	Бразилія	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,6	0,1	0,0	0,0	9,8	0,1
62	Австрія	3,0	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,7	9,6	6,2
63	Сомалі	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	9,5	37,7
64	М'янма	0,6	0,1	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,2	32,1
65	Об'єднана Республіка Танзанія	0,0	0,0	0,0	0,0	8,1	37,8	0,0	0,0	0,0	0,0	8,8	40,2
66	Гана	0,1	0,0	0,0	0,0	4,9	28,4	0,0	0,0	0,0	0,0	8,4	31,6
67	Швейцарія	0,5	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	1,1	8,4	25,2
68	Киргизстан	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	7,3	0,4	0,0	0,0	7,6	0,6
69	Шрі-Ланка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,6	38,4
70	Австралія	1,8	0,2	0,4	0,0	0,7	3,9	0,7	0,0	0,0	0,0	7,5	8,4
71	Джибуті	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,4	14,8
72	Кіпр	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,7	7,1	36,7
73	Південна Африка	0,3	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1	30,8
74	Албанія	0,7	0,0	0,0	0,0	0,7	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	7,0	15,8
75	Туркменістан	1,6	0,1	0,7	0,0	0,0	0,0	2,8	0,1	0,0	0,0	6,5	1,9
76	Словаччина	2,1	0,2	0,7	0,1	0,0	0,0	0,9	0,0	1,0	0,0	6,0	2,1
77	Коста-Ріка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,8	6,6
78	Вірменія	1,7	0,3	1,2	0,1	0,0	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	5,6	2,9
79	Гондурас	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	22,5	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	22,5
80	Держава Палестина	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,9	4,9
81	Данія	4,5	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,9	0,4
82	Норвегія	2,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,8	4,0
83	Сирійська Арабська Республіка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9	21,8
84	Японія	1,4	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9	2,6
85	Еквадор	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9	19,8
86	Кувейт	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	12,8
87	Реюньйон	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,4	3,9
88	Швеція	1,2	0,1	0,9	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	3,4	0,9
89	Гонконг	0,2	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,3	0,9
90	Перу	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,3	3,2
91	Суринам	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,7	2,6
92	Канада	0,6	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	2,5	1,7
93	Монголія	0,2	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0
94	Хорватія	0,7	0,1	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	0,6
95	Сербія	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,2	2,1	1,6
96	Таджикистан	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	1,6	0,2	0,0	0,0	1,9	0,4
97	Нова Зеландія	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7	1,6
98	Кот-Д'Івуар	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	1,7
99	Екваторіальна Гвінея	1,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0
100	Тайвань, Провінція Китаю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	2,5
	Інші та невизначені країни	4,1	0,3	2,7	0,1	0,1	0,5	1,2	0,1	1,1	1,8	22,2	14,5
	Усього	279,8	25,1	220,2	6,8	213,0	1 004,5	205,9	15,5	188,1	303,9	10 448,0	34 335,4

ДОДАТОК 18

ГЕОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ЕКСПОРТУ ОСНОВНИХ ТОВАРІВ М.КИЄВА, 2021

№	Країни	Обсяг експорту основних товарів, 2021									
		10		15		12		23		31	
		МЛН. \$	ТИС. Т	МЛН. \$	ТИС. Т	МЛН. \$	ТИС. Т	МЛН. \$	ТИС. Т	МЛН. \$	ТИС. Т
1	Китай	1 231,2	4 963,2	454,4	400,0	8,7	14,8	497,6	1 600,9	0,0	0,0
2	Індія	0,2	0,7	1 086,8	907,5	4,2	6,0	16,6	57,0	197,4	524,0
3	Нідерланди	230,0	898,6	445,2	357,1	63,2	95,1	47,8	148,8	2,7	16,5
4	Єгипет	572,5	2 174,1	38,8	32,0	5,7	11,8	6,5	20,7	0,1	0,1
5	Іспанія	229,2	889,8	286,1	230,6	0,5	0,2	15,6	57,5	17,8	53,4
6	Туреччина	345,7	1 325,0	35,2	28,2	38,7	80,3	63,3	299,0	7,5	28,0
7	Німеччина	20,2	83,9	4,4	3,6	419,3	617,9	7,2	16,4	0,0	0,1
8	Іран	391,9	1 459,8	78,2	60,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
9	Польща	3,7	16,4	69,0	53,7	39,3	63,0	123,7	275,7	0,1	0,2
10	Італія	65,6	252,3	230,3	180,2	12,6	22,4	6,6	22,9	22,3	71,1
11	Велика Британія	57,8	232,6	138,7	106,3	106,1	156,2	14,1	44,6	0,0	0,0
12	Пакистан	177,9	632,8	0,0	0,0	101,7	155,0	0,0	0,0	0,0	0,0
13	Ірак	28,5	110,5	255,9	218,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
14	Індонезія	287,5	1 139,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
15	Франція	0,3	0,1	88,5	70,6	92,7	137,5	39,7	141,9	31,0	103,9
16	Білорусь	2,9	1,6	3,2	2,2	85,4	144,5	37,4	120,7	0,0	0,0
17	Марокко	137,3	490,4	1,9	1,0	0,1	0,0	39,3	132,4	0,0	0,0
18	Саудівська Аравія	67,5	239,2	77,7	60,6	0,0	0,0	4,1	23,8	0,0	0,0
19	Бельгія	33,4	136,1	0,0	0,0	109,8	165,1	0,0	0,0	0,0	0,0
20	Туніс	134,7	512,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
21	Лівія	110,0	410,9	8,4	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
22	Бангладеш	104,7	388,3	3,4	2,1	6,1	9,5	0,0	0,0	0,0	0,0
23	Республіка Молдова	1,0	0,7	8,0	5,5	0,7	0,2	2,5	3,2	0,5	0,9
24	Ємен	93,2	352,9	13,8	8,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25	Португалія	41,1	161,5	12,9	10,9	44,4	64,5	0,0	0,0	3,5	12,1
26	Ізраїль	65,3	261,6	11,1	7,7	0,1	0,2	16,8	68,4	0,0	0,0
27	Ліван	70,4	277,2	25,0	17,0	1,2	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0
28	Ефіопія	93,6	348,3	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
29	Республіка Корея	69,6	269,3	8,9	7,0	0,0	0,0	1,2	6,7	0,4	0,5
30	Узбекистан	0,0	0,0	4,9	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
31	США	0,8	2,6	30,7	20,3	1,1	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
32	Об'єднані Арабські Емірати	6,5	27,0	47,8	39,1	1,2	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0
33	Судан	11,3	39,7	46,9	34,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
34	Алжир	52,1	198,5	0,8	0,7	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
35	Румунія	1,1	0,4	3,5	2,2	0,2	0,1	0,0	0,0	4,1	7,9
36	Російська Федерація	0,0	0,0	0,6	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
37	Малайзія	4,4	18,3	47,3	36,8	0,0	0,0	0,2	0,7	0,0	0,0
38	Грузія	0,0	0,0	4,7	2,9	1,8	3,0	2,3	6,4	0,0	0,0
39	Кенія	46,0	164,7	3,3	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
40	Йорданія	26,5	106,3	19,8	14,6	0,1	0,7	0,2	0,4	0,0	0,0
41	Болгарія	0,3	0,8	1,6	0,7	7,5	15,2	0,0	0,1	21,8	49,5
42	Литва	1,9	9,1	12,5	9,5	0,1	0,1	6,8	21,9	0,2	1,0
43	Чехія	0,3	0,5	0,9	0,8	0,2	0,2	0,8	1,0	0,0	0,1
44	Джибуті	28,2	109,6	8,6	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
45	Мексика	13,6	50,3	1,2	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	8,0	28,1
46	Нігерія	34,5	130,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
47	Таїланд	26,8	116,7	6,7	4,9	0,0	0,0	0,7	2,9	0,0	0,0
48	Оман	21,7	90,1	12,7	11,4	0,0	0,0	0,1	0,6	0,0	0,0
49	Азербайджан	0,3	0,0	5,4	3,0	5,5	10,8	0,0	0,0	0,0	0,0
50	Казахстан	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,4	0,1	0,2	0,1
51	Греція	3,5	13,4	7,8	5,3	8,2	14,1	7,3	11,0	0,0	0,0
52	Філіппіни	21,7	90,4	4,0	2,6	0,0	0,0	0,7	0,8	0,0	0,0
53	Ірландія	22,6	93,4	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	8,4	1,8	9,8
54	В'єтнам	20,5	74,2	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	6,8	0,0	0,0

№	Країни	Обсяг експорту основних товарів, 2021									
		10		15		12		23		31	
		млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т
55	Аргентина	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	23,7	62,3
56	Естонія	0,0	0,0	6,3	4,6	0,0	0,0	0,1	0,6	0,2	0,6
57	Словаччина	0,1	0,5	9,1	6,7	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
58	Тайвань, Провінція Китаю	15,0	68,8	2,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
59	Угорщина	1,5	0,8	0,8	0,5	2,2	4,4	0,2	0,5	0,2	0,5
60	Японія	13,7	51,3	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
61	Бразилія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
62	Латвія	0,0	0,1	2,1	1,3	1,4	0,3	3,2	11,6	0,1	0,0
63	Австрія	0,6	0,2	4,0	3,0	1,7	0,7	0,4	0,7	0,0	0,0
64	Об'єднана Республіка Танзанія	14,1	47,5	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
65	Катар	0,1	0,3	5,0	3,1	0,0	0,0	6,8	21,6	0,0	0,0
66	Австралія	0,0	0,0	7,2	5,4	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7	7,7
67	Мавританія	12,7	51,0	0,7	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
68	Сомалі	9,1	33,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
69	Мозамбік	4,5	17,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	30,2
70	М'янма	7,0	30,2	2,2	1,4	0,0	0,0	0,4	1,1	0,0	0,0
71	Бенін	0,0	0,0	0,8	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	8,8	27,5
72	Данія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,9	0,0	0,0
73	Вірменія	0,0	0,0	1,1	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
74	Кот-Д'Івуар	3,9	15,1	4,3	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
75	Киргизстан	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
76	Сенегал	0,0	0,0	6,9	4,8	0,3	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
77	Непал	0,0	0,0	0,1	0,1	6,2	9,3	0,0	0,0	0,0	0,0
78	Норвегія	0,4	1,3	0,8	0,5	0,0	0,0	2,1	2,6	0,0	0,0
79	Албанія	1,3	5,0	4,7	3,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
80	Швейцарія	0,9	3,0	3,8	2,7	0,1	0,1	0,2	0,5	0,0	0,0
81	Швеція	0,0	0,0	0,6	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
82	Суринам	0,0	0,0	5,4	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
83	Південна Африка	0,6	1,8	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	1,2	6,0
84	Канада	0,0	0,0	1,4	1,1	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
85	Коста-Ріка	0,0	0,0	4,7	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
86	Перу	0,0	0,0	3,8	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
87	Словенія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
88	Малі	1,6	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
89	Фінляндія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
90	Гонконг	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
91	Мадагаскар	4,3	17,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
92	Сербія	0,2	0,1	0,5	0,3	0,4	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
93	Держава Палестина	0,0	0,0	4,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
94	Хорватія	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,9	0,0	0,0
95	Камерун	4,2	15,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
96	Гана	0,0	0,0	3,7	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
97	Демократична Республіка Конго	0,6	3,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
98	Кіпр	2,0	8,5	0,7	0,5	0,0	0,0	0,7	3,1	0,0	0,0
99	Уганда	3,0	13,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
100	Колумбія	1,8	6,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Інші та невизначені країни	9,9	40,7	12,1	8,0	0,6	0,7	0,0	0,0	2,0	7,1
	Усього	5 124,6	19 805,9	3 757,1	3 047,4	1 180,5	1 810,9	979,7	3 145,8	363,3	1 049,0

№	Країни	Обсяг експорту основних товарів, 2021										Усього	
		85		72		84		44		30			
		млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т
1	Китай	5,3	0,0	117,8	48,1	13,2	0,5	22,7	74,4	0,0	0,0	2 350,9	7 101,9
2	Індія	7,1	0,0	0,0	0,0	4,8	0,2	6,9	17,2	0,0	0,0	1 323,8	1 512,6
3	Нідерланди	5,9	0,2	20,7	8,4	4,7	0,7	5,4	9,7	0,0	0,0	825,7	1 535,1
4	Єгипет	0,2	0,0	0,0	0,0	0,5	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	624,4	2 238,8
5	Іспанія	0,9	0,2	0,0	0,0	4,9	0,3	2,1	1,1	0,0	0,0	557,1	1 233,1
6	Туреччина	1,2	0,1	16,9	39,1	3,9	0,5	4,2	12,7	0,1	0,0	516,9	1 812,8
7	Німеччина	7,5	0,5	0,2	0,7	13,1	0,8	18,6	35,9	0,4	0,0	490,9	759,6
8	Іран	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	470,3	1 520,2
9	Польща	79,6	6,7	21,3	24,7	16,9	1,3	25,4	45,0	2,6	0,1	381,6	486,7
10	Італія	2,3	0,6	29,9	11,8	3,7	0,5	7,7	35,3	0,3	0,0	381,4	597,1
11	Велика Британія	0,9	0,1	6,8	1,4	9,7	0,6	3,7	8,0	0,2	0,0	337,9	549,8
12	Пакистан	2,9	0,0	0,2	0,0	27,8	0,2	1,3	3,8	0,0	0,0	311,6	791,9
13	Ірак	1,5	0,1	0,0	0,0	0,3	0,1	0,5	1,1	10,4	0,4	297,1	330,8
14	Індонезія	1,3	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	289,1	1 139,5
15	Франція	12,2	1,2	0,0	0,0	7,7	0,4	13,6	25,4	0,0	0,0	285,6	481,0
16	Білорусь	14,4	0,7	10,6	9,5	11,8	1,5	11,5	28,0	15,7	0,5	192,8	309,2
17	Марокко	7,6	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,1	0,3	0,0	0,0	186,5	624,1
18	Саудівська Аравія	3,3	0,5	0,0	0,0	0,8	0,1	3,7	2,7	0,0	0,0	157,1	326,7
19	Бельгія	0,5	0,1	2,9	1,0	2,5	0,2	1,8	2,4	0,0	0,0	150,8	304,9
20	Туніс	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	134,8	512,1
21	Лівія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,7	0,2	119,3	416,6
22	Бангладеш	0,5	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	115,4	400,0
23	Республіка Молдова	48,1	1,0	13,8	12,7	11,8	1,2	3,5	7,2	19,4	1,3	109,3	33,8
24	Ємен	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,1	107,5	361,2
25	Португалія	0,1	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	1,6	0,5	0,2	0,0	104,2	249,4
26	Ізраїль	2,0	0,0	0,0	0,0	1,6	0,1	5,6	11,3	0,1	0,0	102,7	349,3
27	Ліван	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,3	0,5	0,0	0,0	97,0	297,1
28	Ефіопія	1,1	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	95,3	348,5
29	Республіка Корея	1,4	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	2,5	5,6	0,2	0,0	85,1	289,2
30	Узбекистан	1,5	0,1	1,0	1,0	2,7	0,3	0,4	1,1	71,1	3,6	81,6	9,9
31	США	28,6	0,1	0,0	0,0	2,4	0,1	2,6	1,3	0,8	0,0	67,0	24,7
32	Об'єднані Арабські Емірати	2,0	0,0	0,0	0,0	3,1	0,2	2,3	7,8	0,4	0,0	63,2	76,4
33	Судан	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	58,3	74,7
34	Алжир	0,6	0,0	0,0	0,0	2,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	56,0	199,6
35	Румунія	1,9	0,5	28,8	42,7	3,2	0,5	11,8	67,3	0,0	0,0	54,7	121,6
36	Російська Федерація	13,2	1,2	1,5	1,4	28,5	3,3	5,8	1,5	2,7	0,1	52,5	8,0
37	Малайзія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	0,5	0,0	0,0	52,3	56,2
38	Грузія	5,7	0,5	8,9	10,3	11,0	1,7	0,2	0,4	16,7	0,8	51,3	25,9
39	Кенія	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	50,0	167,1
40	Йорданія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,1	0,2	0,4	0,0	0,0	47,7	122,5
41	Болгарія	0,6	0,0	0,6	1,2	2,4	0,1	7,5	32,2	2,7	0,4	44,9	100,3
42	Литва	4,9	1,1	0,7	1,7	6,0	0,4	6,1	10,3	4,3	0,5	43,5	55,6
43	Чехія	16,5	0,3	0,3	1,4	7,9	0,5	14,5	27,6	0,1	0,0	41,4	32,3
44	Джибуті	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	36,9	115,9
45	Мексика	0,0	0,2	0,0	0,0	0,8	0,1	0,0	0,0	12,7	0,4	36,3	79,9
46	Нігерія	0,9	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	35,7	130,6
47	Таїланд	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	0,7	0,4	0,0	34,9	125,2
48	Оман	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	34,8	102,3
49	Азербайджан	2,8	0,3	2,3	2,1	2,8	0,4	2,4	4,5	12,7	4,3	34,0	25,4
50	Казахстан	3,5	0,1	0,0	0,0	5,1	0,8	2,8	4,1	20,5	0,7	33,0	6,2
51	Греція	0,7	0,1	0,0	0,0	0,5	0,0	2,7	13,1	0,0	0,0	30,6	57,0
52	Філіппіни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	1,6	4,0	0,3	0,0	28,5	97,8
53	Ірландія	0,5	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	28,5	111,8
54	В'єтнам	0,7	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	1,0	1,7	1,6	0,2	25,9	83,0
55	Аргентина	1,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	24,9	62,5
56	Естонія	2,5	0,1	0,3	0,6	3,7	0,2	10,1	18,4	0,1	0,0	23,2	25,0
57	Словаччина	1,3	0,1	0,0	0,0	2,4	0,2	5,4	17,6	1,5	0,1	19,8	25,4

№	Країни	Обсяг експорту основних товарів, 2021										Усього	
		85		72		84		44		30			
		млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т
58	Тайвань, Провінція Китаю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,7	5,7	0,0	0,0	19,8	76,1
59	Угорщина	1,7	0,1	1,5	0,8	6,3	0,5	4,8	6,8	0,1	0,0	19,2	14,8
60	Японія	0,3	0,0	0,0	0,0	2,4	0,1	1,4	1,9	0,0	0,0	18,0	53,5
61	Бразилія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	17,7	0,3	17,8	0,3
62	Латвія	0,6	0,0	0,2	0,7	1,5	0,2	2,8	4,6	3,5	0,3	15,5	19,0
63	Австрія	0,3	0,0	1,2	0,5	3,5	0,4	3,3	9,8	0,1	0,0	15,1	15,3
64	Об'єднана Республіка Танзанія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,7	47,8
65	Катар	0,1	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	1,7	3,2	0,0	0,0	14,1	28,2
66	Австралія	0,6	0,0	0,0	0,0	3,3	0,3	0,1	0,0	0,6	0,0	13,4	13,3
67	Мавританія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,3	51,5
68	Сомалі	2,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	11,8	33,8
69	Мозамбік	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	10,6	48,1
70	М'янма	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,7	32,7
71	Бенін	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,6	28,1
72	Данія	1,5	0,1	0,0	0,0	6,7	0,3	0,5	2,2	0,0	0,0	9,4	3,4
73	Вірменія	3,0	0,4	0,2	0,2	2,2	0,4	0,2	0,3	1,7	0,0	8,4	2,0
74	Кот-Д'Івуар	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,2	17,7
75	Киргизстан	0,1	0,0	0,0	0,0	0,4	0,1	0,2	0,3	7,1	0,3	7,8	0,8
76	Сенегал	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,2	5,2
77	Непал	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,4	9,4
78	Норвегія	0,4	0,0	0,0	0,0	2,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	6,4	4,6
79	Албанія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	6,3	8,3
80	Швейцарія	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,2	0,4	0,0	6,1	6,5
81	Швеція	0,4	0,0	3,0	0,5	1,7	0,1	0,2	0,3	0,0	0,0	5,9	1,2
82	Суринам	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,4	3,2
83	Південна Африка	2,8	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,9	8,1
84	Канада	0,2	0,0	0,0	0,0	2,3	0,1	0,6	0,7	0,0	0,0	4,7	2,1
85	Коста-Ріка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,7	3,2
86	Перу	0,3	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,7	2,7
87	Словенія	0,3	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	2,8	9,8	1,2	0,1	4,6	9,9
88	Малі	0,7	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,5	6,3
89	Фінляндія	0,2	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	2,4	4,8	0,0	0,0	4,4	4,8
90	Гонконг	4,0	0,1	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	4,4	0,1
91	Мадагаскар	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3	17,2
92	Сербія	0,2	0,1	0,0	0,0	0,4	0,1	2,6	7,2	0,1	0,0	4,3	8,3
93	Держава Палестина	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	4,2	2,9
94	Хорватія	2,2	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,5	1,0	0,0	0,0	4,2	2,1
95	Камерун	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,2	15,2
96	Гана	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	2,2
97	Демократична Республіка Конго	0,2	0,0	0,0	0,0	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7	3,1
98	Кіпр	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	0,4	0,0	0,0	3,7	12,5
99	Уганда	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	3,3	13,6
100	Колумбія	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	3,0	6,8
	Інші та невизначені країни	2,0	0,2	0,0	0,0	5,9	0,6	2,8	5,0	3,8	0,2	39,1	62,4
	Усього	322,0	17,7	291,7	222,6	280,5	21,7	251,2	607,6	237,6	14,9	12 788,3	29 743,4

ДОДАТОК 19

ГЕОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ЕКСПОРТУ ОСНОВНИХ ТОВАРІВ М.КИЄВА, 2022

№	Країни	Обсяг експорту основних товарів, 2022									
		10		15		12		23		84	
		млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т
1	Польща	249,9	1 066,5	311,8	241,6	135,1	243,9	127,7	432,3	31,2	4,4
2	Румунія	484,7	2 101,0	169,8	140,2	198,7	475,4	16,9	72,3	6,0	1,1
3	Туреччина	339,7	1 548,6	263,1	240,7	145,5	391,4	28,3	166,6	18,5	1,2
4	Китай	431,0	1 794,4	140,0	113,9	4,2	9,8	169,4	696,6	19,8	0,1
5	Іспанія	383,4	1 700,9	103,6	83,6	9,6	17,3	4,8	23,2	1,3	0,1
6	Угорщина	155,9	614,8	42,8	27,0	75,9	133,8	29,8	72,1	6,1	0,9
7	Італія	158,0	719,2	126,5	104,5	24,5	49,2	12,4	65,2	5,0	0,8
8	Нідерланди	131,0	555,0	154,4	109,9	30,1	50,2	13,9	40,9	7,1	0,5
9	Індія	0,0	0,1	305,1	250,3	0,1	0,3	9,2	32,2	8,0	0,4
10	Болгарія	3,8	18,3	114,7	99,8	123,0	283,2	6,8	46,9	3,9	0,6
11	Німеччина	52,3	207,1	27,3	17,9	85,9	145,2	2,0	4,7	28,9	4,9
12	Єгипет	209,1	831,2	12,0	9,8	9,5	28,9	6,0	27,6	0,3	0,0
13	Словаччина	45,0	189,2	10,0	6,4	23,9	45,2	0,3	2,0	4,1	0,5
14	Франція	3,7	1,5	66,8	44,1	32,5	69,8	17,3	74,9	2,7	0,3
15	Литва	22,7	100,2	38,1	27,7	4,0	7,9	12,6	45,1	7,2	1,0
16	Республіка Молдова	8,0	44,0	22,7	14,5	21,6	35,8	10,5	24,2	9,3	1,7
17	Ірак	1,2	9,6	78,0	64,0	0,7	0,7	0,4	4,6	0,4	0,0
18	Бельгія	23,0	86,5	4,6	2,8	38,9	71,9	0,0	0,0	2,5	0,2
19	Ізраїль	65,0	275,3	12,0	7,0	1,1	3,4	4,8	25,0	1,2	0,2
20	Лівія	71,3	307,7	10,9	5,9	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
21	Велика Британія	15,9	63,5	23,4	17,4	20,9	38,1	7,7	28,5	4,7	0,2
22	Республіка Корея	73,9	301,9	2,8	0,0	0,0	0,3	1,8	9,0	0,3	0,0
23	Іран	63,1	236,7	10,8	7,9	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5	0,2
24	Ліван	59,4	276,6	11,3	7,4	3,6	8,1	0,2	1,0	0,0	0,0
25	Алжир	70,4	251,5	3,1	2,6	0,2	0,5	0,0	0,0	0,3	0,0
26	Чехія	3,6	14,5	13,5	8,1	9,6	14,6	1,1	3,6	6,0	0,7
27	Туніс	53,6	227,5	9,6	8,3	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
28	Узбекистан	0,2	0,1	0,4	0,2	0,3	1,0	1,8	3,5	5,0	0,3
29	Австрія	11,0	29,3	10,2	6,3	9,3	12,4	1,1	1,7	1,7	0,5
30	Саудівська Аравія	20,1	69,0	16,7	13,2	0,1	0,2	1,8	9,8	0,6	0,0
31	Малайзія	0,5	1,6	42,1	30,4	0,0	0,0	0,7	2,9	0,0	0,0
32	США	0,0	0,0	23,3	12,1	0,6	0,8	0,4	2,1	3,9	0,3
33	Пакистан	33,8	109,0	0,0	0,0	8,7	17,4	0,0	0,0	0,2	0,0
34	Казахстан	0,5	0,2	2,4	0,7	0,3	0,1	0,0	0,0	12,2	1,2
35	Греція	23,5	128,2	2,4	1,7	7,7	16,2	1,7	7,1	0,4	0,0
36	Ємен	34,2	118,5	0,8	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
37	Об'єднані Арабські Емірати	0,6	4,0	29,5	22,0	1,5	3,6	0,3	2,3	1,0	0,1
38	Португалія	30,5	129,1	0,1	0,0	2,2	6,3	0,0	0,0	0,1	0,0
39	Грузія	1,0	3,1	2,4	1,1	2,9	7,2	6,2	15,9	3,6	0,4
40	Білорусь	2,1	1,8	0,1	0,1	4,8	7,3	10,1	22,6	2,7	0,5
41	Швейцарія	8,5	30,3	10,1	7,0	1,9	3,1	1,2	3,3	0,3	0,0
42	Російська Федерація	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,2	2,0
43	Латвія	1,9	7,5	3,5	2,3	5,8	10,8	1,2	4,1	1,8	0,2
44	Азербайджан	0,0	0,0	1,1	0,5	1,0	2,1	0,8	1,7	2,5	0,3
45	Естонія	3,4	16,0	1,6	1,1	1,5	2,9	0,7	4,5	1,0	0,1
46	В'єтнам	9,2	48,2	0,4	0,3	0,0	0,0	1,5	5,7	0,1	0,0
47	Канада	0,0	0,0	6,0	2,5	0,2	0,3	0,2	1,5	0,4	0,0
48	Данія	0,1	0,2	0,3	0,2	0,3	0,4	0,1	0,2	4,1	0,3
49	Сербія	0,6	0,3	0,3	0,2	0,6	0,8	0,3	0,6	0,7	0,1
50	Японія	0,1	0,1	0,5	0,2	0,0	0,0	0,2	0,6	0,2	0,0
	Інші та невизначені країни	192,6	792,0	107,1	73,6	16,0	30,4	17,6	73,6	17,5	1,5
	УСЬОГО	3 552,6	15 031,8	2 350,0	1 839,4	1 065,1	2 248,3	532,0	2 062,3	251,6	27,8

№	Країни	Обсяг експорту основних товарів, *2022										Усього	
		27		85		72		30		44			
		млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т
1	Польща	50,4	65,2	30,0	1,6	55,2	67,1	3,3	0,3	33,4	59,2	1 027,9	2 182,1
2	Румунія	34,5	7,8	10,4	0,5	10,5	12,4	0,5	0,0	13,4	49,3	945,2	2 860,0
3	Туреччина	3,3	2,8	0,9	0,1	16,7	26,1	0,4	0,0	4,0	10,9	820,3	2 388,4
4	Китай	0,0	0,0	0,3	0,0	2,6	2,7	0,0	0,0	1,4	4,4	768,7	2 621,9
5	Іспанія	1,7	2,3	0,8	0,0	3,8	6,7	0,0	0,0	3,4	1,6	512,4	1 835,7
6	Угорщина	25,6	27,9	73,4	2,9	0,6	0,6	0,1	0,0	8,8	18,0	419,0	898,0
7	Італія	0,1	0,0	0,6	0,1	13,6	19,7	0,3	0,0	12,6	28,9	353,6	987,6
8	Нідерланди	0,0	0,0	3,6	0,2	3,8	2,1	0,0	0,0	7,6	13,6	351,7	772,4
9	Індія	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,7	1,3	323,5	284,7
10	Болгарія	0,1	0,1	0,5	0,0	20,4	29,8	2,3	0,4	2,3	5,6	277,7	484,7
11	Німеччина	1,1	1,6	36,4	1,6	3,4	2,3	0,5	0,1	18,7	37,4	256,6	422,8
12	Єгипет	0,8	0,8	0,1	0,0	3,9	6,1	1,6	0,0	0,2	0,2	243,5	904,6
13	Словаччина	68,8	87,1	9,4	0,4	0,9	1,1	0,4	0,0	4,0	9,0	166,9	340,9
14	Франція	0,1	0,0	1,3	0,2	1,0	1,4	0,1	0,0	4,7	4,2	130,1	196,4
15	Литва	7,3	9,1	1,5	0,3	1,9	2,4	16,8	1,9	7,1	8,7	119,1	204,3
16	Республіка Молдова	14,5	3,6	3,6	0,5	3,1	3,6	10,7	1,5	6,3	16,3	110,2	145,7
17	Ірак	0,4	0,2	0,1	0,1	1,8	2,7	9,4	0,3	0,2	0,7	92,6	82,9
18	Бельгія	16,3	3,4	0,3	0,0	1,1	2,3	0,0	0,0	4,0	8,1	90,5	175,2
19	Ізраїль	0,1	0,1	0,1	0,0	1,3	1,7	0,2	0,0	1,6	2,9	87,4	315,6
20	Лівія	0,6	0,2	0,0	0,0	1,3	2,1	0,4	0,2	0,0	0,0	84,6	316,2
21	Велика Британія	0,1	0,1	5,5	0,3	1,5	1,9	0,9	0,0	1,2	1,1	81,8	151,1
22	Республіка Корея	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,4	79,0	311,6
23	Іран	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,1	78,1	244,9
24	Ліван	0,3	0,1	0,0	0,0	0,6	0,9	0,1	0,0	0,0	0,1	75,6	294,2
25	Алжир	0,0	0,0	0,1	0,0	0,9	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	74,9	255,2
26	Чехія	6,9	14,1	17,6	0,7	1,7	1,5	0,9	0,0	7,0	12,8	67,8	70,6
27	Туніс	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	64,6	237,6
28	Узбекистан	0,1	0,0	0,5	0,0	1,1	1,1	38,5	1,0	0,0	0,0	47,9	7,2
29	Австрія	1,0	0,1	2,1	0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	10,3	6,9	46,8	57,7
30	Саудівська Аравія	0,1	0,1	0,2	0,0	1,5	2,5	3,5	0,0	0,2	0,2	44,7	95,0
31	Малайзія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	43,5	35,2
32	США	0,5	0,2	0,9	0,1	11,6	23,3	0,3	0,0	1,5	0,6	43,0	39,5
33	Пакистан	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,3	42,9	126,7
34	Казахстан	0,1	0,1	1,5	0,1	0,1	0,1	23,9	0,7	0,1	0,1	41,1	3,3
35	Греція	0,0	0,0	0,1	0,0	1,4	1,6	0,1	0,0	0,8	2,5	38,1	157,3
36	Ємен	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	35,6	118,9
37	Об'єднані Арабські Емірати	0,4	0,4	0,3	0,0	1,0	1,5	0,1	0,0	0,5	1,0	35,2	34,9
38	Португалія	0,0	0,0	0,7	0,0	0,7	0,8	0,0	0,0	0,4	0,1	34,7	136,3
39	Грузія	0,3	0,4	0,9	0,1	0,7	0,6	13,5	0,6	0,1	0,1	31,6	29,5
40	Білорусь	0,3	0,3	0,6	0,1	1,0	1,0	3,5	0,1	0,1	0,1	25,4	33,9
41	Швейцарія	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,4	0,3	22,8	44,0
42	Російська Федерація	1,0	1,1	1,0	0,1	5,6	6,6	1,2	0,1	0,3	0,1	22,4	10,0
43	Латвія	0,0	0,0	0,6	0,0	0,1	0,1	3,7	0,2	1,8	3,5	20,4	28,7
44	Азербайджан	0,2	0,2	0,7	0,1	0,3	0,3	10,6	1,6	0,2	0,3	17,4	7,1
45	Естонія	2,2	3,1	1,2	0,1	0,3	0,3	0,5	0,0	2,1	2,3	14,5	30,4
46	В'єтнам	0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	1,6	0,1	0,4	0,6	13,7	55,0
47	Канада	0,0	0,0	0,1	0,0	1,6	2,2	0,1	0,0	0,2	0,1	8,7	6,6
48	Данія	1,0	1,6	0,2	0,0	0,8	1,3	0,0	0,0	1,7	2,4	8,5	6,6
49	Сербія	0,0	0,0	0,3	0,0	0,6	0,8	0,1	0,0	0,9	1,5	4,5	4,3
50	Японія	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	1,1	1,8	2,0
	Інші та невизначені країни	2,8	1,8	2,9	0,7	17,4	24,0	23,8	1,1	5,8	7,5	403,3	1 006,2
	УСЬОГО	243,3	236,0	211,6	11,3	198,8	267,8	175,3	10,2	171,6	326,7	8 751,7	22 061,6

ДОДАТОК 20

ОБСЯГИ ЕКСПОРТУ КРАЇН-КОНКУРЕНТІВ, 2020

Зернові культури – група 10

Китай			Єгипет			Індонезія		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	США	2 931,4	1	Російська Федерація	1 797,0	1	Аргентина	559,0
2	Україна	1 854,8	2	Україна	1 119,5	2	Україна	546,7
3	Канада	1 154,8	3	Аргентина	637,8	3	Канада	513,4
4	Франція	976,2	4	Бразилія	552,1	4	США	307,2
5	Австралія	941,3	5	Румунія	231,6	5	Австралія	241,6
6	В'єтнам	465,0	6	Франція	176,8	6	Таїланд	73,3
7	М'янма	387,7	7	Австралія	79,7	7	В'єтнам	50,0
8	Таїланд	272,6	8	Китай	76,2	8	Бразилія	46,7
9	Пакистан	256,9	9	США	38,3	9	Пакистан	44,3
10	Камбоджа	167,8	10	Литва	33,5	10	Сінгапур	36,2
11	Аргентина	160,8	11	Індія	28,9	11	Малайзія	23,5
	Інші	368,2		Інші	38,5		Інші	41,2
	Усього	9 937,5		Усього	4 809,9		Усього	2 483,1

Іспанія			Іран			Туніс		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Франція	747,1	1	Індія	876,8	1	Україна	347,0
2	Україна	543,2	2	Бразилія	744,6	2	Канада	93,3
3	Бразилія	384,8	3	Німеччина	294,1	3	Іспанія	79,3
4	Румунія	191,0	4	Україна	227,9	4	Російська Федерація	73,5
5	Болгарія	172,8	5	Казахстан	121,3	5	Румунія	64,8
6	Польща	100,5	6	Болгарія	59,0	6	Аргентина	40,3
7	Литва	69,6	7	Румунія	54,8	7	США	35,8
8	Швеція	57,7	8	ОАЕ	9,1	8	Болгарія	30,5
9	Канада	50,7	9	Таїланд	5,4	9	Греція	19,2
10	Португалія	45,2	10	Туреччина	2,9	10	Франція	17,0
11	Німеччина	43,0	11	Данія	1,6	11	Велика Британія	15,3
	Інші	276,4		Інші	2,6		Інші	19,7
	Усього	2 682,0		Усього	2 400,1		Усього	835,7

Нідерланди			Туреччина			Корея		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Франція	759,5	1	Російська Федерація	1 908,2	1	США	1 069,7
2	Німеччина	609,0	2	Україна	472,4	2	Аргентина	431,4
3	Україна	519,3	3	Румунія	107,6	3	Бразилія	423,3
4	Бельгія	192,6	4	Німеччина	100,8	4	Австралія	302,1
5	Велика Британія	114,8	5	Канада	98,9	5	Україна	281,8
6	Румунія	107,6	6	Литва	84,6	6	Китай	165,5
7	Індія	75,3	7	Болгарія	69,2	7	Румунія	88,5
8	Бразилія	71,5	8	Бразилія	66,7	8	Канада	76,9
9	Польща	66,1	9	Мексика	56,4	9	Російська Федерація	66,4
10	Пакистан	55,4	10	Індія	51,3	10	ПАР	65,9
11	Болгарія	41,6	11	Польща	37,5	11	В'єтнам	31,9
	Інші	439,5		Інші	308,7		Інші	68,4
	Усього	3 052,2		Усього	3 362,3		Усього	3 071,8

Бангладеш		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Російська Федерація	408,9
2	Індія	351,7
3	Україна	316,7
4	Канада	264,3
5	Бразилія	136,7
6	Аргентина	136,1
7	США	77,1
8	Болгарія	14,1
9	Австралія	7,7
10	Румунія	6,3
11	Китай	3,5
	Інші	5,9
Усього		1 729,0

Жири та олії – група 15

Індія		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Індонезія	3 057,9
2	Аргентина	2 146,6
3	Малайзія	1 747,9
4	Україна	1 445,8
5	Російська Федерація	364,0
6	Непал	255,7
7	Бразилія	249,9
8	Парагвай	155,7
9	Таїланд	110,0
10	США	40,1
11	Іспанія	32,8
	Інші	176,3
Усього		9 782,7

Китай		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Індонезія	3 566,8
2	Малайзія	1 940,0
3	Україна	1 113,2
4	Російська Федерація	1 084,4
5	Канада	844,9
6	Індія	678,5
7	Аргентина	375,2
8	ОАЕ	331,0
9	Бразилія	287,2
10	Іспанія	140,2
11	Казахстан	91,0
	Інші	749,4
Усього		11 201,8

Нідерланди		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Малайзія	1 129,0
2	Німеччина	1 084,7
3	Індонезія	655,6
4	Україна	529,1
5	Бельгія	459,3
6	Філіппіни	313,0
7	Китай	287,6
8	Франція	261,4
9	Велика Британія	193,0
10	Гондурас	171,0
11	США	162,0
	Інші	1 458,8
Усього		6 704,5

Ірак		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Україна	324,9
2	Туреччина	186,1
3	Індонезія	50,3
4	Малайзія	28,8
5	Єгипет	8,8
6	ОАЕ	8,5
7	Іспанія	8,1
8	Азербайджан	6,6
9	Італія	2,3
10	Туніс	1,8
11	Саудівська Аравія	1,4
	Інші	5,0
Усього		632,6

Іспанія		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Індонезія	764,4
2	Туніс	376,6
3	Україна	342,3
4	Португалія	325,3
5	Франція	221,4
6	Китай	169,4
7	Малайзія	133,7
8	Нідерланди	126,0
9	Гватемала	107,5
10	Італія	83,6
11	Колумбія	65,7
	Інші	475,8
Усього		3 191,7

Італія		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Іспанія	898,9
2	Індонезія	659,3
3	Греція	335,4
4	Малайзія	323,7
5	Україна	287,3
6	Туніс	151,0
7	Нідерланди	131,0
8	Німеччина	99,1
9	Португалія	98,8
10	Франція	93,6
11	Угорщина	91,3
	Інші	586,9
Усього		3 756,3

Велика Британія			Франція			Єгипет		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Нідерланди	463,9	1	Іспанія	460,2	1	Індонезія	680,5
2	Іспанія	212,1	2	Нідерланди	393,8	2	Аргентина	244,4
3	Франція	138,6	3	Бельгія	321,7	3	Малайзія	150,6
4	Німеччина	129,3	4	Італія	196,2	4	Російська Федерація	143,1
5	Бельгія	110,2	5	Німеччина	184,4	5	Україна	99,1
6	Італія	109,7	6	Україна	122,1	6	США	59,9
7	Україна	99,6	7	Індонезія	112,4	7	Парагвай	19,6
8	США	73,2	8	Індія	88,0	8	Італія	6,2
9	Китай	64,2	9	Швеція	41,6	9	Туреччина	5,4
10	Малайзія	63,8	10	Марокко	35,7	10	Індія	5,2
11	Індонезія	61,2	11	Велика Британія	35,5	11	Корея	5,1
	Інші	423,3		Інші	245,1		Інші	28,1
Усього		1 949,1	Усього		2 236,7	Усього		1 447,2

Польща		
№	Країна-експортер	млн.\$
1	Німеччина	308,0
2	Україна	275,7
3	Нідерланди	201,2
4	Чехія	120,9
5	Італія	58,7
6	Угорщина	54,3
7	Австрія	44,7
8	Швеція	37,5
9	Бельгія	27,9
10	Литва	23,2
11	Іспанія	21,0
	Інші	155,7
Усього		1 328,8

Залишки і відходи харчової промисловості – група 23

Китай			Польща			Туреччина		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Перу	890,4	1	Німеччина	576,8	1	Аргентина	323,9
2	Канада	595,4	2	Аргентина	441,5	2	Російська Федерація	268,5
3	Україна	488,2	3	Бразилія	229,0	3	Бразилія	197,9
4	США	471,9	4	Нідерланди	163,3	4	Україна	185,8
5	В'єтнам	211,2	5	Україна	153,0	5	США	176,2
6	Чилі	162,3	6	Чехія	120,6	6	Марокко	93,6
7	Таїланд	153,1	7	Франція	110,1	7	Болгарія	65,8
8	Індонезія	151,5	8	Парагвай	86,2	8	Італія	53,2
9	Мавританія	105,2	9	Угорщина	66,9	9	Франція	50,0
10	Нідерланди	104,0	10	Данія	57,4	10	Румунія	28,1
11	ОАЕ	102,7	11	Італія	38,3	11	Нідерланди	28,0
	Інші	944,7		Інші	267,4		Інші	240,0
Усього		4 380,6	Усього		2 310,5	Усього		1 711,0

Франція			Індія			Білорусь		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Бельгія	659,5	1	Шрі-Ланка	93,3	1	Україна	138,6
2	Бразилія	543,9	2	В'єтнам	75,6	2	Російська Федерація	112,1
3	Нідерланди	476,2	3	Таїланд	67,0	3	Аргентина	80,6
4	Німеччина	399,4	4	Україна	46,0	4	Німеччина	10,1
5	Іспанія	395,2	5	Індонезія	32,5	5	Бельгія	6,8
6	Польща	151,5	6	Китай	29,9	6	Нідерланди	5,7
7	Велика Британія	114,8	7	Філіппіни	26,2	7	Данія	5,4
8	Україна	108,4	8	США	24,6	8	Польща	4,5
9	Італія	89,9	9	Бенін	20,3	9	Китай	3,6
10	Аргентина	75,1	10	Оман	18,8	10	Франція	3,6
11	Індія	53,2	11	Непал	18,2	11	Латвія	3,5
	Інші	378,6		Інші	103,5		Інші	15,8
Усього		3 445,7	Усього		555,9	Усього		390,3

Нідерланди			Марокко			Іспанія		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Німеччина	926,7	1	США	207,4	1	Аргентина	423,3
2	Бразилія	724,7	2	Аргентина	75,4	2	Франція	371,2
3	Бельгія	512,2	3	Україна	61,5	3	Бразилія	317,0
4	Франція	310,5	4	Франція	38,9	4	Німеччина	215,7
5	Індонезія	191,2	5	Іспанія	12,4	5	Нідерланди	166,2
6	Китай	174,1	6	Єгипет	9,9	6	Португалія	121,5
7	Аргентина	132,4	7	Нідерланди	6,0	7	США	108,7
8	Російська Федерація	85,2	8	Румунія	5,2	8	Італія	63,4
9	Польща	85,0	9	Італія	4,7	9	Україна	49,1
10	Велика Британія	83,7	10	Бразилія	4,4	10	Російська Федерація	38,1
11	Україна	36,0	11	Конго	4,3	11	Бельгія	36,1
	Інші	511,8		Інші	34,3		Інші	266,6
Усього		3 773,5	Усього		464,4	Усього		2 176,9

Ізраїль		
№	Країна-експортер	млн.\$
1	США	127,1
2	Румунія	47,4
3	Україна	37,3
4	Аргентина	29,5
5	Італія	21,5
6	Парагвай	21,4
7	Німеччина	19,9
8	Нідерланди	17,0
9	Іспанія	13,6
10	Франція	13,2
11	Індонезія	11,2
	Інші	65,4
Усього		424,5

Насіння і плоди олійних рослин – група 12

Німеччина			Бельгія			Білорусь		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Нідерланди	1 589,1	1	Канада	274,4	1	Російська Федерація	187,5
2	Франція	494,9	2	Нідерланди	261,4	2	Україна	144,8
3	Україна	347,6	3	Україна	239,8	3	Німеччина	17,1
4	Польща	324,9	4	Франція	209,3	4	Нідерланди	8,4
5	Угорщина	269,6	5	Австралія	88,0	5	Франція	4,9
6	Австралія	262,1	6	Російська Федерація	64,3	6	Італія	3,0
7	Канада	228,8	7	Литва	63,2	7	Польща	2,6
8	Австрія	177,3	8	Казахстан	58,3	8	Литва	2,0
9	Чехія	147,4	9	Бразилія	49,6	9	Бразилія	1,1
10	Італія	117,3	10	США	49,0	10	Індія	1,0
11	Данія	107,1	11	Німеччина	43,9	11	Бельгія	1,0
	Інші	1 235,7		Інші	246,9		Інші	7,1
	Усього	5 301,8		Усього	1 648,1		Усього	380,5

Нідерланди			Велика Британія			Туреччина		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	США	1 260,5	1	Бразилія	231,3	1	Бразилія	728,9
2	Бразилія	1 146,4	2	Нідерланди	187,8	2	Російська Федерація	298,4
3	Аргентина	380,1	3	США	110,8	3	Україна	271,4
4	Канада	324,3	4	Україна	109,5	4	Китай	154,2
5	Бельгія	295,4	5	Франція	97,5	5	Нідерланди	89,4
6	Румунія	221,4	6	Німеччина	89,8	6	Аргентина	64,0
7	Україна	188,3	7	Аргентина	79,4	7	Молдова	62,2
8	Австралія	182,2	8	Канада	75,6	8	Болгарія	46,4
9	Франція	135,5	9	Болгарія	41,8	9	Нігерія	42,0
10	Німеччина	133,2	10	Китай	36,5	10	Румунія	40,9
11	Болгарія	117,6	11	Нікарагуа	35,4	11	Франція	39,0
	Інші	974,9		Інші	269,6		Інші	168,6
	Усього	5 359,8		Усього	1 365,0		Усього	2 005,4

Франція			Польща			Ізраїль		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Канада	488,2	1	Нідерланди	104,8	1	Ефіопія	83,8
2	Німеччина	196,1	2	Німеччина	99,3	2	Бразилія	69,8
3	Нідерланди	191,2	3	Чехія	74,4	3	США	47,0
4	США	147,6	4	Аргентина	53,6	4	Нідерланди	36,5
5	Іспанія	126,9	5	Україна	52,9	5	Канада	24,9
6	Україна	103,2	6	Словаччина	49,6	6	Україна	18,9
7	Бельгія	98,7	7	Російська Федерація	36,9	7	Китай	18,5
8	Румунія	92,3	8	Франція	36,8	8	Індія	17,2
9	Італія	57,6	9	Болгарія	30,4	9	Чилі	7,1
10	Аргентина	47,0	10	Казахстан	29,8	10	Португалія	6,6
11	Данія	35,4	11	Китай	16,6	11	Туреччина	6,6
	Інші	372,5		Інші	146,8		Інші	41,9
	Усього	1 956,7		Усього	731,9		Усього	378,8

№	Країна-експортер	Китай
		млн.\$
1	Бразилія	20 903,6
2	США	15 030,2
3	Аргентина	1 890,0
4	Канада	1 402,3
5	Російська Федерація	570,0
6	М'янма	466,1
7	Австралія	323,0
8	Уругвай	213,5
9	Сенегал	195,2
10	Індонезія	169,6
11	Україна	25,5
	Інші	1 348,3
Усього		42 537,3

Чорні метали – група 72

№	Країна-експортер	Китай
		млн.\$
1	Індонезія	7 547,3
2	Японія	4 215,0
3	Корея	3 499,6
4	Індія	2 412,0
5	Малайзія	2 281,1
6	Бразилія	2 121,7
7	В'єтнам	1 490,2
8	Казахстан	988,9
9	ПАР	962,6
10	Німеччина	864,1
11	Україна	608,2
	Інші	6 139,2
Усього		33 129,9

№	Країна-експортер	Нідерланди
		млн.\$
1	Німеччина	2 008,0
2	Бельгія	1 374,8
3	Фінляндія	1 212,8
4	Бразилія	484,2
5	Російська Федерація	423,0
6	Велика Британія	406,4
7	Франція	265,7
8	Туреччина	203,5
9	Корея	196,0
10	ПАР	188,3
11	Україна	169,7
	Інші	2 033,5
Усього		8 965,9

№	Країна-експортер	Болгарія
		млн.\$
1	Україна	251,9
2	Румунія	199,5
3	Туреччина	177,8
4	Сербія	109,3
5	Греція	70,6
6	Німеччина	46,2
7	Італія	42,5
8	Північна Македонія	26,0
9	Фінляндія	16,8
10	Польща	16,7
11	Російська Федерація	15,2
	Інші	132,7
Усього		1 105,2

№	Країна-експортер	Грузія
		млн.\$
1	Китай	87,4
2	Україна	49,6
3	Туреччина	49,1
4	Російська Федерація	21,8
5	Корея	14,9
6	Азербайджан	14,8
7	Казахстан	4,0
8	Вірменія	2,7
9	Італія	1,7
10	Болгарія	1,4
11	Індія	1,1
	Інші	4,0
Усього		252,5

№	Країна-експортер	Румунія
		млн.\$
1	Італія	499,2
2	Туреччина	257,8
3	Німеччина	243,5
4	Болгарія	235,2
5	Україна	154,5
6	Греція	153,6
7	Словаччина	132,1
8	Польща	109,5
9	Франція	102,6
10	Австрія	96,3
11	Російська Федерація	93,2
	Інші	612,3
Усього		2 689,8

№	Країна-експортер	Білорусь
		млн.\$
1	Російська Федерація	1 122,8
2	Україна	93,5
3	Литва	23,0
4	Польща	22,0
5	Німеччина	12,7
6	Казахстан	11,0
7	Словаччина	6,4
8	Китай	5,8
9	Швейцарія	4,4
10	Сербія	3,2
11	Латвія	2,6
	Інші	20,7
Усього		1 328,1

Молдова			Італія			Польща		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Румунія	79,6	1	Німеччина	1 889,7	1	Німеччина	2 127,7
2	Україна	48,4	2	Франція	1 197,7	2	Чехія	695,4
3	Російська Федерація	15,8	3	Україна	928,4	3	Італія	628,2
4	Польща	3,9	4	Австрія	842,7	4	Словаччина	569,5
5	Туреччина	2,8	5	Іспанія	806,0	5	Російська Федерація	406,8
6	Італія	2,5	6	Індія	703,0	6	Бельгія	395,8
7	Білорусь	2,4	7	Туреччина	661,4	7	Україна	376,9
8	Бельгія	1,9	8	Російська Федерація	658,2	8	Франція	292,7
9	Сербія	1,3	9	Бельгія	645,7	9	Австрія	258,4
10	Корея	1,2	10	Корея	614,4	10	Нідерланди	254,2
11	Німеччина	0,9	11	Нідерланди	510,1	11	Швеція	242,8
	Інші	3,0		Інші	4 273,5		Інші	1 811,6
Усього		163,7	Усього		13 730,8	Усього		8 060,0

Російська Федерація		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Казахстан	866,4
2	Китай	508,7
3	Україна	466,0
4	Корея	222,5
5	Білорусь	140,2
6	Німеччина	139,2
7	Індія	130,8
8	Грузія	108,5
9	Бельгія	83,5
10	Фінляндія	55,8
11	Польща	49,6
	Інші	474,0
Усього		3 245,2

Реактори ядерні, котли, машини – група 84

Китай			Російська Федерація			Пакистан		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Гонконг	38 963,0	1	Китай	10 183,2	1	Китай	2 618,9
2	Японія	32 021,5	2	Німеччина	7 073,4	2	ОАЕ	321,1
3	Німеччина	22 484,3	3	Італія	2 353,3	3	Німеччина	290,9
4	Корея	17 404,5	4	Польща	1 876,5	4	Італія	248,4
5	США	13 809,3	5	Нідерланди	1 384,2	5	Японія	211,7
6	Сінгапур	8 037,1	6	Чехія	1 255,9	6	США	168,6
7	Нідерланди	4 510,6	7	Литва	1 197,2	7	Сінгапур	133,9
8	Італія	4 370,9	8	Білорусь	1 130,2	8	Таїланд	104,1
9	Таїланд	3 498,6	9	США	1 089,8	9	Туреччина	93,0
10	Франція	3 175,9	10	Японія	1 089,3	10	Бельгія	80,6
11	Україна	247,5	11	Україна	467,4	11	Україна	21,5
	Інші	32 230,6		Інші	11 004,8		Інші	664,7
Усього		180 753,8	Усього		40 105,2	Усього		4 957,4

Білорусь		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Російська Федерація	905,5
2	Німеччина	520,7
3	Китай	346,9
4	Польща	262,6
5	Литва	223,2
6	Італія	166,0
7	Чехія	109,0
8	Україна	103,7
9	Нідерланди	52,4
10	Велика Британія	36,1
11	Туреччина	34,8
	Інші	339,7
Усього		3 100,6

Литва		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	706,5
2	Польща	266,8
3	Китай	260,3
4	Італія	239,0
5	Латвія	183,5
6	Чехія	128,1
7	Нідерланди	118,5
8	Франція	88,1
9	США	86,6
10	Данія	79,3
11	Україна	66,0
	Інші	836,4
Усього		3 059,1

Німеччина		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Китай	18 932,6
2	Чехія	13 567,9
3	Нідерланди	11 178,5
4	Італія	9 687,7
5	Франція	9 152,8
6	Австрія	8 967,1
7	Польща	8 024,3
8	Угорщина	5 882,4
9	США	5 591,5
10	Велика Британія	5 343,5
11	Україна	119,9
	Інші	42 703,1
Усього		139 151,3

Чехія		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	9 225,9
2	Китай	3 721,4
3	Польща	1 674,0
4	Італія	1 325,7
5	Словаччина	1 225,8
6	Нідерланди	1 038,7
7	США	982,5
8	Угорщина	758,7
9	Австрія	645,3
10	Франція	609,8
11	Україна	27,2
	Інші	5 298,5
Усього		26 533,5

Молдова		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	69,2
2	Італія	30,2
3	Румунія	58,1
4	Україна	40,9
5	Російська Федерація	40,8
6	Китай	36,3
7	Польща	33,8
8	Туреччина	28,3
9	Нідерланди	14,9
10	Чехія	9,9
11	Франція	8,0
	Інші	100,6
Усього		471,0

Польща		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	11 905,0
2	Китай	4 606,7
3	Італія	3 132,2
4	Нідерланди	1 640,6
5	Чехія	1 435,5
6	Франція	1 252,1
7	Корея	889,8
8	Велика Британія	869,5
9	Австрія	808,6
10	США	760,9
11	Україна	83,9
	Інші	7 850,0
Усього		35 234,8

Естонія		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	336,3
2	Литва	151,7
3	Фінляндія	148,3
4	Китай	139,6
5	Латвія	129,3
6	Італія	111,6
7	Швеція	103,4
8	Нідерланди	87,6
9	Польща	72,5
10	Російська Федерація	60,7
11	Україна	13,4
	Інші	473,1
Усього		1 827,5

Електричні машини – група 85

Польща			Молдова			Чехія		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	7 770,2	1	Румунія	166,0	1	Німеччина	7 557,0
2	Китай	7 494,2	2	Україна	69,5	2	Китай	7 221,3
3	Нідерланди	3 932,3	3	Чехія	43,6	3	Нідерланди	3 533,0
4	Чехія	2 182,3	4	Російська Федерація	42,2	4	Словаччина	1 531,4
5	Словаччина	1 970,7	5	Німеччина	32,9	5	Угорщина	1 338,6
6	Корея	1 867,2	6	Китай	30,2	6	Польща	1 189,7
7	Гонконг	1 306,5	7	Польща	19,2	7	Гонконг	1 101,6
8	Італія	1 235,6	8	Гонконг	15,9	8	Австрія	820,8
9	В'єтнам	1 169,2	9	Туреччина	12,2	9	США	808,0
10	Франція	998,3	10	Австрія	10,5	10	Румунія	800,2
11	Україна	393,4	11	Італія	9,0	11	Україна	205,5
	Інші	7 618,7		Інші	62,1		Інші	7 069,8
	Усього	37 938,6		Усього	513,3		Усього	33 176,9

Китай			Російська Федерація			Білорусь		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Гонконг	207 833,3	1	Китай	10 703,8	1	Російська Федерація	724,4
2	Корея	53 991,8	2	Німеччина	2 730,8	2	Китай	381,2
3	Японія	25 344,5	3	Гонконг	2 475,8	3	Польща	158,4
4	В'єтнам	25 213,5	4	В'єтнам	1 588,3	4	Чехія	119,1
5	Німеччина	18 945,3	5	Нідерланди	949,3	5	Німеччина	113,0
6	Сінгапур	18 305,0	6	Білорусь	826,1	6	Литва	76,1
7	США	17 043,7	7	Корея	689,8	7	Гонконг	62,6
8	Малайзія	14 229,4	8	Чехія	621,9	8	Україна	43,0
9	Ірландія	7 521,2	9	Польща	570,9	9	ОАЕ	31,6
10	Філіппіни	4 303,3	10	Італія	488,3	10	Нідерланди	22,7
11	Україна	10,1	11	Україна	92,4	11	Швейцарія	19,8
	Інші	78 783,4		Інші	5 752,0		Інші	164,5
	Усього	471 524,5		Усього	27 489,4		Усього	1 916,4

Німеччина			Франція			Індія		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Китай	20 643,6	1	Німеччина	8 686,2	1	Китай	19 245,0
2	Чехія	13 261,5	2	Китай	6 560,9	2	Гонконг	6 884,2
3	Нідерланди	12 841,0	3	Нідерланди	4 432,3	3	В'єтнам	2 902,3
4	Угорщина	10 184,2	4	Італія	2 886,4	4	Сінгапур	2 412,9
5	Польща	9 251,1	5	Польща	2 398,3	5	Корея	2 188,1
6	Франція	6 862,1	6	Іспанія	2 283,4	6	США	1 502,8
7	США	4 928,6	7	США	2 192,3	7	Німеччина	1 166,2
8	Румунія	4 635,7	8	Гонконг	1 836,4	8	Японія	992,6
9	Австрія	4 584,7	9	Чехія	1 521,1	9	Франція	897,5
10	Італія	4 162,3	10	Велика Британія	1 497,5	10	Малайзія	751,3
11	Україна	360,0	11	Україна	17,6	11	Україна	6,5
	Інші	50 181,1		Інші	16 709,2		Інші	4 532,1
	Усього	141 895,9		Усього	51 021,6		Усього	43 481,5

№	Країна-експортер	Нідерланди
		млн. \$
1	Китай	26 830,5
2	Німеччина	7 299,7
3	Гонконг	4 912,7
4	США	4 507,4
5	Сингапур	4 210,5
6	В'єтнам	2 493,8
7	Малайзія	2 129,1
8	Чехія	2 058,3
9	Франція	1 793,9
10	Данія	1 665,6
11	Україна	59,8
	Інші	19 050,8
Усього		77 012,1

Добрива – група 31

№	Країна-експортер	Індія
		млн. \$
1	Китай	1 417,6
2	Оман	628,6
3	Російська Федерація	521,7
4	Марокко	451,4
5	Канада	364,3
6	Йорданія	313,8
7	Білорусь	289,7
8	Індонезія	279,9
9	Україна	209,9
10	Саудівська Аравія	135,0
11	Ізраїль	132,6
	Інші	503,6
Усього		5 248,1

№	Країна-експортер	Мексика
		млн. \$
1	США	231,7
2	Російська Федерація	198,2
3	Китай	184,5
4	Чилі	98,2
5	Індонезія	65,9
6	Іспанія	31,7
7	Бельгія	23,8
8	Марокко	21,6
9	Нідерланди	20,3
10	Україна	17,1
11	Канада	14,0
	Інші	127,0
Усього		1 034,0

№	Країна-експортер	Італія
		млн. \$
1	Єгипет	102,6
2	Марокко	73,9
3	Бельгія	56,0
4	Німеччина	50,0
5	Іспанія	40,1
6	Ізраїль	38,4
7	Австрія	32,0
8	Російська Федерація	27,7
9	Туреччина	27,1
10	Україна	24,7
11	Туніс	21,6
	Інші	179,2
Усього		673,3

№	Країна-експортер	Туреччина
		млн. \$
1	Єгипет	137,7
2	Марокко	97,2
3	Російська Федерація	52,0
4	Китай	46,4
5	Білорусь	42,6
6	Йорданія	26,3
7	Іспанія	23,5
8	Італія	22,7
9	Туніс	21,8
10	Румунія	19,7
11	Україна	18,8
	Інші	123,2
Усього		631,9

№	Країна-експортер	Танзанія
		млн. \$
1	Марокко	30,3
2	Саудівська Аравія	30,2
3	Фінляндія	17,5
4	Україна	16,2
5	Китай	12,4
6	Російська Федерація	8,5
7	Єгипет	8,3
8	Італія	7,9
9	Нідерланди	6,3
10	Катар	6,2
11	В'єтнам	3,8
	Інші	9,5
Усього		157,1

№	Країна-експортер	Гондурас
		млн. \$
1	Російська Федерація	39,4
2	США	37,4
3	Канада	7,7
4	Україна	7,0
5	Китай	5,4
6	Сальвадор	5,4
7	Білорусь	5,1
8	Гватемала	5,1
9	Тринідад і Тобаго	3,3
10	Мексика	1,6
11	Іспанія	1,3
	Інші	3,4
Усього		122,1

Гана			Мавританія			Сенегал		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Російська Федерація	39,7	1	Україна	4,5	1	Російська Федерація	31,8
2	Іспанія	22,5	2	Швеція	3,4	2	Україна	8,3
3	Марокко	22,4	3	Російська Федерація	1,8	3	Марокко	7,6
4	Бельгія	14,6	4	Франція	1,2	4	Білорусь	4,7
5	Туреччина	8,9	5	Марокко	0,6	5	Індія	3,0
6	США	6,7	6	Іспанія	0,1	6	Іспанія	2,3
7	Китай	5,7	7	Китай	0,1	7	США	1,7
8	Україна	4,9	8	Португалія	0,1	8	Румунія	1,2
9	В'єтнам	4,8	9	Єгипет	0,1	9	Нідерланди	1,0
10	Швеція	3,7				10	Швеція	0,8
11	Німеччина	3,2				11	Китай	0,6
	Інші	11,9					Інші	1,8
Усього		149,0	Усього		11,8	Усього		64,8

Марокко		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Білорусь	57,1
2	Іспанія	39,9
3	Російська Федерація	16,3
4	Туреччина	12,8
5	Велика Британія	9,5
6	Єгипет	8,7
7	Китай	7,8
8	Бельгія	6,9
9	Нідерланди	5,0
10	Румунія	4,8
11	Україна	3,3
	Інші	30,4
Усього		202,5

Фармацевтична продукція – група 30

Узбекистан			Казахстан			Білорусь		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Індія	167,7	1	Нідерланди	230,4	1	Російська Федерація	116,8
2	Російська Федерація	111,3	2	Німеччина	199,3	2	Німеччина	108,7
3	Україна	72,1	3	Російська Федерація	176,1	3	Литва	92,1
4	Німеччина	66,1	4	Швейцарія	163,0	4	Польща	49,4
5	Туреччина	57,6	5	Угорщина	115,4	5	Угорщина	48,6
6	Угорщина	57,3	6	Бельгія	89,0	6	Словаччина	37,5
7	Словаччина	52,3	7	Індія	83,3	7	Китай	34,4
8	Грузія	45,2	8	Австрія	67,3	8	Нідерланди	31,2
9	Китай	30,4	9	Туреччина	65,9	9	Швейцарія	27,8
10	Латвія	27,2	10	Польща	61,7	10	Болгарія	25,1
11	Польща	26,4	11	Україна	24,5	11	Україна	22,7
	Інші	156,2		Інші	272,5		Інші	133,1
Усього		869,8	Усього		1 548,4	Усього		727,4

Молдова			Азербайджан			Ізраїль		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Румунія	26,4	1	Туреччина	64,0	1	Німеччина	501,8
2	Російська Федерація	24,7	2	Російська Федерація	39,1	2	Швейцарія	490,9
3	Німеччина	24,0	3	Німеччина	37,4	3	США	296,0
4	Туреччина	20,6	4	Україна	22,7	4	Нідерланди	295,0
5	Словаччина	16,2	5	Угорщина	20,5	5	Бельгія	290,4
6	Україна	16,0	6	Грузія	17,7	6	Велика Британія	179,6
7	Угорщина	16,0	7	Нідерланди	13,4	7	Австрія	161,5
8	Швейцарія	11,0	8	Словаччина	13,1	8	Франція	137,4
9	Латвія	7,2	9	Австрія	12,9	9	Ірландія	108,3
10	Нідерланди	6,9	10	Індія	12,9	10	Італія	101,1
11	Болгарія	6,7	11	Швейцарія	11,6	11	Україна	11,6
	Інші	43,4		Інші	52,7		Інші	331,1
Усього		219,1	Усього		318,0	Усього		2 904,7

Грузія			Бразилія			Киргизстан		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Франція	64,0	1	Швейцарія	1 115,9	1	Російська Федерація	43,3
2	Німеччина	63,1	2	США	1 097,5	2	Туреччина	20,2
3	Туреччина	49,1	3	Німеччина	763,4	3	Індія	13,6
4	Угорщина	33,3	4	Бельгія	510,3	4	Словенія	9,4
5	Швейцарія	24,7	5	Китай	423,7	5	Україна	9,3
6	Болгарія	20,2	6	Нідерланди	422,4	6	Польща	8,7
7	Індія	17,5	7	Італія	339,0	7	Німеччина	8,2
8	Польща	17,4	8	Індія	320,9	8	Нідерланди	7,1
9	Корея	14,5	9	Франція	262,6	9	Угорщина	6,4
10	Україна	13,7	10	Велика Британія	207,5	10	Узбекистан	5,4
11	Нідерланди	13,4	11	Україна	9,6	11	Швейцарія	5,1
	Інші	111,8		Інші	1 120,7		Інші	38,9
Усього		442,7	Усього		6 593,5	Усього		175,6

Ірак		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	ОАЕ	136,0
2	Бельгія	128,3
3	Індія	125,7
4	Швейцарія	109,0
5	Йорданія	107,5
6	Німеччина	106,5
7	Туреччина	94,2
8	Нідерланди	75,4
9	Велика Британія	73,5
10	США	47,7
11	Україна	9,1
	Інші	352,0
Усього		1 364,9

Палива мінеральні – група 27

Румунія			Білорусь			Угорщина		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Казахстан	1 262,6	1	Російська Федерація	3 760,2	1	Російська Федерація	1 173,1
2	Російська Федерація	1 246,9	2	Азербайджан	147,0	2	Австрія	845,7
3	Угорщина	503,7	3	Казахстан	31,2	3	Хорватія	707,9
4	Польща	147,7	4	Україна	30,9	4	Словаччина	689,7
5	Болгарія	98,6	5	Німеччина	20,1	5	Румунія	178,5
6	Азербайджан	95,1	6	США	13,2	6	Україна	140,8
7	Туреччина	79,0	7	Польща	10,1	7	Чехія	108,1
8	Італія	71,3	8	Бельгія	4,6	8	Німеччина	103,6
9	Німеччина	69,5	9	Фінляндія	4,0	9	Польща	85,9
10	Україна	65,2	10	Литва	3,6	10	Словенія	80,4
11	США	52,3	11	Нідерланди	3,2	11	Італія	54,2
	Інші	230,4		Інші	15,0		Інші	140,4
	Усього	3 922,3		Усього	4 043,1		Усього	4 308,3

Латвія			Литва			Туреччина		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Російська Федерація	1 674,9	1	Російська Федерація	1 056,3	1	Російська Федерація	4 352,7
2	Литва	417,5	2	Казахстан	333,1	2	Азербайджан	2 258,5
3	Фінляндія	220,2	3	США	216,4	3	США	1 404,6
4	Естонія	218,5	4	Латвія	179,3	4	Казахстан	1 347,4
5	Україна	25,8	5	Фінляндія	129,5	5	Нігерія	1 094,0
6	Білорусь	12,0	6	Швеція	116,1	6	Колумбія	872,3
7	Німеччина	11,0	7	Норвегія	112,0	7	Норвегія	813,8
8	Польща	10,6	8	Польща	66,0	8	Греція	551,2
9	Швеція	4,9	9	Білорусь	65,0	9	Катар	489,4
10	Японія	4,6	10	Туреччина	48,5	10	Італія	350,2
11	Нідерланди	4,0	11	Україна	26,7	11	Україна	16,8
	Інші	21,8		Інші	122,2		Інші	1 854,1
	Усього	2 625,8		Усього	2 471,1		Усього	15 405,0

Польща			ОАЕ			Естонія		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Російська Федерація	6 066,6	1	Індія	3 408,1	1	Російська Федерація	837,4
2	Німеччина	1 524,0	2	Російська Федерація	958,4	2	Фінляндія	429,8
3	Катар	521,0	3	Катар	926,2	3	Литва	252,8
4	Нігерія	338,0	4	США	543,9	4	Латвія	44,4
5	США	318,6	5	Китай	435,5	5	Швеція	33,2
6	Литва	272,8	6	Кенія	133,6	6	Нідерланди	26,8
7	Казахстан	262,1	7	Нідерланди	124,4	7	Німеччина	18,0
8	Швеція	252,4	8	Малайзія	118,8	8	США	14,3
9	Чехія	211,9	9	Пакистан	106,2	9	Польща	13,9
10	Словаччина	157,9	10	Єгипет	102,8	10	Україна	12,1
11	Україна	91,9	11	Україна	3,9	11	Італія	11,1
	Інші	1 163,6		Інші	1 494,9		Інші	25,4
	Усього	11 180,8		Усього	8 356,7		Усього	1 719,2

№	Країна-експортер	Молдова	
			млн.\$
1	Румунія		273,7
2	Російська Федерація		47,6
3	Білорусь		16,8
4	Болгарія		16,1
5	Україна		14,6
6	Сербія		7,6
7	Німеччина		5,2
8	Казахстан		4,7
9	Туреччина		2,7
10	Литва		1,1
11	Італія		1,0
	Інші		5,3
	Усього		396,4

ДОДАТОК 21

ОБСЯГИ ЕКСПОРТУ КРАЇН-КОНКУРЕНТІВ, 2021

Зернові культури – група 10

		Китай
№	Країна-експортер	млн. \$
1	США	7 768,8
2	Україна	2 491,2
3	Канада	1 532,6
4	Франція	1 401,1
5	Австралія	1 336,2
6	Аргентина	950,9
7	В'єтнам	522,8
8	Пакистан	381,2
9	Індія	369,4
10	Таїланд	327,6
11	М'янма	310,1
	Інші	471,2
Усього		17 863,1

		Єгипет
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Російська Федерація	1 552,6
2	Україна	1 377,3
3	Аргентина	697,6
4	Румунія	691,0
5	Бразилія	667,2
6	США	185,5
7	Австралія	83,0
8	Китай	80,1
9	Франція	72,6
10	Індія	50,9
11	Туреччина	9,0
	Інші	22,5
Усього		5 489,3

		Іран
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Бразилія	702,4
2	Індія	663,9
3	Україна	498,5
4	Румунія	390,2
5	Німеччина	298,9
6	Казахстан	268,1
7	Австралія	44,8
8	Оман	26,1
9	ОАЕ	8,9
10	Таїланд	5,4
11	Туреччина	4,6
	Інші	2,1
Усього		2 913,9

		Туреччина
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Російська Федерація	2 406,7
2	Україна	833,8
3	Румунія	209,4
4	Молдова	113,8
5	Греція	57,6
6	Бразилія	43,7
7	Болгарія	38,6
8	Канада	38,6
9	Китай	38,4
10	Індія	30,8
11	Італія	30,6
	Інші	148,3
Усього		3 990,3

		Індонезія
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Австралія	1 323,4
2	Україна	655,9
3	Канада	511,4
4	Аргентина	325,7
5	Індія	172,6
6	США	141,2
7	Бразилія	118,0
8	Болгарія	54,0
9	Таїланд	50,1
10	Сингапур	46,3
11	Малайзія	39,6
	Інші	66,9
Усього		3 505,1

		Нідерланди
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Франція	946,0
2	Німеччина	937,7
3	Україна	539,4
4	Польща	249,3
5	Бельгія	239,7
6	Румунія	128,4
7	Бразилія	106,5
8	Велика Британія	88,4
9	Пакистан	71,2
10	Данія	65,9
11	Болгарія	64,8
	Інші	465,1
Усього		3 902,4

		Іспанія
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Франція	891,5
2	Україна	660,3
3	Румунія	422,8
4	Бразилія	393,1
5	Болгарія	268,9
6	Польща	153,7
7	Литва	145,2
8	Каанада	131,2
9	Латвія	65,3
10	Швеція	57,9
11	Велика Британія	51,0
	Інші	351,0
Усього		3 591,9

		Пакистан
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Україна	351,4
2	Російська Федерація	96,7
3	Болгарія	74,9
4	Румунія	50,1
5	Китай	37,9
6	США	36,1
7	Таїланд	28,5
8	Бразилія	18,1
9	Туреччина	1,7
10	ОАЕ	1,7
11	Австралія	1,0
	Інші	2,9
Усього		701,0

		Марокко
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Аргентина	431,2
2	Франція	321,7
3	Україна	309,2
4	Канада	278,1
5	США	163,4
6	Польща	127,2
7	Бразилія	84,6
8	Німеччина	71,2
9	Болгарія	31,1
10	Російська Федерація	30,2
11	Велика Британія	18,1
	Інші	114,4
Усього		1 980,4

№	Країна-експортер	Туніс
		млн. \$
1	Україна	304,0
2	Російська Федерація	121,0
3	Болгарія	109,6
4	Румунія	91,4
5	Аргентина	60,8
6	Канада	50,2
7	США	48,4
8	Італія	34,3
9	Греція	34,3
10	Іспанія	15,4
11	Німеччина	13,4
	Інші	55,0
Усього		937,8

Жири та олії – група 15

№	Країна-експортер	Індія
		млн. \$
1	Малайзія	3 828,7
2	Аргентина	3 521,4
3	Індонезія	3 345,8
4	Україна	1 910,7
5	Непал	890,9
6	Бразилія	788,0
7	Таїланд	616,0
8	Російська Федерація	310,5
9	Парагвай	220,1
10	США	120,5
11	Туреччина	74,3
	Інші	366,0
Усього		15 992,9

№	Країна-експортер	Китай
		млн. \$
1	Індонезія	6 606,5
2	Малайзія	2 144,0
3	Україна	1 010,4
4	Російська Федерація	941,6
5	Канада	803,0
6	Бразилія	732,0
7	Індія	717,7
8	Аргентина	473,0
9	ОАЕ	377,0
10	Нідерланди	199,3
11	Іспанія	187,6
	Інші	996,2
Усього		15 188,3

№	Країна-експортер	Нідерланди
		млн. \$
1	Малайзія	1 799,8
2	Німеччина	1 744,8
3	Індонезія	850,7
4	Україна	715,9
5	Бельгія	515,1
6	Китай	506,5
7	Філіппіни	488,0
8	Іспанія	333,0
9	Франція	294,0
10	Велика Британія	230,3
11	Гватемала	186,8
	Інші	1 981,9
Усього		9 646,8

№	Країна-експортер	Іспанія
		млн. \$
1	Індонезія	1 077,4
2	Португалія	543,9
3	Китай	491,8
4	Україна	431,6
5	Франція	412,5
6	Італія	221,2
7	Туніс	194,6
8	Гватемала	164,1
9	Нідерланди	159,9
10	Аргентина	158,7
11	Болгарія	132,9
	Інші	758,8
Усього		4 747,4

№	Країна-експортер	Ірак
		млн. \$
1	Україна	315,4
2	Туреччина	302,8
3	Індонезія	101,8
4	Аргентина	35,6
5	Малайзія	24,8
6	Азербайджан	9,0
7	ОАЕ	5,9
8	Єгипет	5,2
9	Іспанія	4,3
10	Італія	2,6
11	Туніс	1,4
	Інші	5,8
Усього		814,6

№	Країна-експортер	Італія
		млн. \$
1	Іспанія	1 177,4
2	Індонезія	672,7
3	Греція	445,4
4	Україна	322,3
5	Малайзія	265,4
6	Португалія	162,3
7	Туніс	153,9
8	Нідерланди	151,3
9	Гватемала	149,4
10	Німеччина	143,1
11	Болгарія	141,3
	Інші	864,9
Усього		4 649,4

Велика Британія			Франція			Іран		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Нідерланди	453,8	1	Іспанія	648,5	1	Малайзія	463,6
2	Іспанія	209,2	2	Бельгія	546,0	2	Туреччина	151,1
3	Україна	164,6	3	Нідерланди	383,0	3	Аргентина	109,0
4	Бельгія	143,6	4	Італія	248,8	4	Бразилія	95,8
5	Франція	136,2	5	Німеччина	239,5	5	Україна	78,1
6	США	124,4	6	Україна	207,2	6	Індонезія	48,5
7	Малайзія	112,5	7	Індія	116,6	7	Іспанія	16,7
8	Німеччина	112,4	8	Індонезія	88,1	8	Парагвай	13,9
9	Італія	106,5	9	Болгарія	47,0	9	ОАЕ	5,0
10	Індонезія	94,3	10	Швеція	45,8	10	Нідерланди	2,6
11	Польща	63,8	11	Марокко	33,8	11	Індія	2,3
	Інші	345,6		Інші	289,7		Інші	10,7
Усього		2 066,9	Усього		2 894,0	Усього		997,3

Саудівська Аравія		
№	Країна-експортер	млн.\$
1	Малайзія	370,1
2	Індонезія	278,5
3	Україна	112,0
4	США	89,1
5	Оман	80,2
6	Російська Федерація	78,5
7	ОАЕ	73,7
8	Іспанія	46,3
9	Туніс	12,4
10	Італія	10,2
11	Туреччина	9,5
	Інші	72,8
Усього		1 233,3

Насіння і плоди олійних рослин – група 12

Німеччина			Бельгія			Велика Британія		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Нідерланди	1 923,6	1	Австралія	489,2	1	Бразилія	162,8
2	США	832,0	2	Франція	322,3	2	Україна	161,8
3	Франція	641,9	3	Канада	264,2	3	США	129,5
4	Австралія	549,8	4	Україна	240,5	4	Нідерланди	122,2
5	Україна	527,1	5	Нідерланди	223,5	5	Німеччина	94,0
6	Польща	359,8	6	Російська Федерація	152,2	6	Литва	93,0
7	Чехія	216,3	7	США	109,3	7	Франція	85,9
8	Австрія	186,1	8	Румунія	106,6	8	Австралія	76,3
9	Угорщина	169,1	9	Казахстан	74,5	9	Канада	66,5
10	Болгарія	129,4	10	Німеччина	42,9	10	Аргентина	62,7
11	Бельгія	127,1	11	Литва	42,6	11	Латвія	53,5
	Інші	1 300,9		Інші	254,2		Інші	333,6
Усього		6 963,1	Усього		2 322,0	Усього		1 441,8

Пакистан			Франція			Білорусь		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Бразилія	694,0	1	Канада	339,4	1	Російська Федерація	225,5
2	США	336,3	2	Нідерланди	269,7	2	Україна	149,9
3	Канада	265,0	3	Австралія	233,1	3	Німеччина	19,2
4	Україна	114,4	4	Німеччина	210,3	4	Нідерланди	10,4
5	Австралія	81,1	5	Бельгія	190,4	5	Франція	6,5
6	Китай	16,6	6	Румунія	190,1	6	Італія	2,2
7	Єгипет	13,8	7	Іспанія	171,2	7	Бразилія	1,8
8	Таїланд	13,6	8	Україна	130,2	8	Данія	1,6
9	ОАЕ	8,7	9	Бразилія	97,2	9	Латвія	1,5
10	Індонезія	4,9	10	США	85,1	10	Литва	1,4
11	Корея	3,9	11	Італія	72,6	11	Польща	1,4
	Інші	22,6		Інші	432,4		Інші	7,1
Усього		1 574,9	Усього		2 421,7	Усього		428,5

Нідерланди			Португалія			Польща		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Бразилія	1 235,2	1	Бразилія	244,7	1	Німеччина	146,2
2	США	647,6	2	США	99,2	2	Нідерланди	100,9
3	Румунія	337,0	3	Іспанія	73,5	3	Франція	82,2
4	Аргентина	315,5	4	Румунія	70,4	4	Чехія	71,5
5	Франція	266,1	5	Україна	32,8	5	Аргентина	66,1
6	Австралія	231,2	6	Франція	27,7	6	Словакія	55,5
7	Канада	169,1	7	Бельгія	23,1	7	Казахстан	53,0
8	Німеччина	161,3	8	Аргентина	16,3	8	Україна	52,1
9	Болгарія	153,8	9	Болгарія	13,3	9	Болгарія	46,8
10	Україна	148,7	10	Нідерланди	12,6	10	Російська Федерація	39,4
11	Китай	124,0	11	Австралія	11,0	11	Румунія	28,9
	Інші	865,7		Інші	33,4		Інші	217,6
Усього		4 655,2	Усього		658,0	Усього		960,2

Туреччина		
№	Країна-експортер	млн.\$
1	Бразилія	1 031,9
2	США	207,9
3	Україна	189,0
4	Румунія	125,8
5	Китай	104,5
6	Болгарія	99,0
7	Нідерланди	87,2
8	Молдова	74,8
9	Російська Федерація	48,7
10	Уругвай	31,3
11	Франція	30,1
	Інші	246,0
Усього		2 276,2

Залишки і відходи харчової промисловості – група 23

Китай			Польща			Туреччина		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Перу	1 445,4	1	Німеччина	808,3	1	Російська Федерація	427,6
2	США	689,1	2	Аргентина	647,1	2	Аргентина	230,8
3	Канада	684,6	3	Бразилія	261,3	3	США	224,6
4	Україна	604,5	4	Україна	193,7	4	Україна	183,9
5	В'єтнам	379,5	5	Нідерланди	174,5	5	Марокко	97,6
6	Індонезія	367,1	6	Франція	151,7	6	Болгарія	66,7
7	Таїланд	174,7	7	Чехія	148,7	7	Франція	63,2
8	ОАЕ	157,1	8	Парагвай	142,3	8	Бразилія	45,8
9	Нідерланди	134,4	9	Угорщина	90,0	9	Італія	39,0
10	Чилі	113,4	10	Данія	60,3	10	Оман	28,2
11	Нова Зеландія	97,6	11	Італія	57,2	11	Іспанія	25,9
	Інші	1 080,0		Інші	341,6		Інші	289,9
	Усього	5 927,4		Усього	3 076,7		Усього	1 723,2

Нідерланди			Франція			Марокко		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	1 135,2	1	Бельгія	771,1	1	США	239,0
2	Бразилія	872,8	2	Бразилія	571,0	2	Аргентина	73,1
3	Бельгія	544,9	3	Нідерланди	526,3	3	Україна	57,8
4	Франція	308,3	4	Німеччина	484,9	4	Франція	38,3
5	Індонезія	272,4	5	Іспанія	440,2	5	Румунія	29,5
6	Китай	236,4	6	Польща	184,8	6	Іспанія	15,7
7	Аргентина	174,0	7	Індія	140,1	7	Нігерія	12,1
8	Польща	113,9	8	Аргентина	134,1	8	Бразилія	6,8
9	Індія	106,7	9	Велика Британія	97,7	9	Італія	5,9
10	Російська Федерація	102,7	10	Італія	93,1	10	Китай	5,2
11	Велика Британія	88,0	11	Україна	88,8	11	Нідерланди	4,2
	Інші	632,2		Інші	463,1		Інші	26,8
	Усього	4 587,5		Усього	3 995,2		Усього	514,4

Білорусь			Ізраїль			Індія		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Україна	188,7	1	США	134,3	1	Шрі-Ланка	113,3
2	Російська Федерація	161,8	2	Румунія	69,5	2	Таїланд	109,2
3	Німеччина	11,7	3	Україна	51,2	3	В'єтнам	97,6
4	Бельгія	6,5	4	Парагвай	47,5	4	Аргентина	55,5
5	Нідерланди	5,3	5	Італія	26,3	5	Індонезія	46,1
6	Данія	4,9	6	Іспанія	21,1	6	Китай	40,2
7	Польща	4,1	7	Німеччина	20,8	7	Непал	35,8
8	Італія	3,9	8	Нідерланди	19,1	8	США	33,9
9	Китай	3,0	9	Франція	13,1	9	Бразилія	31,4
10	Латвія	3,0	10	Канада	11,9	10	ПАР	20,4
11	Австрія	2,9	11	Китай	11,9	11	Україна	17,2
	Інші	15,1		Інші	66,9		Інші	168,3
	Усього	410,9		Усього	493,6		Усього	768,9

№	Країна-експортер	Іспанія
		млн. \$
1	Аргентина	744,8
2	Франція	458,8
3	Бразилія	330,3
4	Німеччина	292,3
5	Нідерланди	183,7
6	Португалія	166,3
7	США	126,2
8	Італія	77,7
9	Бельгія	56,0
10	Російська Федерація	49,5
11	Україна	24,0
	Інші	286,9
Усього		2 796,5

Добрива - 31

№	Країна-експортер	Індія
		млн. \$
1	Китай	2 305,9
2	Саудівська Аравія	1 026,6
3	Марокко	712,3
4	Оман	655,8
5	Російська Федерація	440,7
6	Україна	316,0
7	Йорданія	227,5
8	Катар	177,6
9	Індонезія	147,7
10	Канада	142,3
11	Ізраїль	132,6
	Інші	395,3
Усього		6 680,3

№	Країна-експортер	Франція
		млн. \$
1	Бельгія	537,7
2	Нідерланди	451,5
3	Марокко	219,4
4	Іспанія	199,2
5	Німеччина	170,3
6	Литва	136,9
7	Тринідад і Тобаго	98,5
8	Єгипет	96,4
9	Польща	59,0
10	Російська Федерація	57,3
11	Україна	28,3
	Інші	238,9
Усього		2 293,4

№	Країна-експортер	Аргентина
		млн. \$
1	Китай	389,1
2	Марокко	230,4
3	Єгипет	223,3
4	США	90,9
5	Російська Федерація	73,7
6	Нідерланди	59,8
7	Литва	44,9
8	Оман	43,7
9	Індонезія	36,7
10	Нігерія	35,6
11	Україна	23,7
	Інші	164,3
Усього		1 416,1

№	Країна-експортер	Італія
		млн. \$
1	Єгипет	135,2
2	Німеччина	72,3
3	Російська Федерація	63,7
4	Марокко	61,9
5	Україна	50,8
6	Австрія	50,4
7	Туніс	44,5
8	Ізраїль	42,7
9	Іспанія	40,9
10	Бельгія	39,4
11	Хорватія	32,1
	Інші	225,6
Усього		859,5

№	Країна-експортер	Болгарія
		млн. \$
1	Греція	49,2
2	Румунія	41,8
3	Австрія	24,6
4	Російська Федерація	21,0
5	Україна	19,7
6	Сербія	15,5
7	Нідерланди	14,4
8	Єгипет	13,0
9	Марокко	12,4
10	Іспанія	10,8
11	Італія	9,4
	Інші	67,2
Усього		299,0

№	Країна-експортер	Іспанія
		млн. \$
1	Марокко	165,2
2	Португалія	129,2
3	Нідерланди	99,8
4	Франція	79,9
5	Німеччина	66,4
6	Бельгія	59,8
7	Російська Федерація	49,3
8	Єгипет	39,1
9	Ізраїль	36,8
10	Йорданія	30,3
11	Україна	20,0
	Інші	216,4
Усього		992,2

Бенін			Мексика			Туреччина		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Марокко	49,8	1	Російська Федерація	375,7	1	Єгипет	132,4
2	Російська Федерація	11,2	2	Китай	283,6	2	Китай	115,3
3	Україна	8,8	3	США	242,6	3	Марокко	98,0
4	Швеція	0,6	4	Чилі	116,4	4	Російська Федерація	87,1
5	Туреччина	0,3	5	Марокко	86,8	5	Туніс	71,9
6	Китай	0,1	6	Індонезія	68,7	6	Італія	53,9
7	ОАЕ	0,1	7	Тринідад і Тобаго	56,2	7	Іспанія	44,1
8			8	Нідерланди	53,0	8	Йорданія	35,9
9			9	Бельгія	47,3	9	Нідерланди	34,0
10			10	Іспанія	29,9	10	Узбекистан	22,1
11			11	Україна	8,0	11	Україна	11,0
	Інші	0,0		Інші	153,4		Інші	132,7
	Усього	70,9		Усього	1 521,6		Усього	838,4

Мозамбік		
№	Країна-експортер	млн.\$
1	Китай	62,9
2	Марокко	57,2
3	Оман	30,5
4	В'єтнам	25,7
5	Саудівська Аравія	24,3
6	Російська Федерація	23,2
7	Туреччина	20,0
8	ПАР	13,0
9	Україна	6,0
10	Йорданія	2,5
11	Корея	2,4
	Інші	10,3
	Усього	278,0

Електричні машини – група 85

Польща			Молдова			США		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Китай	10 567,5	1	Румунія	183,9	1	Китай	134 853,9
2	Німеччина	8 987,1	2	Україна	86,5	2	Мексика	75 733,2
3	Нідерланди	4 766,8	3	Чехія	60,4	3	В'єтнам	32 718,5
4	Чехія	2 649,0	4	Російська Федерація	54,5	4	Корея	18 019,7
5	Словаччина	2 167,3	5	Німеччина	44,1	5	Японія	16 502,0
6	Корея	2 134,4	6	Китай	31,7	6	Гонконг	15 857,6
7	Гонконг	1 693,9	7	Польща	26,2	7	Німеччина	13 426,0
8	Італія	1 486,3	8	Туреччина	17,7	8	Малайзія	12 592,5
9	Франція	1 253,9	9	Австрія	13,9	9	Сінгапур	11 178,4
10	В'єтнам	1 222,8	10	Гонконг	13,2	10	Таїланд	9 550,5
11	Україна	416,2	11	Італія	12,2	11	Україна	59,8
	Інші	9 094,0		Інші	76,9		Інші	73 524,6
	Усього	46 439,2		Усього	621,2		Усього	414 016,7

Чехія			Білорусь			Російська Федерация		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	8 975,9	1	Російська Федерация	821,5	1	Китай	14 094,4
2	Китай	7 182,3	2	Китай	483,7	2	Гонконг	3 074,2
3	Нідерланди	3 688,2	3	Польща	189,3	3	Німеччина	2 656,6
4	Словаччина	1 830,4	4	Швеція	185,6	4	В'єтнам	1 672,6
5	Угорщина	1 632,8	5	Німеччина	152,9	5	Нідерланди	1 085,1
6	Польща	1 520,6	6	Чехія	148,3	6	Білорусь	1 041,3
7	США	1 130,1	7	Литва	70,8	7	Чехія	738,7
8	Гонконг	957,4	8	Україна	56,6	8	ОАЕ	732,3
9	Італія	934,3	9	Гонконг	39,7	9	Корея	663,0
10	Румунія	875,6	10	Нідерланди	25,1	10	Польща	615,9
11	Україна	241,7	11	Італія	18,9	11	Україна	107,1
	Інші	8 575,4		Інші	157,0		Інші	6 985,6
	Усього	37 544,7		Усього	2 349,4		Усього	33 466,8

Франція			Марокко			Німеччина		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	10 288,5	1	Китай	1 067,1	1	Китай	27 370,9
2	Китай	8 675,2	2	Іспанія	884,8	2	Чехія	15 417,7
3	Нідерланди	5 619,1	3	Франція	851,3	3	Нідерланди	15 143,1
4	Італія	3 540,4	4	Німеччина	422,7	4	Польща	13 034,1
5	Польща	2 927,6	5	Італія	301,1	5	Угорщина	12 078,0
6	Іспанія	2 890,2	6	Гонконг	245,7	6	Франція	8 512,5
7	США	2 471,4	7	Чехія	164,0	7	США	5 604,4
8	Гонконг	2 337,9	8	В'єтнам	128,8	8	Румунія	5 418,1
9	Чехія	1 851,7	9	США	123,5	9	Італія	5 401,7
10	Велика Британія	1 567,0	10	Туреччина	120,4	10	Австрія	5 271,2
11	Україна	27,0	11	Україна	6,3	11	Україна	442,7
	Інші	18 629,6		Інші	1 082,6		Інші	60 097,5
	Усього	60 825,6		Усього	5 398,3		Усього	173 791,9

Індія		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Китай	26 326,5
2	Гонконг	8 916,7
3	Сінгапур	2 914,8
4	В'єтнам	2 757,8
5	Корея	2 687,0
6	США	1 548,2
7	Німеччина	1 506,0
8	Франція	1 347,7
9	Японія	1 300,3
10	Малайзія	1 157,5
11	Україна	8,3
	Інші	6 313,6
	Усього	56 784,4

Чорні метали – група 72

Китай			Італія			Румунія		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Індонезія	12 817,5	1	Німеччина	3 432,9	1	Італія	795,9
2	Японія	5 358,3	2	Франція	2 458,8	2	Туреччина	649,2
3	Корея	3 558,8	3	Індія	2 112,7	3	Болгарія	405,0
4	Малайзія	3 080,2	4	Україна	1 850,8	4	Німеччина	273,2
5	В'єтнам	1 687,3	5	Іспанія	1 464,0	5	Україна	238,3
6	Індія	1 468,5	6	Туреччина	1 376,5	6	Греція	234,8
7	Бразилія	1 303,9	7	Австрія	1 315,0	7	Словаччина	195,1
8	ПАР	1 060,5	8	Китай	1 293,9	8	Польща	164,6
9	Російська Федерація	1 054,1	9	Російська Федерація	1 156,8	9	Австрія	160,0
10	Німеччина	900,8	10	Бельгія	1 022,2	10	Франція	156,3
11	Україна	321,6	11	Корея	883,8	11	Російська Федерація	133,2
	Інші	7 112,5		Інші	9 429,2		Інші	995,6
	Усього	39 724,0		Усього	27 796,6		Усього	4 401,2

Польща			Нідерланди			Туреччина		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	3 179,1	1	Німеччина	2 978,9	1	Російська Федерація	4 057,3
2	Чехія	1 258,8	2	Бельгія	2 013,4	2	Китай	2 155,8
3	Україна	1 228,1	3	Фінляндія	1 612,3	3	Україна	1 926,7
4	Словаччина	1 205,8	4	Бразилія	857,7	4	Нідерланди	1 526,6
5	Італія	1 198,0	5	Велика Британія	702,8	5	США	1 474,9
6	Російська Федерація	934,3	6	Російська Федерація	653,5	6	Велика Британія	1 101,4
7	Бельгія	671,4	7	Корея	486,6	7	Корея	1 054,5
8	Франція	527,4	8	Франція	475,6	8	Франція	905,9
9	Індія	400,6	9	Туреччина	351,1	9	Індія	864,8
10	Нідерланди	400,2	10	Індія	317,6	10	Бельгія	793,0
11	Швеція	375,4	11	Україна	189,6	11	Німеччина	765,4
	Інші	3 284,6		Інші	3 381,2		Інші	6 796,7
	Усього	14 663,7		Усього	14 020,3		Усього	23 423,0

Молдова			Білорусь			Грузія		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Румунія	169,4	1	Російська Федерація	1 937,2	1	Туреччина	66,6
2	Україна	82,4	2	Україна	177,9	2	Китай	62,2
3	Російська Федерація	13,6	3	Литва	25,5	3	Україна	43,2
4	Туреччина	5,2	4	Польща	25,1	4	Азербайджан	34,2
5	Польща	4,0	5	Німеччина	16,3	5	Російська Федерація	25,6
6	Білорусь	4,0	6	Китай	13,4	6	Корея	17,4
7	Корея	3,5	7	Казахстан	13,2	7	Вірменія	8,7
8	Італія	3,3	8	Швейцарія	6,9	8	Казахстан	6,3
9	Сербія	3,2	9	Корея	5,4	9	Італія	2,6
10	Швеція	1,9	10	Словаччина	4,5	10	Румунія	1,9
11	Грузія	1,9	11	Швеція	3,7	11	Чехія	1,1
	Інші	5,4		Інші	17,3		Інші	3,8
	Усього	297,8		Усього	2 246,4		Усього	273,6

		Велика Британія
№	Країна-експортер	млн.\$
1	Німеччина	734,6
2	Іспанія	682,4
3	Бельгія	581,5
4	Нідерланди	570,0
5	Франція	546,5
6	В'єтнам	491,6
7	Туреччина	413,7
8	Корея	337,9
9	Індія	301,4
10	Швеція	295,4
11	Україна	269,8
	Інші	2 187,3
Усього		7 412,1

Реактори ядерні, котли, машини – група 84

		Російська Федерація
№	Країна-експортер	млн.\$
1	Китай	14 703,9
2	Німеччина	7 736,4
3	Італія	2 670,2
4	Польща	2 208,9
5	Японія	1 588,6
6	Корея	1 470,9
7	Білорусь	1 394,4
8	Гонконг	1 346,4
9	Нідерланди	1 292,3
10	Чехія	1 175,7
11	Україна	548,3
	Інші	12 997,7
Усього		49 133,7

		Пакистан
№	Країна-експортер	млн.\$
1	Китай	3 547,4
2	ОАЕ	463,4
3	Італія	396,6
4	Японія	382,5
5	Німеччина	335,9
6	США	216,6
7	Таїланд	209,6
8	Бельгія	188,3
9	Сінгапур	154,2
10	Туреччина	149,9
11	Україна	30,5
	Інші	968,4
Усього		7 043,3

		Польща
№	Країна-експортер	млн.\$
1	Німеччина	13 491,1
2	Китай	6 152,7
3	Італія	3 805,9
4	Нідерланди	2 061,1
5	Чехія	1 779,9
6	Франція	1 628,7
7	Австрія	951,2
8	Велика Британія	914,9
9	Бельгія	881,2
10	США	797,4
11	Україна	106,6
	Інші	9 387,5
Усього		41 958,2

		Китай
№	Країна-експортер	млн.\$
1	Гонконг	51 576,4
2	Японія	37 709,9
3	Німеччина	24 796,9
4	Корея	17 518,3
5	США	16 728,7
6	Сінгапур	11 134,8
7	Італія	5 115,2
8	Нідерланди	4 397,0
9	Таїланд	4 105,9
10	Франція	3 600,7
11	Україна	268,5
	Інші	40 275,7
Усього		217 228,0

		Німеччина
№	Країна-експортер	млн.\$
1	Китай	25 765,8
2	Чехія	15 398,2
3	Нідерланди	13 230,3
4	Італія	11 338,9
5	Франція	11 016,9
6	Австрія	10 190,5
7	Польща	9 601,3
8	Велика Британія	6 779,2
9	США	6 475,4
10	Угорщина	6 066,1
11	Україна	153,8
	Інші	49 908,5
Усього		165 924,9

		Білорусь
№	Країна-експортер	млн.\$
1	Російська Федерація	1 216,8
2	Німеччина	485,3
3	Китай	417,5
4	Польща	270,9
5	Італія	199,7
6	Литва	191,5
7	Чехія	126,9
8	Україна	101,9
9	Велика Британія	62,7
10	Швеція	55,9
11	Туреччина	47,8
	Інші	393,5
Усього		3 570,4

Молдова			Грузія			Велика Британія		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	83,5	1	Китай	198,2	1	Китай	13 477,8
2	Румунія	74,5	2	Туреччина	169,0	2	Німеччина	11 971,6
3	Італія	68,1	3	Німеччина	76,5	3	США	5 383,7
4	Російська Федерація	60,3	4	Італія	61,5	4	Нідерланди	5 297,2
5	Україна	48,3	5	ОАЕ	31,9	5	Італія	4 805,5
6	Китай	45,9	6	Російська Федерація	31,2	6	Франція	3 838,7
7	Туреччина	45,4	7	США	27,4	7	Польща	2 799,8
8	Польща	40,2	8	Україна	22,2	8	Японія	2 170,9
9	Чехія	14,3	9	Франція	20,4	9	Чехія	2 087,3
10	Нідерланди	10,7	10	Чехія	18,4	10	Ірландія	1 796,3
11	Австрія	10,0	11	Велика Британія	17,3	11	Україна	16,4
	Інші	92,6		Інші	155,8		Інші	17 973,2
	Усього	593,8		Усього	829,8		Усього	71 618,4

Чехія		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	10 375,2
2	Китай	4 425,1
3	Польща	1 806,5
4	Словаччина	1 757,6
5	Італія	1 567,6
6	Нідерланди	1 299,3
7	США	1 181,6
8	Австрія	781,3
9	Угорщина	747,3
10	Франція	743,0
11	Україна	19,1
	Інші	5 889,6
	Усього	30 593,2

Деревина і вироби з деревини – група 44

Польща			Китай			Німеччина		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	578,0	1	Російська Федерація	3 595,5	1	Австрія	1 894,7
2	Білорусь	365,2	2	Нова Зеландія	2 517,5	2	Польща	1 525,6
3	Україна	331,9	3	США	2 055,0	3	Чехія	1 240,2
4	Чехія	301,6	4	В'єтнам	1 426,9	4	Китай	656,3
5	Російська Федерація	193,6	5	Таїланд	1 211,0	5	Нідерланди	621,7
6	Словаччина	153,1	6	Німеччина	902,4	6	Російська Федерація	532,3
7	Швеція	143,5	7	Канада	687,0	7	Бельгія	399,2
8	Китай	140,8	8	Індонезія	519,8	8	Італія	390,9
9	Румунія	118,4	9	Нідерланди	477,2	9	Швеція	385,6
10	Литва	116,9	10	Бразилія	322,2	10	Фінляндія	357,9
11	Австрія	110,6	11	Україна	126,3	11	Україна	154,5
	Інші	647,2		Інші	3 708,3		Інші	3 385,0
	Усього	3 200,8		Усього	17 549,1		Усього	11 543,9

Чехія			Франція			Румунія		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	302,1	1	Німеччина	1 272,5	1	Німеччина	125,4
2	Польща	215,4	2	Бельгія	1 009,2	2	Україна	124,2
3	Австрія	207,6	3	Італія	400,5	3	Угорщина	101,8
4	Словаччина	155,6	4	Іспанія	374,1	4	Польща	99,7
5	Російська Федерація	71,0	5	Австрія	354,7	5	Чехія	91,2
6	Україна	59,1	6	Китай	286,9	6	Австрія	91,0
7	Нідерланди	28,3	7	Польща	284,5	7	Російська Федерація	70,8
8	Угорщина	27,2	8	Фінляндія	236,7	8	Китай	57,8
9	Італія	26,4	9	Нідерланди	202,1	9	Словаччина	55,8
10	Румунія	21,5	10	Швеція	157,7	10	Білорусь	40,3
11	Швеція	21,0	11	Україна	47,6	11	Італія	37,0
	Інші	178,6		Інші	1 602,7		Інші	181,1
Усього		1 313,8	Усього		6 229,2	Усього		1 076,1

Білорусь			Естонія			Італія		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Російська Федерація	170,2	1	Російська Федерація	392,8	1	Австрія	1 844,3
2	Польща	24,5	2	Латвія	226,7	2	Німеччина	541,3
3	Україна	21,0	3	Фінляндія	208,6	3	Франція	321,5
4	Литва	5,1	4	Литва	47,7	4	Словенія	312,2
5	Німеччина	4,3	5	Білорусь	44,2	5	Хорватія	297,3
6	Китай	3,7	6	Німеччина	38,4	6	Польща	264,7
7	Туреччина	1,8	7	Польща	33,1	7	Румунія	253,7
8	Естонія	1,5	8	Швеція	32,3	8	Китай	227,9
9	Італія	1,3	9	Україна	23,5	9	Угорщина	176,9
10	Румунія	0,8	10	Норвегія	10,9	10	Російська Федерація	162,1
11	Австрія	0,6	11	США	10,9	11	Україна	108,0
	Інші	4,8		Інші	50,7		Інші	1 491,4
Усього		239,6	Усього		1 119,8	Усього		6 001,3

Болгарія		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Румунія	62,6
2	Туреччина	42,7
3	Німеччина	33,9
4	Китай	32,1
5	Україна	22,0
6	Польща	17,8
7	Австрія	16,9
8	Угорщина	13,0
9	Російська Федерація	12,3
10	Чехія	11,4
11	Італія	10,5
	Інші	60,4
Усього		335,6

Фармацевтична продукція – група 30

Узбекистан			Казахстан			Молдова		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Китай	243,5	1	Російська Федерація	268,9	1	Російська Федерація	36,6
2	Російська Федерація	142,5	2	Німеччина	224,5	2	Румунія	32,7
3	Індія	137,0	3	Швейцарія	168,5	3	Туреччина	26,7
4	Німеччина	98,3	4	Бельгія	149,0	4	Німеччина	26,1
5	Україна	74,4	5	Нідерланди	114,6	5	Україна	21,7
6	Угорщина	70,8	6	Австрія	98,4	6	Словенія	18,3
7	Словенія	65,7	7	Угорщина	93,9	7	Угорщина	15,9
8	Туреччина	65,6	8	Польща	86,7	8	Швейцарія	12,2
9	Грузія	52,2	9	Туреччина	72,6	9	Бельгія	11,5
10	Нідерланди	31,6	10	Китай	71,7	10	Італія	10,5
11	Латвія	28,3	11	Україна	26,5	11	Латвія	9,7
	Інші	193,9		Інші	368,6		Інші	57,8
	Усього	1 203,8		Усього	1 743,9		Усього	279,7

Бразилія			Грузія			Білорусь		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	США	3 236,6	1	Німеччина	77,7	1	Російська Федерація	164,9
2	Китай	1 277,3	2	Франція	74,0	2	Німеччина	118,3
3	Швейцарія	1 021,7	3	Туреччина	45,2	3	Литва	104,2
4	Бельгія	973,8	4	Китай	43,1	4	Китай	60,2
5	Німеччина	846,6	5	США	40,0	5	Угорщина	50,1
6	Нідерланди	430,0	6	Швейцарія	38,8	6	Польща	48,1
7	Індія	375,4	7	Угорщина	36,4	7	Словенія	42,1
8	Франція	268,7	8	Індія	33,2	8	Латвія	29,4
9	Ірландія	252,6	9	Україна	18,2	9	Нідерланди	27,0
10	Італія	219,9	10	Російська Федерація	16,9	10	Україна	23,4
11	Україна	18,4	11	Корея	15,6	11	Швейцарія	22,3
	Інші	1 195,6		Інші	140,2		Інші	144,2
	Усього	10 116,6		Усього	579,3		Усього	834,2

Мексика			Азербайджан			Ірак		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	США	2 566,8	1	Туреччина	145,1	1	Бельгія	193,9
2	Німеччина	805,5	2	Китай	82,8	2	ОАЕ	139,2
3	Китай	630,1	3	Німеччина	39,0	3	Швейцарія	121,9
4	Ірландія	494,8	4	Російська Федерація	32,6	4	Німеччина	119,0
5	Франція	471,0	5	Угорщина	32,2	5	Туреччина	111,0
6	Швейцарія	465,9	6	Бельгія	19,8	6	Йорданія	107,6
7	Бельгія	325,3	7	Україна	18,9	7	Велика Британія	107,1
8	Російська Федерація	202,1	8	Грузія	18,2	8	Індія	103,0
9	Нідерланди	159,8	9	Словенія	14,0	9	США	94,8
10	Іспанія	154,6	10	Нідерланди	10,9	10	Китай	63,0
11	Україна	11,5	11	Австрія	10,7	11	Україна	13,3
	Інші	995,6		Інші	71,0		Інші	410,6
	Усього	7 283,0		Усього	495,2		Усього	1 584,4

№	Країна-експортер	Киргизстан	
			млн.\$
1	Російська Федерація		39,4
2	Китай		32,6
3	Туреччина		21,8
4	Словенія		12,5
5	Казахстан		10,2
6	Німеччина		9,5
7	Індія		9,4
8	Україна		8,6
9	Угорщина		7,8
10	Нідерланди		7,0
11	Швейцарія		5,3
	Інші		43,5
	Усього		207,6

ДОДАТОК 22

ОБСЯГИ ЕКСПОРТУ КРАЇН-КОНКУРЕНТІВ, 2022

Зернові культури – група 10

Румунія			Китай			Іспанія		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Україна	1 277,3	1	США	7 489,1	1	Бразилія	1 384,5
2	Сербія	217,9	2	Австралія	2 744,8	2	Франція	1 230,1
3	Болгарія	209,9	3	Канада	1 523,0	3	Україна	983,5
4	Молдова	178,4	4	Аргентина	1 112,2	4	Румунія	411,1
5	Угорщина	131,7	5	Україна	1 106,8	5	Канада	219,7
6	Франція	65,3	6	Франція	770,0	6	США	209,0
7	Австрія	17,8	7	Індія	670,3	7	Латвія	160,1
8	М'янма	11,2	8	Бразилія	325,2	8	Болгарія	156,2
9	Італія	10,7	9	М'янма	287,6	9	Литва	137,3
10	Хорватія	8,1	10	Казахстан	71,2	10	Португалія	103,3
11	Словаччина	7,7	11	Болгарія	42,9	11	Польща	101,0
	Інші	48,1		Інші	26,9		Інші	396,4
	Усього	2 184,1		Усього	16 170,0		Усього	5 492,2

Туреччина			Польща			Єгипет		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Україна	870,8	1	Україна	646,0	1	Бразилія	1 085,1
2	Молдова	111,8	2	Франція	115,7	2	Аргентина	624,2
3	Румунія	85,0	3	Чехія	75,7	3	Румунія	612,9
4	Китай	77,0	4	Словаччина	74,5	4	Україна	536,5
5	Аргентина	67,6	5	Німеччина	34,7	5	Франція	513,1
6	Індія	62,3	6	М'янма	34,7	6	Китай	162,9
7	Франція	60,9	7	Угорщина	26,8	7	США	153,3
8	Бразилія	43,7	8	Румунія	24,2	8	Індія	92,6
9	Болгарія	40,1	9	Аргентина	23,5	9	Болгарія	83,1
10	Німеччина	38,9	10	Італія	19,7	10	Австралія	58,8
11	Казахстан	32,9	11	Данія	18,4	11	Німеччина	53,7
	Інші	137,1		Інші	96,0		Інші	50,5
	Усього	1 628,1		Усього	1 189,9		Усього	4 026,7

Італія			Угорщина			Нідерланди		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Угорщина	718,5	1	Україна	401,2	1	Франція	1 263,5
2	Франція	701,4	2	Словаччина	165,8	2	Німеччина	826,2
3	Канада	425,6	3	Румунія	92,5	3	Україна	338,9
4	Україна	405,5	4	Франція	57,1	4	Польща	281,2
5	Хорватія	379,6	5	Австрія	49,8	5	Бразилія	280,4
6	Румунія	346,7	6	Сербія	44,7	6	Бельгія	240,5
7	Австрія	321,3	7	Італія	22,2	7	Румунія	184,7
8	Бразилія	236,5	8	Польща	17,6	8	Латвія	71,6
9	Сербія	192,7	9	Хорватія	14,7	9	Індія	70,5
10	Греція	180,1	10	Нідерланди	10,3	10	Аргентина	43,2
11	Словаччина	162,1	11	Греція	5,2	11	Данія	42,4
	Інші	910,1		Інші	25,9		Інші	342,9
	Усього	4 980,1		Усього	907,0		Усього	3 986,0

№	Країна-експортер	Республіка Корея
		млн. \$
1	Аргентина	1 298,9
2	США	1 126,3
3	Австралія	781,3
4	Бразилія	649,9
5	Індія	199,8
6	Китай	190,6
7	Україна	189,4
8	Румунія	162,0
9	Канада	112,5
10	Парагвай	84,3
11	ПАР	77,6
	Інші	33,1
Усього		4 905,7

Жири та олії – група 15

№	Країна-експортер	Польща
		млн. \$
1	Україна	792,4
2	Німеччина	497,0
3	Нідерланди	443,0
4	Чехія	179,6
5	Італія	97,8
6	Угорщина	93,3
7	Румунія	85,1
8	Швеція	76,9
9	Бельгія	62,7
10	Литва	51,0
11	Іспанія	38,7
	Інші	162,5
Усього		2 580,0

№	Країна-експортер	Індія
		млн. \$
1	Аргентина	3 793,3
2	Бразилія	2 370,6
3	Україна	772,4
4	Туреччина	249,0
5	США	226,1
6	Болгарія	217,5
7	Парагвай	140,6
8	Нідерланди	71,5
9	Німеччина	46,8
10	Іспанія	45,7
11	Румунія	21,9
	Інші	105,6
Усього		8 061,0

№	Країна-експортер	Туреччина
		млн. \$
1	Україна	666,0
2	Норвегія	69,8
3	Болгарія	41,0
4	Індія	37,3
5	Казахстан	28,4
6	Чилі	27,2
7	Молдова	19,4
8	Франція	18,1
9	Нідерланди	14,7
10	Іспанія	12,2
11	Румунія	9,6
	Інші	61,0
Усього		1 004,7

№	Країна-експортер	Румунія
		млн. \$
1	Україна	429,8
2	Китай	149,8
3	Молдова	79,3
4	Болгарія	77,3
5	Угорщина	44,7
6	Нідерланди	41,0
7	Італія	32,0
8	Греція	22,3
9	Туреччина	17,4
10	Німеччина	17,0
11	Швеція	12,5
	Інші	52,4
Усього		975,5

№	Країна-експортер	Нідерланди
		млн. \$
1	Німеччина	1 836,9
2	Китай	939,2
3	Філіппіни	729,2
4	Бельгія	684,8
5	Іспанія	454,1
6	Франція	419,3
7	Гватемала	398,8
8	Україна	389,7
9	Італія	296,7
10	Угорщина	232,0
11	Польща	203,9
	Інші	1 691,1
Усього		8 275,7

№	Країна-експортер	Китай
		млн. \$
1	Бразилія	687,1
2	Індія	655,2
3	Україна	356,0
4	Канада	295,2
5	Аргентина	242,0
6	Іспанія	219,8
7	Філіппіни	211,4
8	Казахстан	165,7
9	Сінгапур	58,3
10	США	47,3
11	Австралія	42,5
	Інші	284,4
Усього		3 264,9

Італія			Болгарія			Іспанія		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Іспанія	1 433,7	1	Україна	289,9	1	Португалія	769,6
2	Греція	563,7	2	Греція	93,4	2	Франція	566,1
3	Україна	323,8	3	Румунія	73,4	3	Китай	459,2
4	Нідерланди	274,8	4	Сербія	32,5	4	Болгарія	325,8
5	Португалія	172,4	5	Молдова	23,2	5	Італія	282,6
6	Болгарія	172,1	6	Єгипет	15,5	6	Україна	264,0
7	Угорщина	149,3	7	Угорщина	14,4	7	Нідерланди	258,3
8	Німеччина	146,8	8	Нідерланди	13,8	8	Гватемала	187,1
9	Франція	127,4	9	Італія	12,3	9	Бельгія	126,6
10	Філіппіни	125,3	10	Польща	11,1	10	Аргентина	121,3
11	Молдова	91,4	11	Швеція	11,0	11	Туреччина	112,0
	Інші	552,2		Інші	40,8		Інші	631,0
Усього		4 132,9	Усього		631,3	Усього		4 103,6

Ірак		
№	Країна-експортер	млн.\$
1	Туреччина	662,0
2	Україна	197,4
3	Болгарія	130,5
4	Аргентина	127,7
5	Бразилія	49,0
6	Азербайджан	11,0
7	Іспанія	10,7
8	Молдова	9,6
9	Єгипет	6,9
10	Італія	5,8
11	Швеція	0,7
	Інші	2,9
Усього		1 214,2

Насіння і плоди олійних рослин – група 12

Румунія			Туреччина			Польща		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Україна	707,3	1	Бразилія	1 114,7	1	Україна	483,0
2	Молдова	211,4	2	Україна	512,8	2	Німеччина	131,0
3	Бразилія	88,5	3	США	129,9	3	Нідерланди	128,0
4	Франція	82,7	4	Румунія	89,0	4	Чехія	79,1
5	Угорщина	43,9	5	Нідерланди	61,1	5	Аргентина	57,0
6	Болгарія	39,1	6	Молдова	58,7	6	Франція	51,6
7	Нідерланди	24,1	7	Китай	44,8	7	Казахстан	45,3
8	Туреччина	21,6	8	Аргентина	36,8	8	Румунія	40,2
9	Німеччина	20,8	9	Франція	28,5	9	Словаччина	39,1
10	Італія	19,6	10	Єгипет	26,0	10	Болгарія	36,9
11	Іспанія	9,8	11	Казахстан	22,9	11	Австралія	24,3
	Інші	60,0		Інші	131,0		Інші	160,2
Усього		1 328,8	Усього		2 256,2	Усього		1 275,7

Болгарія			Німеччина			Угорщина		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Україна	433,9	1	США	1 546,1	1	Румунія	285,7
2	Румунія	202,8	2	Нідерланди	1 349,0	2	Україна	268,8
3	Молдова	78,7	3	Австралія	1 135,8	3	Словаччина	95,2
4	Франція	26,4	4	Франція	732,5	4	Хорватія	52,0
5	Італія	17,9	5	Польща	431,3	5	Франція	29,0
6	Угорщина	11,4	6	Чехія	331,0	6	Нідерланди	28,7
7	Туреччина	11,4	7	Україна	303,6	7	Німеччина	25,2
8	Аргентина	9,8	8	Угорщина	237,7	8	Сербія	23,7
9	Нідерланди	7,2	9	Бельгія	228,7	9	Польща	20,7
10	Китай	5,8	10	Австрія	197,3	10	Італія	20,1
11	Польща	4,9	11	Румунія	189,5	11	Болгарія	16,7
	Інші	30,8		Інші	1 539,1		Інші	57,8
Усього		841,0	Усього		8 221,6	Усього		923,6

Бельгія			Франція			Нідерланди		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Австралія	977,2	1	Австралія	674,0	1	Бразилія	1 165,2
2	Франція	339,7	2	Німеччина	221,4	2	Австралія	551,8
3	Нідерланди	218,5	3	Нідерланди	206,9	3	США	498,2
4	Бразилія	169,6	4	Канада	186,3	4	Аргентина	363,8
5	Канада	160,6	5	Румунія	176,5	5	Румунія	358,9
6	Румунія	154,5	6	Іспанія	135,6	6	Франція	279,7
7	США	145,7	7	Бельгія	122,5	7	Болгарія	159,5
8	Україна	137,1	8	Україна	114,8	8	Німеччина	138,8
9	Казахстан	128,1	9	Бразилія	75,8	9	Китай	112,7
10	Болгарія	62,9	10	США	74,8	10	Україна	106,3
11	Литва	45,0	11	Італія	70,1	11	Канада	92,3
	Інші	189,1		Інші	386,7		Інші	802,5
Усього		2 728,0	Усього		2 445,4	Усього		4 629,7

Італія		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	США	551,9
2	Бразилія	331,0
3	Канада	253,6
4	Нідерланди	179,4
5	Франція	148,9
6	Україна	86,5
7	Іспанія	83,3
8	Румунія	82,6
9	Марокко	67,4
10	Греція	52,0
11	Німеччина	44,4
	Інші	452,6
Усього		2 333,6

Залишки і відходи харчової промисловості – група 23

Китай			Польща			Угорщина		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Канада	792,5	1	Німеччина	879,2	1	Німеччина	189,5
2	США	762,4	2	Аргентина	758,4	2	Австрія	113,5
3	Україна	351,9	3	Бразилія	349,5	3	Польща	72,2
4	Болгарія	180,0	4	Україна	260,9	4	Україна	60,7
5	Чилі	160,7	5	Нідерланди	201,5	5	Словаччина	56,5
6	Нідерланди	150,2	6	Чехія	174,0	6	Нідерланди	55,9
7	Індія	116,8	7	Парагвай	129,2	7	Чехія	47,8
8	Нова Зеландія	103,5	8	Франція	122,5	8	Італія	45,8
9	Мексика	103,3	9	Угорщина	119,9	9	Франція	42,4
10	Казахстан	73,6	10	Данія	69,2	10	Бельгія	21,2
11	Єгипет	44,6	11	Італія	65,3	11	Румунія	20,4
	Інші	462,7		Інші	325,9		Інші	92,8
	Усього	3 302,2		Усього	3 455,5		Усього	818,7

Туреччина			Франція			Румунія		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Аргентина	517,0	1	Бельгія	817,7	1	Угорщина	258,6
2	США	157,7	2	Бразилія	749,7	2	Бразилія	153,7
3	Марокко	151,5	3	Нідерланди	633,8	3	Польща	83,5
4	Франція	73,8	4	Німеччина	460,0	4	Німеччина	45,1
5	Україна	58,6	5	Іспанія	383,8	5	Аргентина	43,4
6	Бразилія	54,5	6	Аргентина	174,9	6	Україна	34,3
7	Болгарія	39,9	7	Польща	166,3	7	Болгарія	31,4
8	Нідерланди	32,1	8	Італія	109,3	8	Італія	24,4
9	Італія	29,1	9	Угорщина	58,0	9	Австрія	21,3
10	Іспанія	25,5	10	Чехія	42,6	10	Франція	20,2
11	Німеччина	25,4	11	Україна	35,2	11	Нідерланди	15,8
	Інші	194,4		Інші	425,8		Інші	95,6
	Усього	1 359,5		Усього	4 057,1		Усього	827,3

Нідерланди			Литва			Італія		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	1 158,6	1	Польща	76,4	1	Аргентина	585,0
2	Бразилія	1 057,5	2	Латвія	43,6	2	Франція	339,3
3	Бельгія	632,5	3	Нідерланди	35,8	3	Німеччина	290,5
4	Аргентина	334,9	4	Німеччина	31,2	4	Іспанія	194,6
5	Франція	315,9	5	Україна	25,6	5	Нідерланди	173,6
6	Китай	269,2	6	Чехія	17,4	6	Бразилія	168,7
7	США	96,0	7	Данія	16,0	7	Угорщина	164,1
8	Польща	92,0	8	Китай	7,0	8	Австрія	123,4
9	Чехія	91,5	9	Естонія	6,8	9	Польща	114,2
10	Велика Британія	85,9	10	Бельгія	6,1	10	Сербія	68,4
11	Україна	28,4	11	Італія	3,2	11	Україна	25,4
	Інші	448,6		Інші	19,4		Інші	405,2
	Усього	4 611,0		Усього	288,5		Усього	2 652,4

№	Країна-експортер	Молдова
		млн. \$
1	Україна	21,3
2	Румунія	13,0
3	Угорщина	10,5
4	Німеччина	4,1
5	Данія	3,3
6	Франція	2,9
7	Нідерланди	1,3
8	Італія	1,2
9	Чехія	1,0
10	Польща	0,5
11	Австрія	0,4
	Інші	0,9
Усього		60,4

Реактори ядерні, котли, машини – група 84

№	Країна-експортер	Польща
		млн. \$
1	Німеччина	12 967,4
2	Китай	6 170,9
3	Італія	3 747,6
4	Нідерланди	1 935,4
5	Чехія	1 841,9
6	Франція	1 757,1
7	США	1 014,5
8	Австрія	963,5
9	Корея	869,4
10	Бельгія	761,4
11	Україна	145,6
	Інші	9 116,8
Усього		41 291,5

№	Країна-експортер	Німеччина
		млн. \$
1	Китай	23 658,6
2	Чехія	14 746,1
3	Нідерланди	12 241,2
4	Італія	11 936,4
5	Польща	11 168,3
6	Франція	10 805,4
7	Австрія	9 986,1
8	США	7 258,5
9	Велика Британія	6 993,3
10	Угорщина	6 260,7
11	Україна	135,5
	Інші	42 003,7
Усього		157 193,8

№	Країна-експортер	Китай
		млн. \$
1	Гонконг	39 904,2
2	Японія	30 942,0
3	Німеччина	22 187,6
4	США	14 915,6
5	Корея	13 082,3
6	Сінгапур	10 288,2
7	Італія	4 309,7
8	Нідерланди	3 882,9
9	Франція	2 989,8
10	Велика Британія	2 676,7
11	Україна	93,7
	Інші	14 475,6
Усього		159 748,3

№	Країна-експортер	Туреччина
		млн. \$
1	Китай	6 922,9
2	Німеччина	6 415,8
3	Італія	3 493,5
4	Франція	1 329,4
5	Польща	1 067,1
6	Нідерланди	1 032,0
7	Корея	975,1
8	Японія	878,7
9	США	855,8
10	Індія	638,1
11	Україна	86,4
	Інші	8 286,9
Усього		31 981,7

№	Країна-експортер	Російська Федерація
		млн. \$
1	Китай	16 880,4
2	Німеччина	3 095,9
3	Італія	2 078,1
4	Туреччина	1 631,1
5	Корея	1 160,2
6	Польща	889,5
7	Казахстан	837,3
8	Японія	823,3
9	Гонконг	810,5
10	Фінляндія	474,4
11	Україна	63,1
	Інші	5 431,6
Усього		34 175,4

№	Країна-експортер	Казахстан
		млн. \$
1	Китай	2 304,1
2	Німеччина	744,8
3	Італія	407,1
4	Польща	346,4
5	США	262,8
6	Туреччина	257,2
7	Узбекистан	203,2
8	Литва	185,1
9	Чехія	168,3
10	Нідерланди	162,4
11	Україна	58,3
	Інші	985,7
Усього		6 085,4

Молдова			Індія			Литва		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	90,1	1	Китай	21 952,9	1	Німеччина	796,2
2	Румунія	75,9	2	Німеччина	4 313,2	2	Польща	405,7
3	Італія	70,2	3	Сінгапур	2 786,8	3	Китай	285,3
4	Польща	58,1	4	США	2 576,0	4	Італія	279,9
5	Туреччина	51,2	5	Японія	2 371,3	5	Нідерланди	231,4
6	Україна	43,7	6	Італія	2 115,5	6	Латвія	216,0
7	Китай	39,3	7	Корея	1 959,5	7	Чехія	139,1
8	Чехія	14,9	8	Велика Британія	1 592,7	8	Естонія	131,7
9	Франція	12,3	9	Гонконг	1 389,0	9	Франція	110,8
10	Нідерланди	12,1	10	Україна	38,0	10	Велика Британія	107,6
11	Угорщина	11,6				11	Україна	34,3
	Інші	77,5		Інші	4 112,3		Інші	843,6
	Усього	556,9		Усього	45 207,2		Усього	3 581,6

Нідерланди		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Китай	23 431,2
2	Німеччина	12 192,4
3	США	6 393,4
4	Велика Британія	4 454,4
5	Японія	3 976,5
6	Польща	3 285,3
7	Гонконг	2 927,7
8	Італія	2 744,5
9	Бельгія	2 686,2
10	Чехія	2 182,1
11	Україна	33,2
	Інші	11 918,8
	Усього	76 225,7

Палива мінеральні – група 27

Словаччина			Польща			Румунія		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Чехія	3 313,1	1	Німеччина	5 213,5	1	Казахстан	2 432,7
2	Польща	1 541,8	2	США	4 073,5	2	Туреччина	1 050,0
3	Угорщина	383,9	3	Норвегія	3 163,2	3	Болгарія	815,6
4	Україна	293,8	4	Катар	2 265,4	4	Угорщина	776,1
5	Австрія	253,0	5	Велика Британія	1 790,0	5	Азербайджан	387,1
6	Німеччина	187,1	6	Нідерланди	1 628,9	6	Індія	210,6
7	Сербія	38,7	7	Швеція	1 260,9	7	Польща	199,8
8	Словенія	22,4	8	Литва	1 214,5	8	Сербія	180,9
9	США	20,7	9	Австралія	879,1	9	Греція	172,0
10	Румунія	18,6	10	Чехія	633,0	10	Україна	148,4
11	Франція	14,8	11	Україна	217,1	11	Німеччина	141,1
	Інші	56,5		Інші	1 003,5		Інші	586,8
	Усього	6 144,4		Усього	23 342,6		Усього	7 101,1

Угорщина		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Словаччина	3 049,5
2	Румунія	2 557,7
3	Хорватія	2 103,1
4	Австрія	1 535,6
5	Німеччина	392,3
6	Словенія	285,8
7	Чехія	204,1
8	Сербія	181,0
9	Польща	137,7
10	Болгарія	121,0
11	Україна	109,3
	Інші	223,9
Усього		10 901,0

Бельгія		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Нідерланди	30 396,3
2	Норвегія	19 891,1
3	Катар	7 012,0
4	США	3 389,5
5	Німеччина	2 903,0
6	Франція	2 855,4
7	Індія	1 347,1
8	Іспанія	1 294,6
9	Швеція	1 105,7
10	Фінляндія	928,6
11	Україна	69,8
	Інші	10 169,9
Усього		81 363,0

Молдова		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Румунія	1 162,9
2	Туреччина	164,2
3	Болгарія	87,9
4	Україна	62,0
5	Греція	22,0
6	Німеччина	7,1
7	Казахстан	3,2
8	Польща	3,0
9	Сербія	2,1
10	Італія	1,5
11	Угорщина	1,3
	Інші	8,1
Усього		1 525,3

Литва		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Норвегія	1 438,6
2	Латвія	1 089,8
3	Швеція	964,9
4	США	956,4
5	Велика Британія	768,4
6	Польща	608,2
7	Казахстан	353,0
8	Фінляндія	198,7
9	Нідерланди	188,3
10	Єгипет	58,6
11	Україна	30,2
	Інші	216,7
Усього		6 871,8

Чехія		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	4 331,0
2	Польща	3 089,7
3	Азербайджан	919,9
4	Словаччина	878,6
5	Австрія	188,8
6	Нідерланди	180,8
7	Франція	50,6
8	Угорщина	43,4
9	Бельгія	29,5
10	Україна	29,5
11	Італія	24,8
	Інші	106,8
Усього		9 873,4

Туреччина		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	США	3 525,9
2	Індія	3 470,2
3	Казахстан	3 446,2
4	Азербайджан	2 990,3
5	Італія	1 743,5
6	Єгипет	1 628,6
7	Греція	1 203,0
8	Австралія	696,9
9	Болгарія	461,5
10	Іспанія	319,1
11	Україна	14,6
	Інші	1 933,7
Усього		21 433,5

Естонія		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Фінляндія	1 298,4
2	Литва	938,4
3	Латвія	454,2
4	Швеція	90,3
5	Польща	74,8
6	Нідерланди	71,1
7	Казахстан	46,9
8	Бельгія	27,5
9	Німеччина	24,6
10	Іспанія	14,4
11	Україна	9,5
	Інші	38,7
Усього		3 088,8

Електричні машини – група 85

Угорщина			Німеччина			Польща		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	7 473,7	1	Китай	33 796,9	1	Китай	12 367,4
2	Китай	5 187,0	2	Чехія	18 597,7	2	Німеччина	8 534,2
3	Чехія	2 365,8	3	Нідерланди	15 598,7	3	Чехія	3 537,5
4	Гонконг	1 485,9	4	Польща	13 917,0	4	Нідерланди	2 137,5
5	Польща	1 262,0	5	Угорщина	12 969,0	5	Словаччина	1 987,2
6	Корея	1 066,2	6	Франція	9 522,7	6	Корея	1 761,7
7	Словаччина	1 023,1	7	США	6 499,9	7	Італія	1 670,8
8	Нідерланди	909,3	8	Італія	5 787,2	8	Франція	1 334,9
9	Франція	896,7	9	Австрія	5 750,3	9	Гонконг	1 100,5
10	Україна	886,7	10	Румунія	5 584,7	10	США	931,5
11	Австрія	828,2	11	Україна	440,9	11	Україна	363,0
	Інші	5 531,6		Інші	47 040,7		Інші	6 998,5
	Усього	28 916,2		Усього	175 505,7		Усього	42 724,7

Чехія			Румунія			Словаччина		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Китай	10 757,8	1	Німеччина	4 790,8	1	Австрія	3 861,9
2	Німеччина	8 556,7	2	Китай	1 956,0	2	Китай	2 636,4
3	Нідерланди	2 488,0	3	Угорщина	1 203,2	3	Німеччина	2 542,3
4	Словаччина	2 099,0	4	Італія	1 052,3	4	Чехія	2 205,2
5	Угорщина	1 981,4	5	Чехія	932,0	5	Угорщина	1 810,6
6	Польща	1 944,7	6	Словаччина	837,0	6	Польща	840,5
7	Італія	997,9	7	Австрія	669,7	7	Корея	679,6
8	Гонконг	948,9	8	Нідерланди	599,1	8	Франція	576,1
9	Румунія	914,0	9	Франція	565,8	9	Румунія	547,7
10	Корея	876,7	10	Польща	521,1	10	Італія	479,3
11	Україна	212,5	11	Україна	125,6	11	Україна	114,0
	Інші	7 456,9		Інші	3 187,2		Інші	2 593,1
	Усього	39 234,5		Усього	16 439,8		Усього	18 886,7

Велика Британія			Молдова			Нідерланди		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Китай	18 229,0	1	Румунія	236,3	1	Китай	42 993,6
2	Німеччина	6 580,4	2	Чехія	68,1	2	Німеччина	9 919,3
3	Нідерланди	4 911,2	3	Німеччина	45,6	3	Гонконг	6 122,7
4	США	4 343,0	4	Україна	44,0	4	США	4 763,0
5	Польща	2 124,6	5	Китай	39,3	5	Сінгапур	3 427,0
6	Гонконг	1 873,5	6	Польща	28,7	6	Франція	2 402,1
7	Франція	1 603,5	7	Туреччина	21,9	7	Чехія	2 243,7
8	Італія	1 568,9	8	Австрія	18,3	8	Японія	2 046,5
9	Туреччина	1 354,1	9	Італія	14,6	9	Велика Британія	2 027,9
10	Індія	1 303,3	10	Нідерланди	13,5	10	Бельгія	1 756,0
11	Україна	66,7	11	Угорщина	11,5	11	Україна	43,1
	Інші	13 931,6		Інші	74,6		Інші	15 250,5
	Усього	57 889,8		Усього	616,4		Усього	92 995,4

		Австрія
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	8 170,3
2	Китай	1 602,3
3	Чехія	1 547,6
4	Нідерланди	1 003,5
5	Угорщина	969,1
6	Корея	963,3
7	Гонконг	870,1
8	Італія	856,8
9	Польща	758,3
10	Індія	656,7
11	Україна	25,7
	Інші	5 002,7
Усього		22 426,4

Чорні метали – група 72

		Польща
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	3 694,7
2	Італія	1 556,1
3	Україна	1 274,6
4	Чехія	1 198,7
5	Словаччина	1 084,7
6	Бельгія	687,5
7	Франція	608,7
8	Швеція	407,9
9	Австрія	393,5
10	Нідерланди	380,7
11	Угорщина	313,5
	Інші	2 592,8
Усього		14 193,4

		Болгарія
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Туреччина	495,7
2	Україна	464,1
3	Румунія	282,2
4	Греція	168,6
5	Італія	135,1
6	Німеччина	103,0
7	Сербія	91,0
8	Північна Македонія	50,0
9	Франція	49,0
10	Австрія	35,8
11	Польща	32,8
	Інші	230,6
Усього		2 137,9

		Туреччина
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Китай	3 082,0
2	США	1 481,8
3	Нідерланди	1 255,1
4	Корея	1 230,1
5	Велика Британія	1 119,1
6	Індія	928,9
7	Франція	861,2
8	Бельгія	832,3
9	Німеччина	790,4
10	Італія	661,2
11	Україна	379,6
	Інші	5 382,3
Усього		18 004,0

		Італія
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	3 699,9
2	Франція	2 771,6
3	Китай	2 141,3
4	Індія	1 673,5
5	Іспанія	1 538,5
6	Австрія	1 342,3
7	Бельгія	1 177,3
8	Корея	1 170,6
9	Туреччина	1 019,2
10	Швеція	657,2
11	Україна	309,9
	Інші	6 922,0
Усього		24 423,3

		США
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Канада	9 967,6
2	Бразилія	6 967,5
3	Мексика	5 581,3
4	Корея	2 226,6
5	Німеччина	1 517,3
6	Японія	1 387,8
7	Китай	1 305,0
8	Нідерланди	1 101,6
9	Індія	1 013,8
10	Італія	782,1
11	Україна	264,7
	Інші	6 502,4
Усього		38 617,7

		Румунія
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Італія	879,2
2	Туреччина	812,3
3	Болгарія	348,6
4	Німеччина	301,4
5	Словаччина	245,2
6	Україна	241,0
7	Польща	188,6
8	Греція	185,8
9	Франція	178,2
10	Австрія	170,1
11	Китай	139,4
	Інші	964,3
Усього		4 654,1

Російська Федерція			Єгипет			Нідерланди		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Казахстан	1 469,7	1	Китай	659,6	1	Німеччина	3 177,6
2	Китай	1 024,4	2	Велика Британія	605,0	2	Бельгія	2 020,5
3	Індія	160,4	3	Туреччина	534,0	3	Фінляндія	1 865,7
4	Україна	127,7	4	Бельгія	447,1	4	Бразилія	866,3
5	Грузія	108,8	5	Індія	446,6	5	Велика Британія	789,0
6	Туреччина	86,6	6	Нідерланди	262,6	6	Франція	505,4
7	Корея	85,8	7	США	144,0	7	Корея	416,9
8	Німеччина	56,5	8	Італія	108,6	8	ПАР	411,6
9	Вірменія	52,5	9	Корея	104,3	9	Італія	396,2
10	Італія	40,9	10	Україна	89,9	10	Китай	369,3
11	Словенія	38,4	11	Ліван	67,3	11	Україна	89,9
	Інші	187,6		Інші	245,3		Інші	2 710,4
Усього		3 439,3	Усього		3 714,3	Усього		13 618,8

Іспанія		
№	Країна-експортер	млн. \$
1	Франція	2 542,8
2	Німеччина	1 479,9
3	Італія	1 154,2
4	Португалія	1 082,1
5	Нідерланди	612,2
6	Велика Британія	483,1
7	Туреччина	481,6
8	Китай	427,1
9	Бельгія	393,3
10	Індія	390,0
11	Україна	86,8
	Інші	2 112,4
Усього		11 245,5

Фармацевтична продукція – група 30

Узбекистан			Казахстан			Литва		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Індія	128,2	1	Німеччина	250,4	1	Німеччина	315,9
2	США	94,1	2	Швейцарія	230,0	2	Латвія	127,9
3	Туреччина	92,2	3	Бельгія	186,4	3	Словенія	121,2
4	Словенія	91,5	4	Туреччина	95,0	4	Польща	111,1
5	Німеччина	81,0	5	Франція	94,0	5	Бельгія	84,3
6	Грузія	62,5	6	Австрія	91,8	6	Франція	77,5
7	Україна	51,4	7	Угорщина	89,0	7	Нідерланди	67,7
8	Угорщина	46,9	8	Польща	79,3	8	Італія	62,4
9	Швейцарія	40,8	9	Нідерланди	76,2	9	Угорщина	59,7
10	Бельгія	37,9	10	Індія	72,7	10	Австрія	51,2
11	Китай	30,9	11	Україна	32,1	11	Україна	22,5
	Інші	190,4		Інші	265,7		Інші	326,7
Усього		947,8	Усього		1 562,6	Усього		1 428,1

Грузія			Молдова			Азербайджан		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Франція	67,4	1	Німеччина	33,6	1	Туреччина	64,5
2	Туреччина	66,3	2	Румунія	27,9	2	Німеччина	43,0
3	Швейцарія	60,1	3	Туреччина	22,6	3	Швейцарія	37,7
4	Німеччина	56,8	4	Словенія	22,4	4	Угорщина	26,4
5	Індія	43,5	5	Угорщина	18,5	5	Грузія	22,5
6	Угорщина	29,0	6	Швейцарія	17,9	6	Китай	15,8
7	Україна	18,1	7	Україна	14,3	7	Словенія	15,7
8	Словенія	14,5	8	Італія	11,1	8	Україна	14,3
9	Болгарія	12,5	9	Латвія	9,2	9	Індія	9,1
10	Польща	11,8	10	Польща	5,3	10	Франція	6,6
11	Бельгія	9,7	11	Болгарія	4,9	11	Італія	6,6
	Інші	83,2		Інші	39,4		Інші	52,0
	Усього	472,9		Усього	227,1		Усього	314,2

Ірак			Латвія			Білорусь		
№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$	№	Країна-експортер	млн.\$
1	Велика Британія	123,9	1	Литва	177,2	1	Литва	122,3
2	Бельгія	122,8	2	Німеччина	115,2	2	Німеччина	75,2
3	Індія	115,6	3	Швейцарія	100,7	3	Китай	61,2
4	Туреччина	108,7	4	Польща	48,8	4	Словенія	54,6
5	Німеччина	101,5	5	Нідерланди	46,4	5	Швейцарія	39,9
6	Швейцарія	84,0	6	Словенія	43,0	6	Угорщина	38,6
7	Йорданія	79,5	7	Австрія	36,0	7	Латвія	30,7
8	Франція	48,3	8	Естонія	24,9	8	Польща	29,9
9	США	35,8	9	Словацьчина	23,8	9	Франція	22,4
10	Китай	34,4	10	Франція	20,2	10	Індія	16,5
11	Україна	12,5	11	Україна	5,0	11	Україна	4,9
	Інші	142,1		Інші	147,4		Інші	102,2
	Усього	1 009,1		Усього	788,6		Усього	598,4

Саудівська Аравія		
№	Країна-експортер	млн.\$
1	Бельгія	861,0
2	Німеччина	826,5
3	Швейцарія	650,0
4	США	436,8
5	Велика Британія	367,7
6	Франція	357,6
7	Нідерланди	343,9
8	Швеція	290,5
9	Ірландія	272,6
10	Індія	109,6
11	Україна	4,7
	Інші	730,8
	Усього	5 251,7

Деревина і вироби з деревини – група 44

Польща			Німеччина			Румунія		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	590,9	1	Польща	1 910,1	1	Україна	146,3
2	Україна	366,3	2	Австрія	1 749,4	2	Австрія	125,3
3	Чехія	310,9	3	Чехія	1 231,5	3	Німеччина	111,5
4	Литва	177,2	4	Нідерланди	654,1	4	Угорщина	105,0
5	Швеція	151,0	5	Італія	570,6	5	Польща	99,3
6	Словаччина	148,4	6	Бельгія	456,9	6	Чехія	69,7
7	Латвія	124,3	7	Франція	418,9	7	Туреччина	55,1
8	Румунія	119,8	8	Швеція	373,7	8	Словаччина	54,6
9	Австрія	111,2	9	Фінляндія	369,5	9	Китай	52,3
10	Китай	108,4	10	Литва	336,0	10	Італія	43,4
11	Естонія	104,8	11	Україна	204,9	11	Болгарія	35,1
	Інші	506,2		Інші	2 763,0		Інші	140,2
	Усього	2 819,4		Усього	11 038,6		Усього	1 037,8

Італія			Австрія			Угорщина		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Австрія	1 852,8	1	Німеччина	1 374,6	1	Словаччина	221,5
2	Німеччина	586,6	2	Чехія	835,1	2	Австрія	141,6
3	Польща	401,3	3	Словенія	197,9	3	Німеччина	135,9
4	Франція	385,3	4	Угорщина	185,9	4	Румунія	106,0
5	Хорватія	380,8	5	Італія	183,0	5	Україна	96,6
6	Словенія	368,1	6	Польща	157,8	6	Польща	56,5
7	Румунія	295,8	7	Словаччина	138,9	7	Чехія	40,2
8	Китай	282,0	8	Україна	112,3	8	Італія	36,5
9	Угорщина	221,0	9	Хорватія	103,4	9	Хорватія	27,9
10	Чехія	208,5	10	Фінляндія	86,2	10	Латвія	24,8
11	Україна	138,1	11	Румунія	84,6	11	Естонія	12,9
	Інші	1 572,6		Інші	329,9		Інші	109,1
	Усього	6 692,9		Усього	3 789,6		Усього	1 009,5

Нідерланди			Литва			Чехія		
№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$	№	Країна-експортер	млн. \$
1	Німеччина	969,8	1	Польща	274,3	1	Німеччина	324,4
2	Бельгія	647,5	2	Латвія	244,0	2	Польща	234,7
3	Китай	494,1	3	Україна	77,2	3	Австрія	192,6
4	Швеція	402,7	4	Німеччина	72,4	4	Словаччина	136,3
5	Франція	310,4	5	Естонія	63,4	5	Україна	77,1
6	США	301,0	6	Швеція	40,3	6	Італія	32,5
7	Польща	250,1	7	Хорватія	34,2	7	Нідерланди	26,5
8	Фінляндія	167,2	8	Фінляндія	32,3	8	Угорщина	24,9
9	Латвія	146,1	9	Італія	11,9	9	Швеція	24,8
10	Іспанія	102,5	10	Казахстан	9,0	10	Румунія	22,5
11	Україна	83,5	11	Бельгія	8,9	11	Естонія	19,3
	Інші	1 030,5		Інші	76,2		Інші	153,5
	Усього	4 905,4		Усього	944,1		Усього	1 269,1

№	Країна-експортер	Молдова
		млн.\$
1	Україна	68,5
2	Румунія	23,9
3	Туреччина	9,5
4	Польща	5,1
5	Німеччина	2,3
6	Угорщина	1,8
7	Італія	1,1
8	Австрія	0,7
9	Чехія	0,6
10	Франція	0,6
11	Бельгія	0,6
	Інші	2,2
Усього		116,9

ДОДАТОК 23

ТОВАРНА СТРУКТУРА ЕКСПОРТУ РІЗНИМИ ВИДАМИ ТРАНСПОРТУ, 2020

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Автомобільний транспорт		Залізничний транспорт		Морський транспорт		Повітряний транспорт	
		млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т
01	Живі тварини	3,03	1,20	0,00	0,00	4,78	2,69	0,05	0,00
02	М'ясо та їстівні субпродукти	7,65	3,69	0,08	0,08	18,82	10,68	0,00	0,00
03	Риба і ракоподібні, молюски та інші водяні безхребетні	2,15	0,39	0,00	0,00	0,74	0,12	0,01	0,00
04	Молоко та молочні продукти; яйця птиці; натуральний мед; їстівні продукти тваринного походження	30,23	15,43	0,32	0,21	40,91	28,76	0,23	0,07
05	Інші продукти тваринного походження	0,46	0,55	0,00	0,00	0,30	0,58	0,02	0,00
06	Живі дерева та інші рослини; цибулини, коріння та інші аналогічні частини рослин; зрізані квіти і декоративна зелень	0,25	2,26	0,00	0,00	0,06	0,05	0,00	0,00
07	Овочі та деякі їстівні коренеплоди і бульби	8,88	10,42	0,28	1,00	23,16	62,90	0,02	0,00
08	Їстівні плоди та горіхи; шкірки цитрусових або динь	39,28	21,35	0,00	0,00	6,07	3,84	0,07	0,01
09	Кава, чай, мате або парагвайський чай, прянощі	1,44	0,55	0,01	0,00	0,85	0,89	0,02	0,00
10	Зернові культури	16,32	35,35	22,27	137,83	4 328,98	22 909,18	0,02	0,00
11	Продукція борошномельно-круп'яної промисловості; солод; крохмалі; інулін; пшенична клейковина	8,95	18,60	4,23	12,94	41,42	119,67	0,00	0,00
12	Насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж	34,74	36,90	74,47	177,14	558,24	1 356,18	0,23	0,01
13	Шелак природний неочищений; камеді, смоли та інші рослинні соки і екстракти	0,14	0,03	0,00	0,00	0,04	0,02	0,05	0,00
14	Рослинні матеріали для виготовлення плетених виробів; інші продукти рослинного походження	4,68	46,36	26,27	437,32	3,75	73,22	0,00	0,00
15	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження	169,59	194,80	87,08	113,52	2 863,56	3 672,22	0,27	0,02
16	Готові харчові продукти з м'яса, риби або ракоподібних, молюсків або інших водяних безхребетних	1,06	0,67	0,01	0,02	1,27	0,88	0,03	0,00
17	Цукор і кондитерські вироби з цукру	57,37	42,65	15,46	27,33	53,96	90,48	0,01	0,00
18	Какао та продукти з нього	59,08	20,33	2,86	1,41	17,43	7,82	0,13	0,02
19	Готові продукти із зерна зернових культур, борошна, крохмалю або молока; борошняні кондитерські вироби	33,24	20,21	1,48	1,41	15,64	8,94	0,12	0,02
20	Продукти переробки овочів, плодів, горіхів або інших частин рослин	12,38	8,27	0,21	0,17	3,75	2,61	0,01	0,00
21	Різні харчові продукти	17,13	8,77	0,02	0,01	5,09	2,00	0,20	0,00
22	Алкогольні і безалкогольні напої та оцет	26,37	91,83	1,73	2,35	18,99	60,43	0,01	0,00
23	Залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин	25,70	95,36	180,94	640,25	687,34	3 270,16	0,01	0,00
24	Тютюн і промислові замінники тютюну	9,71	1,14	0,31	0,03	55,54	6,99	2,28	0,19
25	Сіль; сірка; землі та каміння; штукатурні матеріали, вапно та цемент	0,21	0,63	2,96	38,55	2,67	16,78	0,00	0,00
26	Руди, шлак і зола	0,47	0,14	23,66	93,08	75,79	252,18	0,00	0,00
27	Палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бігумінозні речовини; воски мінеральні	5,54	9,15	46,78	189,61	22,49	63,69	10,20	15,35
28	Продукти неорганічної хімії: неорганічні або органічні сполуки дорогоцінних металів, рідкісноземельних металів, радіоактивних елементів або ізотопів	6,41	12,65	38,23	133,66	5,23	26,61	1,50	0,00
29	Органічні хімічні сполуки	6,23	2,57	11,16	5,21	6,00	4,39	3,05	0,00
30	Фармацевтична продукція	123,31	11,88	1,10	0,73	33,48	2,20	47,92	0,65
31	Добрива	2,16	3,47	25,21	153,40	185,58	847,66	0,01	0,00
32	Екстракти дубильні або барвні; таніни та їх похідні, барвники, пігменти та інші фарбувальні матеріали, фарби і лаки; замазки та інші мастики; чорнило, туш	68,54	47,34	0,97	5,91	17,50	9,01	0,88	0,02
33	Ефірні олії та резиноїди; парфумерні, косметичні та туалетні препарати	21,46	7,04	1,02	0,49	0,87	0,27	1,65	0,04

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Автомобільний транспорт		Залізничний транспорт		Морський транспорт		Повітряний транспорт	
		млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т
34	Мило, поверхнево-активні органічні речовини, мийні засоби, мастильні матеріали, воски штучні та готові, суміші для чищення або полірування, свічки та аналогічні вироби, пасти для ліплення, пластилін, "стоматологічний віск" і суміші на основі гіпсу для стоматології	8,46	5,28	0,12	0,07	1,04	0,57	0,07	0,00
35	Білкові речовини; модифіковані крохмалі; клеї; ферменти	7,07	8,21	0,00	0,00	1,33	0,90	0,05	0,00
36	Порох і вибухові речовини; піротехнічні вироби; сірники; пірофорні сплави; деякі горючі матеріали	1,15	0,01	0,00	0,00	0,07	0,00	0,01	0,00
37	Фотографічні або кінематографічні товари	0,26	0,02	0,00	0,00	0,01	0,00	0,03	0,00
38	Різноманітна хімічна продукція	31,58	5,91	9,03	4,21	8,42	2,90	25,65	0,00
39	Пластмаси, полімерні матеріали та вироби з них	67,31	26,34	0,61	0,22	13,64	10,64	0,66	0,02
40	Каучук, гума та вироби з них	5,52	0,57	0,30	0,04	1,15	0,13	0,17	0,00
41	Шкури необроблені (крім натурального та штучного хутра) і шкіра вичинена	11,64	4,84	0,00	0,00	0,09	0,13	0,05	0,01
42	Вироби із шкіри; шорно-сідельні вироби та упряж; дорожні речі, сумки та аналогічні товари; вироби з кишок тварин (крім кетгуту з натурального шовку)	1,38	0,05	0,00	0,00	0,01	0,00	0,14	0,00
43	Натуральне та штучне хутро; вироби з нього	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
44	Деревина і вироби з деревини; деревне вугілля	136,21	412,62	3,34	32,20	34,63	181,02	0,17	0,02
45	Корок та вироби з нього	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
46	Вироби із соломи, трави еспарто та інших матеріалів, які використовуються для плетіння; кошикові вироби та плетені вироби	0,28	0,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
47	Маса з деревини або з інших волокнистих целюлозних матеріалів; папір або картон, одержані з відходів та макулатури	2,72	8,36	0,00	0,00	0,06	0,15	0,00	0,00
48	Папір і картон; вироби з паперової маси, паперу або картону	19,17	4,79	2,13	0,96	3,86	0,71	0,32	0,01
49	Друкowana продукція, періодичні видання або інша продукція поліграфічної промисловості; рукописи або машинописні тексти та плани	17,09	5,74	0,01	0,00	0,41	0,13	1,81	0,05
50	Шовк	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
51	Вовна, тонкий та грубий волос тварин; пряжа і тканини з кінського волосу	0,04	0,02	0,00	0,00	0,02	0,00	0,01	0,00
52	Бавовна	0,19	0,04	0,00	0,00	0,03	0,01	0,00	0,00
53	Інші рослинні текстильні волокна; пряжа з паперу і тканини з паперової пряжі	0,07	0,06	0,00	0,00	0,09	0,07	0,00	0,00
54	Нитки синтетичні або штучні; стрічкові та подібної форми нитки із синтетичних або штучних матеріалів	0,07	0,01	0,00	0,00	0,02	0,01	0,00	0,00
55	Синтетичні або штучні штапельні волокна	8,94	10,21	0,00	0,00	0,99	1,40	0,01	0,00
56	Вата, повсть і неткані матеріали; спеціальна пряжа; шпагати, мотузки, троси та канати і вироби з них	3,56	0,69	0,00	0,00	1,80	0,21	0,07	0,01
57	Килими та інші текстильні покриття для підлоги	0,05	0,01	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
58	Спеціальні тканини; тафтингові текстильні матеріали; мережива; гобелени; оздоблювальні матеріали; вишивка	0,22	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
59	Текстильні матеріали, просочені, покриті або дубльовані; текстильні вироби технічного призначення	2,66	0,74	1,44	1,41	0,66	0,22	0,04	0,00
60	Трикотажні полотна	0,03	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
61	Одяг та додаткові речі до одягу, трикотажні	1,99	0,07	0,00	0,00	0,02	0,00	0,03	0,00
62	Одяг та додаткові речі до одягу, текстильні, крім трикотажних	12,32	0,19	0,00	0,00	0,02	0,00	0,53	0,00
63	Інші готові текстильні вироби; набори; одяг та текстильні вироби, що використовувались; ганчір'я	9,12	2,11	0,00	0,00	0,37	0,51	0,38	0,01
64	Взуття, гетри та аналогічні вироби; їх частини	39,41	2,82	0,00	0,00	0,32	0,03	0,19	0,00
65	Головні убори та їх частини	1,40	0,01	0,00	0,00	0,05	0,00	0,93	0,00
66	Парасольки від дощу та сонця, палиці, палиці-сидіння, батого, хлисти для верхової їзди та їх частини	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Автомобільний транспорт		Залізничний транспорт		Морський транспорт		Повітряний транспорт	
		млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т	млн.\$	тис.т
67	Оброблені пір'я та пух і вироби з них; штучні квіти; вироби з волосся людини	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
68	Вироби з каменю, гіпсу, цементу, азбесту, слюди або аналогічних матеріалів	7,59	37,24	0,81	8,84	0,32	0,55	0,11	0,00
69	Керамічні вироби	17,71	60,73	14,02	76,50	2,91	12,15	0,07	0,00
70	Скло та вироби із скла	4,99	2,43	0,04	0,04	0,21	0,11	0,01	0,00
71	Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети	1,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,75	0,00
72	Чорні метали	9,50	4,69	45,27	38,99	235,27	290,37	0,00	0,00
73	Вироби з чорних металів	28,46	15,42	2,51	3,00	11,05	9,71	0,20	0,00
74	Мідь і вироби з неї	0,82	0,15	0,00	0,00	0,78	0,21	0,00	0,00
75	Нікель і вироби з нього	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
76	Алюміній і вироби з нього	15,06	3,96	0,00	0,00	4,72	2,35	0,06	0,00
78	Свинець і вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
79	Цинк і вироби з нього	0,02	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00
80	Олово і вироби з нього	0,04	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
81	Інші недорогоцінні метали; металокераміка; вироби з них	3,93	0,38	0,14	0,07	1,97	0,44	0,32	0,00
82	Інструменти, ножові вироби, ложки та виделки з недорогоцінних металів; їх частини з недорогоцінних металів	1,74	0,09	0,03	0,00	0,09	0,00	0,24	0,00
83	Інші вироби з недорогоцінних металів	12,15	4,70	0,71	0,67	1,87	0,56	0,15	0,01
84	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини	197,99	18,94	26,23	2,81	35,63	3,32	19,03	0,05
85	Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя	208,79	6,02	1,51	0,20	4,66	0,55	4,43	0,02
86	Залізничні локомотиви або моторні вагони трамвая, рухомий склад та їх частини; шляхове обладнання та пристрої для залізниць або трамвайних колій та їх частини; механічне (у тому числі електромеханічне) сигналізаційне обладнання всіх видів	4,61	2,35	9,68	4,31	1,49	0,69	0,01	0,00
87	Засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання	15,24	1,27	0,00	0,00	1,88	0,09	0,05	0,00
88	Літальні апарати, космічні апарати та їх частини	6,98	0,03	0,08	0,00	4,67	0,02	1,69	0,01
89	Судна, човни та інші плавучі засоби	0,81	0,00	0,00	0,00	0,70	0,02	0,00	0,00
90	Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини та приладдя	44,07	0,43	0,03	0,01	4,60	0,06	27,97	0,04
91	Годинники всіх видів та їх частини	0,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,13	0,00
92	Музичні інструменти; їх частини та приладдя	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
94	Меблі; постільні речі, матраци, матрацні основи, диванні подушки та аналогічні набивні речі меблів, світильники та освітлювальні прилади, в іншому місці не зазначені; світлові покажчики, табло та подібні вироби; збірні будівельні конструкції	29,19	9,26	0,25	0,16	0,81	0,31	0,06	0,00
95	Іграшки, ігри та спортивний інвентар; їх частини та приладдя	16,17	1,50	0,00	0,00	0,86	0,12	1,00	0,03
96	Різні готові вироби	9,62	0,21	0,02	0,00	0,33	0,01	0,05	0,00
97	Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат	0,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
98	Інші	7,96	0,37	10,48	0,13	26,71	0,47	40,42	0,03
УСЬОГО		1 839,74	1 442,57	697,93	2 348,52	9 510,99	33 435,96	213,09	16,77

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Поштові відправлення		Стаціонарні засоби транспортування		Транспортні засоби, що переміщуються своїм ходом як товар		Невизначені		Загальний експорт	
		млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т
01	Живі тварини	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	7,97	3,89
02	М'ясо та їстівні субпродукти	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26,55	14,45
03	Риба і ракоподібні, моллюски та інші водяні безхребетні	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,89	0,51
04	Молоко та молочні продукти; яйця птиці; натуральний мед; їстівні продукти тваринного походження	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	71,69	44,47
05	Інші продукти тваринного походження	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,78	1,14
06	Живі дерева та інші рослини; цибулини, коріння та інші аналогічні частини рослин; зрізані квіти і декоративна зелень	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,31	2,31
07	Овочі та деякі їстівні коренеплоди і бульби	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32,34	74,31
08	Їстівні плоди та горіхи; шкірки цитрусових або динь	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45,42	25,19
09	Кава, чай, мате або парагвайський чай, прянощі	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	2,37	1,44
10	Зернові культури	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,16	5,38	4 368,75	23 087,75
11	Продукція борошномельно-круп'яної промисловості; солод; крохмалі; інулін; пшенична клейковина	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,23	54,66	151,44
12	Насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,18	667,75	1 570,42
13	Шелак природний неочищений; камеді, смоли та інші рослинні соки і екстракти	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,23	0,05
14	Рослинні матеріали для виготовлення плетених виробів; інші продукти рослинного походження	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	34,71	556,90
15	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 120,50	3 980,56
16	Готові харчові продукти з м'яса, риби або ракоподібних, моллюсків або інших водяних безхребетних	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,00	2,43	1,59
17	Цукор і кондитерські вироби з цукру	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,29	0,02	127,08	160,49
18	Какао та продукти з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,82	0,05	80,32	29,63
19	Готові продукти із зерна зернових культур, борошна, крохмалю або молока; борошняні кондитерські вироби	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	0,01	50,54	30,58
20	Продукти переробки овочів, плодів, горіхів або інших частин рослин	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	16,39	11,05
21	Різні харчові продукти	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	22,49	10,79
22	Алкогольні і безалкогольні напої та оцет	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,13	6,29	58,25	160,92
23	Залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	893,98	4 005,77
24	Тютюн і промислові замітники тютюну	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,93	0,23	71,77	8,58
25	Сіль; сірка; землі та каміння; штукатурні матеріали, вапно та цемент	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,86	55,97
26	Руди, шлак і зола	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	99,92	345,40
27	Палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні	0,00	0,00	103,10	26,10	0,00	0,00	0,00	0,00	188,10	303,91
28	Продукти неорганічної хімії: неорганічні або органічні сполуки дорогоцінних металів, рідкісноземельних металів, радіоактивних елементів або ізотопів	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	51,38	172,93
29	Органічні хімічні сполуки	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	26,46	12,18
30	Фармацевтична продукція	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	205,85	15,46
31	Добрива	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	212,96	1 004,53

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Поштові відправлення		Стаціонарні засоби транспортування		Транспортні засоби, що переміщуються своїм ходом як товар		Невизначені		Загальний експорт	
		млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т
32	Екстракти дубильні або барвні; таніни та їх похідні, барвники, пігменти та інші фарбувальні матеріали, фарби і лаки; замазки та інші мастики; чорнило, туш	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	0,13	88,31	62,41
33	Ефірні олії та резиноїди; парфумерні, косметичні та туалетні препарати	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,36	0,03	32,43	7,87
34	Мило, поверхнево-активні органічні речовини, мийні засоби, мастильні матеріали, воски штучні та готові, суміші для чищення або полірування, свічки та аналогічні вироби, пасти для ліплення, пластилін, "стоматологічний віск" і суміші на основі гіпсу для стоматології	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	9,72	5,93
35	Білкові речовини; модифіковані крохмалі; клеї; ферменти	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,44	9,11
36	Порох і вибухові речовини; піротехнічні вироби; сірники; пірофорні сплави; деякі горючі матеріали	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,23	0,01
37	Фотографічні або кінематографічні товари	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,30	0,02
38	Різноманітна хімічна продукція	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,01	74,79	13,04
39	Пластмаси, полімерні матеріали та вироби з них	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,01	82,26	37,22
40	Каучук, гума та вироби з них	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,14	0,73
41	Шкури необроблені (крім натурального та штучного хутра) і шкіра вичинена	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,78	4,98
42	Вироби із шкіри; шорно-сідельні вироби та упряж; дорожні речі, сумки та аналогічні товари; вироби з кишок тварин (крім кетгуту з натурального шовку)	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,00	1,60	0,05
43	Натуральне та штучне хутро; вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
44	Деревина і вироби з деревини; деревне вугілля	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,05	174,39	625,90
45	Корок та вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00
46	Вироби із соломки, трави еспарто та інших матеріалів, які використовуються для плетіння; кошикові вироби та плетені вироби	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,28	0,68
47	Маса з деревини або з інших волокнистих целюлозних матеріалів; папір або картон, одержані з відходів та макулатури	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,77	8,50
48	Папір і картон; вироби з паперової маси, паперу або картону	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,01	25,53	6,47
49	Друкована продукція, періодичні видання або інша продукція поліграфічної промисловості; рукописи або машинописні тексти та плани	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,27	0,01	19,60	5,93
50	Шовк	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
51	Вовна, тонкий та грубий волос тварин; пряжа і тканини з кінського волосу	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	0,02
52	Бавовна	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,22	0,04
53	Інші рослинні текстильні волокна; пряжа з паперу і тканини з паперової пряжі	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16	0,13
54	Нитки синтетичні або штучні; стрічкові та подібної форми нитки із синтетичних або штучних матеріалів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,09	0,02
55	Синтетичні або штучні штапельні волокна	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,94	11,60
56	Вата, повсть і неткані матеріали; спеціальна пряжа; шпагати, мотузки, троси та канати і вироби з них	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,42	0,91
57	Килими та інші текстильні покриття для підлоги	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,01

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Поштові відправлення		Стаціонарні засоби транспортування		Транспортні засоби, що переміщуються своїм ходом як товар		Невизначені		Загальний експорт	
		млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т
58	Спеціальні тканини; тафтингові текстильні матеріали; мережива; гобелени; оздоблювальні матеріали; вишивка	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,22	0,01
59	Текстильні матеріали, просочені, покриті або дубльовані; текстильні вироби технічного призначення	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,80	2,37
60	Трикотажні полотна	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,01
61	Одяг та додаткові речі до одягу, трикотажні	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	2,07	0,07
62	Одяг та додаткові речі до одягу, текстильні, крім трикотажних	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	12,99	0,20
63	Інші готові текстильні вироби; набори; одяг та текстильні вироби, що використовувались; ганчір'я	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,00	9,94	2,64
64	Взуття, гетри та аналогічні вироби; їх частини	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,09	0,00	40,05	2,85
65	Головні убори та їх частини	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	2,40	0,01
66	Парасольки від дощу та сонця, палиці, палиці-сидіння, батоги, хлисти для верхової їзди та їх частини	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
67	Оброблені пір'я та пух і вироби з них; штучні квіти; вироби з волосся людини	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00
68	Вироби з каменю, гіпсу, цементу, азбесту, слюди або аналогічних матеріалів	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,85	46,64
69	Керамічні вироби	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	34,72	149,38
70	Скло та вироби із скла	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,26	2,58
71	Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напідорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00	18,52	0,00
72	Чорні метали	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	290,04	334,05
73	Вироби з чорних металів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	42,23	28,14
74	Мідь і вироби з неї	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,60	0,36
75	Нікель і вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,00
76	Алюміній і вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	19,85	6,31
78	Свинець і вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
79	Цинк і вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,01
80	Олово і вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,01
81	Інші недорогоцінні метали; металокераміка; вироби з них	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,36	0,90
82	Інструменти, ножові вироби, ложки та виделки з недорогоцінних металів; їх частини з недорогоцінних металів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	0,10
83	Інші вироби з недорогоцінних металів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,89	5,93
84	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини	0,02	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00	0,85	0,03	279,83	25,14
85	Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,85	0,00	220,29	6,79
86	Залізничні локомотиви або моторні вагони трамвая, рухомих склад та їх частини; шляхове обладнання та пристрої для залізниць або трамвайних колій та їх частини; механічне (у тому числі електромеханічне) сигналізаційне обладнання всіх видів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,79	7,36
87	Засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання	0,00	0,00	0,00	0,00	0,60	0,03	0,27	0,07	18,05	1,45
88	Літальні апарати, космічні апарати та їх частини	0,14	0,00	0,00	0,00	26,11	0,07	0,81	0,00	40,47	0,13

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Поштові відправлення		Стаціонарні засоби транспортування		Транспортні засоби, що переміщуються своїм ходом як товар		Невизначені		Загальний експорт	
		млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т
89	Судна, човни та інші плавучі засоби	0,00	0,00	0,00	0,00	1,87	0,17	0,00	0,00	3,38	0,20
90	Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини та приладдя	0,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,21	0,00	79,19	0,54
91	Годинники всіх видів та їх частини	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	0,42	0,00
92	Музичні інструменти; їх частини та приладдя	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00
94	Меблі; постільні речі, матраци, матрацні основи, диванні подушки та аналогічні набивні речі меблів, світильники та освітлювальні прилади, в іншому місці не зазначені; світлові покажчики, табло та подібні вироби; збірні будівельні конструкції	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	30,32	9,73
95	Іграшки, ігри та спортивний інвентар; їх частини та приладдя	0,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	18,36	1,65
96	Різні готові вироби	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	10,07	0,21
97	Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,22	0,00
98	Інші	0,00	0,00	0,00	0,00	1,10	0,00	0,04	0,00	86,70	1,00
	Усього	1,19	0,01	103,10	26,10	29,76	0,27	31,77	12,78	12 427,56	37 282,97

ДОДАТОК 24

ТОВАРНА СТРУКТУРА ЕКСПОРТУ РІЗНИМИ ВИДАМИ ТРАНСПОРТУ, 2021

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Автомобільний транспорт		Залізничний транспорт		Морський транспорт		Повітряний транспорт	
		млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т
01	Живі тварини	1,30	0,19	0,00	0,00	6,83	3,50	0,13	0,00
02	М'ясо та їстівні субпродукти	6,60	2,70	0,18	0,06	17,35	9,85	0,01	0,00
03	Риба і ракоподібні, молюски та інші водяні безхребетні	1,05	0,33	0,00	0,00	0,47	0,07	0,00	0,00
04	Молоко та молочні продукти; яйця птиці; натуральний мед; їстівні продукти тваринного походження	37,65	14,67	0,57	0,23	29,66	16,76	0,20	0,04
05	Інші продукти тваринного походження	1,39	0,88	0,00	0,00	0,84	0,52	0,18	0,00
06	Живі дерева та інші рослини; цибулини, коріння та інші аналогічні частини рослин; зрізані квіти і декоративна зелень	0,88	2,38	0,00	0,00	0,11	0,11	0,00	0,00
07	Овочі та деякі їстівні коренеплоди і бульби	8,03	12,64	0,13	0,39	21,19	55,27	0,01	0,00
08	Їстівні плоди та горіхи; шкірки цитрусових або динь	51,91	20,53	0,00	0,01	4,49	3,56	0,03	0,00
09	Кава, чай, мате або парагвайський чай, прянощі	0,88	0,15	0,01	0,00	0,46	0,25	0,00	0,00
10	Зернові культури	18,54	30,53	14,23	58,86	5 089,78	19 709,16	0,01	0,00
11	Продукція борошномельно-круп'яної промисловості; солод; крохмалі; інулін; пшенична клейковина	11,18	20,00	4,09	9,87	48,49	102,48	0,03	0,04
12	Насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж	54,65	42,72	124,33	193,28	1 001,01	1 574,87	0,43	0,02
13	Шелак природний неочищений; камеді, смоли та інші рослинні соки і екстракти	0,28	0,05	0,00	0,00	0,05	0,02	0,02	0,00
14	Рослинні матеріали для виготовлення плетених виробів; інші продукти рослинного походження	2,04	14,25	9,60	147,37	0,68	10,06	0,02	0,00
15	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження	211,91	157,92	135,81	105,94	3 408,99	2 783,41	0,25	0,02
16	Готові харчові продукти з м'яса, риби або ракоподібних, молюсків або інших водяних безхребетних	2,86	1,63	0,11	0,11	2,89	2,14	0,06	0,01
17	Цукор і кондитерські вироби з цукру	64,39	37,30	18,53	22,03	36,51	44,58	0,02	0,01
18	Какао та продукти з нього	68,36	22,21	7,18	2,95	19,63	7,73	0,06	0,01
19	Готові продукти із зерна зернових культур, борошна, крохмалю або молока; борошняні кондитерські вироби	44,06	22,50	2,81	1,98	19,95	8,05	0,20	0,02
20	Продукти переробки овочів, плодів, горіхів або інших частин рослин	16,76	11,45	0,55	0,40	9,29	5,71	0,01	0,00
21	Різні харчові продукти	23,31	11,38	0,01	0,00	7,93	3,16	0,34	0,01
22	Алкогольні і безалкогольні напої та оцет	29,38	89,60	3,41	4,22	16,87	49,88	0,01	0,00
23	Залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин	33,29	69,65	233,49	588,11	711,69	2 483,95	0,01	0,00
24	Тютюн і промислові заміники тютюну	7,57	0,83	0,17	0,02	51,36	6,08	2,57	0,24
25	Сіль; сірка; землі та каміння; штукатурні матеріали, вапно та цемент	0,23	0,93	3,60	53,78	3,96	33,21	0,10	0,00
26	Руди, шлак і зола	0,58	0,17	45,31	127,60	99,13	237,54	0,00	0,00
27	Палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні	6,11	7,65	71,19	128,01	37,47	86,74	17,30	18,90
28	Продукти неорганічної хімії: неорганічні або органічні сполуки дорогоцінних металів, рідкісноземельних металів, радіоактивних елементів або ізотопів	14,87	14,05	76,55	139,08	17,27	31,77	3,83	0,00
29	Органічні хімічні сполуки	7,62	2,26	21,89	6,55	9,85	3,40	4,07	0,00
30	Фармацевтична продукція	146,65	11,84	1,31	0,11	32,11	1,97	57,35	0,98
31	Добрива	3,72	4,92	58,83	197,79	300,72	846,28	0,01	0,00
32	Екстракти дубильні або барвні; таніни та їх похідні, барвники, пігменти та інші фарбувальні матеріали, фарби і лаки; замазки та інші мастики; чорнило, туш	91,18	52,63	0,97	5,89	13,25	5,73	0,76	0,02
33	Ефірні олії та резиноїди; парфумерні, косметичні та туалетні препарати	20,41	6,73	0,83	0,42	0,89	0,36	1,86	0,04
34	Мило, поверхнево-активні органічні речовини, мийні засоби, мастильні матеріали, воски штучні та готові, суміші для чищення або полірування, свічки та аналогічні вироби, пасти для ліплення, пластилін, "стоматологічний віск" і суміші на основі гіпсу для стоматології	7,61	4,67	0,18	0,11	0,81	0,50	0,06	0,00

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Автомобільний транспорт		Залізничний транспорт		Морський транспорт		Повітряний транспорт	
		млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т
35	Білкові речовини; модифіковані крохмалі; клеї; ферменти	12,32	17,10	0,00	0,00	2,91	2,33	0,05	0,01
36	Порох і вибухові речовини; піротехнічні вироби; сірники; пірофорні сплави; деякі горючі матеріали	3,22	0,02	0,00	0,00	0,16	0,00	0,01	0,00
37	Фотографічні або кінематографічні товари	0,09	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
38	Різноманітна хімічна продукція	35,65	6,14	9,18	4,60	15,40	3,23	34,91	0,00
39	Пластмаси, полімерні матеріали та вироби з них	99,27	36,22	0,57	0,20	15,49	7,28	0,63	0,02
40	Каучук, гума та вироби з них	5,15	0,67	0,28	0,04	1,38	0,20	0,10	0,00
41	Шкури необроблені (крім натурального та штучного хутра) і шкіра вичинена	18,70	5,65	0,00	0,00	0,08	0,28	0,09	0,01
42	Вироби із шкіри; шорно-сідельні вироби та упряж; дорожні речі, сумки та аналогічні товари; вироби з кишок тварин (крім кетгуту з натурального шовку)	2,54	0,06	0,00	0,00	0,04	0,00	0,27	0,00
43	Натуральне та штучне хутро; вироби з нього	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
44	Деревина і вироби з деревини; деревне вугілля	198,70	406,53	4,83	50,70	47,49	150,33	0,20	0,01
45	Корок та вироби з нього	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
46	Вироби із соломи, трави еспарто та інших матеріалів, які використовуються для плетіння; кошикові вироби та плетені вироби	0,23	0,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
47	Маса з деревини або з інших волокнистих целюлозних матеріалів; папір або картон, одержані з відходів та макулатури	2,53	7,84	0,00	0,00	0,53	1,17	0,00	0,00
48	Папір і картон; вироби з паперової маси, паперу або картону	18,66	6,98	2,93	1,69	4,29	1,50	0,21	0,01
49	Друківана продукція, періодичні видання або інша продукція поліграфічної промисловості; рукописи або машинописні тексти та плани	23,70	4,95	0,01	0,00	0,53	0,10	1,55	0,04
50	Шовк	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
51	Вовна, тонкий та грубий волос тварин; пряжа і тканини з кінського волосу	0,06	0,04	0,00	0,00	0,05	0,00	0,00	0,00
52	Бавовна	0,12	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
53	Інші рослинні текстильні волокна; пряжа з паперу і тканини з паперової пряжі	0,10	0,07	0,00	0,00	0,10	0,06	0,00	0,00
54	Нитки синтетичні або штучні; стрічкові та подібної форми нитки із синтетичних або штучних матеріалів	0,08	0,01	0,00	0,00	0,03	0,01	0,00	0,00
55	Синтетичні або штучні штапельні волокна	13,90	14,25	0,00	0,00	1,32	1,76	0,01	0,00
56	Вата, повсть і неткані матеріали; спеціальна пряжа; шплагати, мотузки, троси та канати і вироби з них	2,20	0,41	0,00	0,00	1,86	0,18	0,11	0,00
57	Килими та інші текстильні покриття для підлоги	0,05	0,01	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00
58	Спеціальні тканини; тафтингові текстильні матеріали; мережива; гобелени; оздоблювальні матеріали; вишивка	0,09	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
59	Текстильні матеріали, просочені, покриті або дубльовані; текстильні вироби технічного призначення	3,34	1,07	0,95	0,96	0,87	0,26	0,04	0,00
60	Трикотажні полотна	0,11	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
61	Одяг та додаткові речі до одягу, трикотажні	3,16	0,09	0,00	0,00	0,04	0,00	0,06	0,00
62	Одяг та додаткові речі до одягу, текстильні, крім трикотажних	18,93	0,28	0,00	0,00	0,05	0,00	1,48	0,00
63	Інші готові текстильні вироби; набори; одяг та текстильні вироби, що використовувались; ганчір'я	7,03	1,02	0,00	0,00	0,63	0,43	0,08	0,00
64	Взуття, гетри та аналогічні вироби; їх частини	43,20	3,21	0,00	0,00	0,13	0,01	0,30	0,00
65	Головні убори та їх частини	2,02	0,03	0,00	0,00	0,04	0,00	1,21	0,00
66	Парасольки від дощу та сонця, палиці, палиці-сидіння, батого, хлисти для верхової їзди та їх частини	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
67	Оброблені пір'я та пух і вироби з них; штучні квіти; вироби з волосся людини	0,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
68	Вироби з каменю, гіпсу, цементу, азбесту, слюди або аналогічних матеріалів	10,87	42,49	1,10	11,37	0,53	0,94	0,29	0,01
69	Керамічні вироби	33,00	103,12	21,12	101,45	5,92	22,90	0,09	0,01
70	Скло та вироби із скла	5,44	2,65	0,04	0,03	0,52	0,29	0,01	0,00
71	Перли природні або культивовані, дорогоцінні або напівдорогоцінні каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети	2,58	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	23,38	0,01
72	Чорні метали	9,38	3,69	61,61	34,73	220,75	184,18	0,00	0,00
73	Вироби з чорних металів	38,83	14,05	3,65	2,40	19,40	12,27	0,28	0,00

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Автомобільний транспорт		Залізничний транспорт		Морський транспорт		Повітряний транспорт	
		млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т
74	Мідь і вироби з неї	2,65	0,58	0,00	0,00	2,40	0,73	0,00	0,00
75	Нікель і вироби з нього	0,06	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
76	Алюміній і вироби з нього	22,78	5,19	0,00	0,00	11,63	3,70	0,11	0,00
78	Свинець і вироби з нього	1,17	0,49	0,00	0,00	0,24	0,10	0,00	0,00
79	Цинк і вироби з нього	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
80	Олово і вироби з нього	0,20	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
81	Інші недорогочінні метали; металокераміка; вироби з них	0,49	0,03	0,16	0,02	0,32	0,03	0,05	0,00
82	Інструменти, ножові вироби, ложки та виделки з недорогочінних металів; їх частини з недорогочінних металів	2,25	0,15	0,00	0,00	0,08	0,01	0,39	0,00
83	Інші вироби з недорогочінних металів	18,00	7,05	1,09	1,10	2,89	0,86	0,21	0,01
84	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини	212,05	16,48	22,10	2,46	28,70	2,66	17,36	0,04
85	Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя	304,00	15,20	1,94	0,40	7,92	2,05	7,00	0,04
86	Залізничні локомотиви або моторні вагони трамвая, рухомий склад та їх частини; шляхове обладнання та пристрої для залізниць або трамвайних колій та їх частини; механічне (у тому числі електромеханічне) сигналізаційне обладнання всіх видів	8,32	3,18	8,91	4,44	4,84	2,53	0,01	0,00
87	Засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання	24,34	2,28	0,09	0,00	3,85	0,19	0,13	0,00
88	Літальні апарати, космічні апарати та їх частини	18,75	0,03	0,21	0,00	7,02	0,01	8,86	0,07
89	Судна, човни та інші плавучі засоби	1,72	0,20	0,00	0,00	1,40	0,95	0,01	0,00
90	Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини та приладдя	33,75	0,43	0,01	0,00	4,83	0,08	21,19	0,03
91	Годинники всіх видів та їх частини	0,10	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,04	0,00
92	Музичні інструменти; їх частини та приладдя	0,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
94	Меблі; постільні речі, матраци, матрацні основи, диванні подушки та аналогічні набивні речі меблів, світильники та освітлювальні прилади, в іншому місці не зазначені; світлові покажчики, табло та подібні вироби; збірні будівельні конструкції	50,43	21,42	0,53	0,46	1,79	0,88	0,13	0,00
95	Іграшки, ігри та спортивний інвентар; їх частини та приладдя	22,77	2,13	0,00	0,00	1,94	0,23	1,56	0,04
96	Різні готові вироби	8,99	0,25	0,01	0,00	0,08	0,00	0,08	0,00
97	Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат	0,20	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,35	0,00
98	Інші	14,95	0,12	14,59	0,03	36,69	0,13	150,61	0,01
	УСЬОГО	2 360,75	1 446,85	991,78	2 012,27	11 479,19	28 533,50	363,45	20,78

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Поштові відправлення		Стаціонарні засоби транспортування		Транспортні засоби, що переміщуються своїм ходом як товар		Невизначені		Загальний експорт	
		млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т
01	Живі тварини	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,13	8,29	3,82
02	М'ясо та істівні субпродукти	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,13	12,60
03	Риба і ракоподібні, молюски та інші водяні безхребетні	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,53	0,40
04	Молоко та молочні продукти; яйця птиці; натуральний мед; істівні продукти тваринного походження	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	68,09	31,70
05	Інші продукти тваринного походження	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,41	1,40
06	Живі дерева та інші рослини; цибулини, коріння та інші аналогічні частини рослин; зрізані квіти і декоративна зелень	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	2,50
07	Овочі та деякі істівні коренеплоди і бульби	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,35	68,30
08	Істівні плоди та горіхи; шкірки цитрусових або динь	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	56,43	24,10
09	Кава, чай, мате або парагвайський чай, прянощі	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,00	1,40	0,40
10	Зернові культури	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,04	7,35	5 124,61	19 805,90
11	Продукція борошномельно-круп'яної промисловості; солод; крохмалі; інулін; пшенична клейковина	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	63,80	132,40
12	Насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,01	1 180,48	1 810,90
13	Шелак природний неочищений; камеді, смоли та інші рослинні соки і екстракти	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,35	0,07
14	Рослинні матеріали для виготовлення плетених виробів; інші продукти рослинного походження	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	12,34	171,70
15	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,15	0,12	3 757,11	3 047,40
16	Готові харчові продукти з м'яса, риби або ракоподібних, молюсків або інших водяних безхребетних	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,18	0,01	6,10	3,90
17	Цукор і кондитерські вироби з цукру	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,56	0,04	120,01	103,96
18	Какао та продукти з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,48	0,07	96,71	32,97
19	Готові продукти із зерна зернових культур, борошна, крохмалю або молока; борошняні кондитерські вироби	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,12	0,01	67,14	32,56
20	Продукти переробки овочів, плодів, горіхів або інших частин рослин	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,13	0,01	26,74	17,57
21	Різні харчові продукти	0,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	31,69	14,55
22	Алкогільні і безалкогольні напої та оцет	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,71	0,07	50,37	143,77
23	Залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,16	4,09	979,64	3 145,80
24	Тютюн і промислові замінники тютюну	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,13	0,00	61,80	7,18
25	Сіль; сірка; землі та каміння; штукатурні матеріали, вапно та цемент	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,89	87,91
26	Руди, шлак і зола	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	145,03	365,32
27	Палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	132,07	241,30
28	Продукти неорганічної хімії: неорганічні або органічні сполуки дорогоцінних металів, рідкісноземельних металів, радіоактивних елементів або ізотопів	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	112,52	184,91
29	Органічні хімічні сполуки	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	43,45	12,21
30	Фармацевтична продукція	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,12	0,00	237,55	14,90
31	Добрива	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,02	363,29	1 049,02
32	Екстракти дубильні або барвні; таніни та їх похідні, барвники, пігменти та інші	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,24	0,08	106,39	64,35

	фарбувальні матеріали, фарби і лаки; замазки та інші мастики; чорнило, туш											
33	Ефірні олії та резиноїди; парфумерні, косметичні та туалетні препарати	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,40	0,04	35,42	7,60
34	Мило, поверхнево-активні органічні речовини, мийні засоби, мастильні матеріали, воски штучні та готові, суміші для чищення або полірування, свічки та аналогічні вироби, пасти для ліплення, пластилін, "стоматологічний віск" і суміші на основі гіпсу для стоматології	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,00	8,71	5,29
35	Білкові речовини; модифіковані крохмалі; клеї; ферменти	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,27	19,43
36	Порох і вибухові речовини; піротехнічні вироби; сірники; пірофорні сплави; деякі горючі матеріали	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,40	0,02
37	Фотографічні або кінематографічні товари	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,01
38	Різноманітна хімічна продукція	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	95,18	13,97
39	Пластмаси, полімерні матеріали та вироби з них	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,08	0,01	116,03	43,73
40	Каучук, гума та вироби з них	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	6,91	0,91
41	Шкури необроблені (крім натурального та штучного хутра) і шкіра вичинена	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,87	5,94
42	Вироби із шкіри; шорно-сідельні вироби та упряж; дорожні речі, сумки та аналогічні товари; вироби з кишок тварин (крім кетгуту з натурального шовку)	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	2,97	0,07
43	Натуральне та штучне хутро; вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,00
44	Деревина і вироби з деревини; деревне вугілля	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,18	0,01	251,41	607,58
45	Корок та вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00
46	Вироби із соломи, трави еспарто та інших матеріалів, які використовуються для плетіння; кошикові вироби та плетені вироби	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,23	0,45
47	Маса з деревини або з інших волокнистих целюлозних матеріалів; папір або картон, одержані з відходів та макулатури	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06	9,01
48	Папір і картон; вироби з паперової маси, паперу або картону	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,01	26,13	10,18
49	Друкована продукція, періодичні видання або інша продукція поліграфічної промисловості; рукописи або машинописні тексти та плани	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,33	0,01	26,16	5,10
50	Шовк	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
51	Вовна, тонкий та грубий волос тварин; пряжа і тканини з кінського волосу	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,04
52	Бавовна	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,12	0,03
53	Інші рослинні текстильні волокна; пряжа з паперу і тканини з паперової пряжі	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,20	0,13
54	Нитки синтетичні або штучні; стрічкові та подібної форми нитки із синтетичних або штучних матеріалів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,11	0,02
55	Синтетичні або штучні штапельні волокна	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	15,25	16,01
56	Вата, повсть і неткані матеріали; спеціальна пряжа; шпатаги, мотузки, троси та канати і вироби з них	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,17	0,60
57	Килими та інші текстильні покриття для підлоги	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	0,01
58	Спеціальні тканини; тафтингові текстильні матеріали; мережива; гобелени; оздоблювальні матеріали; вишивка	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,09	0,01
59	Текстильні матеріали, просочені, покриті або дубльовані; текстильні вироби технічного призначення	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,19	2,29
60	Трикотажні полотна	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,11	0,01
61	Одяг та додаткові речі до одягу, трикотажні	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	3,30	0,09

62	Одяг та додаткові речі до одягу, текстильні, крім трикотажних	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	20,63	0,29
63	Інші готові текстильні вироби; набори; одяг та текстильні вироби, що використовувались; ганчір'я	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,75	1,45
64	Взуття, гетри та аналогічні вироби; їх частини	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43,65	3,23
65	Головні убори та їх частини	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	3,29	0,03
66	Парасольки від дощу та сонця, палиці, палиці-сидіння, батоги, хлисти для верхової їзди та їх частини	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,01
67	Оброблені пір'я та пух і вироби з них; штучні квіти; вироби з волосся людини	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,14	0,00
68	Вироби з каменю, гіпсу, цементу, азбесту, слюди або аналогічних матеріалів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,02	12,79	54,82
69	Керамічні вироби	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,01	60,23	227,49
70	Скло та вироби із скла	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	6,02	2,97
71	Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,22	0,00	26,22	0,11
72	Чорні метали	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	291,74	222,60
73	Вироби з чорних металів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	62,17	28,72
74	Мідь і вироби з неї	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,06	1,31
75	Нікель і вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00
76	Алюміній і вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	34,54	8,90
78	Свинець і вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,41	0,59
79	Цинк і вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
80	Олово і вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,20	0,02
81	Інші недорогоцінні метали; металокераміка; вироби з них	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,02	0,08
82	Інструменти, ножові вироби, ложки та виделки з недорогоцінних металів; їх частини з недорогоцінних металів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,72	0,16
83	Інші вироби з недорогоцінних металів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	22,20	9,02
84	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,02	280,33	21,65
85	Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,46	0,02	322,37	17,70
86	Залізничні локомотиви або моторні вагони трамвая, рухомий склад та їх частини; шляхове обладнання та пристрої для залізниць або трамвайних колій та їх частини; механічне (у тому числі електромеханічне) сигналізаційне обладнання всіх видів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,01	0,00	0,00	22,11	10,15
87	Засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,09	0,05	28,52	2,53
88	Літальні апарати, космічні апарати та їх частини	0,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	35,11	0,11
89	Судна, човни та інші плавучі засоби	0,00	0,00	0,00	0,00	6,09	5,35	0,00	0,00	9,22	6,50
90	Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини та приладдя	0,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,20	0,00	60,22	0,55
91	Годинники всіх видів та їх частини	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,15	0,00
92	Музичні інструменти; їх частини та приладдя	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00
94	Меблі; постільні речі, матраци, матрацні основи, диванні подушки та аналогічні набивні речі меблів, світильники та освітлювальні прилади, в іншому місці не зазначені; світлові покажчики, табло та подібні вироби; збірні будівельні конструкції	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	52,93	22,76
95	Іграшки, ігри та спортивний інвентар; їх	0,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,27	0,00	26,90	2,40

частини та приладдя											
96	Різні готові вироби	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	9,19	0,25
97	Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,22	0,00	0,78	0,01
98	Інші	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,00	216,90	0,30
УСЬОГО		1,37	0,00	0,00	0,00	6,14	5,36	22,35	12,25	15 225,03	32 031,01

ДОДАТОК 25

ТОВАРНА СТРУКТУРА ЕКСПОРТУ РІЗНИМИ ВИДАМИ ТРАНСПОРТУ, 2022

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Автомобільний транспорт		Залізничний транспорт		Морський транспорт		Повітряний транспорт	
		млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т
01	Живі тварини	0,78	0,00	0,00	0,00	9,87	0,01	0,03	0,00
02	М'ясо та їстівні субпродукти	6,73	3,18	0,06	0,02	2,39	1,16	0,00	0,00
03	Риба і ракоподібні, молюски та інші водяні безхребетні	1,81	0,31	0,00	0,00	0,33	0,03	0,00	0,00
04	Молоко та молочні продукти; яйця птиці; натуральний мед; їстівні продукти тваринного походження	68,01	22,23	1,80	0,95	8,03	3,42	0,03	0,00
05	Інші продукти тваринного походження	0,86	0,52	0,00	0,00	0,10	0,07	0,01	0,00
06	Живі дерева та інші рослини; цибулини, коріння та інші аналогічні частини рослин; зрізані квіти і декоративна зелень	0,66	1,37	0,00	0,00	0,02	0,03	0,00	0,00
07	Овочі та деякі їстівні коренеплоди і бульби	13,53	24,48	1,96	5,14	11,29	34,01	0,00	0,00
08	Їстівні плоди та горіхи; шкірки цитрусових або динь	47,53	24,90	0,01	0,00	1,42	1,19	0,00	0,00
09	Кава, чай, мате або парагвайський чай, прянощі	1,77	0,69	0,00	0,00	0,39	0,48	0,00	0,00
10	Зернові культури	172,02	643,40	628,44	2 596,41	2 751,99	11 791,26	0,00	0,00
11	Продукція борошномельно-круп'яної промисловості; солод; крохмалі; інулін; пшенична клейковина	38,13	71,86	20,57	30,29	15,44	27,75	0,00	0,00
12	Насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж	264,76	526,92	232,27	400,57	568,02	1 320,82	0,01	0,00
13	Шелак природний неочищений; камеді, смоли та інші рослинні соки і екстракти	0,07	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Рослинні матеріали для виготовлення плетених виробів; інші продукти рослинного походження	4,43	22,49	14,57	92,15	0,19	1,72	0,00	0,00
15	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження	478,12	331,32	381,68	274,67	1 490,12	1 233,40	0,02	0,00
16	Готові харчові продукти з м'яса, риби або ракоподібних, молюсків або інших водяних безхребетних	2,19	0,68	0,01	0,01	0,27	0,09	0,01	0,00
17	Цукор і кондитерські вироби з цукру	104,10	90,78	28,36	58,97	9,52	6,56	0,01	0,00
18	Какао та продукти з нього	81,13	26,06	2,32	0,75	11,18	3,59	0,01	0,00
19	Готові продукти із зерна зернових культур, борошна, крохмалю або молока; борошняні кондитерські вироби	56,33	25,43	1,25	0,80	6,96	2,84	0,04	0,00
20	Продукти переробки овочів, плодів, горіхів або інших частин рослин	39,47	29,72	7,07	4,38	7,02	4,61	0,00	0,00
21	Різні харчові продукти	19,08	11,36	0,14	0,07	1,75	0,82	0,03	0,00
22	Алкогольні і безалкогольні напої та оцет	19,52	2,61	3,26	0,24	3,74	0,65	0,00	0,00
23	Залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин	56,86	211,25	181,04	588,01	294,16	1 263,04	0,00	0,00
24	Тютюн і промислові замінники тютюну	8,27	0,23	0,00	0,00	11,06	0,34	0,87	0,00
25	Сіль; сірка; землі та каміння; штукатурні матеріали, вапно та цемент	5,46	28,15	42,54	846,34	18,18	281,62	0,16	0,00
26	Руди, шлак і зола	0,80	0,50	69,47	530,79	30,15	266,94	0,00	0,00
27	Палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні	6,17	8,63	75,38	189,32	7,33	4,89	4,06	0,00
28	Продукти неорганічної хімії: неорганічні або органічні сполуки дорогоцінних металів, рідкісноземельних металів, радіоактивних елементів або ізотопів	15,95	8,68	18,15	29,32	2,75	5,31	0,56	0,00
29	Органічні хімічні сполуки	24,43	6,51	11,37	9,21	4,88	3,58	1,47	0,00
30	Фармацевтична продукція	155,77	9,32	0,09	0,01	11,36	0,80	8,00	0,00
31	Добрива	0,28	0,00	6,58	0,11	1,13	0,02	0,00	0,00
32	Екстракти дубильні або барвні; таніни та їх похідні, барвники, пігменти та інші фарбувальні матеріали, фарби і лаки; замазки та інші мастики; чорнило, туш	45,47	21,16	1,38	2,99	3,46	1,02	0,07	0,00
33	Ефірні олії та резиноїди; парфумерні, косметичні та туалетні препарати	24,44	3,97	0,09	0,03	0,72	0,15	0,58	0,00
34	Мило, поверхнево-активні органічні речовини, мийні засоби, мастильні матеріали, воски штучні та готові, суміші для чищення або полірування, свічки та аналогічні вироби, пасти для ліплення,	5,11	3,21	0,05	0,03	0,20	0,12	0,01	0,00

35	пластилін, "стоматологічний віск" і суміші на основі гіпсу для стоматології	25,11	5,99	0,42	0,19	1,23	0,47	0,00	0,00
36	Білкові речовини; модифіковані крохмалі; клеї; ферменти	7,56	1,42	0,00	0,00	0,11	0,01	0,00	0,00
37	Порох і вибухові речовини; піротехнічні вироби;								
38	сірники; пірофорні сплави; деякі горючі матеріали	0,18	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
39	Фотографічні або кінематографічні товари	76,48	23,39	0,99	1,45	4,42	2,55	8,53	0,00
40	Різноманітна хімічна продукція	50,76	17,28	1,49	0,91	3,28	1,52	0,07	0,00
41	Пластмаси, полімерні матеріали та вироби з них	3,23	0,55	0,14	0,02	0,40	0,06	0,03	0,00
42	Каучук, гума та вироби з них	10,67	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
43	Шкури необроблені (крім натурального та штучного хутра) і шкіра вичинена								
44	Вироби із шкіри; шорно-сідельні вироби та упряж;	2,68	0,08	0,00	0,00	0,07	0,00	0,05	0,00
45	дорожні речі, сумки та аналогічні товари; вироби з кишок тварин (крім кетгуту з натурального шовку)	3,51	0,06	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
46	Натуральне та штучне хутро; вироби з нього	161,18	280,27	5,07	35,23	5,27	11,16	0,02	0,00
47	Деревина і вироби з деревини; деревне вугілля	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
48	Корок та вироби з нього	0,21	0,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
49	Вироби із соломки, трави еспарто та інших матеріалів, які використовуються для плетіння;								
50	кошикові вироби та плетені вироби	1,34	3,12	0,00	0,00	0,06	0,06	0,00	0,00
51	Маса з деревини або з інших волокнистих целюлозних матеріалів; папір або картон, одержані з відходів та макулатури								
52	Папір і картон; вироби з паперової маси, паперу або картону	18,56	11,64	0,62	0,54	1,85	1,11	0,04	0,00
53	Друкована продукція, періодичні видання або інша продукція поліграфічної промисловості;	4,83	0,63	0,00	0,00	0,11	0,02	0,35	0,00
54	рукописи або машинописні тексти та плани								
55	Шовк	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
56	Вовна, тонкий та грубий волос тварин; пряжа і тканини з кіньського волосу	0,12	0,01	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
57	Бавовна	0,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
58	Інші рослинні текстильні волокна; пряжа з паперу і тканини з паперової пряжі	0,09	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
59	Нитки синтетичні або штучні; стрічкові та подібної форми нитки із синтетичних або штучних матеріалів	0,23	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
60	Синтетичні або штучні штапельні волокна	2,25	0,76	0,00	0,00	0,27	0,10	0,00	0,00
61	Вата, повсть і неткані матеріали; спеціальна пряжа; шпигати, мотузки, троси та канати і вироби з них	2,18	0,31	0,00	0,00	0,44	0,05	0,01	0,00
62	Килими та інші текстильні покриття для підлоги	0,15	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
63	Спеціальні тканини; тафтингові текстильні матеріали; мережива; gobелени; оздоблювальні матеріали; вишивка	0,13	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
64	Текстильні матеріали, просочені, покриті або дубльовані; текстильні вироби технічного призначення	1,50	0,02	0,04	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00
65	Трикотажні полотна	0,17	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
66	Одяг та додаткові речі до одягу, трикотажні	5,08	0,02	0,00	0,00	0,02	0,00	0,01	0,00
67	Одяг та додаткові речі до одягу, текстильні, крім трикотажних	22,13	0,10	0,00	0,00	0,04	0,00	0,26	0,00
68	Інші готові текстильні вироби; набори; одяг та текстильні вироби, що використовувались; ганчір'я	4,07	0,61	0,02	0,02	0,11	0,07	0,01	0,00
69	Взуття, гетри та аналогічні вироби; їх частини	38,73	0,39	0,00	0,00	0,10	0,00	0,02	0,00
70	Головні убори та їх частини	4,12	0,03	0,00	0,00	0,08	0,00	0,29	0,00
71	Парасольки від дощу та сонця, палиці, палиці-сидіння, батого, хлисти для верхової їзди та їх частини	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
72	Оброблені пір'я та пух і вироби з них; штучні квіти; вироби з волосся людини	0,08	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
73	Вироби з каменю, гіпсу, цементу, азбесту, слюди або аналогічних матеріалів	6,13	12,67	0,19	0,84	0,15	0,13	0,03	0,00
74	Керамічні вироби	13,45	3,95	4,07	2,12	1,14	0,51	0,01	0,00
75	Скло та вироби із скла	3,88	0,14	0,12	0,01	0,09	0,00	0,00	0,00
76	Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети	16,79	0,07	0,00	0,00	0,00	0,00	5,24	0,00
77	Чорні метали	16,54	11,81	93,02	125,40	89,23	130,59	0,00	0,00
78	Вироби з чорних металів	32,94	14,83	3,65	2,64	12,05	8,24	0,06	0,00

74	Мідь і вироби з неї	3,56	0,75	0,05	0,01	1,20	0,21	0,00	0,00
75	Нікель і вироби з нього	0,07	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
76	Алюміній і вироби з нього	30,32	9,20	0,02	0,00	2,00	0,62	0,07	0,00
78	Свинець і вироби з нього	0,76	0,33	0,00	0,00	0,08	0,03	0,00	0,00
79	Цинк і вироби з нього	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
80	Олово і вироби з нього	0,15	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
81	Інші недорогочінні метали; металоцераміка; вироби з них	0,35	0,02	0,24	0,04	0,06	0,01	0,01	0,00
82	Інструменти, ножові вироби, ложки та виделки з недорогочінних металів; їх частини з недорогочінних металів	2,05	0,16	0,00	0,00	0,13	0,02	0,07	0,00
83	Інші вироби з недорогочінних металів	22,26	4,17	0,15	0,10	0,68	0,13	0,04	0,00
84	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини	230,67	25,19	2,96	0,54	13,79	1,94	3,54	0,00
85	Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя	208,03	10,89	0,19	0,05	1,83	0,35	0,73	0,00
86	Залізничні локомотиви або моторні вагони трамвая, рухомий склад та їх частини; шляхове обладнання та пристрої для залізниць або трамвайних колій та їх частини; механічне (у тому числі електромеханічне) сигналізаційне обладнання всіх видів	3,92	1,85	0,75	0,50	0,70	0,44	0,00	0,00
87	Засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання	26,34	2,39	0,06	0,00	3,27	0,22	0,02	0,00
88	Літальні апарати, космічні апарати та їх частини	13,99	0,03	0,16	0,00	2,68	0,01	0,46	0,00
89	Судна, човни та інші плавучі засоби	3,89	0,01	0,00	0,00	0,55	0,00	0,00	0,00
90	Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини та приладдя	32,98	0,48	0,00	0,00	0,98	0,03	2,24	0,00
91	Годинники всіх видів та їх частини	1,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
92	Музичні інструменти; їх частини та приладдя	0,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
94	Меблі; постільні речі, матраци, матрацні основи, диванні подушки та аналогічні набивні речі меблів, світильники та освітлювальні прилади, в іншому місці не зазначені; світлові покажчики, табло та подібні вироби; збірні будівельні конструкції	37,48	12,91	0,07	0,04	0,44	0,18	0,02	0,00
95	Іграшки, ігри та спортивний інвентар; їх частини та приладдя	20,03	1,59	0,00	0,00	0,27	0,03	0,15	0,00
96	Різні готові вироби	1,49	0,21	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
97	Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат	0,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00
98	Інші	5,07	0,57	2,18	83,54	1,33	15,20	9,78	0,00
Усього		2 952,09	2 623,40	1 846,62	5 915,74	5 436,04	16 438,42	48,23	0,00

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Поштові відправлення		Стаціонарні засоби транспортування		Транспортні засоби, що переміщуються своїм ходом як товар		Невизначені		Загальний експорт	
		млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т
01	Живі тварини	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	10,72	0,01
02	М'ясо та істівні субпродукти	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,19	4,35
03	Риба і ракоподібні, молюски та інші водяні безхребетні	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,15	0,34
04	Молоко та молочні продукти; яйця птиці; натуральний мед; істівні продукти тваринного походження	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	77,87	26,60
05	Інші продукти тваринного походження	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,96	0,58
06	Живі дерева та інші рослини; цибулини, коріння та інші аналогічні частини рослин; зрізані квіти і декоративна зелень	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,69	1,40
07	Овочі та деякі істівні коренеплоди і бульби	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26,79	63,63
08	Істівні плоди та горіхи; шкірки цитрусових або динь	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48,95	26,09
09	Кава, чай, мате або парагвайський чай, прянощі	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,00	2,22	1,17
10	Зернові культури	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16	0,73	3 552,61	15 031,80
11	Продукція борошномельно-круп'яної промисловості; солод; крохмалі; інулін; пшенична клейковина	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	74,14	129,90
12	Насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 065,07	2 248,30
13	Шелак природний неочищений; камеді, смоли та інші рослинні соки і екстракти	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,08	0,01
14	Рослинні матеріали для виготовлення плетених виробів; інші продукти рослинного походження	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,19	116,36
15	Жири та олії тваринного або рослинного походження; продукти їх розщеплення; готові харчові жири; воски тваринного або рослинного походження	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 349,94	1 839,40
16	Готові харчові продукти з м'яса, риби або ракоподібних, молюсків або інших водяних безхребетних	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	2,50	0,78
17	Цукор і кондитерські вироби з цукру	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,14	0,01	142,12	156,33
18	Какао та продукти з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,58	0,03	95,21	30,43
19	Готові продукти із зерна зернових культур, борошна, крохмалю або молока; борошняні кондитерські вироби	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,00	64,63	29,08
20	Продукти переробки овочів, плодів, горіхів або інших частин рослин	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,00	53,62	38,72
21	Різні харчові продукти	0,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	21,08	12,26
22	Алкогільні і безалкогольні напої та оцет	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,61	0,22	32,13	3,72
23	Залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	532,06	2 062,30
24	Тютюн і промислові замінники тютюну	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,92	0,02	22,13	0,58
25	Сіль; сірка; землі та каміння; штукатурні матеріали, вапно та цемент	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	66,33	1 156,12
26	Руди, шлак і зола	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,43	798,24
27	Палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні	0,00	0,00	147,23	9,37	0,00	0,00	3,19	19,19	243,36	231,41
28	Продукти неорганічної хімії: неорганічні або органічні сполуки дорогоцінних металів, рідкісноземельних металів, радіоактивних елементів або ізотопів	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,42	43,31
29	Органічні хімічні сполуки	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,01	42,17	19,30
30	Фармацевтична продукція	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	175,25	10,12
31	Добрива	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,00	0,13

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Поштові відправлення		Стаціонарні засоби транспортування		Транспортні засоби, що переміщуються своїм ходом як товар		Невизначені		Загальний експорт	
		млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т
32	Екстракти дубильні або барвні; таніни та їх похідні, барвники, пігменти та інші фарбувальні матеріали, фарби і лаки; замазки та інші мастики; чорнило, туш	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,12	0,02	50,51	25,20
33	Ефірні олії та резиноїди; парфумерні, косметичні та туалетні препарати	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,38	0,01	29,27	4,16
34	Мило, поверхнево-активні органічні речовини, мийні засоби, мастильні матеріали, воски штучні та готові, суміші для чищення або полірування, свічки та аналогічні вироби, пасти для ліплення, пластилін, "стоматологічний віск" і суміші на основі гіпсу для стоматології	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	5,37	3,36
35	Білкові речовини; модифіковані крохмалі; клеї; ферменти	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26,77	6,64
36	Порох і вибухові речовини; піротехнічні вироби; сірники; пірофорні сплави; деякі горючі матеріали	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,67	1,43
37	Фотографічні або кінематографічні товари	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,19	0,02
38	Різноманітна хімічна продукція	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	90,55	27,39
39	Пластмаси, полімерні матеріали та вироби з них	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,01	55,68	19,73
40	Каучук, гума та вироби з них	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,79	0,64
41	Шкури необроблені (крім натурального та штучного хутра) і шкіра вичинена	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,68	0,00
42	Вироби із шкіри; шорно-сідельні вироби та упряж; дорожні речі, сумки та аналогічні товари; вироби з кишок тварин (крім кетгуту з натурального шовку)	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,00	2,88	0,08
43	Натуральне та штучне хутро; вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,53	0,06
44	Деревина і вироби з деревини; деревне вугілля	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,03	0,03	171,57	326,70
45	Корок та вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
46	Вироби із соломи, трави еспарто та інших матеріалів, які використовуються для плетіння; кошикові вироби та плетені вироби	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21	0,36
47	Маса з деревини або з інших волокнистих целюлозних матеріалів; папір або картон, одержані з відходів та макулатури	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39	3,18
48	Папір і картон; вироби з паперової маси, паперу або картону	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,02	21,12	13,31
49	Друкована продукція, періодичні видання або інша продукція поліграфічної промисловості; рукописи або машинописні тексти та плани	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	5,35	0,66
50	Шовк	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
51	Вовна, тонкий та грубий волос тварин; пряжа і тканини з кінського волосу	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,13	0,01
52	Бавовна	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,13	0,00
53	Інші рослинні текстильні волокна; пряжа з паперу і тканини з паперової пряжі	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,09	0,08
54	Нитки синтетичні або штучні; стрічкові та подібної форми нитки із синтетичних або штучних матеріалів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,23	0,02
55	Синтетичні або штучні штапельні волокна	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,52	0,86
56	Вата, повсть і неткані матеріали; спеціальна пряжа; шпагати, мотузки, троси та канати і вироби з них	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,63	0,36
57	Килими та інші текстильні покриття для підлоги	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,17	0,00

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Поштові відправлення		Стаціонарні засоби транспортування		Транспортні засоби, що переміщуються своїм ходом як товар		Невизначені		Загальний експорт	
		млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т
58	Спеціальні тканини; тафтингові текстильні матеріали; мережива; gobелени; оздоблювальні матеріали; вишивка	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,13	0,01
59	Текстильні матеріали, просочені, покриті або дубльовані; текстильні вироби технічного призначення	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,56	0,03
60	Трикотажні полотна	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,17	0,02
61	Одяг та додаткові речі до одягу, трикотажні	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	5,14	0,02
62	Одяг та додаткові речі до одягу, текстильні, крім трикотажних	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	22,58	0,11
63	Інші готові текстильні вироби; набори; одяг та текстильні вироби, що використовувались; ганчір'я	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,22	0,70
64	Взуття, гетри та аналогічні вироби; їх частини	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	38,88	0,39
65	Головні убори та їх частини	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	4,49	0,03
66	Парасольки від дощу та сонця, палиці, палиці-сидіння, батоги, хлисти для верхової їзди та їх частини	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00
67	Оброблені пір'я та пух і вироби з них; штучні квіти; вироби з волосся людини	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,09	0,01
68	Вироби з каменю, гіпсу, цементу, азбесту, слюди або аналогічних матеріалів	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,51	13,64
69	Керамічні вироби	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	18,69	6,58
70	Скло та вироби із скла	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,09	0,15
71	Перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали, метали, плаковані дорогоцінними металами, та вироби з них; біжутерія; монети	0,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	22,20	0,07
72	Чорні метали	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	198,79	267,80
73	Вироби з чорних металів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	48,70	25,70
74	Мідь і вироби з неї	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,81	0,97
75	Нікель і вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,09	0,00
76	Алюміній і вироби з нього	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32,42	9,83
78	Свинець і вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,84	0,36
79	Цинк і вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
80	Олово і вироби з нього	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,15	0,03
81	Інші недорогоцінні метали; металокераміка; вироби з них	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,66	0,07
82	Інструменти, ножові вироби, ложки та виделки з недорогоцінних металів; їх частини з недорогоцінних металів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	2,26	0,18
83	Інші вироби з недорогоцінних металів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	23,15	4,40
84	Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,59	0,11	251,58	27,79
85	Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,75	0,01	211,54	11,29
86	Залізничні локомотиви або моторні вагони трамвая, рухомий склад та їх частини; шляхове обладнання та пристрої для залізниць або трамвайних колій та їх частини; механічне (у тому числі електромеханічне) сигналізаційне обладнання всіх видів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	5,40	2,80
87	Засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання	0,01	0,00	0,00	0,00	2,02	0,22	4,50	0,55	36,23	3,38
88	Літальні апарати, космічні апарати та їх частини	0,12	0,00	0,00	0,00	0,24	0,00	5,50	0,00	23,15	0,05
89	Судна, човни та інші плавучі засоби	0,00	0,00	0,00	0,00	1,47	0,13	0,01	0,00	5,93	0,15

Група	Назва товарів згідно з УКТЗЕД	Поштові відправлення		Стаціонарні засоби транспортування		Транспортні засоби, що переміщуються своїм ходом як товар		Невизначені		Загальний експорт	
		млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т	млн. \$	тис. т
90	Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини та приладдя	0,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,82	0,00	37,47	0,51
91	Годинники всіх видів та їх частини	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	1,24	0,00
92	Музичні інструменти; їх частини та приладдя	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,18	0,00
94	Меблі; постільні речі, матраци, матрацні основи, диванні подушки та аналогічні набивні речі меблів, світильники та освітлювальні прилади, в іншому місці не зазначені; світлові покажчики, табло та подібні вироби; збірні будівельні конструкції	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	38,04	13,13
95	Іграшки, ігри та спортивний інвентар; їх частини та приладдя	0,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,03	20,74	1,66
96	Різні готові вироби	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,52	0,21
97	Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	0,18	0,00
98	Інші	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	18,40	99,30
	УСЬОГО	1,41	0,01	147,23	9,37	3,74	0,36	28,33	21,07	10 463,69	25 008,37

ДОДАТОК 26

БАЗА ДАНИХ КОНТАКТІВ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА УСТАНОВ

Організація/установа/ програма	Адреса	Телефон	E-mail	Веб-сайт
Київська Торгово-промислова палата, Відділ підтримки експорту	вул. Б. Хмельницького, 55, Київ, 01054	044 482 03 01	info@kcci.org.ua	kiev-chamber.org.ua
ДУ Офіс з розвитку підприємництва та експорту	б. Дружби Народів, 28, Київ, 01103	096 471 17 28	info@epo.org.ua	business.dia.gov.ua
ПрАТ Експортно-кредитне агентство	а/с-72, Київ, 01001	044 206 22 42	info@eca.gov.ua	eca.gov.ua
Western NIS Enterprise Fund	вул. Павла Загребельного, 4, Київ, 01042	044 490 55 80	info@wnisef.org	wnicef.org
Європейська бізнес асоціація	вул. Князів Острозьких, 8, Київ, 01029	044 496 06 01	office@eba.com.ua	eba.com.ua
EU4Business				eu4business.eu
Centre for the Promotion of Imports from developing countries (CBI)	Контрактова площа 7, Київ, 04070	044 490 82 00	kie-qa@minbuza.nl	cbi.eu
Мережа центрів інформаційної підтримки бізнесу	вул. Б. Хмельницького, 55, Київ, 01054	067 674 70 12	office@bisc.org.ua	bisc.org.ua
Служба підтримки експорту Східне партнерство				eap.tradehelpdesk.org
Всесвітній торговий центр (Київ)	вул. Академіка Заболотного, 37, Київ, 03026	050 289 27 94	info@wtc-kyiv.com	wtc-kyiv.com
COSME				single-market-economy.ec.europa.eu/smes/cosme_en
Europe Enterprise Network (EEN)				een.ec.europa.eu
Міністерство економіки України	вул. Грушевського, 12/2, Київ, 01008	044 596 68 53	meconomy@me.gov.ua	me.gov.ua
Міністерство закордонних справ України	Михайлівська площа, 1, Київ, 01018	044 238 17 77	een@mfa.gov.ua	mfa.gov.ua
Торгово-промислова палата України	вул. Велика Житомирська, 33, Київ, 01601	044 279 29 31	ird@ucci.org.ua	ucci.org.ua
ТОВ "Нова інтернаціональна корпорація"	вул. Богдана Гаврилишина, 7, Київ, 04116	044 236 07 70	led@innov-tec.com.ua	nova.org.ua
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	вул. Володимирська, 64/13, Київ, 01601	044 526 05 51	depndch@univ.kiev.ua	knu.ua
ГО "Споживач"	вул. Чичеріна, м. Дніпро, 74, 49000	050 480 48 36	info@spozhyvach.org.ua	
European Cluster Collaboration Platform (ECCP)				clustercollaboration.eu
GIZ Бюро в Україні	вул. Бульварно-Кудрявська, 24, Київ, 01601	044 581 19 56	giz-ukraine@giz.de	giz.de
Trade with Ukraine	вул. Богдана Хмельницького, 55, Київ, 01054		tradewithukraine@ukr.net	tradewithukraine.com
Центр підтримки експорту	вул. Богдана Хмельницького, 55, Київ, 01054	093 192 19 49	info@export.kyiv.ua	export.kyiv.ua
Access2Markets				ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/sc reen/home
Funding & Tender Opportunities				ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/sc reen/home
Федеральна палата економіки Австрії	Wiedner Hauptstraße, 63, 1045, Wien	43 590 900	office@wko.at	wko.at
WLW Платформа пошуку постачальників та покупців (Австрія)		49 040 254 400	info@visible.com	wlw.at

Організація/установа/ програма	Адреса	Телефон	E-mail	Веб-сайт
Advantage Austria - зовнішньоекономічна організація Палати економіки Австрії	вул. Круглоуніверситетська 3-5, оф. 31, пов. 11, 01024, Київ	38 044 300 12 44	kviv@advantageaustria.org	advantageaustria.org
Азербайджанська фундація з розвитку інвестицій та експорту	Neftchilar ave. 32, Sabail, Baku, AZ1000	994 12 598 01 47	office@azpromo.az	azpromo.az
Національне агентство з розвитку зовнішньої торгівлі Алжиру	Route nationale N° 5, Cinq maisons El Mohamadia, Alger	213 0 023 83 87 89	info@algex.dz	algex.dz
Аргентинська агенція інвестицій та міжнародної торгівлі	Carlos Pellegrini 675	54 11 51 99 22 63		inversionycomercio.ar
Департамент міжнародної торгівлі Міністерства закордонних справ Аргентини				inversionycomercio.ar
Агентство зовнішньої торгівлі Бельгії	Rue Montoyer, 3, 1000, Brussels	32 2 206 35 22	secretariat@abh-ace.be	abh-ace.be
Trends Top - онлайн платформа підприємств Бельгії	Raketstraat 50, Rue de la Fusée, 1130, Brussels	30 2 702 71 21	info@trendstop.be	trendstop.knack.be
Агентство інвестицій Болгарії	Vrabcha Street fl. 3, Sofia 1000, Bulgaria	359 2 985 55 00	iba@investbg.government.bg	investbg.government.bg
Торгово-промислова палата Болгарії	ул. Искър, 9, 1058, София	02 81 17 400	bcci@bcci.bg	bcci.bg
Бразильське агентство з розвитку торгівлі та інвестицій	Saun, Quadra 5, Brasilia	55 61 2027 0202		apexbrasil.com.br
Офіційний інформаційний портал імпорту товарів до Великої Британії				gov.uk
Департамент бізнесу та міжнародної торгівлі Великої Британії				great.gov.uk
Офіційний реєстр підприємств Великої Британії		44 03 03 12 34 500	enquiries@companieshouse.gov.uk	wck2.companieshouse.gov.uk
Центр інвестицій та просування зовнішньої торгівлі В'єтнаму	51 Dinh Tien Hoang Street, Da Kao Ward, District 1, Ho Chi Minh City, Vietnam	84 28 382 36 738	itpc@itpc.gov.vn	itpc.hochiminhcity.gov.vn
Організація підтримки експорту Греції	Μαρίνου Αντύπα 86-88, Αθήνα, Ηλιούπολη, 16346	30 210 998 21 66		hepo.gr
Enterprise Greese - інвестиції та зовнішня торгівля	109 Vasilissis Sophias Avenue, 11521, Athens, Greece	30 210 335 57 00	info@eg.gov.gr	enterprisegreece.gov.gr
Торговельний портал Грузії - Trade with Georgia	5/6 Marjanishvili str. (18 Uznadze str.) 0102 Tbilisi, Georgia	995 32 2 96 00 10	info@enterprise.gov.ge	tradewithgeorgia.com
Бізнес асоціація Грузії	G.Leonidze st., 2, Tbilisi 0105	995 32 2 20 22 15	info@bag.ge	bag.ge
Торгово-промислова палата Грузії	29 Shataidze str. 0114, Tbilisi, Georgia	995 431 27 14 00	info@gcci.ge	gcci.ge
Бізнес реєстр підприємств Данії				datacvr.virk.dk
Онлайн портал пошуку партнерів Естонії	Tartu mnt 80d, Tallinn, 10112	371 499 63 80		export.ee
Північноєвропейський хаб інвестицій та бізнесу Естонії	Sepise 7, 11415, Tallinn, Estonia	372 627 97 00		investinestonia.com
Торгово-промислова палата Естонії	Toom-Kooli 17, 10130, Tallinn	372 604 00 60	koda@koda.ee	koda.ee
Асоціація бізнесу Єгипту	21 Giza St., Nile Tower, Giza, Egypt	202 35 72 3020	eba@eba.org.eg	eba.org.eg
Регіональна інвестиційна агенція Африки	Nasr City, Egypt 3a, Salah Salem Road, 11562	202 24 05 5428	info@comesaria.org	comesaria.org
Торгово-промислова палата Ізраїлю	84 Hahashmonaim St. Tel Aviv, 67132, Israel	972 35 63 1020	chamber@chamber.org.il	chamber.org.il

Організація/установа/ програма	Адреса	Телефон	E-mail	Веб-сайт
Інститут експорту Ізраїлю	Hamered 29 st., Beit Hata'asia, Tel-Aviv	970 35 14 2800	info@export.gov.il	export.gov.il
Організація просування торгівлі Індії	9, Pragati Maidan New Delhi, 110001	91 11 233 714 92	info(@)itpo.gov.in	indiatradefair.com
Інформаційний центр торгівлі і інвестицій Індії	Ashram Chowk, Ring Road, New Delhi, 110014	90 11 383 256 12	ctiloffice@iift.edu	ctil.org.in
Торгово-промислова палат Індонезії	Blok X-5 No.Kav. 2-3, Jakarta, 12950	021 527 44 84	sekretariat@kadin.id	kadin.id
Торгово-промислова палата Ірландії	11 St Stephen's Green, Dublin 2, Ireland. D02 FY84	353 1 400 4300	info@chambers.ie	chambers.ie
Асоціація СМП Ірландії	17 Kildare St, Dublin 2, D02 P766	353 1 662 2755	info@isme.ie	isme.ie
Асоціація торгівлі Ірландії	84/86 Lower Baggot Street Dublin 2, D02 H720	01 605 1500		ibec.ie
Торгово-промислова палата Ісландії	Borgartún 35, 105 Reykjavik, Iceland	354 510 7100	mottaka@vi.is	chamber.is
Інвестиційне агентство Ісландії	Bjargargata 1, 102 Reykjavik, Iceland	354 511 4000		invest.is
Торгово-промислова палата Іспанії	Ribera de Loira, 12 - 28042 Madrid	34 91 590 69 00		camara.es
Організація підтримки експорту та інвестицій Іспанії		34 91 349 71 00		icex.es
Агентство інвестицій та торгівлі Італії	via Liszt, 21 - 00144 Rome			ice.it
Агенція розвитку Італії	Via Calabria, 46, 00187, Roma		invest@invitalia.it	invitalia.it
Електронний реєстр італійських компаній				italianbusinessregister.it
Урядовий портал Канади - бізнес та промисловість				canada.ca
Канадська служба сприяння розвитку торгівлі				tfocanada.ca
Китайська міжнародна комісія з економічного та торгового арбітражу	Building, 2 Huapichang Hutong, Xicheng District, Beijing	010 822 177 88	info@cietac.org	cietac.org
Інвестиційне агентство Гонконгу	24/F, Fairmont House, 8 Cotton Tree Drive, Central, Hong Kong	852 3107 1000		investhk.gov.hk
Інститут розвитку торгівлі та інвестицій Макао	1/F and 2/F Rua Sul de Entre Lagos, Macao	853 2871 0300	ipim@ipim.gov.mo	ipim.gov.mo
Торгово-промислова палата Кіпру	38, Grivas Dhigenis Ave., 1509 Nicosia	357 228 898 00	chamber@ccci.org.cy	ccci.org.cy
Бізнес асоціація Кіпр-Україна	38, Grivas Dhigenis Ave., 1509 Nicosia	357 228 897 18	stavri@ccci.org.cy	cypiruskraine.org.cy
Торговий дім Україна-Латвія	Kalnciema street 207, LV-1046, Riga, Latvia	371 661 191 48	info@thukraina.com	thukraina.com
Агенція інвестицій та розвитку Латвії	2 Perses Street, Riga, LV-1442, Latvia	371 670 394 99	pasts@liaa.gov.lv	liaa.gov.lv
Торгово-промислова палата Латвії	35 Krisjana Valdemara str., Riga, LV-1010, Latvia	371 672 255 95	info@chamber.lv	litrk.lv
Торгово-промислова палата Литви	Vasingtono sq. 1-64, LT-01108 Vilnius	85 261 21 02	info@chambers.lt	chambers.lt
Електронний портал підприємств Литви				info.lt
Торгово-промислова палата Лівану	11, 1801 Beirut, Lebanon	961 13 53 395	dg-office@ccib.org.lb	ccib.org.lb
Міністерство економіки і торгівлі Лівану	Riyad El Soleh Street - Azarieh building	961 19 82 360	info@economy.gov.lb	economy.gov.lb
Торгово-промислова палата Люксембургу	7, rue Alcide de Gasperi L-2981 Luxembourg	352 42 39 391	chamcom@cc.lu	cc.lu

Організація/установа/ програма	Адреса	Телефон	E-mail	Веб-сайт
	Kirchberg			
Торгово-промислова палата Мальти	64, The Exchange Buildings, Republic Street, Valletta, Malta	356 2203 2000	info@maltachamber.org.mt	maltachamber.org.mt
Malta Enterprise - портал торгівлі та зовнішніх зв'язків	Gwardamangia Hill Pietà MEC 0001 Malta	356 2542 0000	info@maltaenterprise.com	maltaenterprise.com
Торгово-промислова палата Марокко	CASABLANCA TECHNOPARK, route de Nouaceur, Casablanca	212 522 21 86 75		iccmoroc.ma
Генеральна конфедерація підприємств Марокко	23, Bd Mohamed Abdou Quartier, Palmiers 20340 Casablanca	212 522 99 70 00	cgem@cgem.ma	cgem.ma
Асоціація експортерів Марокко	2, Rue Jbel EL Aroui, angle Bb. sidi Abderrahmane, Hay Essalam, 20203	212 522 94 93 05	asmex@asmex.org	asmex.org
Торгово-промислова палата Молдови	Stefan cel Mare si Sfiant str., 151, MD-2012, Chisinau	373 22 22 15 52	camera@chamber.md	chamber.md
Урядовий портал відкритих даних Молдови		373 22 82 00 22	date@egov.md	date.gov.md
Торговельний інформаційний портал Молдови				trade.gov.md
Торгово-промислова палата Нідерландів	Postbus 2852 1000 CW Amsterdam		verklaring@kvk.nl	kvk.nl
Інвестиційний портал Нідерландів	Prinses Beatrixlaan 2 2595 AL The Hague The Netherlands	31 88 042 1142	info@nfia.nl	investinholland.com
Агентство підприємництва Нідерландів		088 042 42 42		rvo.nl
Торгово-промислова палата Німеччини	Breite Straße 29 10178 Berlin	49 030 203 080	info@dihk.de	dihk.de
Агентство сприяння торгівлі та інвестиціям Німеччини	Friedrichstrasse 60 10117 Berlin	49 302 000 990		gtai-exportguide.de
Торгово-промислова палата ОАЕ	Baniyas Road, Deira, Dubai, 1457	971 4228 0000	customercare@dubaichamber.com	dubaichamber.com
Департамент економічного розвитку ОАЕ	One Central, building 2, PO Box 594 Dubai	600 555 559	info@dubaided.gov.ae	ded.ae
Торгово-промислова палата Польщі	Pl. Trzech Krzyży 3/5 00-507 Warsaw		redakcja@trade.gov.pl	trade.gov.pl
Агенція інвестицій та торгівлі Польщі	Krucza St. 50 00-025 Warszawa	48 22 334 99 55	paih24@paih.gov.pl	paih.gov.pl
Онлайн портал підприємств та організацій Польщі	ul. Mydlana 1 51-502 Wrocław	48 51 912 10 50	navigator@baza-firm.com.pl	baza-firm.com.pl
Торгово-промислова палата Португалії	Rua das Portas de Santo Antão, 89 1169 022 Lisbon	351 213 224 050	geral@ccip.pt	ccip.pt
Асоціація промисловців Португалії	Praça das Indústrias 1300-307 Lisboa	351 213 601 021	aip@aip.pt	aip.pt
Агентство з питань зовнішньої торгівлі та інвестицій Португалії				portugalglobal.pt
Глобальна служба пошуку бізнес-партнерів Trade Korea				tradekorea.com
Митна служба Кореї	189, Cheongsa-Ro, SEO-GU, Daejeon			customs.go.kr
Торгово-промислова палата Румунії	2 Octavian Goga Blvd. Bucharest 030982	4021 319 00 93	ccir@ccir.ro	ccir.ro/en
Національний інформаційний бізнес портал Румунії	Octavian Goga Blvd., District 3, Bucharest	4037 447 43 68	snia@ccir.ro	snia.ro
База даних підприємств Румунії	Bdul Pipera, nr 1/VII,			vrajitorul.eu

Організація/установа/ програма	Адреса	Телефон	E-mail	Веб-сайт
	Voluntar			
Фонд розвитку Саудівської Аравії	Kingdom Of Saudi Arabia , Riyadh 11523	966 112 794 000	info@sfd.gov.sa	sfd.gov.sa
Агентство з розвитку інвестицій та торгівлі Словаччини	Mlynské nivy 44/b 821 09 Bratislava	421 258 260 100	sario@sario.sk	sario.sk
Торгово-промислова палата Словенії	Dimičeva 13 SI-1504 Ljubljana	386 158 98 000	info@gzs.si	eng.gzs.si
Онлайн портал - інвестиції та торгівля Словенії	Verovškova ulica 60 1000 Ljubljana	386 158 91 870	info@sloveniabusiness.eu	sloveniabusiness.eu
Торгово-промислова палата США	U.S. Chamber of Commerce 1615 H Street, NW 1101 Wilson Blvd., Suite 1100	17 202 659 6000	membership@uschamber.com	uschamber.com
Агенція торгівлі та розвитку США	1401 Constitution Ave NW Washington, DC 20230	17 038 754 357	USTDA_Worldwide@ustda.gov	ustda.gov
Департамент міжнародної торгівлі США				trade.gov
Торговельний портал Таїланду				thaitrade.com
Туніський союз промисловості, торгівлі та традиційних ремесел	Citée El Khadhra 1003, Tunis	216 71 142 000	contact@utica.org.tn	utica.org.tn
Промисловий портал Тунісу	63, rue de Syrie, 1002 Tunis Belvédère	216 71 782 482	apii@apii.tn	tunisieindustrie.nat.tn
Торгово-промислова палата Стамбулу	İstanbul Ticaret Odası Merkez Bina Reşadiye Cad. 34112 Eminönü	0212 520 16 56	ito@ito.org.tr	ito.org.tr
Асоціація імпортерів продуктів харчування Туреччини	Büyükdere Caddesi Somer Mecidiyeköy	0212 347 25 60	tugider@tugider.org.tr	tugider.org.tr
База даних промислових підприємств Союзу палат і бірж Туреччини	Dumlupınar Bulvari, 252, 06530, Ankara	0312 218 24 20	bem@tobb.org.tr	sanayi.tobb.org.tr
Торгово-промислова палата Угорщини	H-1054 Budapest, Szabadság tér 7	0361 474 51 80	vb@mkik.hu	mkik.hu
Угорська агенція просування інвестицій	H-1055 Budapest, Honvéd utca 20	0361 872 65 20	info@hipa.hu	hipa.hu
Торгово-промислова палата Філіппін	1030 Campus Ave. cor. Park Ave	632 846 8196	secretariat@philippinechamber.com	philippinechamber.com
Торгово-промислова палата Фінляндії	Giheung-Gu, Yongin, Kyungki-Do 446-598	823 128 309 00	finchamkorea@naver.com	fincham.or.kr
Портал сприяння експорту та підтримки іноземних інвестицій Франції	77 boulevard Saint-Jacques 75014 PARIS			businessfrance.fr
Торгово-промислова палата Парижу	27 avenue de Friedland 75008 Paris	01 55 65 44 44		cci-paris-idf.fr
Торгово-промислова палата Хорватії	Rooseveltov trg 2, HR-10000 Zagreb	3851 4606 708	hgk@hgk.hr	hgk.hr
Торгово-промислова палата Чехії	Na Florenci 2116/15 110 00 Praha 1	420 266 721 300	office@komora.cz	komora.cz
Асоціація підтримки зовнішніх інвестицій Чехії	Štěpánská 11 120 00 Prague 2	420 224 911 750		afi.cz
Агенція розвитку бізнесу і інвестицій Чехії	Stepanska 15 120 00 Praha 2 Czech Republic	420 727 850 330	fdi@czechinvest.org	czechinvest.org
Торгово-промислова палата у Цюриху	Greater Zurich Area Ltd (GZA), Limmatquai 122 8001 Zürich	41 44 254 5959	info@greaterzuricharea.com	greaterzuricharea.com
Торгово-промислова палата Швейцарії	Stadelhoferstrasse 40 8001 Zürich	41 043 343 1051	info@swecham.ch	swecham.ch

Організація/установа/ програма	Адреса	Телефон	E-mail	Веб-сайт
Торгово-промислова палата Японії	Marunouchi, Chiyoda-ku, Tokyo, 100-0005	81 332 837 604		jcci.or.jp
Японське агентство міжнародної співпраці	5-25 Niban-cho, Chiyoda-ku, Tokyo	81 352 266 660		jica.go.jp
Організація зовнішньої торгівлі Японії	12-32, Akasaka 1-chome, Minato-ku, Tokyo			jetro.go.jp